

{ก่อนดินเล่าเรื่อง}

...จากจุดเล็กๆ ในสังคม
ผ่านการหล่อหลอมและการเลี้ยงดูของครอบครัว
ได้รับการศึกษาว่า 18 ปี
มีประสบการณ์การทำงานจากเมืองใหญ่
เขาเหล่านี้จะมีวิธีอย่างไร?
หากวันหนึ่งคิดอยากหวนกลับบ้านเกิด!

ก่อนดิน เล่าเรื่อง

ถอดความคิด ประสบการณ์และก้าว่างเพื่อการพัฒนา
ด้วยพลังคนรุ่นใหม่...นำสังคมไทย สู่การเปลี่ยนแปลง

ที่ปรึกษา

คำเตื่อง ภาชี

สังคม เจริญทรัพย์

แก้ว สังข์ชู

ศิริวรรณ บุตรราช

สมสุข บุญยะบัญชา

สมชาติ ภาระสุวรรณ

วิชัย นะสุวรรณโน

ศุภนิมิตร ศีลา

บรรณาธิการ

เสาวลักษณ์ สมสุข

สุธิดา บัวสุขเกษม

อรอนงค์ พลอยวิเลิศ

เครือวัลย์ ชูสกุล

ศาศวัตตรา ฤงเกษแก้ว

ประสานงาน

เครือวัลย์ ชูสกุล

ชุดประสบการณ์

ตัวแทนคนรุ่นใหม่ รุ่น 1-4

จัดพิมพ์โดย โครงการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่หัวใจรักถิ่น

912 ถ.นวมินทร์ คลองจั่น บางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร. 0-2378-8300

คำนิยม

ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม

การที่จะทำให้ชุมชนน่าอยู่และสร้างสำนึกรักบ้านเกิดได้นั้น มีปัจจัยสำคัญ 4 ประการ คือ

ปัจจัยข้อแรก ท้องถิ่นแบบใดที่จะทำให้คนรุ่นใหม่อยากอยู่

ปัจจัยที่สอง คนรุ่นใหม่แบบใดที่ท้องถิ่นต้องการ

ปัจจัยที่สาม ควรมีนโยบายอย่างไรที่เอื้อต่อการทำให้ท้องถิ่นมีความน่าอยู่ เป็นที่พึงปรารถนาสำหรับคนรุ่นใหม่

ปัจจัยข้อสุดท้าย มีกุญแจสำคัญที่ทำให้เรื่องนี้เป็นจริง คือ

1. ความรักและความดี
2. การเรียนรู้ที่มากกว่าความรู้
3. การจัดการที่ดีที่จะทำให้ปัจจัยต่างๆ บรรลุผลที่พึงประสงค์

ปัจจัย 4 ข้อ กุญแจ 3 ดอก จะเปิดประตูสู่ชุมชน สร้างคนรุ่นใหม่ที่มีสำนึก รักบ้านเกิดได้ ก็ต่อเมื่อคนรุ่นใหม่และชุมชนพัฒนาเข้าหากัน มิใช่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ปรับตัวเพียงลำพัง

ปาฐกถาพิเศษงานสัมมนาบัณฑิตคืนถิ่น

กรกฎาคม 2549

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจฉิมคาถา

คำเตือน ภาซี

ประธานคณะทำงาน

โครงการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่หัวใจรักถิ่น

บัณฑิตทั้งหลาย เธอทั้งหลายจักสำคัญข้อนั้นเป็นไฉน หากโลกเราอันกว้างใหญ่ไพศาลนี้ มีน้ำท่วมขังพื้นผิวโลกทั้งหมด จนกลายเป็นมหาสมุทรอันกว้างใหญ่ไพศาล และมีคนทำยางรัดผมหล่นลงไปในมหาสมุทรนั้น และเราก็ไม่รู้ได้ว่า ยางรัดผมวงนั้นล่องลอยอยู่จุดไหนของมหาสมุทร และยังมีลมทางทิศใต้ ได้พัดพาเอา ยางรัดผมวงนั้นไปทางทิศเหนือ ส่วนลมทางทิศเหนือ ก็ได้พัดพาเอายางรัดผมวงนั้นไปทางทิศใต้ และลมทางทิศตะวันออกก็ได้พัดพาเอายางรัดผมวงนั้นไปทางทิศตะวันตก ส่วนลมทางทิศตะวันตกก็พัดพาเอายางรัดผมวงนั้นไปทางทิศตะวันออก เป็นอยู่อย่างนี้นานนับ กัป-กัลป์ โดยไม่มีเวลาที่จะหยุดนิ่ง

บัณฑิตทั้งหลาย ในขณะที่เดียวกัน ภายใต้มหาสมุทรนั้นได้มีเต่าตัวหนึ่งซึ่งมีดวงตาบอดสนิททั้งสองข้างอาศัยอยู่ใต้มหาสมุทรนั้นด้วย และเต่าตัวนี้เมื่อครบหนึ่งร้อยปี จึงจักโผล่หัวขึ้นมาหายใจเพียงครั้งหนึ่ง จากนั้นก็จะดำดิ่งไปอยู่ใต้มหาสมุทรนั้นจนครบอีกหนึ่งร้อยปี จึงจักโผล่หัวขึ้นมาหายใจอีกครั้งหนึ่ง เป็นอยู่เช่นนี้ไม่

เปลี่ยนแปลง และเราก็ไม่รู้ได้ว่าเต่าตัวนี้อาศัยอยู่จุดไหนของมหาสมุทร เช่นกันกับยางรัดผมวงนั้น

บัณฑิตทั้งหลาย เธอทั้งหลายคิดว่าโอกาสที่จะเป็นไปได้ยากแค่ไหน หากจะให้เต่าตาบอดตัวนั้น ที่หนึ่งร้อยปีจะโผล่หัวขึ้นมาหายใจครั้งหนึ่ง แล้วให้หัวเต่าที่โผล่ขึ้นมาขึ้นตรงจนสวมเข้ากับยางรัดผมวงนั้นได้อย่างพอดีพอดี จึงอยากให้เราลองตรองดูซิว่า เต่าตาบอดตัวนั้นจะใช้เวลากี่ปี จึงจะโผล่เอาหัวสวมเข้ากับวงยางรัดผมวงนั้นได้ หรือเต่าตาบอดตัวนั้น จะโผล่หัวกี่ครั้ง จึงจะทำให้หัวสวมเข้ากับยางรัดผมวงนั้นได้อย่างพอดีพอดี ซึ่งน่าจะเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยากมากๆ

บัณฑิตทั้งหลาย อุปมาที่ยกมาถามพวกเราครั้งนี้ ที่คิดว่าเป็นไปได้ยากยิ่งนั้นฉันใด โอกาสที่ เรา จะได้เกิดมาเป็นคนแต่ละชาติ ยากแสนยากยิ่งกว่านั้น คุณยกกำลังล้านกันทีเดียว จึงอยากจะเตือนสติให้แก่พวกเรา ดังนั้นจึงอยากจะบอกพวกเราเอาไว้

บัณฑิตทั้งหลาย การที่พวกเราได้มีโอกาสได้เกิดมาเป็นคน และได้มาพบกันในชาตินี้มีใช่เหตุบังเอิญ แต่เป็นเจตนาของสวรรค์ ที่ให้เรามาบรรจบพบกัน อย่างพอดีพอดีในชาตินี้ เพื่อจะมาชี้บอกเส้นทางเดินอันประเสริฐให้แก่พวกเรานี้ ยิ่งเป็นเรื่องยากยิ่งกว่าที่กล่าวอุปมาทั้งหมด

บัณฑิตทั้งหลาย ณ บัดนี้ การที่เราได้มีโอกาสได้เกิดมาเป็นคนชาติหนึ่งนั้น เป็นโอกาสชั้นสูงสุดของมนุษย์และการที่เราได้เข้ามาใกล้ชิด พบปะผู้ รู้แจ้ง รู้จริง เป็นสัจแท้พิสูจน์ได้ มาชี้บอกทางอันประเสริฐให้แก่เรา เพื่อเราจะได้ก้าวเดินไปข้างหน้าบนเส้นทางอันประเสริฐ ถูกต้องและปลอดภัย และที่ผ่านมาก็ได้บอกหัวใจสาระสำคัญชีวิตแก่เราไปแล้ว คือ

1. จุดหมายปลายทาง ก็ได้บอกพวกเราไปแล้ว
2. เส้นทาง ที่จะไปสู่จุดหมายปลายทางก็ได้บอกเราไปแล้ว และ

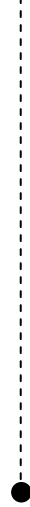
3. เครื่องมือ ที่จะทำให้เราเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางได้สำเร็จนั้นก็ ได้บอกพวกเราไปแล้ว

บัณฑิตทั้งหลาย ณ บัดนี้ จึงเป็นหน้าที่ของเราเท่านั้น ที่จะชวนชวนาย นำพาตัวเอง ครอบครัว ชุมชน ให้พ้นไปจากหลุมรอนนั้นได้ บัณฑิตทั้งหลาย แม้แต่การเดินทางตามเส้นทางอันประเสริฐที่เราชี้บอกนี้ก็ตาม ก็จะมีมาร ที่จะคอยสร้างหลุมพรางดักพวกเราไว้อย่างมากมาย ดังนั้นจึงอยากจะย้ำเตือนพวกเราทั้งหลายว่า จงอย่าประมาท ส่วนว่าพวกเราเชื่อและเดินตามทางที่เราชี้บอกให้มันหรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับเราแต่ละคนเท่านั้น ที่จะเป็นผู้เลือกหรืออยากทดลองเป็นเต่าตาบอดยอมเสียเวลาเสี่ยง เพื่อหาทางเอาหัวสวมให้เข้ากับห่วงยางรัดผมให้ได้มัน ก็อยู่ที่กรรมของแต่ละคนไปเท่านั้น และเท่านั้นจริงๆ

สารบัญ

บทที่หนึ่ง	พลังคนรุ่นใหม่...นำสังคมไทยสู่การเปลี่ยนแปลง.....	9
บทที่สอง	ก้าวอย่าง มุ่งมั่น พัฒนา.....	17
บทที่สาม	พลัง ศรัทธา ผลักดัน เปลี่ยนแปลง.....	31
บทที่สี่	ถอด เรียนรู้ ทบทวน.....	85
บทที่ห้า	ภาคผนวก	
	● บทเรียนการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพ.....	95
	คนรุ่นใหม่หัวใจรักถิ่น (รุ่น 4)	
	พ.ศ.2554-2555	
	● ทำเนียบ ก้อนดินเล่าเรื่อง.....	141

บทที่หนึ่ง

พลังคนรุ่นใหม่...นำสังคมไทยสู่การเปลี่ยนแปลง

พลังคนรุ่นใหม่...นำสังคมไทยสู่การเปลี่ยนแปลง

การพัฒนาที่ยั่งยืน จำเป็นต้องมีกำลังคนที่มีศักยภาพในท้องถิ่น ที่ผ่านมาผู้ที่เป็นกำลังหลักในการทำงานให้ชุมชนท้องถิ่นเกิดการพัฒนามักจะเป็นผู้นำที่มีอายุมากหรือผู้นำอาวุโส เพื่อประสานกับหน่วยงานภายนอก ประสานประโยชน์ด้านทรัพยากรองค์ความรู้ และภาคีสถิตสนับสนุน เข้ามาสู่ชุมชนท้องถิ่นของตนเอง นอกจากนั้น ยังต้องขยายผลงานรูปธรรมต่างๆ ที่ทำอยู่ไปสู่ชุมชนอื่นๆ ให้กว้างขวางมากขึ้น

ถึงแม้ว่ากระบวนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจะดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง แต่ชุมชนท้องถิ่นก็ยังขาดผู้นำที่จะสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาในชุมชนอย่างต่อเนื่องเช่นกัน โดยเฉพาะคนหนุ่มสาวที่จะเป็นกำลังสำคัญในอนาคต ดังนั้นหลายฝ่ายทั้งภาคประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เป็นต้น จึงเห็นว่าในกระบวนการพัฒนา ถ้าหากจะนำไปสู่ความยั่งยืนอย่างแท้จริง นอกจากทรัพยากรด้านองค์ความรู้ ภาคีสถิตสนับสนุน และงบประมาณแล้ว ทรัพยากรบุคคลโดยเฉพาะ “**ผู้นำคนรุ่นใหม่**” ถือว่าเป็นทรัพยากรสำคัญที่จำเป็น ต้องมีกระบวนการสร้างและพัฒนาศักยภาพอย่างเร่งด่วนและต่อเนื่อง เพื่อให้เข้ามาสืบทอดเจตนารมณ์กระบวนการพัฒนาของผู้นำชุมชนท้องถิ่นรุ่นเก่า และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ของชุมชนท้องถิ่นต่อไป

ปี พ.ศ. 2545 สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ร่วมกับเครือข่ายองค์กรชุมชนทั่วประเทศ ได้ริเริ่มการทำงานพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่ โดยจัดทำเป็น “**โครงการอาสาสมัครพัฒนาองค์กรชุมชน**” ขึ้น เพื่อสร้างและพัฒนาคนรุ่นใหม่ในชุมชนท้องถิ่นให้กับขบวนองค์กรชุมชน ผลจากการดำเนินการโครงการ ได้ส่งผลให้

องค์กรชุมชนมีคนรุ่นใหม่เข้ามาสานต่อภารกิจ และเป็นผู้นำการพัฒนาคนรุ่นใหม่ของกลุ่มองค์กรชุมชน/เครือข่าย และหน่วยงานต่าง ๆ ได้อย่างน่าพอใจ ซึ่งกระจายตัวทำงานอยู่ในพื้นที่ทั้ง 5 ภาค ไม่น้อยกว่า 100 คน แต่เนื่องจากโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่มีข้อจำกัดด้านงบประมาณ จึงขยายผลได้เพียง 2 รุ่นเท่านั้น โครงการก็สิ้นสุดไป

ต่อมาปี พ.ศ. 2548 สถาบันฯ ได้ร่วมกับสำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้จัดทำ “โครงการสนับสนุนบัณฑิตคืนถิ่น” ขึ้น เพื่อส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่กลับคืนสู่ชุมชนท้องถิ่นตนเอง และได้มีส่วนร่วมสำคัญในการผลักดันงานของชุมชน จากการดำเนินงานโครงการในรุ่นที่ 1 ส่งผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจต่อทุกฝ่าย โดยพบว่า ครอบครัวของบัณฑิตกว่าร้อยละ 85 ของบัณฑิตทั้งหมดที่เข้าร่วมโครงการฯ ต่างให้การสนับสนุนการกลับมาทำงานในชุมชนท้องถิ่น ทำให้บัณฑิตมั่นใจที่จะอยู่ในชุมชนถึง 15 คน (จาก 19 คน) นอกจากนั้นเครือข่ายองค์กรชุมชนพึงพอใจที่มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถมาช่วยเหลืองานเครือข่ายให้สำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี และมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง ได้แนวทางการจัดการเรียนรู้ ที่นำไปปรับเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนได้ จากผลสำเร็จของการดำเนินงานในรุ่นที่ 1 จึงนำมาสู่การจัดทำโครงการพัฒนาคนรุ่นใหม่ขยายเพิ่มขึ้นอีก ในรุ่นที่ 2 , 3 และ 4 ในปัจจุบัน

เจตนารมณ์ของการดำเนินงาน มุ่งตอบโจทย์สำคัญ 4 ประการ คือ

1. ทำอย่างไรที่จะให้คนรุ่นใหม่ ได้มีโอกาสเข้าสู่ขบวนการชุมชนโดยที่ผู้ใหญ่ไม่ ปิดกั้น และให้การสนับสนุนด้วยการทำงานร่วมกันแบบคนสามวัย
2. ทำอย่างไรที่จะให้คนรุ่นใหม่เข้าสู่ขบวนการนี้ สามารถจะดำรงชีพอยู่ในชุมชนท้องถิ่นของตนเองได้ ด้วยอาชีพที่เลือกเอง ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับครอบครัว
3. ทำอย่างไรที่จะให้คนรุ่นใหม่ สามารถนำความรู้ ความสามารถที่ตนเองมีอยู่ เข้าไปสนับสนุนภารกิจของเครือข่ายองค์กรชุมชนในชุมชนท้องถิ่นของตนเองได้อย่างเต็มที่
4. ทำอย่างไรที่จะให้คนรุ่นใหม่ เกิดความรู้สึกว่ามีร่วมเงา ให้ความอบอุ่น มีจุดเชื่อมโยงให้คนรุ่นใหม่ด้วยกัน เข้าหากันได้ในสังคมไทย โดยที่คนรุ่นใหม่มีทางเลือกใหม่ สามารถอยู่ในชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีศักดิ์ศรี และมีความเชื่อมั่น ท่ามกลางกระแสค่านิยมที่ผลักลูกหลานออกนอกท้องถิ่น

รูปแบบการพัฒนาที่让群众成为管理者

➔ รูปแบบการบริหารโครงการ

โครงการสำนักกรักชุมชนคนรุ่นใหม่ (บัณฑิตรักถิ่น) เป็นโครงการที่ดำเนินงานโดยขบวนการกรักชุมชน และได้ทำสัญญาความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ซึ่งจากการดำเนินการตามโครงการฯ พบว่า โครงการได้ดำเนินการโดยการกำกับดูแลของคณะกรรมการบริหารโครงการในระดับชาติ และมีคณะกรรมการโครงการในระดับภาคเป็นผู้ดูแลอีกระดับหนึ่ง และมีผู้ประสานงานบัณฑิตรักถิ่นในรุ่นต่าง ๆ เป็นผู้ประสานงานในระดับภาค เพื่อเชื่อมต่อข้อมูล กระบวนการทำงาน และผลจากการทำงานของบัณฑิตในพื้นที่จังหวัด ตลอดจนมีผู้ประสานงานโครงการดูแลการบริหารจัดการทางการเงิน บัญชี การรายงานผลการดำเนินงาน รวมทั้งการติดตามประสานงานกับผู้ประสานงานในระดับภาค

➔ รูปแบบแนวคิดการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่

การพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่ พบว่า ในระดับพื้นที่ คณะกรรมการบริหารโครงการฯ มอบอำนาจให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการโครงการฯ ภาคเป็นผู้ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้กรอบแนวคิดการสนับสนุนการเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพตามความเหมาะสมในบริบทของแต่ละภาค โดยเน้นการพัฒนาเรื่อง

★ **การพัฒนาแนวคิดให้มีจิตอาสาในการทำงานพัฒนา**(ความดีที่จะเกิดขึ้นในใจ) โดยเน้นการให้ความรู้ ความเข้าใจผ่านการศึกษาด้านประวัติศาสตร์ชุมชน/วัฒนธรรมชุมชน/ภูมินิเวศน์สิ่งแวดล้อมในบริบทของแต่ละพื้นที่

★ **การพัฒนาทักษะเฉพาะด้าน** (ความสามารถ) เพื่อสนับสนุนการทำงานของเครือข่ายองค์กรพี่เลี้ยง เช่น การจัดการความรู้ชุมชน การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ การบริหารจัดการที่ดี การดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การเขียนแผนที่ GIS การสรุปและการจับประเด็น เป็นต้น

★ **ผลสำเร็จที่เกิดขึ้น** (ความสุข) พบว่า คนรุ่นใหม่ที่จะเข้าร่วมโครงการสามารถเข้าใจวัตถุประสงค์โครงการ ได้เรียนรู้งานขบวนชุมชนควบคู่ไปกับการสร้างฐานอาชีพร่วมกับครอบครัว อยู่กับครอบครัวได้อย่างอบอุ่น ได้รับการพัฒนาศักยภาพ และสรุปบทเรียนตัวเองอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ทั้งในระดับพื้นที่ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ ได้รับการยอมรับจากคนในชุมชน และเครือข่ายองค์กรพี่เลี้ยงให้เป็นที่กำลังสำคัญในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น มีการขยายเครือข่ายคนรุ่นใหม่ (1 คนต่อ 5 คน) มีการรวมกลุ่มบัณฑิตออกค่ายอาสาพัฒนา บางคนสามารถพัฒนาตนเองเป็นวิทยากรกระบวนการได้ ในส่วนเครือข่ายองค์กรชุมชน ได้คนรุ่นใหม่เข้ามาสืบสานการทำงานต่อเนื่อง สนับสนุนงานในเรื่องของเทคโนโลยีและสารสนเทศ เป็นกองเลขาฯ จัดการเรื่องเอกสาร การเก็บข้อมูล บันทึกข้อมูล จัดทำชุดความรู้ต่างๆ เป็นต้น

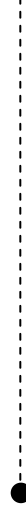
ปัจจุบันมีบัณฑิตรักถิ่นที่ผ่านการเข้าร่วมโครงการจำนวน 250 คน กระจายในพื้นที่ 5 ภาค เมื่อจบโครงการไปแล้วสามารถทำงานสนับสนุนเครือข่ายองค์กรชุมชนท้องถิ่น และดำเนินชีวิตอยู่ในชุมชนท้องถิ่นของตนเองได้ จำนวน 145 คน กระจายตามภาคต่างๆ ดังนี้ ภาคเหนือ 31 คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 40 คน ภาคกลางตอนบนและตะวันตก 26 คน ภาคกรุงเทพฯ ปริมณฑลและตะวันออก 22 คน และภาคใต้ 26 คน และองค์กร/หน่วยงาน หรืองานที่คนรุ่นใหม่ทำอยู่ ณ ปัจจุบัน ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กองเลขาขบวนจังหวัด สภาองค์กรชุมชน วิทยากรกระบวนการของศูนย์เรียนรู้ ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน สวัสดิการชุมชน กองทุนฟื้นฟู งานวิจัยท้องถิ่น งานสื่อชุมชน และงานเยาวชน ฯลฯ ส่วนมากจะช่วยในเรื่องการติดต่อประสานงาน งานเอกสาร ลงพื้นที่เก็บข้อมูล สรุปรายงาน บริหารจัดการงานสื่อสิ่งพิมพ์ เทคโนโลยี และจัดกิจกรรมให้กับเยาวชนในชุมชน

อาจกล่าวได้ว่า ระยะเวลาดำเนินโครงการนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นมานับเวลาได้ 9 ปีแล้ว เมื่อเทียบกับจำนวนผู้นำคนรุ่นใหม่ที่จะก้าวเข้าสู่กระบวนการพัฒนา อาจจะมีจำนวนน้อย แต่เมื่อเปรียบเทียบกับผลสำเร็จที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับครอบครัวได้อย่างเป็นสุข มีงานทำอยู่ในชุมชนท้องถิ่นของตนเอง มีรายได้

เลี้ยงครอบครัวเล็กๆ น้อยๆ ท่ามกลางกระแสการพัฒนาทางเทคโนโลยี หรือกระแสแรงผลักดันของใครรอบข้างที่พยายามผลักดันให้คนรุ่นใหม่ออกนอกชุมชนท้องถิ่นอยู่ตลอดเวลา นั้น กับระยะเวลา กับจำนวนคน และกับความพึงพอใจของผู้คนที่เกี่ยวข้อง ถือได้ว่าเป็นความสำเร็จในเป้าหมายแรกที่คนทำงานพัฒนารุ่นอาวุโสหน้าแอบยิ้ม และชื่นชมในผลงานนั้น เพราะนี่คือผลผลิตที่เกิดจากน้ำพักน้ำแรงที่ทุกคนได้ร่วมกันลงทุน

การดำเนินโครงการตั้งแต่ปี 2548 จนถึงปัจจุบัน มีการเปลี่ยนชื่อโครงการ โดยเริ่มตั้งแต่ โครงการบัณฑิตคืนถิ่น พัฒนามาเป็นโครงการสำนักรักชุมชนคนรุ่นใหม่ (บัณฑิตคืนถิ่น) และยกระดับเป็นโครงการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่หัวใจรักถิ่น นั้น เพราะหลังจากสิ้นสุดโครงการในแต่ละปี จะมีการสรุปบทเรียนการดำเนินโครงการ เพื่อวิเคราะห์ความสำเร็จ ปัญหา ข้อติดขัดและแนวทางการดำเนินงาน พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมาย และทิศทางในปีต่อไป ให้สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวิถีชีวิตของคนในชุมชน นำไปสู่การพัฒนายกระดับโครงการให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุตามเจตนารมณ์ที่ตั้งไว้ โดยการดำเนินการแต่ละรุ่นตั้งแต่รุ่นที่ 1 จนถึงรุ่นที่ 4 มีการดำเนินงานที่แตกต่างกัน ดังจะฉายภาพให้เห็นในบทต่อไป

บทที่สอง

ก้าวอย่าง มุ่งมั่น พัฒนา

วิเคราะห์แนวคิดการดำเนินงาน

โครงการบัณฑิตคืนถิ่น...สู่..ศูนย์ประสานงานสำนักirkกชุมชนคนรุ่นใหม่ หนึ่งในโครงการสร้างและพัฒนาคนรุ่นใหม่ของขบวนการชุมชน

สาระสำคัญ	โครงการ บัณฑิตคืนถิ่น 1 (2548-2549)	โครงการ สำนักirkกชุมชน คนรุ่นใหม่ 2 (บัณฑิตคืนถิ่น) (2550-2551)	โครงการ สำนักirkกชุมชน คนรุ่นใหม่ 3 (บัณฑิตirkกถิ่น) (2552-2553)	โครงการ พัฒนาศักยภาพ คนรุ่นใหม่ หัวใจirkกถิ่น 4 (2554-2555)
1. จุดเริ่ม	จากความพยายามของฝ่ายต่างๆ ที่จะตอบสนองพระประสงค์ของสมเด็จพระเทพฯ ที่จะให้เด็กได้คืนถิ่นจริงหลังเรียนจบ จึงร่วมกันจัดทำโครงการ	จากการประเมินโครงการบัณฑิตคืนถิ่น รุ่นที่ 1 ที่เห็นว่า มีผลโครงการที่น่าพอใจ และมีข้อเสนอให้ขยาย เพื่อการเปลี่ยนแปลงระดับนโยบายต่อไป	จากการประเมินโครงการบัณฑิตคืนถิ่นรุ่นที่ 2 เห็นว่ามีผลสำเร็จที่น่าพอใจ และมีข้อเสนอให้ขยายกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ และให้พัฒนาโครงการไปเป็นศูนย์ประสานงานเครือข่ายสำนักirkกชุมชนคนรุ่นใหม่ (บัณฑิตirkกถิ่น)	จากการสรุปบทเรียนการดำเนินโครงการฯ รุ่นที่ 3 พบว่าคนรุ่นใหม่ queเข้าร่วมโครงการได้ เรียนรู้งานขบวนการชุมชนควบคู่ไปกับการสร้างฐานอาชีพพร้อมกับครอบครัว นำความรู้ที่ได้กลับไปประยุกต์ใช้กับการทำงานจริง ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ทำประโยชน์แก่ครอบครัว ตนเอง และชุมชน โดยดำเนินชีวิตภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. เป้าหมายโครงการ	-คนมีการศึกษาสามารถอยู่เป็นกำลังสำคัญต่อการ พัฒนาในท้องถิ่นได้อย่าง	คนรุ่นใหม่ในท้องถิ่นและคนจบการศึกษาในระบบสามารถอยู่เป็นกำลังการพัฒนาใน	-คนรุ่นใหม่ในท้องถิ่นที่มีแวว สามารถจะพัฒนาให้ขึ้นมาเป็นแกนนำของขบวนการชุมชน และคนจบ	-คน รุ่น ใน โห ม่ ที่ มีความสามารถ ความสนใจในงานพัฒนา การพัฒนาเข้มข้นในการเป็น “ผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ก่อนดิน เล่าเรื่อง...ถอดความคิด ประสบการณ์และก้าว่างเพื่อการพัฒนา [19]

สาระสำคัญ	โครงการ บัณฑิตคืนถิ่น 1 (2548-2549)	โครงการ สำนักรักชุมชน คนรุ่นใหม่ 2 (บัณฑิตคืนถิ่น) (2550-2551)	โครงการ สำนักรักชุมชน คนรุ่นใหม่ 3 (บัณฑิตรักถิ่น) (2552-2553)	โครงการ พัฒนาศักยภาพ คนรุ่นใหม่ หัวใจรักถิ่น 4 (2554-2555)
	เชื่อมั่น - ชุมชน ปรับ เปลี่ยน ทักษะ ต่อคนรุ่นใหม่ที่จะ กลับคืนถิ่น	ท้องถิ่น ได้อย่าง เชื่อมั่น	การศึกษาในระบบ สามารถอยู่เป็นกำลัง การพัฒนาในท้องถิ่น ได้อย่างเชื่อมั่น -คนรุ่นใหม่ สามารถ โยกกันเป็นขบวนการ ที่เข้ามาสนับสนุน ภารกิจงานของขบวนการ ชุมชนกันทั่วประเทศ	รุ่นใหม่” ที่มีเจตนาธรรม ในการกลับคืนสู่ชุมชน -เชื่อมโยงเครือข่ายคน รุ่นใหม่ในขบวนการองค์กร ชุมชน และภาคีพัฒนา ให้เกิดการยกระดับ ขบวนการพัฒนาคนรุ่นใหม่ให้มีบทบาทในการ พัฒนาชุมชนท้องถิ่น ใน การเป็นหุ้นส่วนการ พัฒนาร่วมกัน
3. กระบวนการ	1.รับสมัคร คัดเลือกคนที่จบ ปริญญาตรี 2.สร้างความ เข้าใจเป้าหมาย ทิศทางร่วม 3.ปฏิบัติการจริง ในพื้นที่โดยมี องค์กรพี่เลี้ยง สอนแนะนำ 4.ปรับแนวคิด เสริมทักษะ บัณฑิตและ ผู้ประกอบการ	1.เปิดรับสมัคร ทั้ง องค์กรและเยาวชน 2.สร้างความเข้าใจ เป้าหมายร่วม 3. เสริมทักษะ ความรู้การศึกษา ชุมชน และการ จัดการความรู้(KM) 4.ปฏิบัติการจริง ในพื้นที่โดยมี องค์กรพี่เลี้ยงสอน แนะนำ 5.ปรับแนวคิด เสริมทักษะผู้เข้า	1.เปิดรับสมัคร ทั้ง องค์กรชุมชนและคน รุ่นใหม่ที่มีสมัครเข้า โครงการ โดยให้ ขบวนจังหวัดพิจารณา เสนอผู้เข้าร่วม 2.สร้างความเข้าใจ เป้าหมายร่วมตรวจสอบ ตัวเองก่อนเข้าร่วม โครงการ 3.เสริมทักษะความรู้ การศึกษาชุมชนและ การจัดการความรู้ (KM)	1.คณะทำงานโครงการ ร่วมพัฒนาโครงการฯ และเสนอต่อคณะอนุ กรรมการพัฒนาศักยภาพ บุคลากรฯ ให้ข้อคิดเห็น และพิจารณาเห็นชอบ อนุมัติโครงการฯ 2.เปิดรับสมัครทั้งองค์กร ชุมชนและคนรุ่นใหม่ ที่สมัครเข้า 3.คณะทำงานคัดเลือกผู้ ผ่านเข้าร่วมโครงการ จากใบสมัครและการลง พื้นที่สัมภาษณ์ระดับ

ก๋อนดิน เล่าเรื่อง...ถอดความคิด ประสบการณ์และก้าว่างเพื่อการพัฒนา [20]

สาระสำคัญ	โครงการ บัณฑิตคืนถิ่น 1 (2548-2549)	โครงการ สำนึกรักชุมชน คนรุ่นใหม่ 2 (บัณฑิตคืนถิ่น) (2550-2551)	โครงการ สำนึกรักชุมชน คนรุ่นใหม่ 3 (บัณฑิตรักถิ่น) (2552-2553)	โครงการ พัฒนาศักยภาพ คนรุ่นใหม่ หัวใจรักถิ่น 4 (2554-2555)
	<p>5.วางแผนการดำเนินชีวิตรายบุคคล</p> <p>6. สนับสนุนช่องทางอาชีพเพื่อสร้างความเชื่อมั่นอยู่ในชุมชน</p> <p>7. จัดสรุปบทเรียน</p> <p>8. ติดตามการพัฒนารายบุคคล</p>	<p>โครงการและครอบครัว</p> <p>6.วางแผนการดำเนินชีวิตรายบุคคล</p> <p>7. สนับสนุนช่องทางอาชีพเพื่อสร้างความเชื่อมั่นอยู่ในชุมชน</p> <p>8.สรุปบทเรียน</p> <p>9. ติดตามการพัฒนารายบุคคล</p>	<p>4. ปฏิบัติการจริงในพื้นที่โดยมีองค์กรที่เลี้ยงสอนแนะนำ</p> <p>5. ปรับแนวคิดเสริมทักษะผู้เข้าโครงการองค์กรที่เลี้ยงและครอบครัว</p> <p>6. วางแผนการดำเนินชีวิตรายบุคคลจัดทำกลุ่มเรียนรู้อาชีพชุมชน</p> <p>7. สนับสนุนช่องทางอาชีพเพื่อสร้างความเชื่อมั่นอยู่ในชุมชน</p> <p>8. สรุปบทเรียนการทำงานต่อเนื่อง เติมเต็มโดยผู้อาวุโส ในงานพัฒนา ทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่</p> <p>9. สนับสนุนให้เกิดกลไกการติดตามการพัฒนา</p> <p>10. เชื่อมโยงการทำงานคนรุ่นใหม่เป็นเครือข่าย มีกลไก</p>	<p>ภาค</p> <p>4.สร้างความเข้าใจเป้าหมายร่วมตรวจสอบตัวเองก่อนเข้าร่วมโครงการ</p> <p>5.จัดการเรียนรู้กลางเพื่อพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่ ทั้งด้านความคิด อุดมการณ์และทักษะความสามารถ</p> <p>6.ปฏิบัติจริงในพื้นที่โดยมีองค์กรที่เลี้ยงสอนแนะนำ</p> <p>7.สนับสนุนการเชื่อมโยงเครือข่ายขบวนคนรุ่นใหม่ ระดับภาค 5 ภาค</p> <p>8.เชื่อมโยงแนวทางการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่ร่วมกับหน่วยงานภาคีพัฒนา</p> <p>9.การจัดการความรู้ยกระดับประสบการณ์ทำงานขบวนคนรุ่นใหม่</p> <p>10.จัดกระบวนการเรียนรู้ย่อยๆ ตามฐาน</p>

ก่อนดิน เล่าเรื่อง...ถอดความคิด ประสบการณ์และก้าว่างเพื่อการพัฒนา [21]

สาระสำคัญ	โครงการ บัณฑิตคืนถิ่น 1 (2548-2549)	โครงการ สำนักรักชุมชน คนรุ่นใหม่ 2 (บัณฑิตคืนถิ่น) (2550-2551)	โครงการ สำนักรักชุมชน คนรุ่นใหม่ 3 (บัณฑิตรักถิ่น) (2552-2553)	โครงการ พัฒนาศักยภาพ คนรุ่นใหม่ หัวใจรักถิ่น 4 (2554-2555)
			คณะทำงานของคนรุ่นใหม่ที่ประสานกันได้ต่อเนื่องในทุกภาค	กลุ่มคนรุ่นใหม่ที่สนใจ เช่น กลุ่มการทำงานกับท้องถิ่น ขบวนการองค์กรชุมชน นักวิชาการอิสระ ภาคประชาสังคม และ เศรษฐกิจพอเพียง 11. สนับสนุนให้เกิด กลไกการติดตาม
4. ผู้เกี่ยวข้องในโครงการ	1.กรรมการโครงการ 2.เครือข่ายองค์กรชุมชน 3.บัณฑิตที่เข้าร่วมโครงการ 4.สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน 5.ครอบครัวบัณฑิต	1.กรรมการโครงการ 2.เครือข่ายองค์กรชุมชนที่สมัครเข้าร่วม 3.คนรุ่นใหม่ที่เข้าร่วมโครงการ 4.สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน 5.มหาวิทยาลัย 6.ครอบครัวคนรุ่นใหม่ que เข้าร่วมโครงการ	1.กรรมการโครงการ 2.เครือข่ายองค์กรชุมชนที่สมัครเข้าร่วม (องค์กรพี่เลี้ยง) 3.คนรุ่นใหม่ que เข้าร่วมโครงการ 4.สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน 5.สถาบันการศึกษา และองค์กรพัฒนาเอกชน 6.ครอบครัวคนรุ่นใหม่ que เข้าร่วมโครงการ 7.องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1.คณะทำงานโครงการ 2.องค์กรพี่เลี้ยง ได้แก่ องค์กรชุมชน สถาบันการศึกษา อปท. NGOs ฯลฯ 3.คนรุ่นใหม่ que เข้าร่วมโครงการ 4.สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน 5.ครอบครัวคนรุ่นใหม่ que เข้าร่วมโครงการ
5. กลุ่มเป้าหมาย	1.บัณฑิตทุนพระราชทาน	1.บัณฑิตที่จบการศึกษาทั่วไป	1.เยาวชน คนรุ่นใหม่ que มีแววอยู่ในท้องถิ่น	1.กลุ่มคนรุ่นใหม่ que มีความสามารถ ความ

ก๋อนดิน เล่าเรื่อง...ถอดความคิด ประสบการณ์และก้าว่างเพื่อการพัฒนา [22]

สาระสำคัญ	โครงการ บัณฑิตคืนถิ่น 1 (2548-2549)	โครงการ สำนักรักชุมชน คนรุ่นใหม่ 2 (บัณฑิตคืนถิ่น) (2550-2551)	โครงการ สำนักรักชุมชน คนรุ่นใหม่ 3 (บัณฑิตรักถิ่น) (2552-2553)	โครงการ พัฒนาศักยภาพ คนรุ่นใหม่ หัวใจรักถิ่น 4 (2554-2555)
	<p>2. บัณฑิตจาก เครือข่ายองค์กร ชุมชน ที่เสนอ เข้าร่วมโครงการ 3.อายุไม่เกิน 35 ปี จำนวน20 คน</p>	<p>2. บัณฑิต หรือ เยาวชนจากการ คัดสรรของเครือ ข่ายองค์กรชุมชน ในท้องถิ่นที่สมัคร ใจเข้าร่วมโครงการ 3.จบการศึกษา ม. 6 ขึ้นไป 4.อายุไม่เกิน30ปี จำนวน 30 คน</p>	<p>ที่เครือข่ายเห็นแววที่ จะพัฒนา ขึ้นมาเป็น แกนนำท้องถิ่น ใน อนาคตได้ 2.บัณฑิตที่จบการ ศึกษาทั่วไป 3.บัณฑิตหรือเยา- วชน จากการคัดสรร ของเครือข่ายองค์กร ชุมชนในท้องถิ่นที่ สมัครใจเข้าร่วมโครง การโดยผ่านกระ บวนการคัดสรรของ ขบวนจังหวัด 4.จบการศึกษา ม. 6 ขึ้นไป 5.อายุระหว่าง 18 ปี ขึ้นไป ไม่เกิน 30 ปี จำนวน 100 คน</p>	<p>สนใจในงานพัฒนา เพื่อ พัฒนาเข้มข้นในการเป็น “ผู้นำการเปลี่ยนแปลง รุ่นใหม่” 2.ไม่จำกัดวุฒิการศึกษา ทั้งคนที่จบจากการ ศึกษาในระบบ หรือการ ศึกษานอกระบบ 3.อายุระหว่าง 18-30 ปี จำนวน 100 คน และยังไม่ เคยเข้าร่วมโครงการ อาสาสมัครพัฒนา องค์กรชุมชน หรือ โครงการสำนักรักชุมชน คนรุ่นใหม่ รุ่น 1-3 หรือ โครงการที่มีลักษณะจ่าย ค่าตอบแทนประจำ 4.มีองค์กร,เครือข่าย องค์กรชุมชน,งาน ประเด็น,ขบวนจังหวัด, หน่วยงาน/องค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่น/ NGO/วัด รับรองสถานะ ที่มาของคนรุ่นใหม่ ชัดเจน</p>

ก่อนดิน เล่าเรื่อง...ถอดความคิด ประสบการณ์และก้าว่างเพื่อการพัฒนา [23]

สาระสำคัญ	โครงการ บัณฑิตคืนถิ่น 1 (2548-2549)	โครงการ สำนักรักชุมชน คนรุ่นใหม่ 2 (บัณฑิตคืนถิ่น) (2550-2551)	โครงการ สำนักรักชุมชน คนรุ่นใหม่ 3 (บัณฑิตรักถิ่น) (2552-2553)	โครงการ พัฒนาศักยภาพ คนรุ่นใหม่ หัวใจรักถิ่น 4 (2554-2555)
6. ผู้บริหาร โครงการ	1.คณะกรรมการ โครงการ 2.สถาบันพัฒนา องค์กรชุมชน ใน ฐานะกองงาน เลขานุการ	1.คณะกรรมการ โครงการชุดใหม่ 2.สถาบันพัฒนา องค์กรชุมชน 3.องค์กรภาคี 4.บัณฑิตในโครง การเดิม	1.คณณะกรรรมการ โครงการ (ปรับใหม่ เล็กน้อย) 2.สถาบันพัฒนาองค์ กรชุมชน 3.องค์กรภาคี 4.บัณฑิตในโครงการ เดิม รุ่น 1และ รุ่น 2	คณณะกรรรมการโครงการ พัฒนาศักยภาพฯ
7. การติดตามผล การพัฒนา / ความก้าวหน้า	1.จัดทำรายงาน การปฏิบัติงาน ประจำเดือน 2. จัด สร รุป ท เรียนการทำงาน ต่อเนื่อง 3. จั ด ท ำ w e b s i t e บั ด น ิ ต ค ิ น ถึ น ส าน ส ัม พ ัน ธ์ แ ล ะ ต ิ ต ต ำ ม คว าม เ ค ล ี่ อ น ไ ห ว ร าย บ ุ ค ค ล 3. ส าน ส น ท หน ำ ร าย บ ุ ค ค ล 4. จั ด ท ำ ช ุ ด คว าม ร ู้ ข าย ย ผล	1.มีการจัดทำราย งานการปฏิบัติงาน ประจำเดือนราย บุคคล 2.จัดสรรูปทเรียน การทำงานต่อเนื่อง 3.สน ท หน ำ ร าย บ ุ ค ค ล 4.จั ด ท ำ ช ุ ด ค ว าม ร ู้ ข าย ย ผล 5.จั ด ท ำ ร ู าน ข ้อ ม ล บั ด น ิ ต ค ิ น ถึ น ต ิ ต ต ำ ม ค ว าม เ ค ล ี่ อ น ไ ห ว ร าย บ ุ ค ค ล แ ล ะ ข าย ย ร ู าน ก ล ุ ม บั ด น ิ ต	1.มีการจัดทำรายงาน การปฏิบัติงานประจำ เดือน รายบุคคล 2.จัดสรรูปทเรียน การทำงานต่อเนื่อง 3.สน ท หน ำ ร าย บ ุ ค ค ล 4.จั ด ท ำ ช ุ ด ค ว าม ร ู้ ข าย ย ผล 5.พ ั ฒ ฒ ำ w e b s i t e บั ด น ิ ต ค ิ น ถึ น ต ิ ต ต ำ ม คว าม เ ค ล ี่ อ น ไ ห ว ร าย บ ุ ค ค ล แ ล ะ ข าย ย ร ู าน ก ล ุ ม บั ด น ิ ต	1.มีการจัดทำรายงาน การปฏิบัติงานประจำ เดือน รายบุคคล 2.จัดสรรูปทเรียนการ ทำงานต่อเนื่อง ระยะเวลา 3 เดือน และ 6 เดือน 3.คณณะกรรรมการกลางและ คนรุ่นใหม่ลงพื้นที่เยี่ยม เยือน 4.จั ด ท ำ ช ุ ด ค ว าม ร ู้ ข าย ย ผล 5. ต ิ ต ต ำ ม ค ว าม เ ค ล ี่ อ น ไ ห ว โดย ใช้ ะ บ บ การสื่อสารออนไลน์ผ่าน เครือข่ายทางสังคม (Social network)

ก่อนดิน เล่าเรื่อง...ถอดความคิด ประสบการณ์และก้าว่างเพื่อการพัฒนา [24]

สาระสำคัญ	โครงการ บัณฑิตคืนถิ่น 1 (2548-2549)	โครงการ สำนักรักชุมชน คนรุ่นใหม่ 2 (บัณฑิตคืนถิ่น) (2550-2551)	โครงการ สำนักรักชุมชน คนรุ่นใหม่ 3 (บัณฑิตรักถิ่น) (2552-2553)	โครงการ พัฒนาศักยภาพ คนรุ่นใหม่ หัวใจรักถิ่น 4 (2554-2555)
8. ผลที่เกิดขึ้น	1.ครอบคลุมสนับสนุนจากครอบครัว กว่า 90 % 2.มั่นใจที่จะอยู่ในชุมชนต่อ 14 คน 3.เครือข่ายพอใจงานเครือข่ายลู่วง 4.มหาวิทยาลัยปรับหลักสูตร	1.ครอบคลุมสนับสนุนจากครอบครัว กว่า100 % 2. มั่นใจที่จะอยู่ในชุมชนต่อ 90 % 3. เครือข่ายพอใจงานเครือข่ายลู่วง 4.หน่วยงานนโยบายตอบรับปรับตัว	1.ครอบคลุมสนับสนุนจากครอบครัว กว่า 100 % 2.มั่นใจที่จะอยู่ในชุมชนต่อ90 % 3.เครือข่ายพึงพอใจภารกิจงานเครือข่ายลู่วง ด้วยความสามารถของคนรุ่นใหม่ ที่หนุนเสริม 4.หน่วยงานนโยบายตอบรับ ปรับตัว	1.เห็นคุณค่าของตนเอง ชุมชน และสังคม 2.มี ทาง เลือก และ เจตนา รณมตรงตาม เป้าหมายที่จะกลับคืนสู่ ท้องถิ่นและมีพื้นที่ ประเด็นงานในชุมชนอย่างชัดเจน 3.เครือข่ายคนรุ่นใหม่ สามารถเชื่อมโยงการทำงานกับขบวนองค์กร ชุมชนและภาคีพัฒนา หนุนเสริมชุมชนได้ตรงตามความต้องการ 4.เห็นแก่นแท้ของชีวิต เชื่อมั่นและเห็นคุณค่า ของตัวเอง สำนักรักถิ่น หวังแทนแผ่นดิน
9. เจ็อนไขสำคัญ ที่เป็นบทเรียน	1.คณะกรรมการบริหารมีความ ตั้งใจ มุ่งมั่น และ ให้ความสำคัญ กับโครงการ โดย เข้าร่วมกิจกรรม และการประชุม	1.จัด ให้ มี คณะ กรรมการบริหาร ชุดใหม่ ที่มี ประสิทธิภาพ มาจาก หลากหลาย ที่ พร้อม เข้าร่วม กิจกรรมและการ	1.จัดปรับคณะกรรมการบริหารชุดใหม่ ที่มี ประสิทธิภาพ มา จากหลากหลาย ที่ พร้อมเข้าร่วมกิจกรรมและการประชุม ต่อเนื่องได้จริง	1.โครงการบริหารจาก ส่วนกลาง 2.กลไกคณะทำงาน บางส่วนขาดความเข้าใจ ดังนั้น องค์ประกอบ คณะทำงานควรมีความ ตั้งใจจริงและเข้าใจ

ก่อนดิน เล่าเรื่อง...ถอดความคิด ประสบการณ์และก้าว่างเพื่อการพัฒนา [25]

สาระสำคัญ	โครงการ บัณฑิตคืนถิ่น 1 (2548-2549)	โครงการ สำนักรักชุมชน คนรุ่นใหม่ 2 (บัณฑิตคืนถิ่น) (2550-2551)	โครงการ สำนักรักชุมชน คนรุ่นใหม่ 3 (บัณฑิตรักถิ่น) (2552-2553)	โครงการ พัฒนาศักยภาพ คนรุ่นใหม่ หัวใจรักถิ่น 4 (2554-2555)
	<p>ต่อเนื่อง</p> <p>2.องค์กรที่เลี้ยงมีความเข้าใจและตระหนักในบทบาทของการสร้างและพัฒนาคนรุ่นใหม่ โดยเน้นมอบหมายงานด้านพื้นที่(งานพัฒนา)ให้บัณฑิตทำเป็นหลักพร้อมเรียนรู้ไปกับโครงการ</p> <p>3.บัณฑิตมีความสมัครใจเข้าร่วมโครงการ และเกิดความชัดเจนในเป้าหมายโครงการร่วมกัน ได้มีส่วนร่วมในการออกแบบกระบวนการของโครงการมาตั้งแต่ต้น</p> <p>4. ครอบครั</p>	<p>ประชุมต่อเนื่อง ได้จริง</p> <p>2.เน้นให้องค์กรที่เลี้ยงเข้าใจและตระหนักในบทบาทของการสร้างและพัฒนาคนรุ่นใหม่ โดยมอบหมายงานด้านพื้นที่(งานพัฒนา)ให้บัณฑิตทำ และเสริมให้เรียนรู้ไปกับโครงการ</p> <p>3.เปิดให้คนรุ่นใหม่ทั่วไปสมัครใจเข้าร่วมโครงการ และเน้นสร้างความชัดเจนในเป้าหมายโครงการร่วมกัน ให้มีส่วนร่วมในการออกแบบกระบวนการของโครงการมาตั้งแต่ต้น</p>	<p>2.เน้นให้องค์กรที่เลี้ยง เข้าใจและตระหนัก ในบทบาทของการสร้างและพัฒนาคนรุ่นใหม่ โดยมอบหมายงานด้านพื้นที่(งานพัฒนา)ให้บัณฑิตทำ และเสริมให้เรียนรู้ไปกับโครงการ</p> <p>3.เปิดให้คนรุ่นใหม่ทั่วไปสมัครใจเข้าร่วมโครงการและเน้นสร้างความชัดเจนในเป้าหมายโครงการร่วมกัน ให้มีส่วนร่วมในการออกแบบกระบวนการของโครงการมาตั้งแต่ต้น</p> <p>4.ส่งเสริมให้ครอบครัวผู้เข้าร่วม ได้เกิดความเข้าใจเป้าหมายโครงการ เพื่อให้การสนับสนุนบุตรหลาน ตามแนวทาง</p>	<p>เป้าหมาย เจตนารมณ์ของโครงการฯ</p> <p>3.กลไกส่วนกลางระดับภาค/เจ้าหน้าที่ พอช. บางส่วนขาดความเข้าใจเจตนารมณ์ของโครงการ โดยเจ้าหน้าที่ บางส่วนยังมองบทบาทของคนรุ่นใหม่เพียงการสนับสนุนขบวนการชุมนุมมากกว่าการหนุนเสริมให้คนรุ่นใหม่สร้างรูปธรรมของตนเอง</p> <p>4. ควรมีการนำเสนอโครงการฯ กำหนดเป้าหมาย ทิศทางจากพื้นที่ มากกว่าการจัดทำโครงการฯ จากส่วนกลาง</p> <p>5.ระยะเวลาการพัฒนาคนรุ่นใหม่ 1 ปี เป็นช่วงระยะเวลาที่สั้น จึงทำให้มีข้อจำกัดในการพัฒนาอุตสาหกรรณ ความคิด</p>

ก่อนดิน เล่าเรื่อง...ถอดความคิด ประสบการณ์และก้าว่างเพื่อการพัฒนา [26]

สาระสำคัญ	โครงการ บัณฑิตคืนถิ่น 1 (2548-2549)	โครงการ สำนักรักชุมชน คนรุ่นใหม่ 2 (บัณฑิตคืนถิ่น) (2550-2551)	โครงการ สำนักรักชุมชน คนรุ่นใหม่ 3 (บัณฑิตรักถิ่น) (2552-2553)	โครงการ พัฒนาศักยภาพ คนรุ่นใหม่ หัวใจรักถิ่น 4 (2554-2555)
	<p>บัณฑิต ได้เกิด ความเข้าใจเป้า หมายโครงการ และให้การสนับสนุน บุตรหลาน ตามแนวทาง เศรษฐกิจพอ เพียง</p> <p>5. มีการปฏิบัติ ตามข้อตกลง ร่วมกัน ในเรื่อง การติดตามผล เช่น การเขียน รายงานประจำ เดือน การส่ง ข่าวสาร ผ่าน ระบบ website การลงพบปะ เยี่ยมเยือนใน พื้นที่</p> <p>6. มีกิจกรรมที่ บัณฑิตได้ฝึก ปฏิบัติและตัดสินใจ ร่วมกัน เพื่อ เสริมความเชื่อ</p>	<p>4. ส่ง เสริม ให้ คร อ บ ค ร ี ว ผู้เข้าร่วม ได้เกิด ความเข้าใจเป้า หมายโครงการ เพื่อให้การสนับสนุน บุตรหลาน ตาม แนว ทาง เศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่แรกเริ่ม</p> <p>5. จัดให้มีข้อตกลง ร่วมกัน ในเรื่อง การติดตามผล อย่างจริงจัง เช่น การเขียนรายงาน ประจำเดือน การ ส่งข่าวสารผ่าน ระบบ website การลงพบปะเยี่ยม เยือน ในพื้นที่</p> <p>6. ส่งเสริมกิจกรรม ที่บัณฑิตได้ฝึก ปฏิบัติ และ ตัดสินใจร่วมกัน เพื่อเสริมความ</p>	<p>เศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่แรกเริ่ม</p> <p>5. จัดให้มีข้อตกลง ร่วมกัน ในเรื่องการ ติดตามผล อย่าง จริงจัง เช่น การเขียน รายงานประจำเดือน การส่งข่าวสารผ่าน ระบบ website การ ลงพบปะเยี่ยมเยือน ในพื้นที่</p> <p>6. ส่งเสริมกิจกรรมที่ บัณฑิตได้ฝึกปฏิบัติ และตัดสินใจร่วมกัน เพื่อเสริมความเชื่อมั่น ในการทำงาน เช่น การจัดตั้งกองทุน สวัสดิการบัณฑิต การ ให้บัณฑิตบริหาร โครงการด้วยตนเอง</p> <p>7. สนับสนุนให้เกิด กลไกการประสาน งาน เครือข่ายคนรุ่น ใหม่โดยมีผู้ประสาน งานเครือข่ายคนรุ่น</p>	<p>ทักษะ ความสามารถ ของคนรุ่นใหม่ได้อย่าง แท้จริง ควรมี การ ออกแบบโครงการระยะ ยาว โดยอาจมีแผน ดังนี้ ปีที่ 1 เป็นระยะปลูกฝัง บ่มเพาะความคิด ปลูก อุดมการณ์ ฯลฯ ปีที่ 2 เป็นระยะฝึกปฏิบัติการ จริงในพื้นที่ และ ปีที่ 3 เป็นระยะสร้างพื้นที่รูป ธรรมของตนเองและ ติดตามผลการเติบโต</p> <p>6.งบประมาณในการ สนับสนุนค่าตอบแทน ควรเหมาะสมกับยุค เศรษฐกิจฝืดเคือง</p> <p>7.ขยายความร่วมมือกับ องค์กร/ภาคี ให้กว้าง ขวาง เช่น ปตท. SCG สำนักงานทรัพย์สินส่วน พระมหากษัตริย์ เป็นต้น</p>

ก่อนดิน เล่าเรื่อง...ถอดความคิด ประสบการณ์และก้าว่างเพื่อการพัฒนา [27]

สาระสำคัญ	โครงการ บัณฑิตคืนถิ่น 1 (2548-2549)	โครงการ สำนักรักชุมชน คนรุ่นใหม่ 2 (บัณฑิตคืนถิ่น) (2550-2551)	โครงการ สำนักรักชุมชน คนรุ่นใหม่ 3 (บัณฑิตรักถิ่น) (2552-2553)	โครงการ พัฒนาศักยภาพ คนรุ่นใหม่ หัวใจรักถิ่น 4 (2554-2555)
	<p>มันเช่น การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการบัณฑิต การให้บัณฑิตบริหารโครงการด้วยตนเอง</p> <p>7.มีกิจกรรมการจัดเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาแก้ไขปรับปรุงงานและการบริหารงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง</p> <p>8. มีการถอดบทเรียน ความรู้รายบุคคล เพื่อนำมาเผยแพร่ ขยายผลต่อสังคม</p> <p>9. มีงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมอาชีพของบัณฑิต และ</p>	<p>เชื่อมมันในการทำงาน เช่น การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการบัณฑิต การให้บัณฑิตบริหารโครงการด้วยตนเอง</p> <p>7.พัฒนารูปแบบกิจกรรม การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาแก้ไขปรับปรุงงานและการบริหารงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง</p> <p>8.ออกแบบจัดให้มีการถอดบทเรียนความรู้ รายบุคคล เพื่อนำมาเผยแพร่ขยายผลต่อสังคม</p> <p>9.ยังคงงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมอาชีพของกลุ่มเป้าหมายและ</p>	<p>ใหม่ ประจำในพื้นที่แต่ละภาค</p> <p>8. สนับสนุนให้กลไกการประสานงาน มีส่วนร่วมกำหนดกิจกรรม และดำเนินการร่วมกับคณะทำงานส่วนกลาง เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และการต่อยอดขยายผลในกลุ่มคนรุ่นใหม่</p> <p>9. พัฒนาระบบข้อมูลการดำเนินงาน และรายงานผลที่ต่อเนื่อง</p> <p>10.จัดให้มีการลงพื้นที่ติดตามสนับสนุนความก้าวหน้าในการดำเนินการร่วมกันระหว่างผู้ประสานงานส่วนกลางภาคและกรรมการส่วนกลาง ที่ต่อเนื่อง</p> <p>11.พัฒนารูปแบบกิจกรรม การจัดเวที</p>	

ก่อนดิน เล่าเรื่อง...ถอดความคิด ประสบการณ์และก้าว่างเพื่อการพัฒนา [28]

สาระสำคัญ	โครงการ บัณฑิตคืนถิ่น 1 (2548-2549)	โครงการ สำนักรักชุมชน คนรุ่นใหม่ 2 (บัณฑิตคืนถิ่น) (2550-2551)	โครงการ สำนักรักชุมชน คนรุ่นใหม่ 3 (บัณฑิตรักถิ่น) (2552-2553)	โครงการ พัฒนาศักยภาพ คนรุ่นใหม่ หัวใจรักถิ่น 4 (2554-2555)
	<p>ครอบครัว ทำให้บัณฑิต ได้เกิด การค้นหาความรู้ ที่ปรึกษา และ การวางแผน อย่างมีหลักการ</p> <p>10. สำนักงาน กองงานเลขานุ การมีการจัด ระบบงาน ระบบ ข้อมูล ด้วยการ ทำงานเป็นทีม</p>	<p>ครอบครัว เพื่อ เสริมให้คนรุ่นใหม่ ได้เกิดการค้นหา ความรู้ หาแหล่ง เรียนรู้ และทำ การวางแผนอย่าง มีหลักการ</p> <p>10. ใ้ว่าจ้างผู้ ประสานงาน จาก บัณฑิต รุ่นที่ 1 เป็นผู้ประสานงาน เพื่อการจัดทำ ระบบงานเอกสาร จัดการ ประชุม จัดระบบข้อมูล ระบบการรายงาน โดยมีเจ้าหน้าที่ พอช. จากหน่วย ศตจ. ปชช. เป็นที่ ปรึกษา</p>	<p>แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อ การพัฒนา แกไข ปรับปรุงงานและการ บริหารงานร่วมกัน อย่างต่อเนื่อง</p> <p>12.ออกแบบจัดให้มี การถอดบทเรียน ความรู้ รายบุคคล เพื่อนำมาเผยแพร่ ขยายผลต่อสังคม</p> <p>13.จัด ให้ มี งบประมาณ ส่วนหนึ่ง เพื่อสนับสนุนให้กลุ่ม คนรุ่นใหม่ ได้บริหาร จัดการกันเอง ในการ คิดค้นและพัฒนา กิจกรรม การสร้าง ข่ายขยายเพื่อน และ การ เสริมหนุน กิจกรรมที่ตีร่วมกัน ของคนรุ่นใหม่ ใน ระดับภาค</p> <p>14.ใ้ ว่า จ้าง ผู้ ประสานงาน จาก</p>	

ก๋อนดิน เล่าเรื่อง...ถอดความคิด ประสบการณ์และก้าว่างเพื่อการพัฒนา [29]

สาระสำคัญ	โครงการ บัณฑิตคืนถิ่น 1 (2548-2549)	โครงการ สำนึกรักชุมชน คนรุ่นใหม่ 2 (บัณฑิตคืนถิ่น) (2550-2551)	โครงการ สำนึกรักชุมชน คนรุ่นใหม่ 3 (บัณฑิตรักถิ่น) (2552-2553)	โครงการ พัฒนาศักยภาพ คนรุ่นใหม่ หัวใจรักถิ่น 4 (2554-2555)
			บัณฑิตรุ่นที่ 2 เป็น ผู้ประสานงาน เพื่อ การจัดทำระบบงาน เอกสาร จัดการ ประชุม จัดระบบ ข้อมูล ระบบการ รายงาน โดยมี เจ้าหน้าที่สถาบันฯ เป็นที่เลี้ยง	
10. งบประมาณที่ใช้ในโครงการ	ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นฯ จำนวน 2.3 ล้านบาท 1.งบค่ายังชีพบัณฑิต 2.งบพัฒนาศักยภาพ 3.งบสนับสนุนอาชีพ/กิจกรรม 4.งบบริหารจัดการ	จากงบประมาณโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นฯ จำนวน 3.5 ล้านบาท 1.งบค่ายังชีพผู้เข้าร่วมโครงการ 2.งบพัฒนาศักยภาพ/การเรียนรู้ 3.งบสนับสนุนอาชีพ / กิจกรรม 4.งบสนับสนุนเครือข่ายบัณฑิตรุ่น 1	จากงบประมาณโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นฯ จำนวน 8.5 ล้านบาท 1.งบค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานและเข้ารับการศึกษา 2.งบตอบแทนผู้ประสานงาน ภาค 3.งบพัฒนาศักยภาพ/การเรียนรู้ 4.งบสนับสนุนกิจกรรมการค้าเงินงานของเครือข่ายคน	จากงบประมาณโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นฯ จำนวน 8.4 ล้านบาท 1.งบสร้างขบวนฯและเครือข่ายภาคีการทำงาน 2.งบพัฒนาศักยภาพ/การเรียนรู้ 3.งบเชื่อมโยงแนวทางการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่ร่วมกับหน่วยงานภาคีพัฒนา 4.งบเชื่อมโยงงานของขบวนคนรุ่น

ก๋อนดึน เล่าเรื่อง...ถอดความคิด ประสบการณัและก้าวยางเพื่อการพัฒนา [30]

สาระสำคัญ	โครงการ บัณฑิตคืนถิ่น 1 (2548-2549)	โครงการ สำนึกรักชุมชน คนรุ่นใหม 2 (บัณฑิตคืนถิ่น) (2550-2551)	โครงการ สำนึกรักชุมชน คนรุ่นใหม 3 (บัณฑิตรักถิ่น) (2552-2553)	โครงการ พัฒนาศักยภาพ คนรุ่นใหม หัวใจรักถิ่น 4 (2554-2555)
		5. ง บ บริ ห า ร จั ด ก า ร	รุ่นใหมระดับภาค 5.ง บ ส นั บ ส นุ น เค รื อ ข่ ย บั ด นั ต ร ั ก ถึ น 6. ง บ บริ ห า ร จั ด ก า ร	ใหม่ระดับภาค 5. ง บ ส นั บ ส นุ น ค่ า เบ็ ย ยั ง ชี พ / ป ระ กั น อู บั ตั เหนุ 6.งบบริหารจัดการ

● บทที่สาม

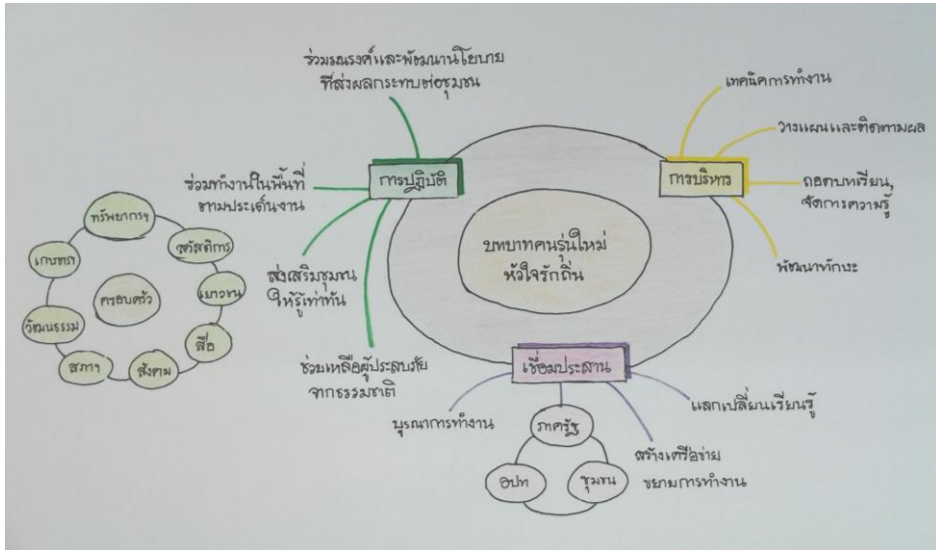
พลัง ศรัทธา ผลักดัน เปลี่ยนแปลง

(1)

เปลี่ยนแนวคิดไม่ได้ง่ายเหมือนเปลี่ยนเสื้อผ้า

เรื่องราว การสร้างและพัฒนาคนรุ่นใหม่ของขบวนการชุมชนมีมานานแล้ว และมีหลากหลายรูปแบบตามเจตนาธรรมณ์ของผู้สร้างในแต่ละรุ่น แต่มีเป้าหมายเดียวกันคือสร้างจิตสำนึกและความสามารถของคนรุ่นใหม่ในการเป็น “ผู้นำการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่” เพื่อเป็นนักพัฒนาแถวสอง เป็นทายาทของขบวนการองค์กรชุมชน เพราะผู้นำรุ่นเก่าเชื่อว่า จะอยู่ค้ำฟ้า และไม่ยากให้งานพัฒนาตายไปพร้อมกับคนกลุ่มนี้ วันนี้คนรุ่นเก่าต้องกล้ายอมรับความจริงว่าคุณจะทำงานเพียงลำพังโดยไม่มีคนรุ่นใหม่เข้าไปหนุนเสริมการทำงานนั้นไม่ได้อย่างแน่นอน เพราะคนรุ่นใหม่มีศักยภาพและความสามารถในการเข้าไปช่วยเรื่องงานเอกสาร การบริหารจัดการ งานข้อมูล วิทยากรกระบวนการ งานสื่อวิดิทัศน์ และงานเทคโนโลยี ฯลฯ เป็นต้น ล้วนต้องพึ่งคนรุ่นใหม่ด้วยกันทั้งนั้น

ขณะทำงานโครงการฯ ในแต่ละรุ่น แต่ละปี ก็ได้พยายามพัฒนารูปแบบแก้ไข และปรับปรุงเรื่อยมา โดยนำสิ่งที่ประสบความสำเร็จมาเป็นตัวเคลื่อนงานต่อ และนำเอาสิ่งที่เป็นปัญหาข้อติดขัดมาปรับปรุงให้ดีขึ้น แต่ก็ต้องยอมรับว่าไม่มีอะไรดีและสมบูรณ์ 100 % จากการทำงานที่ผ่านมาพบว่า เราแก้ไขได้จุดหนึ่ง มันก็จะเจอรอยรั่วอีกจุดหนึ่งทดแทน จึงมีเรื่องให้พัฒนาและแก้ไขปรับปรุงอย่างต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุด การพัฒนาคนรุ่นใหม่ในแต่ละรุ่นพบว่าจิตคนรุ่นใหม่ของแต่ละคนก็ต่างกันไป การปรับเปลี่ยนแนวคิด และมีบทบาทในการหนุนเสริมชุมชนในหลายๆ เรื่อง

บทบาทและความสัมพันธ์ของคนรุ่นใหม่หัวใจรักถิ่น

กว่า 9 ปีกับการสร้างและพัฒนาคนรุ่นใหม่ของขบวนการชุมชน พบว่ามีคนรุ่นใหม่หลายคนที่ค้นพบตัวเองจากโครงการนี้ จากการบอกเล่าของ นายอาณัติสังเวียนทอง คนรุ่นใหม่จังหวัดสิงห์บุรี ที่วันนี้เขากล้าบอกเราว่าเขาค้นพบตัวเองจากโครงการโดยการเอาชนะ 3 ธรรมดา ในนามกิ้ง ก้าน ใบ ของเพื่อนๆ เล่าว่า จากเด็กทั่วไปคนหนึ่ง ที่ต้องการมีความมั่นคงในชีวิตการทำงาน จึงต้องทำให้วิ่งตามกระแสสังคมปัจจุบัน เป้าหมายสูงสุดก็คือ การรับราชการอย่างไรอย่างหนึ่ง แม้จะต้องเสียเงินเพื่อแลกมาที่ยอม (เส้น) แต่ก็ไม่ได้ทำให้ได้รับผลตามที่ต้องการ จึงทำให้ต้องตามล่าหาอยู่ตลอด จนรับรู้ข้อมูลของโครงการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่หัวใจรักถิ่น จึงสมัครเข้าร่วมโครงการ ตอนแรกคิดว่าเป็นโครงการที่มีค่าตอบแทนให้ และไม่ต้องทำอะไรมาก บวกกับการที่ยังไม่มีงานที่เป็นหลักแหล่ง หลังจากลาออกจากงานเดิมมาไม่นาน เริ่มเข้าร่วมโครงการจากวันสัมภาษณ์ถึงวันประกาศผล และวันแรกๆ ของการปฐมนิเทศ ก็ยังมีความคิดที่เหมือนเดิมคือ ไม่ต้องทำอะไรมากก็ได้เงิน จนได้ฟังเรื่องเล่าของตาแก่ๆ

คนหนึ่งทีหลายคนยกมือไหว้ และทุกคนเรียกแกว่า พ่อคำเตื่อง ภาชี ประชาญ์ชาวบ้านทีแกเล่าเรื่องชีวิตของแกในอดีตและปัจจุบันเปรียบเทียบกับคนอื่นๆ รอบบ้านของแก ทำให้เหมือนมีใครเอาน้ำทีเย็นมาๆ มาสด ความสนุกกับเพื่อนๆ ทีฟังรู้จักกันได้หายไป กลายมาเป็นความอยากรู้ว่าแกกำลังทำอะไร จนมาถึงเรื่องทีแกพูดถึงดอกเบี๊ยะของธนาคารกับการปลูกต้นไม้ แกทำให้เห็นภาพทีแกพูดมาทั้งหมดได้ชัดเจน แต่เป็นเพียงแค่ว่าพูดและแนวคิดทีแกทำอยู่เท่านั้น จึงเกิดคำถามขึ้นกับตัวของเรา **“เราจะทำได้หรือ ต้องใช้เวลาอีกเท่าไรจึงจะสำเร็จ”** คำถามนี้ก็ยังคงติดตัวมาตลอด จนได้ยินคำพูดอีกคำทีสะดุดหู “ต้นไม้ทีโตเร็วทีสุดคือต้นไม้ทีปลูกเร็วทีสุด” ความตั้งใจ มุ่งมั่นว่าเราก้ทำได้และต้องสำเร็จผลตามทีต้องการนั่นเอง เป็นแรงผลักดันทีสำคัญทีทำให้เริ่มตัดสินใจทีจะทำตามวิถีเกษตรกรรมทีเชื่อมั่นว่าจะนำไปสู่ความสำเร็จ บวกกับต้นทุนชีวิต และเป้าหมายทีจะไปให้ถึง

หลังจากปฐมนิเทศและรับมอบหมายภารกิจ กลับมาเข้าสู่โหมดลงมือทำ ในช่วงเดือนแรกคิดอยากทำหลายเรื่อง ลองทำไปซะทุกเรื่อง เท่าทีแรงตัวเองจะมี โทหกครอบครัวว่าทางโครงการให้ทำอะไรบ้าง เพื่อให้ได้ทำต่อ จนองค์กรพีเลี๊ยะเห็นจึงเข้ามาแนะนำว่า **“ทำอะไรให้ทำจริงอย่าทำจ้ง จริงจ้ง เป็นสิ่งทีดี แต่ควรเลือกทำให้สำเร็จเป็นเรื่องๆ ไป”** ผมหยุดคิดและได้ข้อสรุปคือ จับการทำนาเป็นประเด็นหลักของการดำเนินกิจกรรม และการปลูกผักสวนครัว ปลูกผลไม้ เลี๊ยะปลา เป็นประเด็นรองตามต้นทุนของเราทีมีอยู่ ทำให้เริ่มเห็นผลหลังจากเกี่ยวข้าวรอบแรก มีรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายพอสมควรรวมถึงการขายผักสวนครัวอีกด้วย อีกทั้งช่วยลดรายจ่ายในการดำรงชีวิตประจำวัน จนทำให้เพื่อนบ้านข้างเคียงทีสับสนประมาท และท้อตันเมื่อตอนเริ่มต้นซุดบ่อ ปรับพื้นที่เข้ามาขอสิ่งทีเรามี เช่น ผัก ปลา และอื่นๆ ไปกิน บางส่วนเริ่มทำตามและเข้ามาขอคำแนะนำในสิ่งทีเราทำอยู่ แม้จะเกิดปัญหาภัยพิบัติในพื้นที่ทำให้สิ่งทีทำมาเสียหายเกือบทั้งหมด รวมถึงการสิ้นสุดการดำเนินโครงการ ก็ไม่ใช่

จุดสิ้นสุดของการดำเนินงานตามที่วางแผนไว้ เพราะวิถีชีวิตที่ปลอดภัยและยั่งยืนมันคือวิถีเกษตรกรรมตามที่เรากำหนดได้เอง

“หากมีคำถามว่าเราจะอยู่ได้อย่างไรกับการเกษตร ตอบได้เลยว่าเมื่อเรามีข้าวและผักที่เราปลูกไว้เอง มีปลา มีไก่ มีไข่ มีรายได้ที่ได้มาจากสิ่งที่กล่าวมาแล้วนั้น เมื่อเรามีกินมีใช้และเราจะต้องการอะไรอีก ต้องย้อนกลับไปถามตัวเองว่า คำว่าพอของแต่ละคนอยู่ตรงไหนและยังขาดอะไร วิถีเกษตรกรรมจะตอบคำถามทุกอย่างให้ได้ เมื่อใจของเราพอ”

การเอาชนะ 3 อรหันต์ **อรหันต์องค์ที่หนึ่ง** คือ ตัวของเรา การจะเอาชนะตัวของเราเองให้ได้นั้น ต้องหนักแน่นและขยันมันเพียรในสิ่งที่ทำและเชื่อมั่นในเป้าหมายที่จะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะมียุทธศรอะไรใหญ่แค่ไหน ถ้าเรามั่นใจมีแบบอย่างและคำแนะนำที่ดีแล้ว มันจะประสบผลตามที่เราวางแผนไว้อย่างแน่นอน

อรหันต์องค์ที่สอง คือ ครอบครัว ทำความเข้าใจให้ชัดเจน ทำให้สมาชิกเมื่อสำเร็จผลเพียงเล็กน้อยความเชื่อมั่นของครอบครัวรวมถึงการสนับสนุนจะพลังพลูเข้ามาอย่างไม่หยุดหย่อน จนทำให้บางครั้งคิดว่าเกิดผลสำเร็จที่ดีที่สุด แต่มันยังมีกำแพงใหญ่รอเราอยู่ข้างหน้าให้เราฟันฝ่าอีกมากมาย จงสร้างความมั่นใจและตั้งใจให้เห็นแรงสนับสนุนมากมายจะเข้ามาสู่ตัวเอง

อรหันต์องค์ที่สาม คือชุมชน ชุมชนเปรียบเสมือนขวากหนามกองใหญ่ที่วางอยู่ข้างหน้าที่เราต้องฟันฝ่าไปให้ได้ทั้งคำทัดทาน ดูถูก สบประมาท ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จึงเปลี่ยนแปลงเป็นพลังที่จะต่อสู้และดำเนินงานต่อจนสำเร็จ เมื่อความสำเร็จอยู่ข้างหน้า ขวากหนามจะกลายเป็นกลีบกุหลาบโรยบนพื้นให้เราเก้าต่อสู่ความสำเร็จ และผู้ที่ดูถูกทัดทานเหล่านั้นจะเริ่มเดินตามหลังเรามาในที่สุด

ได้พูดถึงชายหนุ่มไปแล้ว ลองมาฟังความคิดของสาวน้อยแห่งชุมชนเป็นสุขป่าละอู ดินแดนที่มีน้ำตกเย็นสบาย มีข้างเดินเล่นพ่นพลาญตามถนน แค่พูดถึงก็มองเห็นต้นทุนในชุมชนแล้ว **น้องอัน วราภรณ์ สุธรรม คนรุ่นใหม่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**

ผันชีวิตตัวเองเพื่อเดินตามความจริง (ตามรอยพ่อ) อันเริ่มเข้ามาสู่กระบวนการพัฒนาในชุมชนเนื่องจากพ่อเป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน ตนเองต้องช่วยงานที่พ่อทำ จนได้มารู้จักกับเครือข่ายชุมชนเป็นสุขป่าละอูและเข้าไปเป็นกองเลขา ดูงานเอกสารให้กับเครือข่าย โดยส่วนตัวจะชอบเป็น“ขาลุย” ในการทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเยาวชน จนได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงาน ประเด็นการพัฒนาเยาวชน ทำมาเรื่อยๆ ก็พบว่านี่แหละคือความสุขในใจ เราชอบงานแบบนี้ งานพัฒนา งานเยาวชน งานชุมชน แต่ด้วยเป็นช่วงรอยต่อระหว่างการเรียนรู้มัธยมตอนปลายกับมหาวิทยาลัย มัน

เป็นช่วงเวลาที่แสนจะสับสนที่สุด จากความคิดที่ขัดแย้งกันเองต่อหลักความเป็นจริงในวิถีชีวิตของตนในชุมชน ตนจึงพยายามหยุดคิดทบทวน **“เรามาใช้เวลากับการเล่า**

เรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยสี่ปี เพียงเพื่อให้ได้มาแค่กระดาษหนึ่งใบ (หรือเปล่า) กับเวลาที่เสียไปในการมุ่งมั่นเพื่อเรียนเพียงอย่างเดียว แต่หากได้เรียนควบคู่ไปกับการทำงานอยู่ในชุมชนด้วย น่าจะทำประโยชน์อะไรได้มากกว่านี้มั๊ย” (คงเป็นความคิดส่วนบุคคลที่มั่นใจในการทำอยู่ทำกินของอาชีพเกษตรกรกรรมธรรมชาติ) ในที่สุดก็ตัดสินใจลาออกจากมหาวิทยาลัย แล้วกลับมาอยู่บ้าน/อยู่ในชุมชน กลับมาทำงานและทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนเหมือนอย่างที่เคยทำ แต่สิ่งที่คิดต่างจากเดิมก็คือจะต้องมีแปลงเกษตร เพื่อสร้างฐานเป็นของตนเองก่อนและจะทำอย่าง “เป็นจริงเป็นจัง” ที่อยากทำอาชีพเกษตรกร เพราะมีความมั่นใจว่าการทำเกษตรสามารถกำหนดทิศทางการชีวิตได้เพราะตนเองเคยไฝ่ฝันไว้ว่า “อยากเป็นคนที่มีความเป็นอิสระ ไม่เป็นข้าทาสบริวารของใคร” เป็นตัวของตัวเองที่จะมีโอกาสสร้างประโยชน์ให้กับชุมชน และยังมีมองเห็นทิศทางอนาคตในการเลือกที่จะสร้างแปลงเกษตรแห่งวิถีชีวิตได้เปรียบเสมือนสร้างเป็นนิคมเกษตรกรรมธรรมชาติและเชื่อว่ามีค่าสำคัญไม่น้อยไปกว่าพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมอย่างแน่นอน เพราะองค์ประกอบหลักๆ ของนิคมเกษตรกรรมธรรมชาติ คือคลังอาหารที่เราทำหน้าที่เป็นผู้ผลิต ผู้บริโภค เป็นผู้ให้และถ้าเหลือจะเป็นธุรกิจการจำหน่าย สิ่ง que แสดงถึงความอยู่รอดได้โดยที่ไม่ต้องดิ้นรน ในฐานะที่เราเป็นผู้กำหนดในการผลิตในทุกสิ่ง ในขณะที่น้องกิ้ง ก้าน ใบ และน้องอันได้ค้นพบตัวเอง แล้วเลือกที่จะเดินทางตามความฝันบนถนนสายนี้ ยังมีเพื่อนอีกคนหนึ่งผู้ que มากด้วยความสามารถ มีความรับผิดชอบสูง เหมาะสมแล้วที่เธอจะเป็นสาวกองเลขาขบวนจังหวัด ป๋วย ปัญญาณ์ นบอบ คนรุ่นใหม่จังหวัดกระบี่ เชื่อว่า “เราทำในสิ่งที่เรารัก” ทำงานพัฒนาด้วยใจรัก แม้เหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าและเจ็บปวดกับผู้คนมากมาย และไม่ท้อถอยเพราะคำคำเดียวเท่านั้น จะทำให้ดีที่สุด ป๋วยเล่าว่าตอนแรกก็งกับชีวิตตัวเอง ไม่อยากอยู่ในสังคมเมืองนานเกินไป ควรพอและเก็บกระเป๋ากลับบ้านนอกได้แล้ว จึงตัดสินใจลาออกจากงานหอบกาย ใจ กระเป๋า เดินทางกลับกระบี่บ้านเกิด กลับมาแล้วก็มาคิดว่าจะทำอะไรต่อ ซ้ำยังโดนกระแสวิพากษ์วิจารณ์ กลายเป็นความกดดัน แต่โชคดีที่ได้รับกำลังใจจากครอบครัว (แค่แม่เข้าใจเท่านั้นก็พอ) มาอยู่บ้านก็

เริ่มเข้ามาทำงานในชุมชนในกลุ่มของกองทุนสวัสดิการชุมชน โดยการแนะนำของ คุณสมยศ ถิ่นปกาสัย ประธานกองทุนสวัสดิการชุมชน ตอนแรกก็ได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการกองทุนฯ ในตำแหน่งนายทะเบียน เก็บรวบรวมข้อมูล ติดต่อประสานงานเรื่องการประชุม การจัดเวที ทำหนังสือเชิญวิทยากร ร่วมทำแผนงานต่างๆ ติดต่อหน่วยงานภาคีท้องถิ่น และงานต่างๆ ในกองทุน จากที่ได้ทำงานประเดิมเดียวก็เพิ่มขึ้นเป็นสอง สาม สี่ ตอนนี้ได้เข้าไปช่วยเรื่องสภาองค์กรชุมชนตำบล บทบาทและหน้าที่ก็คล้ายๆ กับประเดิมสวัสดิการชุมชน และบางครั้งก็เป็นตัวแทนตำบลไปร่วมประชุมต่างจังหวัด ทั้งงานสวัสดิการฯ งานสภาฯ จนกระทั่งทางทีมงานขบวนจังหวัด โดยมีคุณสมยศ ถิ่นปกาสัย คุณรวี บ่อหนา คุณบุญนำ บ่อหนา และคุณสุวรรณ มุกระ ทีมงานขบวนจังหวัดก็ได้ให้โอกาสมาร่วมงาน โดยเป็นกองเลขาขบวนจังหวัด ซึ่งเป็นโอกาสที่ดีที่เราได้มาถึงจุดนี้ โดยที่ตัวเองไม่เคยคิดมาก่อนว่าจะได้เข้ามาร่วมในทีมของขบวนจังหวัด เพราะส่วนมากเราก็จะทำงานอยู่ในชุมชนก็เป็นตัวแทนของตำบลเข้าร่วมประชุมตลอด

งานของกองเลขาขบวนจังหวัดถือว่าเป็นงานที่หนักพอสมควร เพราะเราจะต้องรู้ประเด็นงานต่างๆ ในจังหวัดทุกประเด็นงาน เพราะเราจะต้องสรุปผลการดำเนินงานของแต่ละประเด็นงานร่วมกับคณะกรรมการขบวนจังหวัด หน้าที่ที่ทำก็จะเป็นงานเกี่ยวกับการจับประเด็นงานแต่ละเวที การเก็บรวบรวมข้อมูล งานทะเบียน การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภาคี การจัดเตรียมเวทีในการประชุมแต่ละครั้งหรือบางทีในเวทีประชุมไม่มีเจ้าหน้าที่คอยเสิร์ฟกาแฟเราก็จะต้องทำหน้าที่นั้นควบคู่ไปด้วย ซึ่งบางเวทีก็จะเจออุปสรรคอยู่บ้าง จากนั้นก็เป็นตัวแทนเข้าร่วมประชุมแต่ละเวทีแต่ละครั้ง นอกจากนั้นก็จะทำงานร่วมกับคณะภูมิปัญญาจังหวัดกระบี่ ทำหน้าที่เป็นกองเลขา งานในด้านภูมิปัญญาจะเป็นงานที่ศึกษาภูมิปัญญาของท้องถิ่นในตำบลต่างๆ ในจังหวัด เช่น เรื่องของศิลปวัฒนธรรม การแสดง ศิลปะหัตถกรรม การต่อเรือหัวโพงหน้าที่ของเราคือ การติดต่อประสานงานกับทีมคณะภูมิปัญญากระบี่ และติดต่อสถานที่ประชุม จัดทำหนังสือเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมแต่ละเดือน และจับประเด็นงานในที่ประชุม และการทำงานเราก็คือ ตื่นเข้ามาต้องช่วยงานที่บ้านก่อน

เพราะที่บ้าน เปิดร้านขายของ ขายขนมจีนและอาชีพทำสวน ตื่นเช้ามาต้องไปเตรียมของที่ร้านให้แม่ หรือในบางวันต้องเข้าสวนก่อน ทำแบบนี้ทุกเช้าก่อนที่จะออกไป ร่วมประชุม แต่ถ้าถามว่าเราเหนื่อยไหมบอกได้เลยว่าเหนื่อยเหมือนกัน ทั้งงานที่บ้านและงานในชุมชนหรืองานของขบวนจังหวัด แต่สำหรับงานที่เราชอบและเรารักแล้วเหนื่อยกายไม่เป็นไร แต่ถ้าเหนื่อยใจเราก็จะฟันฝ่ามันไปได้เสมอ และเราไม่เคยท้อกับงานที่เรารัก แต่ถ้าถามว่างานชุมชนงานกองเลขาขบวนจังหวัดเจอปัญหาใหม่ ก็ไม่ว่างานแบบไหน งานอะไรต้องเจอปัญหาอยู่แล้ว และปัญหาที่เจอของเราส่วนมากคือ ถ้ามีประชุมในจังหวัดก็จะเจอเรื่องของการติดต่อประสานงาน เพราะการทำงานแบบนี้เหมือนการเตรียมสถานที่ประชุม เราจะเป็นคนที่ติดต่อเองถ้าวันไหนมีประชุมด่วนเหมือนพรุ่งนี้จะประชุมเราก็ต้องรีบไปติดต่อสถานที่อย่างเร่งด่วน หรือไม่ก็ต้องรีบออกไปติดต่อในเช้าวันนั้นและประชุมกันวันนั้นเลยทีเดียว บางทีเราก็โดนเจ้าของสถานที่ต่อว่ามาบ้าง แต่มันก็เป็นความเคยชินเสียแล้ว และปัญหาที่เจออีกอย่างก็คือการที่หน่วยงานภาคีในตำบลหรือหน่วยงานราชการที่เราไปติดต่อประสานงาน เขาไม่รู้จักเรา ไม่รู้จักกองเลขาขบวนจังหวัด ไม่รู้จักงานกองทุนฯ ไม่รู้จักสภาองค์กรชุมชนตำบล ไม่รู้จักกรักบัณฑิตรักถิ่น ไม่รู้จัก พอช. ถึงแม้ว่าเราจะเจอกับปัญหามากแค่ไหนเราก็จะขับเคลื่อนต่อไปกับงานชุมชนและงานกองเลขาขบวนจังหวัด

เราคิดว่าถ้าเรารักและเราเข้าใจการทำงานการขับเคลื่อนงาน มันก็คงไม่ยากกับงานแบบนี้ เพราะทั้งได้ประสบการณ์ด้านความรู้ และได้รู้จักชุมชนท้องถิ่นมากขึ้น ถือว่ามันเป็นกำไรชีวิตที่เราได้ร่วมทำให้ชุมชนจังหวัดของเรามีความเข้มแข็งในหลายๆ ด้าน อยากรู้อยากเห็นและเยาวชนที่คิดว่าตัวเองสามารถทำอะไรให้เกิดประโยชน์กับชุมชนท้องถิ่นหรือประเทศให้เกิดผลดีและสิ่งที่ดีๆ ก็ควรคิดและลงมือทำ แล้วประเทศไทยเราจะน่าอยู่กว่านี้ สุดท้ายปุ๋ยให้ฝากข้อคิดและให้กำลังใจกับคนรุ่นใหม่ทำงานแล้วเจอปัญหาอุปสรรค ให้มีกำลังใจการทำงานต่อไปว่า **“ล้มเหลว อย่าท้อถอย ก้าวต่อไปเพื่อชีวิต ลองคิดดูสักนิด ว่าชีวิตเกิดมาทำไม”** จากบทบาทหน้าที่ที่ปุ๋ยได้รับมอบหมาย เป็นคำตอบได้ดีที่สุดว่าปุ๋ยมีความสามารถ ความรับผิดชอบ จนเกิดการยอมรับจากชุมชน ตำบล และจังหวัด เพียงเพราะทำทุกอย่างเพราะใจเรารัก

แค่นั้นเอง ทุกอย่างก็พลอยสำเร็จไปด้วย สามคนสามเรื่องราวที่แตกต่างกันยังไม่จบลงแค่นี้ ยังมีอีกมุมที่อยากนำเสนอ ที่แตกต่างจากสามคนตรงบริบทแต่เป้าหมายไม่ต่างกันเลย สาวน้อยหน้าใสผู้หลงรักในเสียงเพลง รักการเล่นดนตรี มีความสามารถทางด้านเทคโนโลยี ฝีมือการตัดต่อวิดีโอที่คนไม่เคยน้อยหน้าใคร **น้องแทส (กิริยาภา นราวีรวิฑู)** เป็นคนหนึ่งที่ตั้งเป้าหมายในชีวิตว่า เรียนจบแล้วจะทำงานที่มีตำแหน่งสูงๆ อาจเป็นเพราะว่าครอบครัวปลูกฝังความคิดว่า การทำงานที่มีตำแหน่งเงินเดือนมากนั้น เพื่อให้เป็นที่เชิดหน้าชูตาของครอบครัว ส่วนตัวไม่ได้เป็นคนเรียนเก่งมากจึงทำให้เอ็นทรานซ์ติดวิชาสายสังคมซึ่งไม่ได้คิดว่าภูมิใจเท่าไรนัก รวมถึงพ่อแม่ญาติพี่น้องด้วย เพราะสมัยนั้นค่านิยมยังคิดว่าต้องได้คณะที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ไม่งั้นก็ต้องด้านเศรษฐศาสตร์หรือกฎหมาย แต่เราติดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เอกวิชาการพัฒนาชุมชน โดยเป้าหมายที่จบมาก็คือ เพื่อมาเป็นข้าราชการให้ได้ และนั่นก็เป็นจุดให้ชีวิตต้องตัดสินใจที่จะสอบเข้าราชการไปทุกที่ ทั้งต่างจังหวัดและกรุงเทพฯ เสียเงินและเวลาไปมากมาย เพราะผลสุดท้ายหน่วยงานนั้นๆ ก็จะมีการลือคตัวคนไว้อยู่แล้ว แต่เปิดรับสมัครเพื่อให้ถูกต้องเท่านั้น ความคิดช่วงนั้น คิดอย่างเดียวว่า อยากไปทำงานที่อื่น ที่ไม่ใช่บ้านของตัวเอง คือ แถวบ้านมีมุมมองว่าถ้าเรียนจบแล้วมาอยู่บ้านช่วยค้าขาย แล้วจะเรียนไปทำไม ถ้าเรียนก็ต้องออกจากบ้านไปทำงานและมีตำแหน่งสูงๆ ความคิดเหล่านี้ได้ก่อกำเนิดมาโดยตลอดระหว่างที่รอฟังผลการสอบ ช่วงนั้นไม่ได้ทำอะไร ช่วยที่บ้านค้าขาย กระทั่งมีคนชวนเข้ามาทำงานในขบวนองค์กรชุมชนให้มาเป็นกองเลขา โดยเห็นว่าเรามาดีด้านงาน

พัฒนาโดยตรง โอกาสเริ่มจากจุดนี้เอง เหมือนได้ถูกเรียกจิตวิญญาณของนักพัฒนาคืนมาจากที่เคยร่ำเรียนเอกพัฒนาชุมชนและได้นำกลับมาใช้ในชีวิตจริง

เนื่องจากในช่วงที่เรียนเอกพัฒนาชุมชนนั้น ความเข้มข้นยังไม่ได้มากถึงกับที่จะทำทนายชีวิตให้สามารถด้านกระแสสังคมได้ จนกระทั่งได้มาทำงานกองเลขาขบวนองค์กรชุมชนของจังหวัดชุมพร ทำให้มีโอกาสได้เข้าเวทีเรียนรู้จากการสัมมนาหรือเสวนาต่างๆ ยอมรับว่าได้รับความรู้และแนวคิดงานพัฒนา จากตรงนี้พอสมควร แต่ถึงอย่างไร ก็ยังตอบคำถามเพื่อนของพ่อแม่ไม่ได้ว่าเราทำงานอาชีพอะไร โดยเฉพาะคุณแม่ที่ดูท่าทางจะลำบากใจ เมื่อต้องเจอคำถามแบบนี้ ส่วนใหญ่จะตอบว่าทำงาน NGO หรือทำงานกับชุมชน ความภาคภูมิใจที่เราได้รับจากการเรียนในมหาลัยฯ มาใช้งาน ก็จะถูกหักล้างกับคำถามนี้เสมอ เพราะสังคมรอบข้างไม่เข้าใจ และดูถูกงานแบบนี้ (ต้องเข้าใจว่ามาจากครอบครัวคนจีน ที่จะวัดความสำเร็จจากรายได้ มีเงิน มีทองมากๆ)

เมื่อได้เข้าร่วมโครงการสำนักรักชุมชนคนรุ่นใหม่ รุ่นที่ 3 เข้าร่วมปฐมนิเทศ และได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปล ถอดบทเรียนกันอยู่ตลอด ทำให้รู้สึกที่เราได้รับอะไรจากโครงการนี้มากๆ คือมันเป็นหัวข้อโครงการที่ตรงประเด็นกับสิ่งที่เรากำลังเจอในชีวิตจริง เปลี่ยนวิธีคิดจากเดิมไปเลย เราเริ่มเป็นตัวของตัวเอง ตอกย้ำความภูมิใจที่เคยมีเหลือน้อยอยู่แล้ว ให้อีกภูมิใจมากขึ้นว่า อย่างน้อยเราก็เป็นฟันเฟืองเล็กๆ ที่มีส่วนช่วยสังคม จากนั้นได้กลับมาคิดต่อว่า ทำอย่างไรที่บัณฑิตรักถิ่นอย่างเราจะสามารถอยู่ได้ในงานพัฒนา จากที่ได้สรุปบทเรียนกันมาส่วนใหญ่ก็จะเป็นบัณฑิตที่มาจากพื้นฐานครอบครัวการเกษตร ซึ่งมีหลักในเรื่องของความมั่นคงในชีวิตที่ไม่ต้องพึ่งพาระบบทุนนิยม เช่น กลับไปทำเกษตรประณีตผสมผสาน เป็นต้น บัณฑิตหลายคนได้กลับไปช่วยเปลี่ยนความคิดคนที่บ้านและลงมือปฏิบัติ แต่ในส่วนกรณีที่บัณฑิตมาจากคนเมือง อยู่

ในเขตเทศบาล ไม่มีที่ดินทำการเกษตร และไม่มีพื้นฐานความรู้ด้านการเกษตร จะสามารถพัฒนาอย่างไรให้อยู่รอด เป็นคำถามสำหรับคนเมือง เมื่อสรุปบทเรียน สำหรับชีวิตตนเองแล้ว ค้นพบว่า**ควรใช้ความสามารถที่มีอยู่หรือสิ่งที่ตนเองมีความถนัดและเริ่มจากตรงนั้นให้ดีที่สุด** คือ งานกองเลขาคือเป็นงานเอกสารข้อมูลที่สำคัญต่อ งานพัฒนาทั้งในระดับพื้นที่และระดับงานประเด็น และสิ่งที่สนใจในประเด็นงาน พัฒนาคือ ประเด็นด้านเยาวชนที่รู้สึกว่ามีภาระใจและได้วิเคราะห์ปัญหาของเยาวชน โดยใช้ประสบการณ์จากตัวเอง และการสังเกตสภาพสังคม จึงเริ่มที่จะตอบตัวเองได้แล้วว่า เราจะทำงานพัฒนาเรื่องอะไร ที่เหมาะกับสภาพความเป็นอยู่ที่เราเป็น แต่การที่จะไปพัฒนาอะไรก็ตาม แน่นนอนว่าต้องพัฒนาตนเองให้อยู่ได้ก่อน คือต้องมีความ มั่นคงในอาชีพและยืนได้ด้วยตนเอง จึงมองว่าตนมีความสามารถอะไร และก็เริ่มเปิด โรงเรียนสอนดนตรีเพื่อเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่เลี้ยงตนเองได้ เพราะงานกองเลขาคือไม่ได้มี ตลอดทั้งเดือน ซึ่งจะทำให้เรามีรายได้ไม่เพียงพอ ถ้าเราอยู่ไม่ได้ สุดท้ายก็ต้องดิ้นรน เข้าสู่ระบบแรงงานทุนนิยมอีก อีกทั้งการทำธุรกิจส่วนตัวจะทำให้เรามีเวลาที่เป็่นอิสระ ด้วย สามารถบริหารเวลาได้เอง ไม่ต้องเข้าออกตอกบัตรอย่างหน่วยงาน ช่วงเปิด โรงเรียนสอนดนตรี ตั้งใจไว้แล้วว่า จะสร้างให้เป็นพื้นที่สีขาวให้แก่เด็กๆ เป็นที่ ปลอดภัยจากแหล่งอบายมุข เป็นที่ให้ความรู้และให้คำปรึกษาใส่ค่านิยมที่ถูกต้อง และ ก็ได้ผล คือ เด็กเข้ามาเรียนมากขึ้น มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเรา รวมถึงได้ของบสนับสนุน จากสภาพัฒนาการเมือง (สพม.) มาทำโครงการเยาวชนและจัดกิจกรรมค่ายเยาวชน ตอนนี้มีความคิดที่จะเปิดห้องสมุดขึ้นที่โรงเรียน โดยขอรับบริจาคหนังสือดีวเตอร์ และอื่นๆ ทัวไป จากเพื่อนที่เรียนจบแล้ว เพื่อให้เป็นอีกแหล่งเรียนรู้ ตอนนี้ได้ทำงาน สองอย่างควบคู่กัน เป็นงานที่ถนัดและชอบ สามารถสร้างความมั่นคงให้กับตนเองที่ บ้านเกิด เกิดความภาคภูมิใจ และครอบครัวมีความอบอุ่น อนาคตวางแผนว่าถ้า สามารถเก็บเงินได้จะไปซื้อที่ดินเพื่อทำการเกษตร เพราะปฏิเสธไม่ได้ว่า ยังไงความ มั่นคงทางด้านอาหารก็สำคัญ ตามคำกล่าวที่ว่า **“เงินทองเป็นของมายา ข้าวปลาคือ ของจริง”**

(2)

คุณจะเป็นคนเลือก หรือ เป็นคนที่ถูกเลือก?

จากคนรุ่นใหม่ทั้ง 4 คนที่กล่าวถึงไปแล้ว จะเห็นว่าเส้นทางชีวิตของทั้ง 4 คนมีที่มาที่แตกต่างกัน เช่น สังเกตจากพื้นฐานครอบครัว ความใฝ่ฝันและเป้าหมายในชีวิตของแต่ละคน บางคนมีเป้าหมายที่จะเรียนหนังสือให้จบ หางานดีๆ ทำ มีเงินเดือนเลี้ยงดูครอบครัว ยกตัวอย่างเช่น อาณัติ สังเวียนทอง ผู้มีความใฝ่ฝันที่จะเรียนหนังสือให้จบปริญญาตรี และสอบเข้ารับราชการ พยายามเสาะแสวงหา สมัครเรียน สมัครสอบทุกที่ที่เปิดรับสมัคร ไม่ต่างกับ กิริยาภา นราวีรุฒติ แต่เมื่อเรียนจบแล้วไม่สามารถทำได้อย่างที่วาดหวังไว้ ซึ่งทั้งคู่ได้รับโอกาสเข้าร่วมโครงการ ได้แลกเปลี่ยน เรียนรู้ประสบการณ์และใช้ศักยภาพที่เรียนมาสนับสนุนงานพัฒนาในพื้นที่จนที่สุดเปลี่ยนแนวคิด มีเป้าหมายในชีวิตที่จะกลับคืนถิ่นเกิด ส่วน ปัญญาณ์ นบมอบ ที่แม้ว่าจะมีเป้าหมายอยากทำงานราชการ ตัดสินใจสมัครเข้าเรียนปริญญาตรีจนจบ ทำงานเอกชนเมื่อทำไปได้สักพักเริ่มรู้สึกที่ตัวเองออกมาจากชุมชนนานเกินไป ควรหันกลับคืนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ซึ่งต่างจาก วราภรณ์ สุธรรม ที่มีใจรักงานพัฒนา แม้ว่าจะสอบเข้าเรียนมหาวิทยาลัย แต่ตัดสินใจลาออกก่อนเรียนจบ เนื่องจากกิจกรรมของมหาวิทยาลัยไม่สอดคล้องกับงานพัฒนาชุมชน ประกอบกับได้คลุกคลีกับพ่อ ซึ่งเป็นนักพัฒนาชุมชน จึงได้สัมผัสงานพัฒนามาตั้งแต่เด็ก และซึมซับงานพัฒนาเข้าไปในจิตวิญญาณโดยไม่รู้ตัว

อภิศักดิ์ กำเพ็ญ คนรุ่นใหม่ รุ่น 4 เป็นอีกคนหนึ่งที่มีเส้นทางชีวิตแบบที่เรียกได้ว่า “อยู่กับงานพัฒนามาตั้งแต่ลิ้มตาอุโลก” เนื่องจากมีพ่อเป็นแกนนำชุมชน โดยอภิศักดิ์ กำเพ็ญ เล่าประสบการณ์ให้ฟังว่า หากย้อนเวลากลับไปช่วงเวลาห้าปีก่อนหน้านี้ เด็กหนุ่มตึกหรืออนุปริญญาตรี สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จากรั้วมหาวิทยาลัยราชชมงคลล้านนา (ชื่อเดิม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตภาคพายัพ) เดินทางตามความฝันของตนเองกลับบ้านเกิดทำสวนเกษตรกรรมยั่งยืนตามรอยกิจการของพ่อแม่ ที่ทำให้ชีวิตเราได้มีโอกาสมาจนถึงปัจจุบันนี้หลายคำถาม

จากคนรอบข้างและเพื่อนฝูง “*คิงบ์เขียนต่อปริญญาตรีแล้วก่า*” ...ครับ คำตอบสั้นๆ ที่ไม่ต้องมีคำอธิบายใดๆ มาเพิ่มเติม เพราะผมไม่อาจจะตอบได้ว่าทางเดินที่ผมตัดสินใจ และเลือกให้กับตัวเองมันจะดีหรือไม่ รู้แต่เพียงว่ามันเป็นความตั้งใจและเป็นการตัดสินใจของเราเอง หากคนเราไม่กล้าและตัดสินใจลงมือทำอะไรสักอย่าง เราก้อาจจะไม่มีคำตอบให้กับตัวเองว่าสิ่งนั้นใช่หรือไม่ใช่ คงไม่จำเป็นหรือกว่าคำตอบที่ได้จะออกมาในแง่ใดแต่สิ่งที่รู้คือเราได้เริ่มและได้ทำมัน

ชีวิตผมเติบโตมากับสายงานพัฒนามาตั้งแต่ช่วงวัยอนุบาล เห็นการรวมตัวกัน ของคนรุ่นพ่อแม่ เดินสายตามโรงแรม รีสอร์ท เพื่อการร่วมประชุมแลกเปลี่ยนในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็งานประเด็น เรื่องของบทบาทหญิงชาย การทำการเกษตรกรรม ยั่งยืน เป็นต้น ซึ่งครอบครัวผมเป็นรุ่นแรกๆ ในชุมชนกับการลุกขึ้นมาเปลี่ยนแปลงชีวิต ที่ค่อนข้างทวนกระแสของสังคมในช่วงเวลานั้น การเดินทางออกไปตามคุณแม่เพื่อ ประชุมกับกลุ่มภาคีอื่นๆ นอกเหนือจากชุมชนเป็สิ่งที่ทำให้ผมได้เห็นคนหลากหลาย ประเภท ไม่ว่าจะเป็เพื่อนที่มาจากต่างถิ่นหรือน้าๆ ป้าๆ จากนักพัฒนาองค์กรเอกชน ที่มีกจะมีขนมของเล่นแปลกๆ ได้ไปเ็นสถานที่ที่ไม่เคยบันทึกอยู่ในตำราเรียน มีสีและ กระจกให้เราได้วาดเขียนอยู่ตลอด ไม่เหมือนในโรงเรียนชุมชนที่เราศึกษาในขณะนั้น เพราะอุปกรณ์แต่ละอย่างต้องใช้แบบประหยัด เพราะต้องใช้ร่วมกันหลายระดับชั้น “*สิ่งเหล่านี้แหละมันั้ครับที่ทำให้ความคิดและเป็จุดเปลี่ยนที่ทำให้ผมอยากจะเป็น เกษตรกรเหมือนกัอาชีพของพ่อแม่เพราะการได้ออกไปพบเจอเรื่องราวที่มี มากกว่าในห้องเรียน ได้เห็นบุคลิกภาพความเป็นผู้นำของบิดา มารดา มันทำให้ผม เห็นภาพของเกษตรกรเปลี่ยนไปจากเดิม จากที่เคยได้ยินได้ฟังมาจากรั้วการศึกษา จนทำให้ผมเชื่อมั่นว่านี่แหละอาชีพในอนาคตที่จะใช้เลี้ยงชีพของตัวเองและ ครอบครัว*” เริ่มต้นขึ้นด้วยวัยอายุไม่ถึงหลักสิบจนร่วงเลยมาถึงหลักสิบมุมมองชีวิต ก็เริ่มชัดเจนขึ้น

ช่วงแรกที่เรียนจบ มันเป็ช่วงที่ชีวิตรู้สึกอิสระอยากทำอะไรทำได้ตามใจ ไม่ ต้องมีคนมาให้คะแนน ไม่ต้องทำตามกฏเกณฑ์ของทางมหาลัย มันเป็เวลาที่ทำ

หายของชีวิต เพราะเมื่อไม่มีกฎแล้วชีวิตจะเดินไปอย่างไร ประกอบกับการเดินทางของชีวิตช่วงนั้นสนุกมากกับการได้เป็นเกษตรกรไม่ต้องคิดอะไรให้ปวดสมองใช้แรงเป็นหลัก ตื่นเช้ารดน้ำเจ้าพี่ขี้ก้น้อยใหญ่ กลางวัน “ผ่อนพักตระหนักรู้” พอเย็นปลูกผักค้ำมีต้อออกไปเสวนาวางน้ำภูมิปัญญากับเพื่อน วัฏจักรชีวิตมีความสุขกับทางเลือกที่คิดไว้ แต่รู้สึกชีวิตเรานั้นยังอยากทำอะไรมากกว่านี้ จึงผันตัวเองเข้ามาทำงานร่วมกับชุมชนช่วงแรกๆ ทำงานกับน้องๆ เด็กและเยาวชน จัดค่ายสอนเรื่องภูมิปัญญารากเหง้าของชุมชน และการจัดการด้านทรัพยากรของชุมชนเป็นงานที่รู้สึกว่าคุณเองถนัดเป็นพิเศษคิดกระบวนการแล้วก็ชวนทีมลงมือทำตามแผนที่วางไว้ เสียงตอบรับดีจากน้องๆ ผู้ปกครอง และผู้นำในชุมชน ผ่านมาระยะเวลาหนึ่งความไว้วางใจจากผู้นำและพี่ๆ คนรุ่นใหม่ให้เราเข้ามาช่วยงานด้าน ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์อย่างเต็มตัว คราวนี้ควบสองหน้าที่ทั้งเกษตรกรฝึกหัดที่ทำร่วมกับพ่อแม่และพร้อมกันก็ช่วยส่งเสริมงานให้กับคนอื่น ๆ ในชุมชน เรียนรู้งานร่วมกับพี่ๆ คนรุ่นใหม่ งานช่วงนี้ขยับทำงานกับผู้ใหญ่ในชุมชนมากขึ้น แต่ตัวกับน้องๆ ก็ไม่ได้ละทิ้งจัดกิจกรรมที่ขยับให้เด็กๆ ได้มีส่วนร่วมกับผู้ใหญ่อย่างการช่วยจัดสถานที่ในการประชุมและร่วมเข้าประชุมกับองค์การบริหารส่วนตำบล และสถาบันพัฒนาทรัพยากรและเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อแลกเปลี่ยนการทำงานที่ผ่านมาและทิศทางในอนาคต ซึ่งทำให้ผู้นำได้เห็นศักยภาพของน้องๆ จนทำให้กิจกรรมหลายอย่างได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีช่วงนี้มีเรื่องราวให้ เรียนรู้รู้รู้หลากหลาย ทั้งเรื่องของการปรับตัวให้อยู่ร่วมกับคนอื่นในการทำงาน การติดต่อเรื่องของการตลาด การเรียนรู้เรื่องงานวิจัย ทางการทดลองสูตรปุ๋ยกับข้าวโพดฝักอ่อนหลังการเก็บเกี่ยวข้าว ทำให้ได้รู้จักกับองค์กรต่างๆ ได้รู้จักผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยต่างๆ อย่างมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นต้น การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริงเป็นสิ่งที่ผมยึดมาตลอด มีโอกาสดีที่ผ่านเข้ามาในชีวิตผมมักจะดักจับมันไว้ เพราะผมได้สร้างกระซอนอันใหญ่ให้กับชีวิตพร้อมที่จะดักจับเรื่องราวต่างๆ พร้อมกับโอกาสที่ลอยผ่านมาในชีวิตเอาไว้ โครงการแลกเปลี่ยนที่ประเทศอเมริกาอย่างโครงการ MESA (Multinational Exchange for Sustainable Agriculture.) ที่ องค์กรสามารถส่งคนเข้าร่วมได้ผมก็เข้าสมัครที่พร้อมเก็บเกี่ยวการ

เรียนรู้จากประสบการณ์จริงเป็นการเรียนรู้การเอาตัวรอดในต่างแดน และศึกษาระบบ การเกษตรของประเทศที่ขึ้นชื่อว่าเป็นประเทศมหาอำนาจของโลก พอกลับมาก็ได้ แนวความคิดไอเดียใหม่ๆที่จะเอามาพัฒนาไร้สวนของครอบครัว พร้อมกับได้การตลาด รูปแบบใหม่อย่าง ระบบ CSA (Community Support Agriculture) จึงเกิดการ รวมตัวกันของกลุ่มเพื่อนวงน้ำญาติพี่น้องที่เจอกันเกือบจะทุกคำคืน มาทดลองทำ การตลาดแบบ CSA นัดพูดคุยวางแผนและเดินหน้าลงมือปฏิบัติ ระหว่างนี้มีโครงการ ดิจๆ ของ พอช. อย่างบัณฑิตรักถิ่นที่ได้ดำเนินการมาจนถึงรุ่นที่สี่ จากที่เคยผ่านการร่วม กิจกรรมของรุ่นก่อน อย่างรุ่นสองและสามก็เห็นว่า เป็นโครงการที่ดีจึงตัดสินใจสมัคร เข้าร่วมโครงการจากการเชิญชวนของบัณฑิตรุ่นก่อนๆ และรู้ว่าการทำงานกับโครงการ ก็เป็นการทำงานร่วมกับองค์กรในชุมชน โครงการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่ ก็เป็น แนวความคิด เหมือนกับเราที่อยากพัฒนาการเรียนรู้ผ่านจากประสบการณ์จริง ช่วงเวลาที่เดินย่างก้าวเข้ามาพร้อมกับโครงการสิ่งแรกๆ ก็คงเป็นการได้พบเจอผู้คนจาก หลากหลายอายุ การศึกษา และประสบการณ์ที่มากน้อยแตกต่างกันตามเงื่อนไขของแต่ละคน แต่สิ่งหนึ่งคือการเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้อยู่ร่วมกัน ได้ทำงานให้ราบรื่นและไป ให้ถึงเป้าที่ตั้งไว้ให้เร็วที่สุด

อีกส่วนหนึ่งในการเรียนรู้ ก็คงมาจากการได้เดินทางเปิดประสบการณ์ร่วมกับ ผู้นำทั้งในและนอกชุมชนผ่านเวทีทั้งจากโครงการและโอกาสอันดีที่ชุมชนได้หยิบยื่นให้ อย่างการร่วมเป็นหนึ่งในทีมวิทยากรกระบวนการกลางของเวที โครงการเสริมสร้าง เครือข่ายตำบลจัดการตนเองสู่ชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ ที่ตำบลแม่ทา ได้เริ่มนำร่องเป็น พื้นที่อันดับต้นๆ ทำให้ผมได้เรียนรู้เทคนิควิธีการ หรือเรื่องการใช้ภาษาในการจัด กระบวนการ ซึ่งทุกครั้งมักจะเป็นเด็กและคนที่อายุอ่อนกว่าประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้ นำมาปรับใช้ส่วนใหญ่ก็มาจากการแสดงความคิดเห็นของผู้นำชุมชน ที่เห็นข้อผิดพลาด ของเราแล้ว คอยสอนให้เราได้มีการพัฒนาเพื่อให้ดีขึ้นกว่าเดิม การควบคุมเรื่องอารมณ์ ก็เป็นส่วนสำคัญในการทำงานร่วมกันเป็นทีม เพราะหากอารมณ์อยู่เหนือเหตุผลการที่ จะพัฒนาตนเองย่อมเป็นไปได้ยาก ทำให้ผมได้เรียนรู้การยอมรับข้อคิดเห็นจากคนอื่นๆ บ้าง เพื่อการเปลี่ยนแปลงในทางบวก มันก็เปรียบเสมือนกับเราเป็นนักฟุตบอลที่เล่น

อยู่ในสนาม สายตาอาจมองเห็นผู้เล่นด้วยกันได้ไม่ครบ จำต้องอาศัยคนดูหรือโค้ชคอยชี้แนะ เรื่องนี้ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่ผมให้ความสำคัญในการทำงานมาเป็นอันดับต้นๆ ของการทำงานเป็นทีม เวทีการร่วมสรุปงานร่วมกับเพื่อนบัณฑิตรุ่น 4 ที่ช่วยให้ผมได้เติมเต็มประสบการณ์จากพี่จากน้องที่ได้เปิดเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน มันทำให้ผมเพิ่มความเชื่อมั่นในแนวทางที่ตนเองได้เลือกให้กับชีวิต

อุดมการณ์ ชีวิต และทิศทาง ยี่สิบเจ็ดปีของการเดินทาง ของการใช้ชีวิต กระชอนใบใหญ่ยังคงมีที่ว่างเหลือเพื่อ สำหรับตักจับเรื่องราวที่พร้อมจะเข้ามา ไม่ว่าจะทุกข์หรือสุข ทางเดินที่ไม่เคยมีวันตันของชีวิตมนุษย์อย่างเราๆ ผมมีคติที่มักจะเปลี่ยนผันไปตามสถานการณ์ของชีวิต เพราะเมื่อมีคิตที่ดีเยอะ นั่นก็หมายถึงทางออกของชีวิต ผมมีเยอะตามไปด้วย ผมขอยกบทความบางตอนจากหนังสือ “วันนั้นอ่อนแอแต่วันนี้ไม่ใช่” ของ ปูปรง ตอนที่มันเป็นคิตที่ผมกำลังไข่มั่นเป็นแรงขับในการดำเนินชีวิตอยู่ ณ ปัจจุบันนี้

“เดินแต่ละก้าวก็ถึงทุกก้าว”

“ขอให้ระลึกว่า จุดหมายอยู่ที่ปลายเท้า ไม่ใช่อยู่ข้างหน้า ให้เอาแต่ละก้าว เป็นจุดหมาย อย่างแต่ละก้าวก็เท่ากับถึงจุดหมายของแต่ละก้าว สมัยที่ท่านพุทธทาสยังมีชีวิตอยู่ สอนโมกข์มีการก่อสร้างศาลาและตึก คนก็ชอบมาถามท่านว่า...เมื่อไหร่จะสร้างเสร็จสักที ท่านก็ตอบว่า...เสร็จทุกวันแหละ สร้างทุกวันก็เสร็จทุกวัน แต่ขณะนี้ถ้าเรามองให้เป็นก็เสร็จทุกขณะ เดินแต่ละก้าว ก็ถึงทุกก้าว”

เราอาจจะเรียกการใช้ชีวิตแบบนี้ว่า เป็นการใช้ชีวิตแบบจบไปวันๆ ก็ได้ ซึ่งการใช้ชีวิตแบบจบไปวันๆ นั้นละแบบกับการใช้ชีวิตแบบอยู่ไปวันๆ เพราะการใช้ชีวิตแบบอยู่ไปวันๆ นั้นฟังดูก็รู้แล้วว่าไร้อนาคตแต่การใช้ชีวิตให้จบไปวันๆ หมายถึงการตัดตอนภาพเหตุการณ์ในชีวิตของเราให้กระชับขึ้น โดยไม่พยายามโยงเอาเรื่องหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่ไม่สร้างสรรค์ในอดีต มาพัวพันกับเหตุการณ์ในวันนี้ให้สับสนหรือพูดง่ายๆ ว่า พยายามอยู่กับวันนี้ และใช้วันนี้ของเราให้มีค่ามากที่สุด ไม่ว่าเราจะทำงาน

จะเรียนหนังสือ จะเที่ยวเล่น พุดคุย หรืออะไรก็แล้วแต่ เราก็จะไม่พลาดโอกาสในการมีความสุข และอยู่กับความพึงพอใจต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในวันนี้ของเรา...

อนาคตในชีวิตอาจไม่มีกฎเกณฑ์อะไรมากนัก หากแต่มีสิ่งหนึ่งที่ผมยึดถือและปฏิบัติต่อชีวิตตนเองละคนรอบข้างนั่นก็คือการสร้าง “**บันไดชีวิต**” ของตัวเอง มันทำให้ผมมีทิศทางของเป้าหมายที่เป็นไปได้มากกว่านั่งนึกคิดหรือพูดลอยๆ แต่ทว่ามันอาจไม่ตายตัวทั้งหมด อาจจะเดินทางถึงเป้าหมายช้าไปหน่อย แต่นั่นมันก็เดินไปถึงทุกที่อย่างที่ผมยกตัวอย่างคติพจน์ข้างต้นของผม ณ ปัจจุบันนี้ ผมสามารถเปลี่ยนกฎที่ผมสร้างขึ้นให้กับตัวเองได้ตามสถานการณ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

ทุกวันนี้การทำตลาดกับเพื่อนอีก ห้าคนในการทำการตลาดระบบ CSA ที่พวกเราใช้ชื่อกลุ่มว่า “**กลุ่มผักอินทรีย์กัลยาณมิตร**” ตอนนั้นก็ดำเนินการมาได้หนึ่งขวบกว่าแล้วและยังจะต้องพัฒนาอีกหลายเรื่องอย่างเรื่องของการสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้บริโภค เพราะระบบ CSA ยังคงเป็นระบบที่ใหม่ในบ้านเราขณะนี้ และในขณะเดียวกันการศึกษาเรียนรู้เรื่องของภาษาที่สองอย่างภาษาอังกฤษ ก็มีความจำเป็นไม่น้อย ทุกวันนี้เมื่อมีคนต่างชาติมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชน ผมคนหนึ่งที่มีกเสนอตัวเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเป็นคนแรกๆ เพราะเห็นว่าเป็นช่องทางในการเรียนรู้ ผมเชื่อว่าสิ่งเหล่านี้แหละที่จะเป็นอาชีพในการหล่อเลี้ยงครอบครัวของผมในอนาคต ตอนนี้มีโครงการใหม่ที่จะเริ่มในอนาคตอันใกล้นี้ หลังจากที่ได้นั่งนึกคิดมาได้ระยะเวลาหนึ่ง การสร้างที่พักและแหล่งเรียนรู้ให้กับเพื่อนๆ และคนที่สนใจทั้งในประเทศ และต่างประเทศเรื่องการทำการเกษตรกรรมยั่งยืน และการใช้ชีวิตร่วมกับธรรมชาติ การได้ผ่อนคลายกับบรรยากาศสบายๆ ทานอาหารที่ดีต่อสุขภาพ นี่ก็เป็นอีกเรื่องที่กำลังเตรียมการที่จะทำให้เป็นจริงตามเป้าหมายตั้งไว้ตาม “**บันไดชีวิต**” ของตัวเอง

นับได้ว่าการตัดสินใจของ อภิศักดิ์ กำแพง เป็นการตัดสินใจที่เด็ดเดี่ยว กล้าหาญ อาจเพราะได้รับการสนับสนุนและแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว จึงทำให้สามารถฟันฝ่าอุปสรรค ทวนกระแสสังคมมาได้จนถึงทุกวันนี้ เช่นเดียวกับ **ปรารงค์ทิพย์ เกิ่งแป๊ะ คนรุ่นใหม่รุ่นที่ 4** ที่มีความเชื่อว่าการลงมือทำในสิ่งที่เชื่อ คือหนทางของความสำเร็จ ดังคำกล่าวที่ว่า “**ทำในสิ่งที่เชื่อ เชื่อในสิ่งที่ทำ ไม่มีพรอกเทวดาบนฟ้า**

นี่ ป่วยการจะหมายมั่นไปยึดถือ มีแต่ตัว มีแต่ดิน มีแต่มือที่จะลง ที่จะรื้อ ที่จะทำ” ซึ่งการที่เราจะทำอะไร แล้วออกมาดีนั้น เราต้องทำในสิ่งที่เราเชื่อ แล้วเราต้องเชื่อในสิ่งที่เราทำ คนบางคน ทำไปแล้วไม่มีความเชื่อ ไม่เชื่อในสิ่งที่ตัวเองทำ นั่นแหละทำได้ แต่ก็ทำได้ไม่นาน คนบางคนเกิดมาเพื่อเติบโตแล้วจะได้ไปอยู่ที่อื่น คนบางคนเกิดมาเพื่อจะได้อยู่บ้านตนเอง ถ้าเราเกิดมาเพื่อจะได้ไปอยู่ที่อื่นนั้นก็หมายความว่าต้องไป แต่ถ้าเราเกิดมาเพื่อได้อยู่บ้านตัวเอง เราก็กต้องอยู่ นั่นแหละบรรพบุรุษได้เลือกเราแล้ว เป็นเกียรติอย่างยิ่ง ทุกวันนี้จึงไม่ค่อยมีคนแบบนี้อยู่กับบ้าน(พิเศษ) คนหลงลืมวิถีชีวิตของตนเอง เขามองว่าเป็นคนธรรมดา แต่คนที่จดจำในวิถีชีวิตดั้งเดิมของตัวเองได้แล้ว กระทำ กลับมองว่าบ้านนอก/หลังเขา แปลก!!! แต่ก็เป็นเรื่องจริง คนทุกคนมีทางก็ดองไป มีหัวใจก็ต่างความคิด เกิดมาชีวิตต่างชีวิต คนทุกคนมีสิทธิไม่ต่างกัน อย่าไปบังคับให้เขาทำสิ่งที่เขาไม่ชอบ เพราะยังงไม่ชอบก็คือไม่ชอบ จงทำตัวเองให้ดีเสียก่อนก่อนก่อนที่จะไปบอกกับใครคนอื่นเขา ทำเพื่อบ้านเกิดที่เรารัก ก่อนมันจะสายไป คนเรามีลมหายใจอยู่บนโลกนี้ได้ไม่นานหรอก จะตายวันไหนก็ยังไม่รู้ ทำไปเถอะความดี ทำเพื่อบ้านของตัวเองและจดจำวิถีชีวิตตัวเองให้ดี อย่าหลงลืม ใครจะเป็นอย่างไรก็ช่าง ทันสมัยแค่ไหนก็ช่างเขา เราตามเขาไม่ทันหรอก (ยอมรับ) แต่วันนี้เราอยากอยู่รอดเราก็ต้องหันกลับมาให้เร็วที่สุด นั่นแหละ เขาก็ตามเราไม่ทัน ฉันทิดก็ยอมเป็นฉันทันนั้น “เพียงแค่เราอย่าตีค่าตัวเองน้อยเกินไป”

ตัวอย่างหน่ออ่อนนักพัฒนารุ่นใหม่ ไม่ได้มีเพียง อภิศักดิ์ กำเพ็ญ และ ปรางค์ ทิพย์ เก้งแป๊ะ เท่านั้น แต่ยังมีสายเลือดนักพัฒนาด้วย อย่าง ศักรินทร์ ภาษี **คนรุ่นใหม่รุ่นที่ 3** ที่เดินตามรอยพ่อด้วยสำนึกรักถิ่นอย่างแท้จริง จากเดิมวิถีชีวิตเติบโตมากับวิถีชนบท 20 กว่าปีได้เห็นความเปลี่ยนแปลงของสังคมชนบทมากมาย ได้เห็นปัญหาต่างๆ ที่มาพร้อมกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมชนบท

ทั้งปัญหาด้านเศรษฐกิจ หนี้สิน ปัญหาด้านครอบครัว สังคมต่างคนอยู่ ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย ปัญหาด้านวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลง หรือแม้แต่ปัญหาเรื่องสุขภาพ เริ่มเห็นนักพัฒนาหลายคนพยายามพาชาวบ้านรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน หรือแม้แต่ชาวบ้านเริ่มมีการรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาของตนเอง

จุดเริ่มต้นที่ทำให้ ศักรินทร์ ภาษี ได้เรียนรู้งานพัฒนาคนแรกคือคุณพ่อ คำเตื่อง ภาษี ซึ่งเป็นพ่อของเขาเอง ได้เริ่มแก้ไขปัญหาของตนเองและครอบครัวจากเรื่องเล็กๆ ก่อนแล้วค่อยๆ แก้ปัญหาที่ใหญ่ขึ้นตามลำดับจนทำให้มีคนรู้จักมาศึกษาดูงานและสามารถรวมกลุ่มชาวบ้านสร้างเครือข่ายการพึ่งตนเองในหลายจังหวัดในภาคอีสาน จากการรวมตัวกันของผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้านแต่ละคนล้วนมาจากการแก้ไขปัญหของตนเองก่อนแล้วจึงชวนชาวบ้านมาร่วมกันพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองและมีความสุขได้จึงได้เห็นรูปแบบของนักพัฒนาธรรมชาติหรือผู้นำทางธรรมชาติซึ่งมีวิถีคิดที่กว้างไกลและสามารถสร้างเครื่องมือการปรับเปลี่ยนวิถีคิดให้ผู้คนที่สนใจสามารถมาเรียนรู้และนำความรู้ไปปฏิบัติหรือนำไปพัฒนาต่อยอดได้

แต่การเรียนรู้กับผู้นำทางธรรมชาติและการเรียนรู้จากการปฏิบัติที่ผ่านมานั้นค่อนข้างแตกต่างจากการเข้าร่วมโครงการสำนักรักชุมชนคนรุ่นใหม่ เพราะเมื่อ ศักรินทร์ ภาษี ได้ผ่านการคัดเลือกเข้าเป็นบัณฑิตในโครงการสำนักรักชุมชนคนรุ่นใหม่ ได้เรียนรู้งานและบทบาทหน้าที่ในการเป็นนักพัฒนารุ่นใหม่ที่จะต้องพัฒนาตนเองเพื่ออาสาทำงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่นตนเองให้ได้มากที่สุดโดยมีการศึกษาเรียนรู้จากองค์กรพี่เลี้ยงและมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานของเพื่อนบัณฑิตทุกภาค ทำให้รู้สึกตื่นเต้น ตื่นตัว ใฝ่รู้ ที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ ให้กับตนเองเพื่อที่จะนำความรู้ที่ได้จากโครงการไปพัฒนาตนเอง ครอบครัวและชุมชนเท่าที่เราระสามารถทำได้

ศักรินทร์ ภาษี เล่าถึงความประทับใจจากการเข้าร่วมโครงการ โครงการสำนักรักชุมชนคนรุ่นใหม่สามารถสร้างพื้นที่ให้เยาวชนคนรุ่นใหม่สามารถยืนได้ในท้องถิ่นของตนเอง และความเชื่อมั่นศรัทธาในตัวเยาวชนคนรุ่นใหม่ว่ามีพลังในการขับเคลื่อนช่วยเหลืองานชุมชนและสามารถอยู่กับครอบครัวได้อย่างมีศักดิ์ศรี เพราะ

กระแสนิยม ค่านิยมในปัจจุบันทำให้เยาวชนส่วนใหญ่ต้องทิ้งถิ่นไปอยู่ที่อื่น ดังนั้นโครงการนอกจากจะสร้างพื้นที่ให้เยาวชนยืนอยู่ได้ในชุมชนแล้วยังได้มีการจัดค่ายอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพเยาวชนคนรุ่นใหม่ให้ได้มีโอกาสเรียนรู้กับผู้รู้ ปรชาษฐ์ ชาวบ้าน นักพัฒนารุ่นพี่ แล้วสามารถนำความรู้ที่ได้ไปช่วยเหลืองานองค์กรพี่เลี้ยง หรือจัดทำแผนงานโครงการเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่นของตนเองได้

ทั้ง อภิศักดิ์ กำเพ็ญ ปรางค์ทิพย์ เกิ่งแป๊ะ และ ศักรินทร์ ภาชี ต่างเป็นคนรุ่นใหม่ที่คลุกคลีงานพัฒนามาโดยตลอด ทำให้ซึมซับแนวคิดและอุดมการณ์มาพอสมควร ต่างกับธวัชชัย สุรัตน์ และรจนา ไชโย คนรุ่นใหม่รุ่นที่ 3 ที่ชีวิตไม่ได้สัมพันธ์กับงานพัฒนามาตั้งแต่ต้น แต่จุดเปลี่ยนของชีวิตทั้งสองคน ที่มีความ “อยากใช้ชีวิตอยู่กับงานพัฒนา” จะเกิดขึ้นได้อย่างไร ขอถ่ายทอดประสบการณ์ของทั้งคู่ผ่านเรื่องเล่าจากชีวิตจริง

ธวัชชัย สุรัตน์ หน่ออ่อนเมืองบุรีรัมย์ **บุรีรัมย์** เมืองแห่งความรื่นรมย์ เมืองแห่งความสุข

ยู อยู่ อาศัย

ไน ก้าวแต่ละก้าวให้มีค่า

เต็ด เต็ดเตร่ หลายคนคิดว่าเราไม่มีงานทำ ทั้งที่ทุกอย่างเป็นงานหมด แถมเป็นงานที่มีค่า มีอุดมการณ์

“ก้าวแต่ละก้าวมีค่า เพื่องานที่เป็นอุดมการณ์ เพื่อบ้านเกิด สร้างให้เป็นเมืองแห่งความสุข เมืองแห่งความรื่นรมย์”

เมื่อเข้าสู่โครงการบัณฑิตรักถิ่นมีความภาคภูมิใจมาก ทราบเหตุผลการคัดสรรคร่าว ๆ หาเยาวชนที่ทำงานเพื่อบ้านเกิดมาร่วมอุดมการณ์ และยังเป็นโครงการในพระราชดำริของสมเด็จพระเทพฯ (ชื่อเดิม โครงการบัณฑิตคืนถิ่น) โดยงานปกติที่ทำคือ

- วิทยากรกระบวนการศูนย์การเรียนรู้กลุ่มอีโต้้น้อย(พ่อผาย สร้อยสระกลาง)

- งานเรื่องสิ่งแวดล้อม ปลุกต้นไม้ในยามว่าง เช่น ไม้สัก ยางนา พยูง ตะเคียน ประดู่ ชิงชัน ผักหวานป่า ผักยี่นตัน ปัจจุบันมีประมาณหมื่นต้น
- เชิญชวนชาวบ้านมาทำวิถีเกษตรพอเพียง เกษตรปราณีต เพื่อทำอยู่ทำกิน ปลอดภัยพิช ทุกคนไม่ทิ้งถิ่นรักถิ่น สร้างครอบครัวอบอุ่น

หลังจากหมดโครงการในรุ่น 3 ได้หารือกับเพื่อนบัณฑิตในภาคอีสานว่าถึงจะหมดโครงการแล้วก็ตาม แต่พวกเราก็จะดำรงชีวิตเพื่อสร้างสังคมที่เป็นสุขต่อไป ต่อมาขุน(มุกดาหาร) ได้ชักชวนเขียนโครงการของบประมาณ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.) ได้มาจำนวน 113,000 บาท และงบสนับสนุนเพิ่มเติมจาก เทศบาลตำบลทุ่งแสงทอง 16,000 บาท ชาวบ้านสมทบอีก 25,000 บาท ในการจัดกิจกรรมของชุมชน โดยเน้นเรื่องเกษตรปราณีต การปลูกป่าในพื้นที่ที่ทดลองในตำบลทุ่งแสงทอง เพื่อให้เกิดความรักป่าจากชุมชน และมีหลายครอบครัวสร้างป่าในพื้นที่ส่วนตัวด้วย ได้รับความสนใจจากตำบลต่างๆ รวมถึงสื่อมวลชน อาทิ ผู้สื่อข่าวช่อง 3 ไทยพีบีเอส สปีนิว บุรีรัมย์ชาแนล และหนังสือพิมพ์ข่าวสด จริงๆ ก็ไม่ยากตั้งเพราะกลัวการออกตุ๋นอยู่!...โทรทัศน์มาก เพราะเป็นคนไม่ชอบกล้อง ใครถ่ายแล้วชอบนำไปติดห้องน้ำ(ดับกลิ่นดี นึกแล)

งานอีกส่วนหนึ่งนอกจากงานดังกล่าว ยังได้พบกับคนชราที่ยากจน ถูกทอดทิ้ง ได้ติดต่อให้กับผู้ใจบุญนำของมาบริจาค พอทำไปทำมาก็ได้พบกับเยาวชนในหมู่บ้านที่เป็นเด็กกำพร้ายากจน ในกรณีต่างๆ เช่น

น้องหญิงที่พ่อทิ้ง แม่ไปทำงานต่างจังหวัด บ้านถูกไฟไหม้ ที่ดินที่อาศัยอยู่ ถูกนำนำไปจำนองกับเจ๊กใน อ.นางรอง

น้องสิง พ่อแม่ทิ้งตั้งแต่แบเบาะ อยู่กับลุงและป้า แม่กลับมาพร้อมกับโรคเอดส์ เจอหน้ากันได้ 3 ชั่วโมงแม่ก็เสียชีวิต อาศัยที่ดินของคนอื่นอยู่

น้องต่าย พ่อเสียชีวิตตั้งแต่เล็กอยู่กับแม่ และตาที่ขานามาเป็นปี ที่ดินที่อาศัยติดจำนอง 150,000 บาท เป็นต้น(มีอีกเป็นสิบราย)

งานต่อมาเมื่อเห็นสภาพเช่นนี้กับเยาวชนของชาติที่น่าสงสารเหล่านี้อยู่ในสังคม ที่ในหมู่บ้านมีเจ้านาย คนรวยบ้านหลังใหญ่ แต่เด็กเหล่านี้ยังคงดำรงชีวิตอยู่ต่อไป เพื่อนักเรียนทุกคนมีพ่อแม่ให้เงินมาโรงเรียนวันละหลายสิบบาทจนถึงร้อย แต่เด็กกำพร้าเหล่านี้ก็ต้องไปหารับจ้างทำงานทุกอย่างในวันหยุดเพื่อให้ได้เงินไปโรงเรียน แต่การเรียนก็ไม่เคยตกต่ำ ส่วนใหญ่ได้เกรดเฉลี่ย 3 ขึ้น ถ้าเด็กเหล่านี้มีฐานะเขาคงได้เป็นเจ้าของเป็นนายแน่ เมื่อเห็นเช่นนี้จึงได้พยายามหาคนช่วยเหลือจึงได้พบกับแหล่งทุนต่าง ๆ เช่น กองทุนวิวัฒน์เพื่อเด็กกำพร้าจังหวัดบุรีรัมย์ ซีดีอี ไทยแลนด์ มูลนิธิโครงการเพื่อชีวิต เป็นต้น ได้ติดต่อมาช่วยเหลือ ในปี 2555 นี้

งานพัฒนาควรรอบด้านไม่เน้นเฉยกับปัญหา แต่ก็มีเป้าหมายคือ เกษตรปรารถนิตเพราะทำให้อยู่ในชุมชนได้ต่อไป ไม่ทิ้งถิ่นไปหาวัตถุนิยมตามกระแสที่ถูกฝังหัวมาโดยตลอดอยู่ด้วยความภาคภูมิใจ ดูแลพ่อแม่และย่า ทำกับข้าวให้กิน เจ็บป่วยดูแล คอยกันหัวเราะสนุกสนานในครอบครัว นี่คือความสุขดีแท้ ถึงจะไม่มีเงินเดือน แต่ก็มีค่าครองชีพ(รายได้เล็กน้อยพอได้ฝากธนาคาร) บำนาญชีวิต(ต้นสังกัดปลูกไว้ 18 ปีที่แล้วไม่ต่ำกว่าพันต้น) แถมยังเบิกตรงเหมือนข้าราชการได้ทุกประการ(เพราะแต่งงานกับข้าราชการครู) ทุกอย่างอยู่ในแผน

จะเห็นว่าแท้จริงแล้ว เป้าหมายในชีวิตคนเราไม่ต่างกันนัก ทำยที่สุดแล้วก็คือความสุข สุขที่ได้อยู่กับครอบครัว ในขณะที่คนรุ่นใหม่หรือหลายๆ คน พยายามดิ้นรนกลับไปอยู่บ้านเกิด แต่กำแพงที่กั้นขวางที่ใหญ่สุดคือแรงต้านจากครอบครัว เช่นเดียวกับ รจนา ไชโย อดีตนักศึกษาภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เล่าถึงเส้นทางงานพัฒนาของเธออย่างมีความสุขว่า เธอเติบโตมาในครอบครัวค้าขาย ไม่ได้เป็นผู้นำหรือมีฐานะทางสังคมใดๆ แต่อย่างก้าวเข้ามาทำงานพัฒนาด้วยการที่จบมาใหม่ๆ ขอให้ทีมงานทำเพื่อตอบกับคำถามของสังคม ที่ถามกับครอบครัวอยู่ตลอดเวลา ว่าจบมาแล้วจะไปทำงานที่ไหน แต่ตัวเองที่ต้องเลือกเข้ามาร่วมโครงการคนรุ่นใหม่หัวใจรักถิ่น 3 เพียงเพราะเพื่อนโทรบอกว่ามีงานให้ทำ ซึ่งก็ตอบรับโดยที่ไม่รู้ว่าคืองานอะไร ทำที่ไหน อย่างไร พอเข้าร่วมโครงการได้ระยะหนึ่งก็ยังคงสับสนและงงกับตัวเอง และได้ตั้งคำถามกับตัวเองตลอดว่ามั่นใจคือ **“ตัวเรา”**

หรือไม่ ที่ทำอยู่ทุกวันนี้ และทางครอบครัวก็ไม่ค่อยสนับสนุนการทำงานเท่าที่ควร และเราก็ไม่สามารถตอบทางครอบครัวได้ว่าเรากำลังทำอะไรอยู่ และอนาคตลูกสาวของเขาจะเป็นอย่างไร ตัวเราเองก็ไม่สามารถตอบครอบครัวได้ ทำให้ยังคงมองหาโอกาสอื่นๆ ที่คิดว่าทำให้ทางครอบครัวสบายใจ ถึงอนาคตที่จะเกิดขึ้น

ระหว่างที่เข้าร่วมโครงการการทำงานก็ทำด้วยใจรัก ถึงแม้ค่าตอบแทนที่ได้รับจะไม่คุ้มค่าเลยก็ตาม และสังคมก็ยิ่งถามมาเรื่อยๆ ว่าเราทำงานอะไร ไปๆ มาๆ อยู่ๆ หายๆ แล้วได้เงินเดือนอะไร หน่วยงานไหน เราตอบได้เลยว่าเราทำงานพัฒนาชุมชนที่ไม่มีค่าตอบแทนแต่ทำด้วยใจรักและไม่ได้หน่วยงานไหน และอยากทำก็ทำ ไม่อยากทำก็ไม่ทำ จนครบโครงการเป็นเวลา 1 ปี หลังจากที่จบโครงการฯ เราจะไม่ได้รับค่าตอบแทนเดือนละ 3,500 บาท และจะไม่มีมีการดำเนินโครงการต่อทำให้เรารู้สึกว่า **เอ๊ะ!! เรากำลังสนุกกับมันนะ เราจะหยุดตัวเองไว้แค่นี้หรือ??** แต่ทางจังหวัดก็ต้องพัฒนาบัณฑิตรุ่นใหม่ หรือเปล่า แล้วเราล่ะ เขาจะทิ้งเราเลยหรือ??? แต่ทางผู้ใหญ่ในจังหวัดที่ทำงานพัฒนาไม่คิดแบบนั้น เขาเห็นว่าเราทำงานด้วยใจรัก พยายามพัฒนาตัวเอง และทำงานคล่องตัว ถึงแม้การทำงานแต่ละครั้งจะไม่มีค่าตอบแทนให้ แต่เราก็พยายามทำงานด้วย เพียงเพราะเราต้องการต่อยอดการทำงานที่ทางผู้ใหญ่ได้ปูทางไว้ให้คนรุ่นต่อไป เพื่อเป็นแถว 2 เมื่อมีเวทีหรือการประชุมที่ไหนก็จะชวนเราเข้าร่วมเพื่อไม่ให้หลุดขบวน แต่เราก็ไม่เคยคิดจะไปทำงานที่ไหน เพราะกลัวว่าถ้าได้ทำงานแล้วเวลามีประชุมหรือเวทีที่ไหนเราจะพลาดโอกาสทางการเรียนรู้ ที่เรากำลังสนุกกับมัน แต่ทางบ้านก็พยายามหางานเพื่อให้ลูกสาวมีอนาคตและมั่นคงกับหน้าที่การงาน ช่วงนั้นยอมรับเลยว่าเป็นช่วงที่สับสนและเครียดกับตัวเอง เพราะยังไม่รู้เลยอนาคตจะเป็นอย่างไร??

และสุดท้ายชีวิตก็พบกับจุดเปลี่ยนอีกครั้งที่ทำให้เราภาคภูมิใจคือ การได้รับโอกาสจากผู้นำชุมชน ที่มองเห็นความสามารถและความตั้งใจในการทำงาน ให้เข้ามาเป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปของที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานสภาองค์กรชุมชนระดับชาติ ดูแลทำในส่วนของภาคเหนือ ดูแล 15 จังหวัด ทำหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณ เคลียร์เอกสาร สนับสนุนการประชุม จัดทำเอกสารรายงานต่างๆ ติดตาม

การเบิกจ่าย เป็นต้น (เข้าถือคพอดีทำงานพัฒนาและได้อยู่ใกล้บ้าน) ครอบครัวสบายใจ เราก็พลอยทำงานอย่างมีความสุขไปด้วย งานสภาองค์กรชุมชน ถือได้ว่าเป็นเวทีของ ขบวนการชุมชนโดยแท้จริง เปิดโอกาสให้ชุมชนได้คิดเองทำเอง เราเพียงแค่เข้าไป สนับสนุนให้งานดำเนินคล่องตัวขึ้น เช่น ช่วยในเรื่องของเอกสาร งานข้อมูล การจด แจ้งจัดตั้ง และการไต่ลงพื้นที่นั้นทำให้ได้สัมผัสกับชุมชนอย่างใกล้ชิด เรียนรู้ในโลก กว้าง ในห้องเรียนที่ชื่อว่าชุมชน ได้เรียนรู้งานขบวนการชุมชนอย่างเป็นระบบ เห็น ขั้นตอน เห็นกระบวนการ และมีภาคีความร่วมมือจากหลายฝ่าย

ในการทำงานพัฒนายอมรับว่าเหนื่อยบ้าง ท้อบ้าง หมดกำลังใจไปเลยใน บางครั้ง เวลาท้อก็ถอยกลับมาตั้งหลัก และกลับไปตั้งรับอีกครั้ง ไม่เคยหมดใจเพราะ เป็นสิ่งที่เรารัก เราทำงานพัฒนาด้วยใจรัก ครอบครัว เพื่อนและพี่น้องชาวบ้าน มี ส่วนสำคัญในการผลักดันให้ฮึดสู้ เติมแรงใจ ทำให้เรามีกำลังใจในการทำงาน ไม่ได้รู้สึก โดดเดี่ยว ไปที่ไหนก็อบอุ่นเหมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน

หลักคิดในการทำงาน คือ หัวใจของความสำเร็จทางการทำงาน เราต้องมีความคิดสร้างสรรค์ อย่าพยายามเป็นคนแบบใครว่าอะไรฉันก็เห็นด้วยไปเสียทุกอย่าง ไม่จำเป็นต้องเถียงหรือโต้แย้ง ถ้ายังไม่มีข้อมูลหรือยังไม่กล้าพูด เราต้องพยายามฝึก สมองของเราให้คิดในแบบของเราอยู่เสมอ ทุกการทำงานของเร เราต้องพยายามคิดว่า เราจะทำอะไรเพิ่มเติมให้งานที่ทำอยู่ปัจจุบันให้ดีขึ้น สะดวกขึ้นกว่าเดิมต้องกล้าคิด คิดให้บ่อย คิดให้มาก และเราก็จะเป็นคนคิดสร้างสรรค์ นี่คือนสิ่งที่ระลึกอยู่เสมอในการทำงานเพื่อส่งเสริมให้การทำงานของเรประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น ที่นี้เราสามารถ มั่นใจได้ว่า นอกจากเราจะเก่งงานที่รับผิดชอบแล้วเรายังเก่งในการเป็นเพื่อนและผู้ ทำงานที่ดีด้วย

(3)

ชุมชนเข้มแข็ง...ครอบครัวอ่อนแอ จริงหรือ?

บทเรียนจากการดำเนินโครงการตั้งแต่ปี 2548 จนถึงปี 2551 ทำให้ทราบว่า ผลจากการดำเนินโครงการทำให้คนรุ่นใหม่สามารถกลับคืนถิ่นได้ตามเป้าหมายและเจตนารมณ์ของโครงการ ครอบครัวเข้าใจและสนับสนุนการปฏิบัติงาน องค์กรที่เลี้ยงเข้าใจและตระหนัก ในบทบาทของการสร้างและพัฒนาคนรุ่นใหม่มากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม การกลับคืนถิ่นและสามารถดำรงชีวิตในชุมชนได้ต่อหลังจากจบโครงการของคนรุ่นใหม่ นั้น สามารถทำได้บางส่วนเท่านั้น โดยคนรุ่นใหม่ส่วนใหญ่ที่สามารถอยู่กับชุมชนได้เนื่องจากก่อนเข้าร่วมโครงการ สัมพันธ์อยู่กับงานพัฒนาชุมชนอยู่ก่อนแล้ว ครอบครัวจึงมีความเข้าใจระดับหนึ่ง ส่วนคนรุ่นใหม่ที่ไม่สามารถกลับคืนถิ่นได้ตามเจตนารมณ์ของโครงการได้นั้น เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านรายได้ ความเข้าใจของครอบครัว เป็นต้น ดังนั้น เป้าหมายและเจตนารมณ์ของโครงการคนรุ่นใหม่หัวใจรักถิ่นรุ่นที่ 3 (ปี 2552-2553) จึงตั้งเป้าหมายที่จะให้คนรุ่นใหม่กลับคืนถิ่นควบคู่กับการสร้างฐานความเข้าใจและความมั่นคงภายในครอบครัว ซึ่งทำให้คนรุ่นใหม่บางส่วนที่เข้าร่วมโครงการมุ่งมั่นสร้างฐานของครอบครัวให้เข้มแข็งก่อน แล้วจึงเริ่มต่อยอดงานพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งตามไปด้วย ยกตัวอย่างเช่น สุพิศ วงปลั่ง คนรุ่นใหม่รุ่นที่ 4 และ รัตน์ปราณี กรมไทยสงค์ คนรุ่นใหม่รุ่นที่ 1

สุพิศ วงปลั่ง บอกเล่าเรื่องราวในชีวิตของตนว่า เรื่องราวของผมนั้นเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมา...เกิดมามีน้ำหนักตัวไม่ถึงหนึ่งกิโลกรัม (ประมาณ 700 กรัม) ในวัยเด็กทำให้ผมป่วยบ่อย ผมต้องเข้าตัวอำเภอเพื่อรับการรักษาโรคต่างๆ หลายต่อหลายครั้งในหนึ่งปี จนหลายคนบอกพอกับแม่ว่าให้เอาผมไปทิ้งเพราะเลี้ยงไปคงไม่รอด เหมือนเป็นโรคขาดสารอาหาร เปรียบเสมือนเด็กเอธิโอเปียที่เราเห็นตามทีวีและสารคดี แต่ผมก็สามารถก้าวข้ามช่วงนั้นของชีวิตมาได้ จนเมื่อมาถึงมัธยม ชีวิตของเด็กบ้านดึกๆ ต้องกลายเป็นเด็กวัด เมื่อครอบครัวต้องเป็นหนี้ถึงสองแสนบาท เมื่อเทียบกับราคาไข่ไก่ 2 ฟองต่อหนึ่งบาท ลูกอมสี่เม็ดบาท ซึ่งถือว่าเป็น

ตัวเลขที่เยอะมากสำหรับชนบทในเวลานั้น และเป็นช่วงเดียวกันกับที่สาวคนแรกต้องเข้าเรียนมหาวิทยาลัย ทางบ้านไม่สามารถหาเงินส่งเรียนได้ ด้วยคณะที่เข้าเรียนนั้นคือคณะแพทยศาสตร์ บวกกับหนี้สินที่เป็นอยู่ พ่อแม่ต้องตัดสินใจให้ผมกับพี่ชายต้องไปอยู่วัดเพื่อตัดความกังวลของท่าน กับการผจญภัยในเมืองใหญ่ของท่าน ทำให้ผมต้องใช้ชีวิตเด็ดเดี่ยว เมื่อพี่ชายเรียนไม่จบและเข้าเมืองไปอีกคน เป็นเหตุการณ์บ้านแตกที่ต่างจากทฤษฎีบ้านแตกโดยสิ้นเชิง พ่อแม่อยู่สมุทรปราการ พี่สาวคนโตอยู่ขอนแก่น พี่สาวคนรองอยู่ชลบุรี พี่ชายอยู่ธนบุรี และผมอยู่ศรีสะเกษ

ผมใช้ชีวิตอยู่ที่บ้านคนเดียวหลังจากย้ายออกมาจากวัด เพื่อเดินทางเข้าเรียนที่ตัวอำเภอที่ง่ายขึ้น กระทั่งช่วงเทอมสุดท้ายของมัธยมปลายเป็นช่วงที่เราตัดสินใจว่าเราจะมีชีวิตที่ดีด้วยวิถีทางการเกษตร แต่ด้วยค่านิยมต่างทำให้เกิดการต่อต้านจากคนในครอบครัว และคนรอบข้างรวมทั้งเพื่อนสนิท **“มึงจะไปเรียนทำไม่เกษตร ภู่วามึงไม่ ต้องเรียนหรอก มึงทำอยู่ที่บ้านมึงก็ทำเกษตรอยู่แล้ว เรียนอย่างอื่นดีกว่า”** ทำให้เราหันหาสิ่งต่างๆ สุดท้ายไปลงที่บริหารการตลาด ช่วงเวลาที่เรียนอยู่ในเมืองกรุง เป็นช่วงเวลาที่ถือว่าทำพายุกับชีวิตช่วงหนึ่ง ที่แห่งนี้เราเจอเพื่อนมากมาย เรากินเมื่ออยากกิน เราเที่ยวเมื่ออยากเที่ยว แสง สี เสียง แห่งแดนศิวิลิษฐ์ ที่พาใจไปไหนต่อไหน แต่สิ่งหนึ่งที่ทำให้เราไม่ลืมถิ่นฐานเรา เรารวมกลุ่มกินข้าวกันทุกวันโดยหุงข้าวทานกันเอง กลิ่นหอมกรุ่นนุ่มนวลมาจากข้าวหอมมะลิจากภาคอีสาน ทำให้เราคิดถึงถิ่นที่มาอยู่เนืองๆ วงของเรากินกันเป็นกลุ่ม ประมาณ 10 คน ก็จะมี ตึง เอก จำเลย พิศ เพชร โย ดี ดำรง แจ็ค ต้อ ลัด และสิ่งที่เรียกว่าขาดไม่ได้ในแต่ละวัน คือ ลาบ ส้มตำ น้ำพริกปลาร้าบอง แกงอ่อม กินพร้อมกัน แย่งกันกิน ในระหว่างกินข้าวนั้น...ทันที่มีเสียงโทรศัพท์ดังขึ้น กริ่งๆๆๆๆ...กริ่งๆๆๆๆ...กริ่งๆๆๆๆ... ทุกคนนิ่ง คนที่ใกล้โทรศัพท์ที่สุดลุกขึ้นรับ **“ฮัลโหลสวัสดีครับ ขอสายใครครับ...ครับ...ครับ รอซักครู่ นะครับ เพชรบอกไอ้โยให้บอกไอ้แจ๊คบอกให้บอกไอ้ตึงว่าให้จำเลยบอกได้ไอ้ต้อมารับ โทรศัพท์ที่”** มันช่างมีความสุขอะไรเสียนี้

พอเรียนจบก็เข้ารับการศึกษาเป็นทหารกองประจำการ ที่เราอุตส่าห์ ผัดผ่อนมาหลายปี เพราะไม่อยากเป็นทหารเหมือนกับลูกผู้ชายไทยทั่วไป แต่เมื่อหน้าที่

ก็คือหน้าที่เมื่อเราเกิดเป็นผู้ชายก็ต้องเข้ารับการเกณฑ์ทหารตามกฎหมาย เข้าวันที่ 10 เมษายน 2549 พร้อมกับเพื่อนรุ่นน้องอีกสามคนขี่มอเตอร์ไซด์เพื่อเข้ารับการเกณฑ์ทหาร “เจ้าปะคึดขอให้ผมได้ใบดำที่เถอะ” ตลอดเส้นทางที่ขี่รถผ่านศาลเจ้าข้างทาง ผมจะอธิษฐานด้วยถ้อยคำดังกล่าวในใจ... หลังจากการตรวจร่างกายและขั้นตอนเสร็จทุกอย่างหมดแล้วในช่วงเช้า ช่วงบ่ายเป็นพิธีการจับใบแดง ใบดำ เจ้าหน้าที่เรียกคิวที่ 1...คิวที่ 2...คิวที่ 3...ตามลำดับ กระทั่งคิวที่ สอง สี่ สาม คือ คิวของผมในวันนั้น เจ้าหน้าที่เรียกชื่อตามลำดับเรื่อยไปจนถึงคิวของผม “ลำดับที่สองร้อยสี่สิบสาม นายสุพิศ วงษ์ปลั่ง...จับฉลาก” ผมค่อยๆ สอดมือเข้าไปในไหศักดิ์สิทธิ์ ใช้นิ้วชี้กับนิ้วกลางจับฉลากออกมาส่งให้เจ้าหน้าที่ เสียงเจี๊ยบกริบ ได้ยินแต่เสียงหัวใจที่เต้น... ตึกๆ ตึกๆ ตึกๆ เราไม่สามารถได้ยินเสียงใครเลยในช่วงเวลานั้น อาการมึนงง ณ เวลานั้น เจ้าหน้าที่ค่อยๆ กางฉลากออก สายตาค่อยมองตามมือของเจ้าหน้าที่ที่ยกขึ้น แสงลอดส่องทะลุผ่านกระดาษสีขาวบางๆ ตกกระทบลงที่ดวงตา ก่อนที่สมองจะสั่งการว่า ผลเป็นอย่างไร เสียงขานดังก้องเข้ามาในหู “ทหารบกผลัดหนึ่ง จังหวัดทหารบกปราจีนบุรี” หัวใจเต้น ตึกๆ...ตึกๆ.. สับสน ไม่รู้จะเดินไปทางไหน “น้องขึ้นไปด้านบนเลยนะ ไม่มีอะไรหรอก จำทางกลับบ้านไม่ถูกเลยซีท่า” เสียงสัสตีแฉวผมไล่หลัง ซึ่งเขามักจะสะใจกับคนที่ผ่นผั้นการคัดเลือกอยู่แล้ว หลังจากนั้นก็เข้าเป็นทหารในวันที่ 1 พ.ค. 2549 กับการฝึกที่หนักหน่วงถึงพริกถึงขิง นอนไม่ได้นอน กินไม่ได้กิน ทุกอย่างเป็นระเบียบวินัย ไม่มีการแตกแถว จนเรื่อยมาถึงหนึ่งเดือน กลับเป็นเรื่องธรรมดาสนุกกับการถูกทำโทษ ไม่มีหนักอีกแล้ว จนมาถึงฝึกเสร็จและขึ้นกองร้อย ที่นั่นสอนอะไรต่างๆ มากมาย ให้ออกสามากมาย จนเชื่อในคำพูดที่ว่า เป็นทหารให้อะไรมากกว่าที่คิด หลังการปลดประจำการทหารเป็นทหารกองหนุนก็มาเจออุบัติเหตุทั้งทางกายและทางใจ เมื่อคนที่เรารักและคิดว่าเป็นคนสุดท้ายของชีวิตต้องจากเราไปต่อหน้าต่อตาชีวิตนี้สิ้นหวัง ชีวิตนี้ไม่รู้จะทำอะไรอีกแล้ว จะทำไปทำไมเมื่อไม่มีเขาคนนั้น จะทำไปทำไมเมื่อคนที่เราทำเพื่อเขา เขาจากเราไปแล้ว ที่วาดฝันไว้นั้นพังสลายลงไปเพราะมือของเรา ในชีวิตนี้ไม่มีใครทุกข์มากกว่าเราอีกแล้ว ฝ่าโทษตัวเองว่าเป็นคนที่ทำให้เขา

จากไปไกลแสนไกล จนเวลาผ่านไปนานแสนนานที่ผมนั่งเสียใจอยู่ ไม่เป็นอันทำการ
ทำงาน

วันเวลาที่ผ่านไป เรื่องราวต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย ทั้งสุข ทั้งทุกข์ แต่ผมก็ไม่สามารถมองเห็นอนาคตของตนเอง ไม่รู้ว่าชีวิตจะเป็นอย่างไร จะมีความสุขไหม จะรวยไหม ได้แต่ทำงานไปวันๆ หาเลี้ยงตัวเองไปวันๆ ไม่รู้ว่าจะไปจบที่จุดไหน มันช่างมืดมน

จนวันหนึ่งผมได้เจอคน 2 คน นั่นคือ นสพ.ปกรณ์ สุวรรณประภา ท่านเป็นคนที่ทำให้ผมกลับมาค้นหาตัวเอง ฟังเสียงตัวเอง มองตัวเอง ทำให้ผมเริ่มค้นหา สิ่งที่ผมเกิดมาเพื่อที่จะเป็นสิ่งนั้น ค้นหาความฝัน คนที่สอง คือ พ่อคำเต๋อ ภาณี ท่านเป็นคนไ่หมอกให้จางลงพอที่เราจะก้าวเดินได้

การดำเนินชีวิตก็ยังคงดำเนินต่อไปด้วยความหวังความฝันที่เริ่มชัดเจนขึ้น จนวันหนึ่งห้องครที่เลี้ยงได้นำลิงค์การรับสมัครผู้เข้าร่วมโครงการส่งให้ดู ทั้งที่ไม่รู้อะไรเลยเกี่ยวกับโครงการคนรุ่นใหม่ ไม่รู้อะไรเลยกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และที่นี้เองที่ทำให้ผมได้เรียนรู้อะไรหลายๆ อย่าง ระหว่างที่เข้าร่วมโครงการกับการได้รับโอกาสมากมาย ซึ่งการเข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่หัวใจรักถิ่น ในฐานะตัวแทนบัณฑิตภาคอีสานที่มีเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกันคือ การขับเคลื่อนด้านการเกษตรซึ่งเวทีนี้เองที่ทำให้ผมได้ลงมือทำงานในแปลงเกษตรอย่างจริงจังเป็นครั้งแรก และเนื่องจากเวทีนี้เองที่ผมใช้ต่อรองกับพ่อแม่ในการเปิดทางในการทำแปลงเกษตรที่ขัดแย้งกับความคิดท่าน สิ่งหนึ่งที่ผมได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมโครงการนี้หลังจากลงมือทำจริงปฏิบัติจริง ลองถูกลองผิด จนได้เรียนรู้สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งนั่นคือ เกษตรประณีตที่จะนำไปสู่เกษตรผสมผสาน เศรษฐกิจพอเพียง เราจะเริ่มจากจุดไหน ปัจจัยหลายๆ ที่ได้จากการเรียนรู้ในเวทีคนรุ่นใหม่หัวใจรักถิ่น เป็นสิ่งที่มีค่าอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเรื่องกระบวนการที่ค้นพบที่เกิดขึ้นในการบวนการคนรุ่นใหม่ ทั้งที่ได้จากคณะกรรมการ ประชาชนชาวบ้าน และการเรียนรู้ จนเกิดเป็นความรู้ที่ได้จากการพัฒนาตนเอง เช่น การเรียนรู้ด้วยหลักธรรมของพระพุทธเจ้า ที่ว่าด้วยความรู้อันประเสริฐ คือ ความรู้ที่ได้จากการศึกษาเรียนรู้ และนำมาคิดไตร่ตรอง และนำไปปฏิบัติ นี่คือนสิ่งที่ได้ค้นพบที่เรียกว่าเป็นกระบวนการค้นพบใหม่ เป็นการจัดการความรู้ใหม่ สิ่งเหล่านี้มีอยู่รอบตัวเราแต่เราไม่

เคยสนใจ ถ้าไม่มีกระบวนการคนรุ่นใหม่ เราก็คงไม่เข้าสิ่งนี้ และนี่จะเป็นสิ่งที่เราจะนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองต่อไป เพื่อประโยชน์สูง ในการทำงาน นี่เป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการเข้ากระบวนการคนรุ่นใหม่กว่าได้ ซึ่งปัจจัยต่างๆเหล่านี้ ทำให้เราสามารถฝึกตนเองให้มีกระบวนการทัศน์ การจัดการความรู้ของเรา และพัฒนาตนเองสู่การทำงานที่ได้รับการยอมรับมากขึ้น โดยการศึกษาเรียนรู้มา และนำความรู้นั้นไปคิดไตร่ตรองหลังจากนั้นค่อยลงมือทำ เช่น เมื่อก่อนผมพยายามเริ่มการทำเกษตรที่เรียกว่าเกษตรประณีต อย่างที่ปราชญ์ชาวบ้านบอก ผมหาความรู้มากมายเกี่ยวกับเรื่องนี้ และลงมือทำตามแบบที่ได้มาโดยไม่คิดไตร่ตรอง อยากรปลูกอะไรปลูก มั่วไปหมด เมื่อปรากฏการณ์ธรรมชาติมาช่วย ฝนตกอย่างหนัก หลายวันติดต่อกัน(ฤดูฝนปี 2554 ฝนตกหนักติดต่อกันจนเป็นเหตุ หมากูทกภัย) ของประเทศ พิจารณา ในขณะที่ยืนมองดูแปลงเกษตรของเรา คิดพิจารณาถึงอนาคต เรากลับพบเจอกับทางตันในการบริหารจัดการ ผลคือพบสิ่งที่ทำนั้นไม่ใช่สำหรับเรา(ไม่ใช่สิ่งที่ผิด) หลังจากนั้นนำสิ่งที่เกิดขึ้นคือจินตนาการอันยิ่งใหญ่ สำหรับคำตอบที่ใหญ่ยิ่งตามหา **เกษตรประณีตจะเริ่มอย่างไร ทำทำไม ทำที่ไหน ทำอย่างไร ทำเพื่ออะไร?** คำตอบผุดขึ้นในใจเหมือนการตรัสรู้เกษตรในระบบของเรา ที่ไม่ใช่แบบของใคร ไม่ใช่ของพ่อค้าเผด็จ ไม่ใช่ของผาย ไม่ใช่ในแบบของพระอาจารย์มหาสุภาพ แต่มันคือแบบของเราเอง แบบของนายสุพิศ วงษ์ปลั่ง ผมพบว่า การเริ่มการเกษตรเพื่อเลี้ยงชีพ เกษตรประณีตคือคำตอบที่ใช้ และเราควรเริ่มจากความหยาบ (ความหยาบคือ การวางโครงสร้าง การบริหารจัดการพื้นที่ เพื่อให้สามารถจัดการพื้นที่อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ไม่มีทางตัน และเป็นประโยชน์สูงสุด และเข้ากับสิ่งที่มีอยู่เดิม เช่น ผมมีต้นมะม่วง(มีอยู่เดิม) ผมปลูกบวบ เพื่อให้บวบได้ขึ้นมะม่วง และปลูกพริกที่โคนต้น และจัดการให้มีพื้นที่เหลือสำหรับต้นไม้เล็กๆมากขึ้น เมื่อไม้ยืนต้นโต และไม้ผลโต จะมีที่มากพอสำหรับการปลูกอยู่ปลูกกิน) การเริ่มทำเกษตรประณีตนั้นควรเริ่มจากความหยาบคือการวางโครงสร้างของพื้นที่และค่อยเข้าสู่ความละเอียด คือ การบริหารจัดการพื้นที่ภายใต้โครงสร้างนั้นให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสิ่งเหล่านี้ที่เกิดขึ้นทำให้เรามองเห็นความมั่นคงต่างๆ ที่เกิดขึ้น

ความมั่นคงยั่งยืนด้านที่อยู่อาศัย

ลูกของผมจะมีบ้านไม้ตะเคียนทอง ที่ปลูกไว้ไม่น้อยกว่า 50 ต้น ลูกของผมจะมีบ้านเป็นบ้านไม้ยางนาที่ปลูกไว้ไม่น้อยกว่า 100 ต้น หรือผมเองในอนาคตจะมีบ้านไม้สักทองหรือชิงชันก็เป็นเรื่องที่ไม่เกินความสามารถ เมื่อปัจจัยต่างๆ เหล่านั้น ได้เกิดขึ้นด้วยปัจจัยที่เราได้ลงมือสร้างไว้แล้ว ผมจะมีที่ดินไม่น้อยกว่า 10 ไร่ ที่เป็นมรดกตกทอดจากพ่อแม่ ที่แสดงถึงความมั่นคงถ้าผมมีลูกสองคนลูกผมจะมีที่ดินจากผมไม่น้อยกว่าคนละ 5 ไร่ นี่คือการมั่นคงของผม ผมปลูกต้นไม้ปลูกไว้เรียบร้อยแล้ว สิ่งที่เราต้องการนั้นมีครบครันตามที่มนุษย์คนหนึ่งต้องการ **เมื่อเราสามารถตอบสนองความต้องการภายในของตัวเองได้** ด้วยการทำการเกษตรที่เราพยายามไขว่คว้ามาเมื่อหลายปีที่แล้วและสามารถทำได้จริงในวันนี้ เมื่อความฝันเป็นจริงชีวิตก็มีความสุขแล้ว ชีวิตนี้ไม่เพียงมีความมั่นคง เมื่อโลกในอนาคตเราสามารถมีบ้านที่เราสร้างปัจจัยไว้แล้วในวันนี้คือปลูกต้นไม้ซึ่งที่ปลูกไว้ ได้แก่ ยางนา มะค่า สักทอง ตะเคียนทอง ประดู่ ชิงชันเมื่อทุกต้นเติบโตทั้งหมดสามารถสร้างบ้านได้เป็นสิบหลังซึ่งเกินความต้องการด้วยซ้ำ จนพูดได้ว่าไม้ที่ปลูกไว้ในวันนี้สามารถนำมาสร้างเป็นบ้านได้ถึงรุ่นหลานหรือเหลน ซึ่งสร้างความยั่งยืนด้านที่อยู่อาศัยให้เราจนถึงลูกหลานด้วยปริมาณต้นไม้ที่ปลูกไว้กับปริมาณที่ดินที่เรามี จึงพูดได้ว่าความยั่งยืนด้านที่อยู่อาศัยนั้นผมมีความยั่งยืนในอนาคตได้ถึงรุ่นเหลน

ความยั่งยืนด้านอาหาร

ผมมีผักอีหล่มที่เป็นไม้ยืนต้น ที่สามารถให้ผลผลิตได้ยาวนาน 20 ปี ผมจะมีอีหล่มกินในอนาคต ผมมีที่ดินที่สามารถสร้างอาหารเลี้ยงได้ทั้งครอบครัวจนเหลือแจกเหลือขายภายใต้การจัดการเกษตรปราณีตในแบบของผม อนาคตผมจะมี มังคุด มะม่วง มะไฟ ลิ้นจี่ ชมพู ให้สามารถเก็บกินได้ข้างบ้านเมื่อต้นไม้เหล่าได้ปลูกไว้เรียบร้อยแล้วก่อนที่จะสร้างบ้านเสียอีก ผมมีอาหารเมื่อเรามีที่ดินที่สามารถสร้างอาหาร จากไม้ผลไม้ยืนต้นที่เราปลูกไว้แล้วในวันนี้ ฉะนั้นอนาคตความมั่นคงด้าน

อาหารเรามีแน่นอนเมื่อเราสร้างไว้แล้วในวันนี้ อนาคต ลูกของผมจะมีผลไม้คุณภาพดี ไร้ขายเมื่อผมตั้งใจที่จะปลูกมังคุดไว้ไม่น้อยกว่า 50 ต้น ซึ่งอยู่ระหว่างทดลองปลูกที่ 10 ต้นในปีนี้ ถ้าสามารถปลูกได้และให้ผลผลิตได้ทายาทผมในอีกร้อยปีข้างหน้าเขาจะมีผลไม้ที่มีคุณภาพดีไว้ทานและขายได้เมื่อมังคุดอายุร้อยปีนั้นเป็นสินค้าคุณภาพเยี่ยม ซึ่งนั่นหมายถึงอย่างน้อยในร้อยปีข้างหน้าทายาทของผมจะมีอาหารทานแน่นอน เป็นอาหารที่หารับประทานยาก และมีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาดอีกต่างหากซึ่งพูดได้ว่าผมจะมีความยั่งยืนด้านอาหารด้วยการปลูกอาหารไว้ในวันนี้

ความยั่งยืนด้านเครื่องนุ่งห่ม

ทุกวันนี้เครื่องนุ่งห่มคงไม่ใช่ปัญหาอีกต่อไปเมื่อสามารถหาซื้อได้ง่ายด้วยราคาไม่กี่บาท ซึ่งมีให้เลือกมากมาย ฉะนั้นความยั่งยืนเรื่องเครื่องนุ่งห่มนั้นจึงมีความยั่งยืนโดยอาศัยปัจจัยภายนอก ก็ถือว่ามีความยั่งยืนได้

ความยั่งยืนด้านยารักษาโรค

มะขามป้อม สมอไทย เป็นยาสมุนไพรที่สามารถแก้ปวดลดไข้ได้ในรูปของยา ที่ชื่อว่าสมุนไพรตรีผลา ซึ่งเป็นที่ยอมรับแล้วว่าป้องกันมะเร็งได้ ซึ่งยังขาดเพียงแค่สมอเทศเท่านั้นก็จะครบเครื่องเรื่องยานี้ที่สารพัดประโยชน์ ทั้งเจริญอาหาร แก้ปวด แก้ไข้ แก้อักเสบ บำรุง ซึ่งเป็นสรรพคุณของตรีผลา ซึ่งมีผลวิจัยรองรับเป็นที่น่าเชื่อถือ ถ้าปวดท้องเพราะโรคกระเพาะก็คงทำได้แค่ทานกล้วยดิบ(ปลูกแล้ว)และน้ำกระเพรา(ปลูกแล้ว)เพื่อขับลม หรือถ้าไอก็คงต้องทานมะแว้งต้น(ปลูกแล้ว)ที่ปลูกเอาไว้ ถ้าท้องอืดมากก็คงทานขมิ้นชัน(ปลูกแล้ว) หรือฟ้าทลายโจรเพื่อต้านหวัด(ปลูกแล้ว) รางจืดเพื่อลดไข้ขับสารพิษ(ปลูกแล้ว) หรือถ้ามีอาการระคายคอก็ทานน้ำมะนาว(ปลูกแล้ว)ผสมเกลือ ซึ่งสมุนไพรมีนั้นก็สามรถรักษาอาการตัวเองเบื้องต้นได้ แต่ปัจจุบันนั้นการรักษาโรคต่างๆ นั้นมีคุณภาพจากการบริการของรัฐ เมื่อมีอาการเกินกว่าที่ยา

สมุนไพรมือจะได้ก็เข้ารับบริการกับภาครัฐ ก็ถือว่าเป็นความยั่งยืนด้านยารักษาโรคได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ที่เกิดขึ้นทำให้เราเรียนรู้อะไรต่างๆ มากมาย เช่น

การเรียนรู้โดยใช้ตามแนวทางของพุทธศาสนา ในที่นี้คือ สุตัมตมยปัญญา จินตมยปัญญา ภาวนามยปัญญา

- การเรียนรู้โดยการ เรียนรู้ การแลกเปลี่ยน การอ่าน การศึกษาดูงาน และการหาความรู้จากแหล่งต่างๆ เพื่อนเป็นความรู้ในการทำงาน และพัฒนาตนเองของเรา คือ สุตัมตมยปัญญา
- หลังจากนำความรู้ที่ได้เหล่านั้นมาคิด ทบทวน เกิดเป็นไอเดีย เกิดเป็นแนวทางในการทำงาน และความรู้ที่ใช้ในการทำงาน (จินตมยปัญญา)
- เมื่อได้ความคิดนั้นก็นำความคิดเหล่านั้นไปสู่การลงมือปฏิบัติและลงมือทำงานของตนแล้วเกิดเป็นความรู้ที่เป็ความรู้ของเราเอง เป็นความรู้ที่เป็นความรู้ที่ไม่มีวันลืม เป็นความรู้ที่ เรารู้เอง ด้วยตัวเอง(ภาวนามยปัญญา)

องค์กรที่เลี้ยง พูดได้ว่าองค์กรที่เลี้ยงนั้นให้โอกาสเราอย่างมากในการทำงาน โดยการมองดูแลเสริมเท่าที่เสริมได้ โดยบางครั้งเห็นว่าสิ่งที่เรานั้นมันเป็นเรื่องที่ผิด แต่ก็ยอมปล่อยให้ทำ เพื่อให้เราเกิดการเรียนรู้ หลังจากนั้นองค์กรที่เลี้ยงค่อยแสดงบทบาทเพื่อเสริมสิ่งที่เกิดขึ้น โดยขอเรียกสิ่งนี้ว่า **การเรียนรู้จากความผิดพลาด** เช่น การเปิดเวทีเพื่อให้เรานั้นเป็นแกนหลักในการจัดกระบวนการในเวทีพัฒนาศักยภาพเครือข่ายชาวนาเพื่อชีวิตที่ดียิ่งกว่า ซึ่งในเวทีนี้เราเป็นเพื่องหลักในการจัดกระบวนการ ทั้งกำหนดเวลา กำหนดวิทยากร กำหนดการแลกเปลี่ยน อาหาร ที่นอน พัก ทุกอย่างอยู่ที่เราทั้งหมด พอจัดกระบวนการเสร็จนั้น พบว่ากระบวนการนั้นเราผิดพลาดหลายเรื่อง เช่นการกำหนดเวลาของวิทยากร ซึ่งทำให้การพักต่างๆ ผิดพลาด หรือการพูดเพื่อการเปลี่ยนช่วงซึ่งไม่มีค่าจบ คือจบเอาดื้อๆ หลังเสร็จกระบวนการองค์กรที่เลี้ยงได้เข้ามาแนะนำ โดยการนำสิ่งที่ผิดพลาดของเรามาสอนเรา

ความรู้จากปราชญ์ ซึ่งในบรรดาคณะกรรมการนั้นมีหลายอย่างที่ทำให้เราดำเนินกิจกรรมง่ายขึ้นและมีความสุขจากการทำงาน ละเอียดประสพผลสำเร็จ เช่น

พ่อพิสิษฐ์ สุภา บอกว่า เราควรวิเคราะห์สิ่งต่างๆ จากสิ่งที่มีอยู่ไปสู่สิ่งที่มีอยู่ วิเคราะห์จากสิ่งที่เป็นไปได้สู่สิ่งที่เป็นไปได้ วิเคราะห์จากสิ่งที่สัมผัสได้สู่สิ่งที่สัมผัสได้ (จากเวทีนำเสนองานภาคครั้งที่ พอช.) ซึ่งคำเหล่านั้นนั้นทำให้เราสามารถวิเคราะห์การทำงานของเรานี้ มุมมองทัศน์ที่แคบลง แต่กลับเจอช่องทางมากขึ้น เช่น เวลาปลูกต้นไม้ เมื่อก่อนเราอยากปลูกอะไรก็ปลูก แอปเปิ้ล องุ่น ลองกอง ซึ่ง เป็นสิ่งที่มีอยู่ แต่ไม่มีในพื้นที่(ไม่มีอยู่) ฉะนั้นทุกวันนี้เราจึงเลือกปลูกต้นไม้ที่ปลูกได้(สิ่งที่มีอยู่) เช่น มะม่วง ลำไย อีหาล้า เป็นต้น

พ่อคำเตื่อง ภาชี อย่ามองมันเป็นปัญหา จงมองว่ามันเป็นโอกาส(จากเวทีประชุมภาคที่วัดป่านาคำ จังหวัดกาฬสินธุ์) เมื่อก่อนถ้ามีปัญหาเกิดขึ้นผมคงท้อแท้และเบื่อหน่าย แต่ตอนนี้ผมกลับมองปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นโอกาสในการทำงานมากขึ้น เมื่อครั้งก่อสร้างร้านชุมชนเครือข่ายชาวนา ซึ่งไม่สามารถสร้างได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และเกิดปัญหาเรื่องการประสานงานที่ทำให้งานล่าช้า จนเกิดเป็นความเบื่อหน่ายของผู้ร่วมงาน แต่ผมกลับมองในแง่ที่ต่างออกไป ในขณะที่ทุกคนกำลังเถียงกันอยู่ ผมพูดในที่ประชุมว่า “โชคดีแล้วที่เราสร้างไม่เสร็จ เพราะนี่เป็นโอกาสที่เราจะตกลงเรื่องแบบที่เรายังมีปัญหาอยู่ และหาช่างที่สมเหตุสมผลมากกว่านี้ และสถานที่ก็ยังไม่แน่นอน ถ้าเราสร้างเสร็จ อาจจะต้องรื้อหรือย้าย มันจะยากเป็นสองเท่า” ทำให้ทุกคนเริ่มมีจุดหมายเดียวกันและเริ่มเข้าเรื่องประชุมอีกครั้ง

การเรียนรู้ที่ทำให้เราเกิดการพัฒนาระหว่างการเข้าร่วมโครงการคนรุ่นใหม่ ทำให้เรารู้สึกว่ามีความสุขและทำให้เราเกิดการพัฒนาอย่างมากในการทำงาน นั่นคือการเรียนรู้ตามหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า นั่นคือ หลักของปัญญาอันประเสริฐ ซึ่งแต่ก่อนนั้นเราไม่เคยสนใจ แต่กลับเกิดขึ้นจนรู้สึกถึงกับหลักธรรมคำสอนพระพุทธองค์จากการลงมือทำ ดังพระธรรมที่ว่า สุตัมตมยปัญญา จินตมยปัญญา ภวานามยปัญญา ที่ผ่านมาก่อนเข้ากระบวนการคนรุ่นใหม่ สิ่งเราพยายามเรียนรู้เกี่ยวกับเกษตรประณีตนั้นคืออะไร ควรเริ่มต้นยังไง ควรทำอย่างไร ภายในเนื้อที่ที่จำกัด การเรียนรู้สิ่ง

ใหม่นั้นคือการเดินทางอย่างไม่มีที่สิ้นสุด การเรียนรู้ที่ดีที่สุดคือการเรียนรู้ว่าเราจะเริ่มทำการเกษตรประณีตนั้นเริ่มจากจุดไหน และจะเริ่มอย่างไรการทำงานภายใต้การเรียนรู้ของตน การเรียนรู้ภายใต้วิถีทางแห่งการปฏิบัติ เป็นความรู้ที่เกิดขึ้นจากแรงภายใน อันนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพที่มาจากภายในอันนำไปสู่ความเป็นตัวตน กับความรู้ที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับการมองเห็นความจริง ตามคำสอนของพระพุทธองค์ ความรู้ที่ทำให้เข้าใจ ในหลักการของคำว่า **ปัญญา** ปัญญาไม่สามารถเป็นปัญญาอันประเสริฐได้ ถ้าไม่ผ่านการลงมือทำ การลงมือทำคือสิ่งเดียวที่จะนำไปสู่ความสำเร็จและความรู้อันประเสริฐ ประเสริฐที่ไม่ใช่ความรู้ของใคร แต่เป็นความรู้ที่เกิดจากตัวเราเอง

หลังจากเกิดฝนตกหนักหลายวันจนเกิดปัญหาน้ำท่วมภาคกลางซึ่งส่งผลกระทบต่อทั่วประเทศ ที่เราต่างให้นามอุทกภัยครั้งนี้ว่า มหาอุทกภัย เราไม่สามารถทำงานที่แปลงเกษตรของเราได้ เราได้แต่ยืนมอง เพราะฝนตกหนัก ตกทุกวัน เราไม่สามารถ เราได้แต่ยืนมอง ต้นไม้บางต้นที่เริ่มตาย จากการได้รับน้ำมากเกินไป ท้อแท้ไหม เมื่อสิ่งที่เรากำลังทำมือเริ่มพังลง? ท้อแท้ไหม เมื่อสิ่งที่เรากำลังทำมือเป็นไปตามเป้าหมาย? ท้อแท้ไหมเมื่อสิ่งที่เราความหวังกลับพังไปต่อหน้าทำได้เพียงแค่อินดู? แต่สิ่งที่เกิดขึ้นคือไม่ ผมไม่รู้สึกท้อแท้สิ้นหวัง แต่มันกลับทำให้ผมเรียนรู้มากขึ้น ผมเรียนรู้ที่จะศึกษาวิธีการประสบความสำเร็จจากผู้ประสบความสำเร็จ ผมชอบอ่านหนังสือ ทำให้รู้ว่าบางครั้งผู้ที่ประสบความสำเร็จเพียงครั้งกลับผ่านการล้มเหลวมานับหมื่นครั้ง เหมือนที่**เอ็ดสัน** ทดลองปล่อยกระแสไฟฟ้าเข้าไปในขวดหลอดเป็นหมื่นๆครั้ง ทุกครั้งถูกเก็บรายละเอียดเก็บข้อมูล และแต่ละครั้งใช้วิธีการที่ไม่เหมือนกัน แต่ผลกลับกลับไม่แตกต่างกัน ขวดหลอดลุกไหม้จากพลังงานไฟฟ้า ล้มเหลว จนทำให้เขาต้องหยุดการทดลองนั้น เขาเฝ้าคิด ทบทวน เขาล้มเหลวครั้งแล้วครั้งเล่า เขาเริ่มใหม่ครั้งแล้วครั้งเล่า เขาหยุดมัน สิ่งที่เขาคิดนั้นมันบ้า เขาเริ่มปลุกตัวออกจากห้องทดลองด้วยความผิดหวัง เขาทบทวนความล้มเหลวที่ผ่านมา แต่ทันใดนั้นเองเขาก็คิดขึ้นได้ว่า การทำถ่านสำหรับหุงต้มนั้น ระบบทุกอย่างจะปิดทั้งหมด เหลือเพียงอากาศที่ผ่านช่องว่างของเม็ดดินเข้าไป และรูเล็กน้อยที่เป็นช่องสำหรับเป็นที่สำหรับควัน เพียงเท่านั้นทำให้ไฟคุกรุ่นแต่ไม่สามารถทำให้ไฟลุกจนเผาไหม้ไม่ให้ผลาญเป็นจุลได้ เหลือเพียงไฟที่คุลุก

เพียงพอที่จะเผาไหม้ให้กลายเป็นถ่านได้ เขาลองใหม่อีกครั้ง เขาปล่อยกระแสไฟเข้าไปในขดลวดที่เขาใส่ไว้ในหลอดสุญญากาศ เขาทำสำเร็จ สิ่งที่เขาทำสามารถให้แสงสว่างได้นานถึงแปดชั่วโมง พัฒนาเป็นหลอดไฟที่เราใช้อยู่ทุกวันนี้ สิ่งที่เขานำมาสร้างหลอดไฟไม่ใช่สิ่งที่คนอื่นไม่รู้ แต่เป็นสิ่งที่ทุกคนรู้ แต่สิ่งที่มีเขามิเห็นคนอื่น ๆ คือจินตนาการที่จะนำความรู้สองสิ่งมารวมกัน การปล่อยกระแสไฟเข้าไปในขดลวดทำให้ขดลวดไหม้และให้แสงสว่างและการเผาถ่านเป็นความรู้พื้นฐานที่คนทั่วไปในโลกตะวันตกรู้จักกันในสมัยนั้น แต่สิ่งที่น่าทึ่งสำหรับผมแล้วกลับไม่ใช่หลอดไฟ ผมตั้งในการนำความรู้(การปล่อยไฟฟ้าเข้าไปในขดลวด+การเผาถ่าน) ของเขานั้นไปคิด คิดแล้วเกิดจินตนาการ(คือการที่นำขดลวดไปไว้ในระบบที่เหมือนเตาเผาถ่าน) และเกิดเป็นไอเดีย(ปล่อยกระแสไฟเข้าไปในขดลวดที่อยู่ในหลอดสุญญากาศ ผมตั้งในความมุ่งมั่นที่จะทำมันเป็นท่ามกลางความล้มเหลวนับหมื่นครั้ง ผมไม่สนใจว่าหลอดไฟคืออะไรแต่สิ่งที่ผมสนใจคือกระบวนการต่างๆ ก่อนที่จะมาเป็นหลอดไฟ ผมไม่สนใจหรือกว่าสวนพ่อค้าเตียง พ่อผาย ประชาญ์ต่างๆ จะเป็นยังไง สวยงามแค่ไหน ผมสนใจสิ่งที่เกิดก่อนหน้านั้น ผมเรียนรู้ที่จะคิดอย่างคนที่ประสบความสำเร็จเขาคิด ผมเรียนรู้ที่จะทำอย่างคนที่ประสบความสำเร็จเขาทำ ผมจะไม่วันยอมแพ้ แต่ผมจะลงมือทำ หนึ่งครั้งที่ล้มเหลว คือหนึ่งครั้งที่เรียนรู้ สองครั้งที่ล้มลงคือการเรียนรู้เรื่องใหม่ๆ ผมเรียนรู้ที่ว่าความสำเร็จอยู่หลังอุปสรรคเพียงหนึ่งก้าว คุณจะไม่มีความสำเร็จถ้าคุณไม่ผ่านอุปสรรค ฉะนั้นเมื่อผมเจออุปสรรคมากเท่าใด ผมก็ใกล้ชิดกับความสำเร็จมากขึ้นเท่านั้น ฉะนั้นสิ่งที่ผมทำคือการศึกษาหาความรู้และลงมือทำ แต่สิ่งที่ผมทำคือการพัฒนาเพื่อไล่ล่าความฝัน ความฝันที่เราล้มมันไปแต่กลับขึ้นใหม่ **ผมไม่ได้ไล่ล่าเป้าหมายในชีวิตของผม ผมไม่ได้ทำเพื่อให้เป้าหมายของผมประสบความสำเร็จ ผมไม่ได้ทำเพื่อความฝันของผม แต่ผมตามหาความฝัน ตามหาเป้าหมาย เด็กคนหนึ่ง เด็กคนนั้นคือเด็กชายสุพิศ วงษ์ปลั่ง** ซึ่งในช่วงที่เข้ากระบวนการคนรุ่นใหม่สิ่งที่ผมตั้งใจคือการตั้งใจทำงานเกษตร ที่ผมตอบตัวเองได้เลยว่า นี่คือนี่สิ่งเดียวที่ผมจะทำนี่คือสิ่งเดียวที่ผมทำแล้วมีความสุข ผมรู้ว่าเหนื่อย ผมรู้ว่ามันลำบาก แต่ที่ผมรู้คือผมทำแล้วมีความสุข

กิจกรรมที่ทำเฉพาะตัว

การพัฒนาแปลงเกษตรหลัก 2 แปลง คือ แปลงที่เป็นแปลงสวนครัวของบ้าน และแปลงที่ดำเนินการในการปลูกบ้านของเราเองในอนาคต โดยรูปแบบการทำงาน กิจกรรมในแปลงนั้นต่างกันโดยสิ้นเชิง ทั้งเป้าหมายในการทำงาน และรูปแบบพื้นที่ในการทำงาน โดยในแปลงที่เป็นแปลงสวนครัวนั้นได้มีการพัฒนาในรูปแบบอาหารเป็นหลัก ซึ่งมีหลายกิจกรรม ได้แก่ การเพาะไม้ยืนต้น เพื่อจำหน่ายและนำไปปลูกเอง การเพาะไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อประดับและจำหน่าย

ไม้ยืนต้นที่เพาะ ได้แก่ มะฮอกกานี สะเดา ยางนา ประดู่ จามจุรี อีหล้ม โดยกล้าไม้ที่ปลูกไว้นั้นจะแบ่งขายเกือบทั้งหมด แจกให้กับชาวบ้านที่สนใจหรือแจกในการออกงานต่างๆ และถวายวัดบางส่วน

ไม้ดอกไม้ประดับ ได้แก่ เสน่ห์จันทร์แดง เสน่ห์จันทร์เขียว เสน่ห์จันทร์ดำ เสน่ห์จันทร์นาค เศรษฐีวินสัน จิ้ง กล้วยพัด ชาตัด โมก ปาล์มนกแก้ว กล้วยไม้ บอนดำ บอนแดง บอนนาค ขวนชม วาสนาและอีกหลายอย่าง ซึ่งทั้งหมดนั้นแบ่งขายบ้างเล็กน้อย และส่วนใหญ่จะเป็นต้นพันธุ์เพื่อการขยายต่อไป

ผักที่เป็นอาหาร แบ่งเป็นสามกลุ่มได้แก่

1.ระยะสั้น (ให้ผลผลิตในช่วง 1 ปี) ได้แก่

(1.) ผักแว่น จำนวน 15 กอ	(2.) ค่ะน้า 1 แปลง
(3.) ผักบุ้ง จำนวน 1 แปลง	(4.) มะเขือเทศ 20 ต้น
(5.) ขึ้นฉ่าย 1 แปลง	(6.) สารระแห่น 1 แปลง
(7.) พริก 10 ต้น	(8.) ฟักทอง 10 หลุม
(9.) มะเขือเปาะ 5 กอ (หนึ่งกอมือหลายต้น ขึ้นเองจากกต้นแม่)	
(10.) แขยง 10 กอ	
(11.) ผักกาดเขียว 1 แปลง	(12.) กวางตุ้ง 1 แปลง
(13.) หอมแดง 1 แปลง	(14.) ถั่วพูลู 10 ต้น

2. ให้ผลผลิตนานมากกว่า 1 ปี – ไม่เกิน 3 ปี

(1.) ดีปลากั้ง 10 ต้น	(2.) หมาน้อย
(3.) ชะพลู 1 แปลง	(4.) กะทือ 10 กอ
(5.) ช่า 20 กอ	(6.) ตะไคร้ 3 กอ
(7.) สลิด 3 ต้น	(8.) มะละกอ 5 ต้น
(9.) กล้วย 30 ต้น	(10.) ขมิ้น 1 แปลง
(11.) ขิง 10 ต้น	(12.) อ้อย 5 กอ
(13.) ชะอม 5 ต้น	

3. ให้ผลผลิตนานมากกว่าสามปีขึ้นไป

(1.) มะรุม 3 ต้น	(2.) มะม่วง 4 ต้น
(3.) ชมพู่ 1 ต้น	(4.) มะนาว 2 ต้น

ไม้ใช้สอย ยางนา มะค่า สักทอง ขิงชัน ตะเคียน มะฮอกกานี ปันปลา
ผลไม้และอาหาร มะม่วง ลำไย มะขามป้อม สมอไทย ชมพู่ มังคุด
มะนาว ใผ่ สะเดา ชะอม อ้อย ฝรั่ง มะขามเปรี้ยว มะยม แคน

กิจกรรมที่ทำกับชุมชน

1. การเข้าร่วมชมรมคุ่มครองผู้บริโภครตำบลตาอุด ทำหน้าที่เลขานุการ โดยชมรมนั้นเป็นชมรมในการนำข้อมูลข่าวสารการคุ่มครองผู้บริโภคร ไปสู่ประชาชนในตำบล และค้นหาอันตรายในการคุ่มครองผู้บริโภครเพื่อใช้ในการสื่อสารกับคนในชุมชนร่วมกับชมรมคุ่มครองผู้บริโภครจังหวัดศรีสะเกษและคณะเภสัชศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. คณะกรรมการร้านค้าเครือข่ายชาวนา เป็นการรวมตัวของเครือข่ายชาวนาเพื่อเป็นแหล่งในการจัดการสินค้าของชาวนาในอำเภออุษันธุ์ โดยการรวมหุ้น

เพื่อรวมตัวในการเป็นทั้งผู้จัดหาวัตถุดิบในการผลิต เพื่อการทำการเกษตรแบบครบวงจร โดยเป็นทั้งผู้ซื้อ ผู้ผลิต และผู้ขาย โดยร้านได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อให้เครือข่ายสามารถวางแผนอนาคตของตนเองในการผลิต และเพื่อส่งเสริมการทำการเกษตรที่ปลอดภัยของเครือข่าย

3. เจ้าหน้าที่การเงิน โครงการเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายทันตะ-เภสัชในการทำงานระบบสุขภาพชุมชน โดยทำหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการบัญชีของเครือข่ายทันตะเภสัช โดยการจัดการเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับการเงิน และทำเกี่ยวกับการติดตามข้อมูลของเครือข่าย ซึ่งตอนนี้มีทั้งหมดแปดจังหวัด ได้แก่ ลพบุรี เชียงราย อุบลราชธานี หนองบัวลำภู สุรินทร์ ยโสธร อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ

4. ผู้ประสานงานโหนดโครงการโอสถสภาเพื่อชีวิตที่ดียิ่งกว่า ทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลของโหนด และทำรายงานการเงิน และประสานงานของโหนด เพื่อจัดการงบประมาณ ติดตามความก้าวหน้าโครงการ ซึ่งประกอบไปด้วย 5 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ตำบลโคกเพชร พื้นที่ตำบลห้วยเหนือ พื้นที่ของนักวิจัยชาวนา พื้นที่อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ พื้นที่อำเภอโนนคูณ จังหวัดศรีสะเกษ

แต่สิ่งที่ผมรู้อย่างเดียวที่ผมทำงานด้านการพัฒนาตนเองภายใต้กระบวนการคนรุ่นใหม่ คือ ความสุขที่เราเฝ้าใฝ่หาเมื่อครั้งที่เราใช้ชีวิตอยู่ในเมืองหลวง เมืองหลวงที่เรามีความสุขที่แท้จริงทำให้เรารู้ว่าความสุขที่เราหามันได้ง่ายตามชนบทที่เราจากมา ที่เรามองว่ามันห่างไกลความเจริญ ความเจริญคือเวลาจะเดินทางแค่นี้ก็โลภโลเมตรต้องใช้เวลาเป็นชั่วโมง ความเจริญที่เต็มไปด้วยอากาศที่หายใจไม่เต็มปอด แดนเจริญที่ทุกคนต้องการออกกำลังกายก็ต้องเสียเงินเพื่อจะได้วิ่งให้สุดชีวิต ความเจริญที่เวลาเราจะเดินข้ามซอยบางครั้งต้องเสียเงิน มันช่างหนักใจเสียจริง ไม่เหมือนที่ที่เราจากมา ที่บ้านของเราที่เราสามารถวิ่งได้สุดกำลังเกิดเมื่อเราอยากวิ่ง เดินไปในทุกที่ที่เราอยากเดินพร้อมเสียงเรียกกินข้าวถามไถ่ด้วยความห่วงวันนี่ต้องขอบใจเมืองกรุงที่ทำให้รู้ว่าบ้านเรานั้นเต็มไปด้วยความสุข ขอบใจเมืองกรุงที่ทำให้รู้ว่าบ้านเรานั้นเต็มไปด้วยน้ำใจ ขอบใจเมืองกรุงที่ทำให้รู้ว่าสวรรค์ ไม่ได้เกิดจากแสง สี เสียง ขอบใจเมืองกรุงที่ทำให้

ผมมีวันนี้ ขอบใจเมืองกรุงที่ทำให้ผมรู้ว่าความสุขของผมอยู่ที่จุดไหน ขอบใจเมืองกรุงที่ทำให้รู้ว่าความมั่นคงของผมอยู่ที่จุดไหน เมื่อผมมีความฝันตั้งแต่เด็กแล้วว่า ผมจะมีชีวิตที่ดีและมีความสุข ความมั่นคงด้วยด้วยการเกษตร ที่บ้านของผมให้ผมได้ ที่บ้านของผมคือทุกอย่างของผม คามฝันในชีวิตของผม เป้าหมายในชีวิตของผม อยู่ที่บ้านของผม ชุมชนของผม ขอบคุณประสบการณ์เมืองกรุงที่ทำให้การมองของเราชัดขึ้น ชัดคือทำให้รู้ว่าเราต้องการอะไร ชัดจนทำให้เราเห็นว่าเราต้องเดินทางไปทางไหน ที่ที่สามารถสร้างความสุข ความมั่นคงของชีวิตของเราได้หาความฝันได้ ก็ที่ชุมชนของผมคือบ้านของผม ฉะนั้นผมจากที่นี่ไป ผมคงเป็นคนทีโง่สุด ที่ทิ้งทุกอย่างของชีวิตไป ฉะนั้นสิ่งที่ผมต้องทำคือการลงมือทำให้ไปตั้งจุดที่เป็นเป้าหมาย ฉะนั้นที่ชุมชนของผมที่บ้านของผม ที่เมืองของผม คือที่ที่ทำให้ฝันของผมเป็นจริง คือที่ที่ทำให้ผมเดินไปสู่เป้าหมายของชีวิตได้ ฉะนั้นที่นี่ คือที่บ้านของผม จะเป็นทีสร้างความสุข ความมั่นคงของชีวิต และสร้างฝัน ที่ที่ไหนก็ไม่สามารถให้ได้ แล้วผมจะไปไหนได้หละ ถ้าไม่ใช่ชุมชนของผม

แนวคิดของ สุพิศ วงปลั่ง ไม่ต่างจาก รัตน์ปราณี กรมไทยสงค์ ที่พยายามสร้างฐานความเข้มแข็งของครอบครัวตนเองก่อนคิดช่วยเหลือและพัฒนาชุมชน สังคมโดยรวม ซึ่ง รัตน์ปราณี กรมไทยสงค์ บอกเล่าเรื่องราวของเธอว่า เธอเกิดมาเป็นลูกชานาที่บ้านหนองหัว ตำบลโหรา อำเภอบางบาล จันทบุรีร้อยเอ็ด เป็นลูกคนสุดท้องในบรรดาลูกๆ ทั้งหมด 4 คนของพ่อ แม่ ก็เป็นธรรมดาที่ลูกคนเล็กมักเอาแต่ใจตัวเองเป็นอย่างมาก อยากรดอะไรต้องได้ อยากรทำอะไรต้องได้ทำและทำได้ ตอนเป็นเด็กแม่เคยเล่าให้ฟังว่าเป็นเด็กที่ตัวกลม ใครเห็นก็อยากตี โตมาหน่อยก็เป็นเด็กรำเริงชอบเล่น กับเพื่อนๆ แต่พอเจ็ดขวบพ่อ แม่ก็เริ่มให้ช่วยดำนาน้ำแล้วก็แบ่งหน้าที่กับพี่ๆ ร่วมกันรับผิดชอบ หน้าที่หลักก็หอบน้ำใส่ตุ่มให้เต็มทั้งน้ำต็ม น้ำใช้ (เลยทำให้ตัวเตี้ยอย่างนี้แหละ) รับจ้างทุกอย่างทั้งเก็บนุ่น เข็นน้ำต็มขายให้ชาวบ้าน เลี้ยงวัวเลี้ยงควายถึงฤดูนั้นก็ช่วยพี่ๆ ขนขี้วัวออกทุ่ง แล้วก็รับจ้างด้วย แต่เนื่องจากช่วงที่เราเป็นเด็ก พี่ๆ ก็เริ่มโตเป็นหนุ่มเป็นสาวกันเราก็เลยต้องเป็นคนทำงานบ้านทั้งหมด บางทีพี่ๆ ไปเล่นกีฬาเยาวชน เราก็ต้องอยู่บ้านทำงานแทนพี่ ทุกอย่างสุดท้ายแล้วเราก็เลยกลายเป็นคน

ที่ไม่ชอบออกไปไหนมาไหนกับเพื่อนๆสักเท่าไร แล้วช่วงที่พี่ๆ ไปกรุงเทพฯ หมดเรายังหมดสิทธิ์ได้ไปไหนมาไหนกับเขาเข้าไปใหญ่ พอพี่สาวคนโตแต่งงานก็เอาหลานมาให้เลี้ยง 1 คนเราก็ทำหน้าที่พี่เลี้ยงเด็กเพิ่ม อีกทั้งดูแลรดน้ำผักต่างๆ ที่พอปลูกไว้เราก็ต้องไปรดน้ำให้เสร็จก่อนไปโรงเรียน (ต้องตื่นตั้งแต่ตี 4 กว่าจะนั่งข้าวเสร็จ รดน้ำต้นไม้รอบบ้าน แล้วไปรดที่นาอีกกว่าจะเสร็จก็เกือบ 7 โมงเช้า) พอตอนเย็นกลับจากโรงเรียนบางทีแม่ก็ใช้ให้ไปขายของตามหมู่บ้าน เราก็พาหลานตัวเล็กๆ ไปด้วยเป็นเพื่อนกัน กลับมาก็ทำกับข้าวกินกับครอบครัวแล้วจึงทำการบ้าน ชีวิตก็วนเวียนอยู่ที่บ้านอยู่อย่างนี้มาตลอดจนกระทั่งเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

จากเด็กบ้านนาสู่ชีวิตนักศึกษาในเมือง

เนื่องจากเป็นเด็กที่เรียนค่อนข้างดีและช่วยงานกิจกรรมที่โรงเรียนมาตลอดก็เลยได้รับโควตาเข้าเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ คณะครุศาสตร์ เอกคณิตศาสตร์ ด้วยทางครอบครัวต้องการอยากให้เป็นครูและเป็นคนชอบเรียนคณิตศาสตร์มาก แต่ก่อนที่จะไปเรียนก็เคยขอพ่อ แม่ว่าไม่อยากเรียนเพราะไม่อยากจะไปหาพ่อ แม่ไว้ที่บ้านอยากอยู่ดูแลไม่อยากจะไปไหน แต่แม่ก็ยืนยันที่จะให้เรียนให้ได้เราก็เลยต้องเรียน เพราะความหวังที่พ่อแม่คาดหวังไว้กับเรา เราก็มีความตั้งใจไว้อย่างมากว่าเราต้องเป็นครูให้พ่อ แม่ ให้ได้ตั้งใจเรียนไม่สนใจเพื่อนฝูง หมดคาบเรียนเข้าห้องสมุดทำงานส่งอาจารย์ กลับห้องอ่านหนังสือ จนมีครั้งหนึ่งเพื่อนที่พักห้องเดียวกันยังเคยถามเราว่า “เมื่อคืนก่อนนอนเครียดหนักไปหรือเปล่า ได้ยินละเมอท่องแต่สูตรคณิตศาสตร์ใหญ่เลย” จะไม่มีเพื่อนสนิทแต่จะไปได้กับทุกคนแต่ส่วนมากก็ยังอยู่คนเดียวซะเป็นส่วนใหญ่ ไม่เที่ยว ไม่กิน ไม่เล่น เรียนอย่างเดียว จนขึ้นปีที่ 3 ก็ได้รู้จักกับอาจารย์น้ำ(ดร.จารีรัตน์ ปกแก้ว) ที่สอนเราพอดีและชอบชวนนักศึกษาแลกเปลี่ยนพื้นที่ที่อาจารย์ชอบเรียก “ปราชญ์ชาวบ้าน” ซึ่งแรก ๆ เราก็ไม่ได้สนใจอะไรเพราะเราต้องการเรียนเพื่อทำคะแนนให้สูง ๆ เท่านั้นเอง อาจารย์ก็ชวนบ่อย เพื่อน ๆ ก็ชวนด้วย สุดท้ายยอม 2 ของปีที่ 3 เราก็ตกลงพื้นที่กับอาจารย์ พื้นที่ปราชญ์ท่านแรกที่ลงก็คือ พ่อคำเตื่อง ภาชี พอได้ไปเห็นพื้นที่ได้ไปฟังการประชุมของชาวบ้านกับการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับพ่อคำเตื่อง ก็ทำให้เราเริ่มมีมุมมองความคิดเรื่องชีวิตที่แตกต่าง

กว่าเดิม ยิ่งได้ลงพื้นที่ พ่อสุทธินันท์ พ่อผายเพิ่มเติม ได้ไปเก็บข้อมูลชาวบ้านให้ อาจารย์ ได้ไปเรียนรู้ในพื้นที่ปราชญ์ช่วงปิดเทอมได้ใกล้ชิดได้แลกเปลี่ยนความคิด ความรู้กับท่านก็ยิ่งทำให้เราหันมาเห็นความสำคัญกับชีวิต กับการเกษตรมากยิ่งขึ้น และก็ได้มีโอกาสเข้าอบรมหลักสูตร วปอ.(วิทยาการกระบวนการเพื่อการเปลี่ยนแปลงสู่ การพึ่งตนเองและพึ่งพากันเอง ภาคประชาชน) ที่โรงพยาบาลอุบลรัตน์ยิ่งเพิ่มความ มั่นใจว่าเราต้องกลับไปอยู่บ้าน ไปพัฒนาบ้าน ไปทำอาชีพเกษตรให้มีศักดิ์ศรีให้ได้ ประกอบกับการที่เราทั้งเรียนทั้งช่วยอาจารย์ทำงานไปด้วยทำให้เราได้เห็นรูปแบบการ จัดการพื้นที่หลายๆ พื้นที่ พ่อเรียนจบก็ได้ไปช่วยงานพ่อสุทธินันท์ ปรัชญพฤทธิ์ อยู่อีก 1 ปีทำให้เรามีประสบการณ์การทำงานกับชุมชนเป็นอย่างมาก เพราะพ่อสุทธินันท์ ท่านจะเป็นคนที่เข้มขันมากในการจัดการทั้งเรื่องของพื้นที่ กลุ่ม และความรู้ทำให้เรามี ความมั่นใจมากยิ่งขึ้นที่จะกลับมาบริหารจัดการพื้นที่ของตนเอง พอกลับมาอยู่บ้านได้ ไม่เท่าไร พ่อคำเดื่องก็ชวนให้เข้าร่วมโครงการบัณฑิตคืนถิ่น(รุ่นที่1) ก็มีโอกาสดำเนินการ ร่วมในโครงการนี้ซึ่งเป็นอีกบทเรียนชีวิตที่น่าสนใจ เพราะว่าตอนที่เรากลับมาอยู่บ้าน นั้น คนในหมู่บ้านก็มองว่าเราแปลกอยู่แล้วที่เรียนมาแล้วไม่ไปสอบที่ไหนเลยแล้วเลือก ที่จะมาทำนา ทำสวนอยู่บ้านพอเราได้เงินเดือนจากโครงการบัณฑิตฯ เรายิ่งแปลกไป ใหญ่ เพราะพวกเขาไม่เชื่อว่าคนที่ทำงานอยู่ที่บ้านตัวเองแล้วจะได้เงินเดือนด้วยแต่ ในช่วงรุ่นที่ 1 นั้นไม่มีบทเรียน หรือรุ่นพี่ให้เรียนรู้ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ และ ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจบริหารจัดการทั้งพื้นที่และเวลา ไปพร้อม ๆ กันแต่ก็ดีตรงที่ทางโครงการได้พาเราไปเรียนรู้ในหลายๆ ที่ ได้เห็น ได้รู้อะไรเพิ่มเติมจน บางเรื่องเราก็นำประสบการณ์เหล่านั้นมาปรับใช้กับพื้นที่ของเราเอง อย่างเช่น การ เลี้ยงปลา เลี้ยงกบ หรือแม้กระทั่งเรื่องปุ๋ยหมักต่างๆ เราก็ได้นำมาปรับใช้กับพื้นที่ของ ตนเองก็สามารถทำให้พ่อ แม่ ญาติพี่น้อง ยอมรับในการตัดสินใจของเราที่จะไม่สอบไม่ ทำงานที่มีเงินเดือน(ถ้ามีข้อจำกัดมาก ๆ และเราไม่มีอิสระในการคิดและตัดสินใจ)

ความยากลำบากของชีวิต จะผลิตสิ่งที่ดีและมีค่าที่สุดให้เรา

เพราะความที่เราเป็นคนรักอิสระมาก ประกอบกับการที่เราต้องทำงานร่วมกับ ผู้ใหญ่หลายๆ ท่านที่มีความสามารถมากมายทำให้เราต้องพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา

จนถึงวันนี้เราก้ยังเป็นคนที่เหมือนตัวคนเดียวอยู่เหมือนเดิม เพราะเราชอบทำงานคนเดียวแต่จะเป็นการทำเพื่อคนอื่น และไม่ลืมที่จะสร้างฐานชีวิตของตนเอง เนื่องจากเราเกิดมาในครอบครัวที่ต้องทำอะไรด้วยตนเองก่อนเสมอ จึงทำให้เรามีความสามารถในการที่จะทำอะไรหลายๆ อย่างเองได้ บางทีงานที่ทำก็หนักเอาการแต่ด้วยหน้าที่และความรักกับสิ่งที่ทำ ทำให้เราต้องพยายามที่จะต้องปรับเปลี่ยนตัวเองมาตลอด จากคนที่ไม่ยิ้ม ณ วันนี้เราก้สามารถฝึกให้ตัวเองยิ้มเป็น จากคนที่ไม่ค่อยพูด ณ วันนี้พูดเป็นต้อยหยอย (จนบางครั้งถึงตัวเองว่าทำไมพูดมากจัง) จากคนที่ใจร้อนเอาแต่ใจตัวเอง ณ วันนี้เราก้เย็นได้มาก (ทั้งจากการอ่านหนังสือและมีกัลยาณมิตรที่ดีที่คอยเตือนเราเรื่อยมา) และมีพ่อ แม่ที่เข้าใจ(แม้ว่าบางครั้งจะไม่เข้าใจบ้าง)คอยเป็นกำลังใจและคอยบอกเราอยู่เสมอว่า “ถ้าเราคิดว่าดีก็จะต้องทำให้ดีที่สุด เสียงคนอื่นก็คือคนอื่นไม่ใช่เรา ถ้าเขาหวังดีก็ดีไป แต่ถ้าเขาหวังร้ายก็อย่าไปใส่ใจ จงมั่นใจและตั้งใจของตนเองให้ดี” ถึงวันนี้เราก้สามารถที่จะบอกกับทุกๆ คนได้แล้วว่า “ฉันโชคดีที่ได้เกิดมาเป็นลูกหลานเกษตรกร” เวลาที่เราเหนื่อยเราก้จะถามตัวเองเสมอว่า “เราเหนื่อย เท่าพ่อ แม่และในหลวงหรือยัง ถ้ายัง แล้วเราจะเหนื่อยทำไม” ส่วนในเรื่องการทำงานของเราเราก้จะเตือนตัวเองอยู่ตลอดเหมือนกันว่า “งานเปรียบเสมือนวิถีชีวิตของเรา” และในการที่เรารับหน้าที่อะไรก็ตามเราก้จะบอกตัวเองตลอดเหมือนกันว่า “เราทำหน้าที่ของเราได้ดีที่สุดแล้วหรือยัง” เพราะถ้าเราไม่ทำหน้าที่ของตัวเองให้ดีแล้วคนอื่นจะเดือดร้อนเพราะเราไหม ? ก็จะมีถามตัวเองอยู่ตลอด

อุปสรรคและปัญหา

1. เพราะเราเรียนจบระดับปริญญาตรีแล้วมาอยู่บ้านเลยเป็นเรื่องแปลกสำหรับคนส่วนใหญ่ที่เรียนจบแล้วไปทำงานที่อื่น หรือสอบบรรจุ แต่เราเลือกที่จะอยู่บ้านและทำงานเพื่อชุมชน(พูดง่าย ๆ แต่ผู้ที่บ้าน)
2. เพราะความไม่คุ้นเคยของคนในชุมชนที่ไม่เคยมีคนรุ่นใหม่อยากอยู่บ้านของตนเองสักเท่าไร(ที่หมู่บ้านเราถ้าไม่แต่งงานเขาไม่ค่อยอยู่บ้านกัน หรือบางที

แต่งงานเสร็จเขายังไม่อยู่เลย นี่เรายังไม่แต่งงานแต่เราเลือกที่จะไม่เข้ากรุงเทพเลย เลยเป็นเรื่องแปลกมาก)

3. เพราะความชอบของเราที่แตกต่างจากคนอื่น คือ เราชอบทำนา ทำสวน ไม่ชอบเป็นข้าราชการ ไม่ชอบการมีเงินเดือนที่ต้องทำงานตามเวลา มีข้อบังคับเยอะเยาะที่สำคัญกลับบ้านไม่ได้อย่างใจอยากจะกลับ

แรงบันดาลใจที่อยากให้ตัวเองได้อยู่ถิ่น

1. เพราะความอดอยากที่เราเคยพบเจอมาตั้งแต่เป็นเด็กเพราะความไม่รู้ของบรรพบุรุษในการทำการเกษตรที่ผ่านมา เราจึงอยากจะเป็นคนรุ่นใหม่ที่กำลังนำการเปลี่ยนแปลงมาสู่ครอบครัว และชุมชน

2. เพราะเราต้องการทำให้อาชีพเกษตรกรที่เรียกได้ว่าเป็นกระดูกสันหลังของชาติให้เป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีค่า มีราคาในตัวเอง เป็นอาชีพที่ยิ่งใหญ่ที่สามารถเลี้ยงคนทั้งประเทศ ทั้งโลกได้

3. เพราะต้องการเห็นเกษตรกรกรบ้านนอกได้เป็นคนมี(มีอาหาร ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม ความสุข สุขภาพร่างกายที่แข็งแรง)หรือเรียกอีกอย่างว่า **มีอยู่ มีกิน มีใช้**

4. เพราะเรารู้จักตัวตนของตนเองแล้วว่าวันนี้เราเป็นลูกหลานเกษตรกร เพราะฉะนั้น **ชีวิตนี้เราต้องทำหน้าที่ผู้สืบทอดที่ดีให้ได้**

5. เพราะเรามีความรักให้เพื่อนร่วมชาติ ร่วมโลก เราจึงอยากจะเป็นผู้ผลิตที่ดีที่ผลิตอาหารเลี้ยงคนให้ไม่อดไม่อยาก เพราะ **ถ้าไม่อดไม่อยาก แล้วจะ ไม่อยากไม่จน** ก็จะทำให้คนมีความสุขได้

6. เพราะเราต้องการทำให้คนเห็นว่าความลำบากไม่เคยฆ่าใคร แต่จะช่วยสร้างให้คนมีความคิดที่จะแก้ปัญหาและก้าวไปข้างหน้าอย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

(4)

ปลุกยักษ์ในใจ...สร้างสังคมไทยสู่การเปลี่ยนแปลง

ด้วยฐานงานพัฒนาที่มุ่งสร้างฐานครอบครัวให้เข้มแข็ง ผนวกคำสับประมาทที่ว่า “ชุมชนเข้มแข็ง...ครอบครัวอ่อนแอ” อย่างที่นักพัฒนาหลายๆ ท่านตกหลุมพรางของงานพัฒนา จนครอบครัวต้องแตกแยก ล่มสลายไปพร้อมกับไฟในใจ ซึ่งแบบอย่างการ การสร้างฐานครอบครัวให้เข้มแข็ง ได้นำเสนอไปแล้ว ดังที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อผู้อ่านได้ เรียนรู้การพัฒนาจากจุดเล็กๆ ไปแล้ว ขอบอกเล่าเรื่องราวของการคิดการใหญ่ เป็น ความคิดที่คิดไปพร้อมกับการลงมือทำ ทำจากมือเล็กๆ สร้างการเปลี่ยนแปลงจากในใจ แผ่กว้างไปสู่ครอบครัว ชุมชน และสังคมโดยรวม ดังเช่น ดุสิต ฤกษ์แก้ว ชายหนุ่ม ผู้มีแนวคิดที่ว่า **“ไม่มีสิ่งใดอยู่ได้เพียงตัวเอง ทุกสิ่งทุกอย่างต้องเอื้อหนุนกัน อย่างเป็น ชั้นเป็นตอน”** ซึ่งแนวคิดนี้มีที่มาที่ไป เนื่องจาก ดุสิต ฤกษ์แก้ว เป็นเด็กชาวบ้าน ธรรมดาๆ ที่มีความฝันอยากเป็นเจ้าของเหมือนลูกหลานชาวบ้านคนอื่นๆ ที่พ่อแม่อยากให้เป็น จึงถูกบ่มเพาะใน ระบบการศึกษาทั้งหมด 18 ปีเต็ม หลังจากจบปริญญาตรี คาดหวังว่าจะ เป็นนายคนหนึ่งในสังคมระดับ ปริญญาชน ทำงานในสำนักงาน กฎหมายได้ 2 ปี ก็ลาออก ชีวิตผกผัน ให้มาเป็นลูกจ้างนายทุน ในโรงงาน อุตสาหกรรม โดยไม่มีทางเลือก เพราะฐานะอยากจน และสังคมชุมชนบีบคั้น ผลักให้ออกนอกชุมชน เป็นมนุษย์เงินเดือน แต่ก็ยังไม่ใช่ทางเลือกที่ดีที่สุดของชีวิต

ด้วยการเดินทางค้นหาชีวิตของคนหนุ่มสาว จึงยอมเดินทางอย่างไม่มีวันสิ้นสุด จึงตัดสินใจหอบหิ้วครอบครัวเล็ก ที่มีพ่อ แม่ และลูกชาย 2 คน เดินทางกลับมาบ้าน เพื่อใช้ชีวิตบ้านๆ แบบที่ชาวบ้านเฝ้าอยู่เฝ้ากิน และหวังจะหางานและเป็นที่ปรึกษา

ทางกฎหมายให้กับชาวบ้านโดยไม่รับค่าตอบแทนใดๆ จนกระทั่งมีโครงการสำนึกรักชุมชนคนรุ่นใหม่หรือโครงการบัณฑิตรักถิ่น ภายใต้การดูแลของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) หรือที่เราารู้จักกันว่า “พอช.” ที่มองเห็นคุณค่าของคนหนุ่มสาวที่หันหลังให้กับสังคมทุนนิยมและสร้างคุณค่าให้กับชุมชนท้องถิ่น

วันเข้ามาช่วยงานสภาองค์กรชุมชนตำบลนาชุมแสง โดยใช้ความรู้ทางกฎหมายที่เขาร่ำเรียนมา มาช่วยในการอธิบาย มาช่วยชุมชนในการประสานหน่วยภายนอก พร้อมกันนั้นก็ดูแลครอบครัวด้วยการสร้างฐานการผลิต ถ้าเราผลิตเราก็มีอยู่

มีกิน ดิน น้ำ ปุ๋ย เรามี เราสามารถผลิตอาหารได้โดยไม่พึ่งพาดตลาดมากนัก เลี้ยงสัตว์ไว้เป็นอาหาร ถ้าเปื้อนพืชผัก แต่วัฒนธรรมการอยู่การกินแบบชุมชนเมืองก็ยังติดตามเรามา ทั้งที่เราพยายามปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอยู่การกินให้เป็นแบบบ้านๆ แล้ว ช่วงระหว่างที่อยู่กับโครงการบัณฑิตรักถิ่น พอจะสรุปตัวเองได้ว่า “แนวคิดแนวทางของตนเองและยึดศาสนาเป็นหลักในการดำรงชีวิต ในขณะที่สังคมเต็มไปด้วย

การแย่งชิง แต่อีกสังคมยึดหลักในการทำงานหนักและเสียสละ นอนน้อย กินน้อย แต่ทำงานให้มาก ซึ่งเป็นสิ่งที่ดี แต่การยอมรับเงื่อนไขตรงนั้นกลับเป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้ทั้งหมด จึงต้องกลับมามองตัวเองว่าเราจะอยู่อย่างไร และกลับมาสร้างสังคมของตนเอง การสร้างสังคมของเราขึ้นมาสร้างได้ไหม สร้างได้ สร้างอย่างไร สร้างกับสมาชิกครอบครัวเราเริ่มจากตัวเราก่อน แล้วค่อยไปคุยกับภรรยากับลูก ลูกคือผลพลอยได้ เรากับภรรยาเราต้องเข้าใจกันก่อน แล้วลูกก็จะได้อยู่แล้ว แล้วชุมชนยอมรับสังคมแบบเราได้ไหม ถ้ายอมรับได้ก็เป็นสังคมครอบครัวเราแล้ว หลังจากสังคมครอบครัวเราแล้ว ถ้ามันดีงาม ญาติพี่น้องเราว่าอย่างไร ถ้าญาติพี่น้องมองว่าดีงาม คนในหมู่บ้านเราว่าอย่างไร ถ้าว่าดีงาม คนในตำบลเราว่าอย่างไร มันถึงจะขยายไป ถ้าอย่างนั้นไม่มีวันเริ่ม ถ้าไม่อย่างนี้ สังคมเราก็จะเป็นสังคมที่ถูกกำหนดว่า เรียบจบมาแล้วต้องไปปรับบ้าง ต้อง

ไปสอบราชการ แล้วจะมองข้ามว่าเราจะทำอะไรที่จะเป็นผู้ผลิตเอง ควบคุมราคา ควบคุมต้นทุนเอง และไม่ต้องถูกเอาเปรียบ สิ่งที่เราทำนั้นเรามีความสุข ครอบครัวเรามีความสุข ยึดหลักแนวคิดที่ชัดเจน ว่าเราจะทำอะไร เป้าหมายคืออะไร จะต้องชัดเจน แล้วจะเกิดการรวมกลุ่ม ความเป็นครอบครัว ชุมชน อย่างเหนียวแน่น วางรากฐานของเราด้วยการค่อยๆคิด ค่อยๆทำ แะสร้างความเข้าใจร่วมกัน”

ณ วันนี้ผ่านการบ่มเพาะทั้งระบบ การศึกษาและค้นหาทักษะการใช้ชีวิต ด้วยการออกแบบเอง ครอบครัวให้การสนับสนุน โดยเฉพาะภรรยา ถือเป็นกำลังหลักที่ทำหน้าที่ผลิต การตลาด ดูแลลูก ซึ่งถือว่าเป็นงานหนักแต่สร้างสุขให้กับครอบครัวได้มากทีเดียว วันนี้ภรรยาผมได้ซึมซับทักษะชีวิตแบบชาวบ้านได้มากกว่าผมเสียอีก งานครอบครัวที่ทำหลังจากชัดเจนจากโครงการบัณฑิตรักถิ่น หันมาปลูกผักมาขึ้น มีการคำนวณเวลาผัก เพื่อจะได้เก็บกิน และขายไม่ขาดระยะ มีเลี้ยงหมูด้วยการนำลูกหมูมาขุนขายเพื่อเป็นทุนหมุนเวียน และรับจ้างไถนา ปรับที่นา

งานชุมชนเราก้ยังไม่ได้ทิ้ง ยังดูแลทั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลนาชุมแสง และตำบลสงเปือย ถือว่าเป็นภารกิจที่ต้องดำเนินต่อไปตราบไต ที่ชุมชนชนบทยังถูกการเอารัดเอาเปรียบกันอยู่ การจะเป็นผู้นำต้องทำให้คนอื่นเห็นเป็นแบบอย่าง มีภาวะความเป็นผู้นำ เมื่อผู้นำมีแนวคิดและอุดมการณ์ วิถีชีวิตก็จะเกิดจากแนวคิดของผู้นำ การกระทำต่างๆ จะออกมาจากวิถีคิด หรืออาจจะกล่าวได้ว่า ภูมิปัญญาเป็นตัวกำหนดวิถีของผู้นำ ผู้นำที่แท้จริงคือผู้ที่ชัดเจนในวิถี มีความสุขในสิ่งที่ทำ มีการแลกเปลี่ยน และไม่ตอบโต้เมื่อ

ถูกโจมตี ผู้นำจะต้องสามารถชี้แจงให้คนอื่นฟังได้ ไม่มีการแบ่งแยก ต้องยึดถือแนวทางที่ถูกต้องไม่ได้ยึดที่เกียรติ หรือ เงินทอง

ผู้นำคือผู้ที่มีลักษณะของคนที่ไม่ล้ม ไม่ลังเล สงสัย ลงมือทำงานอย่างเต็มที่ อยุ่อย่างถวายชีวิต โดยไม่ต้องสนใจว่าจะมีค่าตอบแทนอะไร เพราะตนเองมองเห็นแล้วว่า สิ่งนี้คือสิ่งที่ตนต้องทำและเหมาะสมแล้ว ถ้าทำอะไรขาดฉวย ทำให้ผ่านๆไปโดยไม่ได้อมองว่าเป้าหมายคืออะไร ก็ไม่ถือว่าเป็นผู้นำ ผู้นำสมัยนี้เป็นลักษณะของผู้นำตามอามิสสินจ้าง ทั้งผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อบต. กำนัน บุคคลเหล่านี้ล้วนเข้ามาเป็นผู้นำอันเกิดจากอามิสสินจ้างทั้งสิ้น มีเงินเดือน แต่ไม่ได้มีค่าตอบแทนให้ชาวบ้านได้เลยว่าการเข้ามาเป็นผู้นำนี้ จะทำให้ชาวบ้านได้อะไร ไม่มีความชัดเจน บางคนเป็นผู้นำตามตำแหน่งเมื่อหลุดพ้นจากตำแหน่งก็ไม่สนใจกับกิจกรรมของชุมชน บุคคลเหล่านี้จะเรียกผู้นำไม่ได้ แต่ต้องเรียกผู้ตามจากผู้ที่เป็นเหนือกว่า เพราะเป็นโครงสร้างการถ่ายทอดคำสั่งจากระบบสังคมไทยที่ปลูกฝังกันมา ผู้นำที่แท้จริงคือผู้ที่กล้าคิดและทำ และเชื่อมั่นว่าสิ่งที่ทำนั้นเป็นสิ่งที่เหมาะสมแล้ว แสวงหาแนวทางที่ดีและได้ผลโดยไม่ต้องยึดกับเงินจ้าง

สังคมไทยปัจจุบันยกบทบาทให้กับรัฐบาล เมื่อยกบทบาททั้งหมดให้รัฐบาล รัฐบาลก็ทำอาหารสำเร็จรูปปลงมาให้ ซึ่งอาหารสำเร็จรูปนั่นคือแนวความคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตย ซึ่งประชาชนยังไม่เข้าใจเลยว่าประชาธิปไตยคืออะไร รู้เพียงแค่ว่าเป็นการเลือกตั้งเท่านั้น ซึ่งไม่รู้เลยว่าอาหารสำเร็จรูปที่มีชื่อว่าการเลือกตั้งนั้นมีส่วนประกอบอะไรบ้าง มีประโยชน์ต่อร่างกายอย่างไร การทำความเข้าใจเรื่องนี้จึงเป็นลักษณะย้อนกลับว่าประชาธิปไตยที่แท้จริงคืออะไร จึงต้องไปส่งเสริมที่ระบบการศึกษา ทั้งมุมมองของชาวบ้าน เยาวชน ต้องให้เข้าใจอย่างแท้จริงไม่ใช่เป็นเพียงวลีของนักการเมืองหรือนักวิชาการนั้น ประชาธิปไตยชุมชน ประชาธิปไตยทางตรง จริจึ่จแล้วมันคืออะไร อยู่ในวิถีชีวิตหรือไม่ คนจะอยู่ด้วยกันได้โดยไม่เอาเปรียบกันจนเกินไปจนเกินไปนี่น่าจะเป็นพื้นฐานของความเข้าใจว่า โลกมนุษย์นี้เราจะแสวงหาเอาอะไร แล้วโลกมนุษย์นี้ถ้าเราอยู่ด้วยกัน เราจะอยู่ด้วยกันภายใต้เงื่อนไขอะไรที่มันสอดคล้องกันมากที่สุด โดยที่เอาเปรียบกันนิดหน่อย หรือว่าเอาเปรียบกันในลักษณะที่ยอมรับได้

เพราะว่าในขณะที่ผู้อ่อนแอต้องถูกเอาเปรียบ คนที่เข้มแข็งก็อาจจะได้เปรียบ เพราะมันได้เปรียบในหลายๆอย่างอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นสมมงก็ดีกว่า กำลังก็มากกว่า มันก็เลยได้เปรียบในตัวของมันอยู่แล้ว ดังนั้นผู้ที่อ่อนแอจึงถูกเอาเปรียบ ดังนั้นการที่จะไม่เอาเปรียบกันจนเกินไปมันขึ้นอยู่กับเงื่อนไขอะไร ถ้าเงื่อนไขประชาธิปไตยมันใช่ ก็ลองศึกษาดูว่า ประชาธิปไตยที่มันไม่เอาเปรียบกัน มันเป็นไปได้หรือไม่ มันมีหรือไม่ในโลกนี้ พี่กับน้องกินขนมด้วยกัน น้องบอกว่าฉันเป็นน้องให้ฉันกินมากกว่า แต่คนเป็นพี่บอกว่า ฉันโตกว่า ท้องใหญ่กว่า ลำไส้ใหญ่กว่า ฉันต้องกินมากกว่า เธอตัวเล็ก ลำไส้เล็ก เธอต้องกินน้อย การตัดสินใจตรงนี้มันอยู่ตรงไหน ความเป็นจริงมันอยู่ตรงไหน แล้วเราจะเอาอะไรไปตัดสินระหว่างสองคนนี้หรือระหว่างเผด็จการกับประชาธิปไตย เอาอะไรไปแบ่งแยก เป็นเกณฑ์ว่ายุติธรรม ซึ่งกระบวนการนี้เป็นลักษณะของมุมมองแนวความคิด และการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ เวลาพูดกับเด็กนักเรียนจะบอกว่า เราพอใจหรือไม่ เธอเสียสละให้คนอื่นในขณะที่เธอไม่มีกิน แล้วเธอเสียสละให้ แล้วมันคือการเสียสละจริงๆไหม แล้วคนที่ได้ผลประโยชน์คือใคร คนที่ได้กินได้ผลประโยชน์แท้จริงหรือไม่ หรือคนที่ให้ได้รับผลประโยชน์จากการให้คนอื่น ลองคิดดูดีๆ มันใช่หรือไม่ ซึ่งลักษณะแบบนี้มันจะสอดคล้องกับมุมมองแนวความคิดอยู่ในหัว แล้วก็มองเห็นว่า โลกมนุษย์นี้ คนไปกำหนดแบ่งแยกออกเป็นแนวความคิดหลายๆความคิดจริงๆแล้วมันเป็นเรื่องเดียวกัน เพียงแต่ว่าคนไปแยกมันออกเฉยๆ ที่จริงมันเป็นจุดเดียวกัน เหมือนคนที่บอกว่าศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ มันไม่ใช่ศาสนาเดียวกัน คนไปแยกออก ที่จริงแล้วมันเป็นเรื่องเดียวกัน มีหลายๆส่วนที่คนไปแยกมันออก เหมือนบางคนบอกว่าเคมีกับชีววะ มันไม่ใช่เรื่องเดียวกัน เคมีก็คือเคมี ชิววะก็คือชีววะ จริงๆแล้วมันเป็นเรื่องเดียวกัน คนไปแยกออกแล้วก็กำหนดรายละเอียด แล้วก็มาเถียงกันว่า นี่แหละที่คิดว่าถูก ที่จริงแล้วไปเถียงเรื่องเดียวกัน เพียงแค่มองคนละอย่าง วิธีการมองต่างกัน ก็เลยมองว่า การค้นหาความเป็นจริงแล้วก็บอกว่าอันนี้แหละนี้เป็นขวดพลาสติกใสๆแล้วมีน้ำอยู่ข้างใน เป็นอย่างนี้แหละ แต่บางคนบอกว่าเป็นน้ำเปปซี่ แต่บางคนบอกว่ามันเป็นน้ำหวานที่อัดลม เถียงกัน จะเถียงกันหาประโยชน์อะไร เพราะนี่คือสิ่งเดียวกัน ต้องถามว่ามันมีประโยชน์ไหม ใช้แบบไหน ใครบ้างที่ควรจะกิน ต้องพูด

กันเรื่องนี้ ไม่ใช่ว่ามันคืออะไร ต้องถามว่ามันกินได้ไหม มันใช้ได้ไหม มันทำยังไงมากกว่า ตอนนี้สังคมไทยยังเถียงกันอยู่ว่าอย่างไรดี ประชาธิปไตยมันดีแท้จริงหรือ แล้วเผด็จการมันดีแท้จริงหรือ ยังเถียงกันอยู่ ทั้งๆที่ควรจะถามว่า เราจะอยู่สังคมแบบไหน หรือเราจะมีชีวิตอยู่แบบไหน ไม่ต้องพูดเรื่องสังคมเลย ต้องมองว่าอยู่แบบไหนถึงจะเป็นสุข

การเข้าร่วมโครงการของ ดุสิต ฤกษ์เกษแก้ว เป็นเพียงส่วนหนุนเสริมและพัฒนาแนวคิดให้เขาได้หลากหลายความคิดให้คมขึ้น นับว่าเป็นการพัฒนายกระดับแนวคิดเดิมที่มีอยู่แล้วให้สามารถมองภาพรวม มองสังคม มากกว่าการมองถึงเฉพาะตนเองหรือครอบครัวคนรอบข้างเท่านั้น เช่นเดียวกับ **คานิง เจริญศิริ** ที่มีที่มาที่ไปของความคิดไม่ต่างไปจากหลายๆ คนที่กล่าวมาแล้ว เขาเคยใช้ชีวิตอยู่กับเมืองใหญ่ มีงานประจำ จนถึงจุดหนึ่ง จุดที่เขาตั้งคำถามกับตนเองว่า “ชีวิตนี้ต้องการอะไร?” จึงเป็นจุดเริ่มให้เกิดการทบทวนตนเอง จนพบ **เส้นทางสู่อิสระภาพ**

คานิง เจริญศิริ บอกเล่าถึงที่มาที่ไปรวมไปถึงจุดเปลี่ยนของชีวิตว่า ชุมชนชนบทที่อยู่ห่างไกลความเจริญรุ่งเรือง หรือที่เรียกว่า “บ้านนอกคอกนา” ที่มีอาชีพทำไร่ ทำนา ส่วนใหญ่ และต้องพึ่งพาธรรมชาติเพียงอย่างเดียวแล้วแต่เทวดาจะจัดให้ส่วนใหญ่แล้วจะมีแต่ความแห้งแล้ง บางปีข้าวที่ปลูกก็ตายหมด ผู้คนในชุมชนอดอยากต้องเป็นหนี้เป็นสิน ทำให้เกิดบ้านแตกสาแหรกขาด ต้องดิ้นรนตนเองเพื่อชีวิตที่ดีขึ้นและก็ไม่พ้นอย่างที่เขาวา “ดินแดนศิวิไล” กรุงเทพฯ มีงานมั่นคงและมั่นคงเป็นดินแดนที่ทุกคนในชนบทปรารถนาที่จะเข้าไปแสวงหา ตัวผมเองก็เช่นกัน เมื่อโตเต็มหนุ่มก็มีความอยากที่จะไปแสวงหาอาชีพที่มั่นคง มีรายได้ประจำ ตามเพื่อนว่า เพราะแต่ละคนเข้าไปทำงานในกรุงเทพฯ แล้ว กลับมาบ้านเขาจะดูดีมาก แต่งตัวดี มีเงินทอง จึงเกิดความอยากที่จะเป็นเหมือนเขา หลังจากขออนุญาตพ่อกับแม่ได้แล้วก็ออกบินเข้าสู่เส้นทางแห่งความมั่นคงและมั่นคงตั้งใจปรารถนา ต้องบากบั่นต่อสู้อดทนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อที่จะได้ในสิ่งที่เขาวา ความสะดวกสบาย เจริญรุ่งเรือง ทันสมัย ร่ำรวย และลาภยศ สรรเสริญ และความสุขเอาไว้ครอบครองนั่นคือ เป้าหมายในชีวิต และแล้วก็ได้ตั้งใจปรารถนาที่ตั้งใจไว้

ในระยะเวลาสิบปีเต็ม หลังออกจากบ้านในชนบท แต่ก็ยังไม่ถึงที่สุดยังไม่พอ ยังต้องการอีกเรื่อยๆ บนเส้นทางอย่างที่เขาว่า ต้องแลกต้องแข่งขันอย่างเมามัน สนุกและท้าทายของวัยหนุ่มที่บ้าและหลงตัวเองว่าสุดยอด เชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ ไร้เทียมทานในสาขาวิชาของตนแต่แล้วเส้นทางที่เดินก็หักสะบั้นเมื่อมาเจอคัมภีร์ยุทธศาสตร์เล่มหนึ่งของปราชญ์ชาวบ้าน หลังจากกลับมาเยี่ยมบ้านนอกคอกนา พ่อแม่ พี่น้อง จึงลองเข้าไปศึกษาดูที่ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านของพ่อคำเตื่อง ภาษีอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดบุรีรัมย์ 4 คืน 5 วัน ก็เป็นความรู้ใหม่ที่ทวนกระแสสังคมไม่ไปตามที่เขาว่า ใช้ชีวิตแบบพอเพียง ตาม

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผมเองไม่เคยมีความรู้แม้แต่ชนิดเดียว ในเรื่องนี้ มีแต่ได้ยินและได้เห็นทั่วไปเต็มเมือง ทั่วประเทศ แต่ไม่เคยเข้าไปเรียนรู้และศึกษาเลย

หลังจากประตุเส้นทางแห่งความพอเพียงได้เปิดฉากขึ้น เส้นทางที่เขาว่าก็ได้ปิดฉากลงทันที แต่เส้นทางแห่งความพอเพียงก็เชื่อว่าง่ายตายและราบเรียบอย่างที่คิดไม่ ต้องเจอกรรมแห่งชีวิตอย่างแสนสาหัสทั้งในครอบครัว ชุมชน สังคมที่เป็นอยู่พยายามผลักดันให้เราเดินไปสู่เส้นทางเดิม แต่ทั้งผลักดันแรงผลักดันเท่าไรผมก็ไปไม่ได้ เพราะชีวิตที่เขามันได้ใจयीไปหมดแล้ว มันมีแค่ร่างกายที่เป็นรูปอยู่ เพราะชีวิตที่มันได้ผุดได้เกิดขึ้นใหม่นั้นเป็นชีวิตที่มุ่งไปสู่หนทางแห่งความพอเพียง โดยไม่มีอะไรที่สามารถมาขวางกั้นได้แม้แต่ชนิดเดียว เพราะปัญหาและอุปสรรคทุกอย่างล้วนเป็นสนามทดสอบชีวิตให้เข้มแข็งมากเท่านั้น มันไม่เคยฆ่าชีวิตของผมเลยแม้แต่ชนิดเดียว ยิ่งฆ่ามันได้มากเท่าไรเราก็เจอแสงสว่างมากเท่านั้น นี่คือครูบาอาจารย์ของผมเองอีก

ท่านหนึ่งที่ไม่ต้องไปแสวงหาที่ใดมันอยู่กับ
ตัวตนของเราเนี่อง เพียงแต่ว่าเราจะใช้
สติปัญญาในการวิเคราะห์พิจารณาให้แบบคาย
ลึกลงไปว่าคืออะไร ความจริงคืออะไร ความ
ไม่จริง อะไรที่ควรทำ อะไรไม่ควรทำ รู้
ประโยชน์รู้โทษ และมุ่งไปเส้นทางสายเดียว
สายเอกที่เป็นจริง ในที่สุดเราก็สามารถเจอ
เส้นทางแห่งความเป็นอิสระที่แท้จริงที่หลุด
ออกจากสิ่งที่เขาว่า เมื่อหลุดออกจากสิ่งที่เขา
ว่าแล้วพลังมากมายมหาศาลที่มีอยู่ในตัวผมเอง
นั้นก็แสดงอำนาจพลังงานอย่างแรงกล้าที่จะ
พัฒนาตนเองและผู้อื่น สังคมโลกให้เราอยู่
ร่วมกันอย่างร่มเย็นและสงบสุข อุดมสมบูรณ์
ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ดังที่ธรรมชาติได้

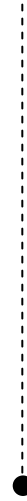

สรรค์สร้างให้เรามาตั้งแต่แรกเริ่มแล้ว เพราะทุกสิ่งทุกอย่างไม่มีอะไรที่มันคง มั่งคั่ง
และยั่งยืนหรือความสุขที่ตัวผมเองปรารถนา ที่จะมีจุดนั้น หรือที่เขาเรียกว่าประสบ
ความสำเร็จในชีวิตนั่นเอง แต่แท้ที่ที่สุดแล้วก็คือความไม่มี เพราะทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้
ก็ล้วนเป็นสิ่งที่มนุษย์ สมมุติขึ้นเอง แล้วก็หลงเชื่อว่าสิ่งสมมุติคือความจริงเป็นของ
ตนเอง ต้องยึด ต้องถือเอาไว้ จึงเกิดการแข่งขัน เบียดเบียน เพื่อประสบความสำเร็จใน
ชีวิตการเป็นทีหนึ่ง แต่หนทางแห่งความพอเพียงนั้น คือหนทางแห่งความจริงที่คอยบ่ม
เพาะจิตใจของมนุษย์ให้สูงขึ้น ซึ่งผมเองก็เป็นเช่นนั้น เมื่อได้เรียนรู้และปฏิบัติด้วย
ความเพียรและอดทนก็ได้มองเห็นสัจธรรมของชีวิตที่ว่า คนเราเกิดมาทำไม ทำไมต้อง
เกิดมา และเกิดมาเพื่ออะไร ซึ่งมันค่อยๆ แจ่มแจ้งเมื่อได้เข้าไปใกล้ๆ ศาสตร์แห่งความ
พอเพียง ยิ่งเข้าใจลึกมากเท่าใด แสงสว่างก็เพิ่มมากขึ้นเท่านั้น เมื่อแสงสว่างบังเกิดขึ้น
กษัตริย์ก็สามารถที่จะแผ่กระจายไปสู่ครอบครัว ชุมชน และสังคม ได้อย่างง่ายดาย นี่
คือพลังงานแห่งความพอเพียง ดังได้ปฏิบัติถึงแก่นแท้แล้วก็จะเข้าใจเองนี่คือความ

ผาสุขที่แท้จริงที่เกิดขึ้นในตัวและพร้อมที่จะก้าวเดินอย่างมั่นใจ ไม่มีอะไรมาเปลี่ยนแปลงได้ นี่คือเส้นทางสู่อิสรภาพที่แท้จริง ไม่มีความวิตกกังวล ไม่มีความกลัว ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ทำใจก็ไม่เคยหวาดหวั่น ทุกวันนี้ผมเองก็อยู่ท่ามกลาง ธรรมชาติที่สร้างขึ้นเองกับมือ พรั่งพร้อมด้วยความสงบ ร่มเย็น และอุดมสมบูรณ์ ที่เข้ามาเป็นมิตรและเรียนรู้กับเราอยู่ตลอดเวลา นี่คือบ้านนอกชนบทที่น่าอยู่ที่สุดในโลก ในใจของผมที่ได้ทอดทิ้งเขา 10 กว่าปีที่ผ่านมา เพราะเขาว่า...ความสำเร็จผมไม่ใช่เขา ว่า... แต่เป็นความสำเร็จในใจเราเองว่าสำเร็จ คือความพอใจ สุขใจ พอใจในการทำความดี ทำประโยชน์ให้กับตนเองและผู้อื่นเมื่อทำดีที่สุดแล้วก็วางเท่าที่ศักยภาพของตนเองทำได้ ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นและพร้อมที่จะทำเพื่อพี่น้อง นั่นคือความสุขที่แท้จริง

รูปธรรมทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น นับเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนของคนรุ่นใหม่ ที่ได้รับการยอมรับจากครอบครัว ชุมชนท้องถิ่น และสามารถสร้างฐานการพัฒนาตามแนวคิด ความเชื่อของตนเอง ขยายไปสู่เพื่อนบ้าน ท้องถิ่นหันมาให้ความสำคัญยกระดับเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง จนเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชนและบุคคลภายนอก

บทที่สี่

ถอด เรียนรู้ ทบทวน

ปัญหา-อุปสรรค

กระบวนการพัฒนาคนรุ่นใหม่

1. คนรุ่นใหม่บางส่วนที่เข้าร่วมโครงการมีข้อจำกัดด้านเวลาในการทำงานจึงทำให้ระยะเวลาในการร่วมทำงานกับขบวนองค์กรชุมชนไม่ตรงกับเวลาในการปฏิบัติงานของแกนนำในพื้นที่ ซึ่งอาจเพราะคนรุ่นใหม่ไม่ได้สมัครใจเข้าร่วมโครงการด้วยตนเอง อาจได้รับการชักชวนเข้าร่วมโครงการจากแกนนำ องค์กรพี่เลี้ยง เป็นต้น
2. ขาดเครื่องมือและทักษะในการทำงาน เช่น การจัดการความรู้ การสรุปบทเรียน การเขียนรายงานการปฏิบัติงาน การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เป็นต้น
3. รูปแบบการพัฒนาส่วนใหญ่ขัดแย้งกับประเพณี วัฒนธรรม บริบทและวิถีชีวิตชุมชน ทำให้คนรุ่นใหม่ขาดพื้นที่ปฏิบัติการ (มีแรง มีความตั้งใจ แต่ไม่มีพื้นที่ให้ทดลอง) มีผลทำให้แรงบันดาลใจของคนรุ่นใหม่ในการทำงานลดลง

4. พื้นที่การปฏิบัติงานของคนรุ่นใหม่บางพื้นที่อยู่ห่างไกล เดินทางลำบาก สภาพภูมิอากาศแปรปรวนทำให้การทำงานไม่เป็นไปตามแผนที่ได้วางไว้แต่ต้น
5. ขาดเวทีทำความเข้าใจร่วมระหว่างคนรุ่นใหม่ ครอบครัว องค์กรพี่เลี้ยง และคณะทำงาน ทำให้ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ วัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของโครงการ
6. ขาดการมีส่วนร่วมระหว่าง คนรุ่นใหม่ ครอบครัว คณะทำงาน และองค์กรพี่เลี้ยง ในการออกแบบแนวทางการปฏิบัติงาน
7. กระบวนการติดตามความคืบหน้าขาดความต่อเนื่องและไม่มีการติดตามอย่างจริงจัง
8. ระยะเวลาการดำเนินโครงการไม่ต่อเนื่อง แม้ว่าจะจัดให้มีโครงการสนับสนุนคนรุ่นใหม่ทุกปีตั้งแต่ปี 2548-2555 แต่โครงการในแต่ละปีมีรูปแบบการสนับสนุนที่แตกต่างกัน ทำให้หน่อน้อยนักพัฒนารุ่นใหม่ที่กำลังจะเติบโตขาดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง
9. การใช้แบบฟอร์มรายงานการปฏิบัติงานของคนรุ่นใหม่ส่วนใหญ่เป็นรูปแบบตายตัว ทำให้ขาดผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่บางส่วน ขาดสีสันของเรื่องเล่าจากชุมชน เป็นต้น
10. การจัดให้มีพื้นที่ฝึกปฏิบัติของคนรุ่นใหม่รายบุคคลแยกคนละพื้นที่ ทำให้ขาดพื้นที่และหลักสูตรรวมที่จะพัฒนาได้ทั้งภายในและภายนอก
11. ขาดเวทีพัฒนาคนรุ่นใหม่ร่วมของภาคีพัฒนา เป็นเวทีบูรณาการ ใช้พื้นที่ปฏิบัติการจริงเป็นพื้นที่เรียนรู้ร่วมกันระหว่างคนรุ่นใหม่ ครอบครัว องค์กรพี่เลี้ยง ภาคีพัฒนาและคณะทำงาน นำจุดเด่นหรือศักยภาพของแต่ละภาคีหนุนเสริมพื้นที่

12. นอกจากจะมีการติดตามโดยใช้รายงานการปฏิบัติงานรายบุคคลและเวทีสรุบบทเรียนระดับภาคแล้วยังขาดเวทีสรุปบทเรียน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระดับชาติที่จัดอย่างต่อเนื่อง
13. ขาดกลไกการประสานงาน เครือข่ายคนรุ่นใหม่ระดับภาค

กลไกการสนับสนุน

1. กลไกคณะทำงานส่วนกลางระดับภาค/เจ้าหน้าที่ พอช. บางส่วนขาดความเข้าใจเจตนารมณ์ของโครงการทำให้สนับสนุนการปฏิบัติการจริงในพื้นที่ของคนรุ่นใหม่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร โดยเจ้าหน้าที่บางส่วนยังมองบทบาทของคนรุ่นใหม่เป็นเพียงส่วนหนึ่งในการการสนับสนุนขบวนการชมชนมากกว่าการหนุนเสริมให้คนรุ่นใหม่สร้างรูปธรรมของตนเอง
2. คณะทำงานมีความคาดหวังที่จะให้คนรุ่นใหม่เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในระยะเวลาสั้น จึงมีส่วนทำให้คนรุ่นใหม่เกิดแรงกดดัน ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน
3. คณะทำงานขาดการสนับสนุนคนรุ่นใหม่ในพื้นที่อย่างจริงจังและต่อเนื่อง
4. ขาดการกำหนดโครงสร้างคณะทำงานที่ชัดเจน โดยมีองค์ประกอบจากทุกภาคส่วน
5. ผู้นำส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในงานพัฒนา มุ่งเน้นงานบริหารจัดการมากกว่างานด้านการพัฒนาที่มีคุณภาพ
6. องค์กรพี่เลี้ยง ไม่เข้าใจเจตนารมณ์ของโครงการ และขาดความตระหนักในบทบาทของการสร้างและพัฒนาคนรุ่นใหม่ ทำให้รู้สึกว่ “งานคนรุ่นใหม่เป็นภาระเพิ่ม” จึงไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควร

7. องค์กรที่เลี้ยงและคนรุ่นใหม่ขาดการออกแบบการทำงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยนแนวคิดและการยอมรับข้อคิดเห็นของคนรุ่นใหม่

8. ขาดการมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ออกแบบการทำงาน กำหนดทิศทางการพัฒนาคนรุ่นใหม่และสนับสนุนการพัฒนาคนรุ่นใหม่ตามความถนัดของหน่วยงานในระดับภาคีเครือข่าย

9. ในบางพื้นที่เกิดปัญหาการแทรกแซงของนักการเมืองท้องถิ่น

10. ครอบครัวยุไม่เข้าใจการทำงาน

11. กระแสสังคม คนรอบข้าง ที่ไม่เข้าใจและไม่เห็นด้วย เป็นสาเหตุทำให้คนรุ่นใหม่หมดกำลังใจ บางคนถึงกับถอดใจ ยิ่งขาดแรงผลักดันในที่มากพอยิ่งทำให้คนรุ่นใหม่ท้อถอยในการทำงาน

การบริหารโครงการ

1. การพัฒนาโครงการ ออกแบบและกำหนดทิศทางการดำเนินงานจากกลไกกลาง มีข้อจำกัดด้านการมีส่วนร่วมของกลไกการทำงาน ทำให้ขาดการกำหนดเป้าหมายและทิศทางจากพื้นที่
2. ขาดการสื่อสารประชาสัมพันธ์งานที่ทำให้เป็นที่รู้จัก
3. กรอบของเวลาในการทำงานไม่สอดคล้องกับสถานการณ์และขาดความต่อเนื่อง โดยระยะเวลาการพัฒนาคนรุ่นใหม่ 1 ปี เป็นช่วงระยะเวลาที่สั้น จึงทำให้มีข้อจำกัดในการพัฒนาอุดมการณ์ ความคิด ทักษะ ความสามารถ ของคนรุ่นใหม่ได้อย่างแท้จริง
4. การออกแบบกระบวนการทำงานเป็นการวางแผนที่อยู่ในกรอบและไม่ครอบคลุม

5. การสนับสนุนการปฏิบัติงานในพื้นที่ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับภารกิจ หลักขององค์กรที่เลี้ยง/หน่วยงานที่สนับสนุนงบประมาณเท่านั้น ทำให้ชุมชนขาดการมีส่วนร่วมในการจัดการและดำเนินงานในชุมชน
6. การปฏิบัติงานขององค์กรที่เลี้ยงแต่ละหน่วยงานไม่มีความต่อเนื่อง การปฏิบัติงานยังขาดการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน
7. ขาดฐานข้อมูลในการปฏิบัติงาน การจัดระบบเอกสาร การจัดระบบรายงานระดับภาคสู่กลไกการทำงานกลาง ทำให้เกิดการพัฒนาที่ผิดพลาดและไม่สามารถแก้ไขปัญหาอย่างตรงจุด
8. งบประมาณในการสนับสนุนค่าตอบแทนคนรุ่นใหม่มีจำนวนจำกัด เมื่อเทียบกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน และขาดงบกลาง สำหรับกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับภาค/โซน ที่จะนำไปสู่การคิดค้นและพัฒนา กิจกรรม การสร้างข่ายขยายเพื่อน และการเสริมหนุนกิจกรรมที่ตีร่วมกันของคนรุ่นใหม่ ในระดับภาค
9. การประสานงานจากเลขานุการโครงการที่อยู่ส่วนกลางไปสู่คนรุ่นใหม่ในพื้นที่ซึ่งบางพื้นที่ค่อนข้างห่างไกลความเจริญทำให้เกิดข้อจำกัด

แนวทางการพัฒนา

กระบวนการพัฒนาคนรุ่นใหม่

1. คัดเลือกบัณฑิตที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ และเกิดความชัดเจนในเป้าหมายโครงการร่วมกัน ได้มีส่วนร่วมในการออกแบบกระบวนการของโครงการตั้งแต่ต้น

2. มีกิจกรรมที่บัณฑิตได้ฝึกปฏิบัติและตัดสินใจร่วมกัน เพื่อเสริมความเชื่อมั่น เช่น การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการบัณฑิต และให้บัณฑิตบริหารโครงการด้วยตนเอง เป็นต้น
3. พัฒนารูปแบบกิจกรรม การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงงานและการบริหารงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง
4. เน้นสร้างกระบวนการให้องค์กรพี่เลี้ยง เข้าใจและตระหนัก ในบทบาทของการสร้างและพัฒนาคนรุ่นใหม่ โดยมอบหมายงานด้านพื้นที่(งานพัฒนา) ให้บัณฑิตทำ และเสริมให้เรียนรู้ไปกับโครงการ
5. ส่งเสริมให้ครอบครัวผู้เข้าร่วม ได้เกิดความเข้าใจเป้าหมายโครงการ เพื่อให้การสนับสนุนบุตรหลาน ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่แรกเริ่ม
6. จัดกิจกรรมศึกษาเรียนรู้แล้วนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่
7. สนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่
8. เน้นกระบวนการสำคัญในการพัฒนา เช่น การสัมผัสพื้นที่จริง ทบทวน สรุปบทเรียน และเขียนเป็นรายงานนำเสนอ เป็นต้น
9. ออกแบบกรอบการเขียนรายงานการใช้แบบฟอร์มรายงาน เพื่อให้คนรุ่นใหม่สามารถนำเสนอผลลัพธ์ของโครงการหลากหลายมิติ
10. คนรอบข้างทั้งพ่อแม่ ผู้นำชุมชน และท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการเป็นกลไกโอบอุ้มให้กำลังใจ ถ่ายทอดประสบการณ์ และตระหนักอยู่เสมอว่า การที่คนรุ่นใหม่กลับมาอยู่บ้านเกิด ทำประโยชน์ให้กับชุมชน ดังนั้นต้องทำให้เขาอยู่ได้ มีรายได้ และเวลาในการฝึกปฏิบัติ สร้างสำนึกและศักดิ์ศรีของการกลับคืนถิ่น
11. จัดทำหลักสูตรร่วม และพื้นที่ร่วม เพื่อสร้างคนรุ่นใหม่ที่มีจิตอาสาเข้าไปสร้างการเปลี่ยนแปลงในชุมชน ให้เกิดกระบวนการทำงานร่วมกันในพื้นที่

12. จัดเวทีบูรณาการการทำงาน การสนับสนุน และปฏิบัติการทั้งระดับพื้นที่ ภาค และระดับชาติ

กลไกการสนับสนุน

1. กระตุ้นให้ครอบครัว คณะทำงานและองค์กรพี่เลี้ยงเกิดความตั้งใจ มุ่งมั่น และให้ความสำคัญกับโครงการ โดยเข้าร่วมกิจกรรมและการประชุมต่อเนื่อง
2. จัดให้มีคณะกรรมการบริหารชุดใหม่ ที่มีประสบการณ์ มาจากหลากหลาย ที่พร้อมเข้าร่วมกิจกรรมและการประชุมต่อเนื่อง ได้จริง
3. กำหนดโครงสร้างคณะทำงานที่ชัดเจน โดยมีองค์ประกอบจากทุกภาคส่วน
4. สนับสนุนให้เกิดกลไกการประสานงาน เครือข่ายคนรุ่นใหม่ โดยมีผู้ประสานงานเครือข่ายคนรุ่นใหม่ ประจำในพื้นที่แต่ละภาค
5. สนับสนุนให้กลไกการประสานงาน มีส่วนร่วมกำหนดกิจกรรม และดำเนินการร่วมกับคณะทำงานส่วนกลาง เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และการต่อยอดขยายผลในกลุ่มคนรุ่นใหม่
6. สร้างความเข้าใจและความตระหนักให้กับองค์กรพี่เลี้ยง เกี่ยวกับบทบาทของการสร้างและพัฒนาคนรุ่นใหม่ โดยเน้นมอบหมายงานด้านพื้นที่(งานพัฒนา) ให้บัณฑิตทำเป็นหลัก พร้อมเรียนรู้ไปกับโครงการ และพยายามสร้างความเข้าใจกับครอบครัวตั้งแต่เริ่มต้น
7. ขยายภาคีสนับสนุนไปยังองค์กร/หน่วยงานอื่นที่มีภารกิจ และเป้าหมายเดียวกัน เช่น สำนักงานทรัพย์สินฯ หรือ อปท. ปตท. สรส. และสถาบันการศึกษา เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน หนุนเสริม และออกแบบร่วมกันเพื่อให้ทิศทางการพัฒนาสังคมไทยอยู่ร่วมกันได้ด้วยดี อาจสร้างกลไกในมหาวิทยาลัย เป็นพี่เลี้ยงสนับสนุนในพื้นที่

การบริหารจัดการ

1. มีการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน ในเรื่องการติดตามผล สนับสนุนความก้าวหน้าในการดำเนินการร่วมกัน ระหว่างผู้ประสานงานส่วนกลางภาค และกรรมการส่วนกลาง ที่ต่อเนื่อง เช่น การเขียนรายงานประจำเดือน การส่งข่าวสารผ่านระบบ website การลงพบปะเยี่ยมเยือน ในพื้นที่
2. มีการถอดบทเรียน ความรู้ วิทยุบุคคล เพื่อนำมาเผยแพร่ ขยายผลสู่สังคม
3. จัดงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมอาชีพของบัณฑิตและครอบครัว ทำให้บัณฑิต ได้เกิดการค้นหาความรู้ ที่ปรึกษา และการวางแผนอย่างมีหลักการ
4. สำนักงาน กองงาน เลขานุการ มีการจัดระบบงาน ระบบข้อมูล ด้วยการทำงานเป็นทีม พัฒนาระบบข้อมูลการดำเนินงาน และรายงานผลที่ต่อเนื่อง
5. จัดให้มีผู้ประสานงาน เพื่อการจัดทำระบบงานเอกสาร จัดการประชุม จัดระบบข้อมูล ระบบการรายงาน โดยมีเจ้าหน้าที่ พอช. /องค์กรที่เลี้ยงเป็นที่ปรึกษา
6. จัดให้มีงบประมาณ ส่วนหนึ่งเพื่อสนับสนุนให้กลุ่มคนรุ่นใหม่ ได้บริหารจัดการกันเอง ในการคิดค้นและพัฒนากิจกรรม การสร้างข่ายขยายเพื่อน และการเสริมหนุนกิจกรรมที่ตีร่วมกันของคนรุ่นใหม่ ในระดับภาค
7. สร้างสื่อในการประชาสัมพันธ์แจกตามหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้อง เพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสาร
8. กำหนดแผนงานให้มีความยืดหยุ่นเข้ากับสถานการณ์ในพื้นที่
9. ขยายระยะเวลาเพิ่มจาก 1 ปี เป็น 3 ปี โดยเน้นการพัฒนาในแต่ละปี ดังนี้
 - ปีที่ 1 ช่วงเรียนรู้ และปรับทัศนคติ (วิชาการและแนวคิด)
 - ปีที่ 2 ช่วงทดลอง และลงมือปฏิบัติ (สลับพื้นที่เรียนรู้)
 - ปีที่ 3 ช่วงสร้างพื้นที่รูปธรรมของตนเอง (ความถนัดของคนรุ่นใหม่)

●

บทที่สี่
ภาคผนวก

บทเรียนการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพ
คนรุ่นใหม่หัวใจรักถิ่น (รุ่น 4)
พ.ศ.2554-2555

คนรุ่นใหม่ภาคกรุงเทพฯปริมณฑลและตะวันออก

คนรุ่นใหม่ภาคกรุงเทพฯปริมณฑลและตะวันออก มีสมาชิกร่วมอุดมการณ์
ด้วยกัน 19 ชีวิต ประกอบด้วย

ชื่อ-สกุล	จังหวัด	ชบวนการพัฒนา
นายพรศักดิ์ คำวงษ์	กทม.	ชบวนการชุมชน จ.กรุงเทพฯ
นายกันตพงศ์พันธ์ สันแดง	กทม.	สหกรณ์เคหสถานนวมินทร์บุญสูง จำกัด
นางสาวอารีย์ เกิดสกุล	ปทุมธานี	ชบวนการชุมชน จ.ปทุมธานี
นายจักรกฤษ ภูมิ	นครนายก	ชบวนการชุมชน จ.นครนายก
นางสาวมนสิชา ณ ลำปาง	นครนายก	ชบวนการชุมชน จ.นครนายก
นางสาวรุ่งดาว สีทอง	นครนายก	ชบวนการชุมชน จ.นครนายก
นายวิษณุพงศ์ โนจิตต์	ปราจีนบุรี	สภาองค์กรชุมชน ต.ทุ่งโพธิ์

ชื่อ-สกุล	จังหวัด	ชบวนการพัฒนา
นางสาววันวิสา ยามน้ำทรัพย์	สระแก้ว	ศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชน จ.สระแก้ว
นางสาวนฤมล ตุ่มสันทียะ	สระแก้ว	ศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชน จ.สระแก้ว
นางสาวคัชจรียา ทรัพย์ขุนทด	สระแก้ว	ศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชน จ.สระแก้ว
นายพงศกร วงศ์หงษ์	ระยอง	ขบวนการองค์กรชุมชน จ.ระยอง
นางสาวพรนภา ผดุงเวียง	จันทบุรี	ขบวนการองค์กรชุมชน จ.จันทบุรี
นายชานูวัฒน์ สุขสิงห์	จันทบุรี	ขบวนการองค์กรชุมชน จ.จันทบุรี
นายสทวรรษ เวชศิลป์	จันทบุรี	ขบวนการองค์กรชุมชน จ.จันทบุรี
นายณัฏพล ใจชื่น	จันทบุรี	ขบวนการองค์กรชุมชน จ.จันทบุรี
นายอิสริยะ พูลพัฒน์	จันทบุรี	ขบวนการองค์กรชุมชน จ.จันทบุรี
นางสาวอัฐฉญา แพทย์ศาสตร์	ตราด	เครือข่ายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จ.ตราด
นายองค์สาทิส ลพเมือง	ตราด	องค์กรชุมชน ต.หนองบอน
นายภาคินทร์ สาลี	ตราด	

คนรุ่นใหม่ คณะทำงานภาค เจ้าหน้าที่ พอช. ภาคกรุงเทพ ปริมณฑลและตะวันออก
ได้ร่วมกันวางแผน/กรอบแนวทางการพัฒนาคนรุ่นใหม่ ใน 1 ปี คือ

แผนปฏิบัติงาน ภาคกรุงเทพ ปริมณฑล และตะวันออก

แผนงาน	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินงาน
การเชื่อมโยง เครือข่ายบัณฑิต รักถิ่นภาค 5	-ประชุมแลกเปลี่ยน และสรุปบทเรียน การทำงาน	-เพื่อเป็นการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และสรุป บทเรียนการ ทำงานที่ผ่านมา -สร้าง ความสัมพันธ์ บัณฑิตภาค 5	-จัดเวทีแลกเปลี่ยน วิเคราะห์ สังเคราะห์

แผนงาน	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินงาน
กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนา ศักยภาพและการมีส่วนร่วมของบัณฑิต ภาค กรุงเทพฯฯ ปริณชิต และ ตะวันออก	-การจัดทำแผนพัฒนา ศักยภาพคนรุ่นใหม่ รายจังหวัด -กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนา ศักยภาพ และการมีส่วนร่วมของบัณฑิต ภาค กรุงเทพฯฯ ปริณชิต และ ตะวันออก รุ่น 4	-สร้างการมีส่วนร่วมของบัณฑิต -เพื่อสร้างและพัฒนา ศักยภาพ ของบัณฑิตใน การทำงาน ร่วมกับชุมชน -เพื่อการขยาย เครือข่ายให้ ครอบคลุม -เพื่อให้เกิดการ เชื่อมโยง เครือข่าย ประสานภาคี พัฒนา	-จัดกิจกรรม ส่งเสริมการพัฒนา ศักยภาพและการมี ส่วนร่วมของบัณฑิต ภาคกรุงเทพฯฯ ปริณชิต และ ตะวันออก
การทำเลื้อของ บัณฑิตรุ่น 4	ทำเลื้อบัณฑิตรุ่น 4	-สร้าง ภาพลักษณ์และ ประชาสัมพันธ์ โครงการ กิจกรรม การ ดำเนินงานของ บัณฑิต	-ทำเลื้อเจ็คเก็ตสีดำ จำนวน 30 ตัว (บัณฑิต 20 คน/ คณะกรรมการ 10 ตัว) -เลื้อยิตสีเทา จำนวน 20 ตัว
การบริหารจัดการ	-การประชุมย่อย ตัวแทนโซน๓ โซน (ชายฝั่ง,ป่าเขา	-เพื่อสรุปผลการ ปฏิบัติงาน ประจำเดือน	-จัดประชุมตัวแทน โซน เพื่อนำผลการ ปฏิบัติงานนำเสนอ

แผนงาน	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินงาน
	,กทม.ปริมณฑล)	ของบัณฑิต	ต่อ พอช.
	-การประสานงาน เชื่อมโยง ๓ โซน	-เพื่อให้งานของ ของบัณฑิต บรรลุผล	-ประสานงาน เชื่อมโยง 3 โซน
	-การสรุปรงานและ ติดตามผล	-สรุปรงานทั้ง โครงการ	-การจัดทำเอกสาร การเงิน รายงาน และภาพประกอบ
การถอดบทเรียน	ถอดบทเรียนและ สรุปรผลการ ดำเนินงานของ บัณฑิตในรอบ 1 ปี	เพื่อสรุปรผลการ ปฏิบัติงานที่ ผ่านมา รวมถึง ปัญหา อุปสรรค และ ผลที่เกิดขึ้น	-รวบรวมผลการ ทำงานของบัณฑิต -ทำ Power point นำเสนอผลงาน -ถ่ายวิดีโอทัศนกร ทำงานของบัณฑิต ร่วมกับองค์กรที่ เลี้ยงแต่ละคน

ภาคกรุงเทพฯปริมณฑลและตะวันออก ได้ดำเนินงานตามแผนงานที่วางไว้ และได้ถอดบทเรียนการพัฒนาคนรุ่นใหม่ สามารถสังเคราะห์ผลได้ดังต่อไปนี้

เป้าหมายและความคาดหวังก่อนเข้าร่วมโครงการฯ

เพื่อสร้างจิตสำนึกและความสามารถของคนรุ่นใหม่ในการเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงคนรุ่นใหม่ในชุมชนท้องถิ่น

1. เพื่อมุ่งสร้างทางเลือกใหม่ให้กับคนรุ่นใหม่โดยเฉพาะคนที่มีความสนใจมุ่งมั่น มีเจตนารมณ์ที่จะกลับคืนสู่ชุมชนท้องถิ่นได้มีทางเลือกและพื้นที่ทำงานในชุมชนท้องถิ่นของตนเองอย่างหลากหลาย

2. เพื่อสนับสนุนความร่วมมือในการพัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายคนรุ่นใหม่ใน ขบวนการองค์กรชุมชนและภาคีพัฒนาให้เกิดการยกระดับขบวนการพัฒนาคน รุ่นใหม่ให้มีบทบาทในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
3. เพื่อสร้างเวทีเรียนรู้พื้นที่ทำงานและเชื่อมโยงบทเรียนประสบการณ์ร่วมกัน

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง

โครงการสามารถสร้างจิตสำนึกให้กับตัวตนคนรุ่นใหม่ ปรับเปลี่ยนแนวคิด พฤติกรรม ให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับชุมชน และเป็นคนดีของชุมชนท้องถิ่น เป็น แบบอย่างที่ดีให้กับเด็กและเยาวชนรุ่นเดียวกัน พร้อมกันนั้นคนรุ่นใหม่ก็มีทางเลือก และเจตนาธรรมตรงตามเป้าหมายที่จะกลับคืนสู่ท้องถิ่นและมีพื้นที่ ประเด็นงานใน ชุมชนอย่างชัดเจน มีบทบาทหน้าที่การทำงานที่สำคัญต่อประเด็นงาน หนุนเสริมชุมชน ได้ตรงตามความต้องการ และเครือข่ายคนรุ่นใหม่สามารถเชื่อมโยงการทำงานกับ ขบวนการองค์กรชุมชนและภาคีพัฒนาอีกทั้งยังให้คนรุ่นใหม่มีส่วนร่วมและบทบาทในการ ดำเนินงานในชุมชนท้องถิ่นได้ ตลอดการเข้าร่วมโครงการได้เกิดเวทีเรียนรู้และ แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับประเด็นงานของ คนรุ่นใหม่ ทำให้คนรุ่นใหม่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและฝึกวิทยายุทธ์อย่างต่อเนื่อง

แนวทางการสนับสนุนโครงการฯ ในระยะต่อไป

ควรสร้างคนรุ่นใหม่ในชุมชนให้เกิดขึ้น เพื่อสานงานต่อจากรุ่นเก่า สืบทอด ทายาทงานพัฒนา เน้นการมีส่วนร่วมให้คนรุ่นใหม่(เยาวชน) ได้มีบทบาทในการคิด สร้าง และพัฒนาร่วมกันกับขบวนการองค์กรชุมชน พร้อมทั้งควรส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่มี ส่วนร่วมในการเสนอนโยบาย ชุมชน/จังหวัด/ภาค/ชาติ

ก้าวต่อไปกับปฏิทินชีวิต

แม้โครงการจะจบไปแล้วแต่งงานในพื้นที่ซึ่งต้องมีการดำเนินการต่อพร้อมสร้างวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ พันธกิจนำไปสู่การทำแผนในอนาคต ยังจะทำงานพัฒนาต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง

วิเคราะห์สภาพจริงที่เกิดขึ้นกับสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต

สภาพปัจจุบัน(ปัญหา)	วิเคราะห์ปัญหา	สังเคราะห์ปัญหา
1. ภารกิจ และสิ่งที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ บางครั้งขาดการสนับสนุนจากองค์กร ภาคิ ที่เกี่ยวข้อง	1. ขาดความเชื่อมั่น/เชื่อถือ 2. ขาดการมีส่วนร่วมในระดับภาคีเครือข่าย 3. ขาดการประชาสัมพันธ์งานที่ทำให้เป็นที่รู้จัก	1. สร้างสื่อในการประชาสัมพันธ์แจกตามหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้อง 2. ในการลงพื้นที่ควรแนะนำตัว,สร้างความเข้าใจกระบวนการทำงาน
2. กรอบ และเงื่อนไขบางประการ ทำให้คนรุ่นใหม่ไม่สามารถดำเนินงานให้บรรลุตามเป้า และวัตถุประสงค์	1. แกนนำไม่ยอมรับความคิดคนรุ่นใหม่ ยังยึดติดกับองค์ความรู้เดิม 2. กรอบของเวลาในการทำงานไม่สอดคล้องกับสถานการณ์	1. ลงมือปฏิบัติจริงให้เกิดรูปธรรมที่ชัดเจน 2. ปรับแผนให้สอดคล้องสามารถทำงานได้จริง 3. เปิดเวทีพูดคุยทำความเข้าใจเพื่อหาแนวทางการทำงานร่วมกัน
3. สภาพแวดล้อม (ชุมชน องค์กร ครอบครัว) ไม่	1. ครอบครัวไม่เข้าใจการทำงาน 2. แกนนำมีความขัดแย้ง	1. สร้างความเข้าใจให้รู้/เข้าใจประโยชน์การทำงานให้กับครอบครัว

สภาพปัจจุบัน(ปัญหา)	วิเคราะห์ปัญหา	สังเคราะห์ปัญหา
เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงาน	กัน 3. การเมืองท้องถิ่นเข้ามาแทรกแซง	2. สร้างกิจกรรมร่วมให้แกนนำมาร่วมกัน 3. สร้างความเข้าใจให้เห็นผลประโยชน์ต่อส่วนร่วม
4. การขาดความไว้วางใจ และด้อยประสบการณ์ ทำให้เกิดอุปสรรคในด้านอื่นๆ ตามมา	1. แกนนำยังไม่เห็นผลการดำเนินงานที่ชัดเจน 2. วุฒิภาว่น้อย	ไปศึกษาเรียนรู้แล้วนำความรู้ที่ได้กลับมาทำในพื้นที่ให้เห็นเป็นรูปธรรม
5. การวางแผนการดำเนินงานไม่สอดคล้องส่งผลให้การดำเนินงานไม่บรรลุตามเป้าประสงค์ที่วางไว้	เป็นการวางแผนที่อยู่ในกรอบ, และไม่ครอบคลุม	กำหนดแผนงานที่มีความยืดหยุ่นให้เข้ากับสถานการณ์ในพื้นที่
6. สถานการณ์ที่ไม่คาดคิด ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแผนการดำเนินงานอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้	1. น้ำท่วม /คั่นกันน้ำพัง 2. ติดต่อสื่อสารติดขัด 3. สภาพพื้นที่ไม่เอื้ออำนวย	1. ปรับเปลี่ยนแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน 2. เพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสาร

ทิศทางการข้างหน้าทีคนรุ่นใหม่จะเคลื่อนงานต่อในอนาคต

วิสัยทัศน์

“คนรุ่นใหม่เป็นอนาคต และองค์ประกอบสำคัญของงานพัฒนาองค์กรชุมชน”

ยุทธศาสตร์

1. สร้างจิตสำนึกรักษ์ถิ่นให้กับคนรุ่นใหม่ และการมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่สู่
รูปธรรมการพัฒนา
2. เชื่อมร้อย และสานภาคีเครือข่าย และคนรุ่นใหม่ทุกระดับ
3. สื่อ ประชาสัมพันธ์ที่มีพลัง และเป็นอัตลักษณ์

พันธกิจ

1. การสร้างจิตสำนึกรักษ์ถิ่นให้กับคนรุ่นใหม่ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ
คนรุ่นใหม่ในงานพัฒนา รวมถึงการสร้างรูปธรรมความสำเร็จ
2. การเชื่อมโยงเครือข่ายคนรุ่นใหม่ทุกระดับ ระดับ ตำบล จังหวัด ภาค ชาติ
รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. การสร้าง สื่อประชาสัมพันธ์ที่มีพลัง เป็นเอกลักษณ์ และส่งผลกระทบใน
วงกว้าง

แผนงานเพื่อบรรลุยุทธศาสตร์แต่ละด้าน

1. การสร้างจิตสำนึกรักษ์ถิ่นให้กับคนรุ่นใหม่ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วม
ของคนรุ่นใหม่ในงานพัฒนา รวมถึงการสร้างรูปธรรมความสำเร็จ
สอดคล้องตามบริบททางสังคม วัฒนธรรม ของชุมชน
 1. การสร้างจิตสำนึกให้ตรงกับวิถีชีวิต และประเด็นของคนรุ่นใหม่ในแต่ละ
ละบริบท

2. การสร้างความเข้าใจในบทบาท และพันธกิจของคนรุ่นใหม่ ร่วมกันกับครอบครัว, ชุมชน, องค์กร, หน่วยงาน, ภาคิ ที่เกี่ยวข้อง ทุกระดับ
 3. การส่งเสริม และถอดบทเรียนรูปธรรมความสำเร็จของคนรุ่นใหม่
2. การเชื่อมโยงเครือข่ายคนรุ่นใหม่ทุกรุ่น ระดับ ตำบล จังหวัด ภาค ชาติ
 1. เวทีรายงานความคืบหน้า และหารือร่วมกันระดับตำบล ภาค
 2. กิจกรรมเชื่อมโยง (นิทรรศการ, สมัชชา, สื่อ ประชาสัมพันธ์)
 3. การสร้าง สื่อประชาสัมพันธ์ที่มีพลัง เป็นเอกลักษณ์ และส่งผลกระทบในวงกว้าง
 1. สร้างเอกลักษณ์ เพื่อประชาสัมพันธ์ ผลงานรูปธรรม รวมถึงแนวคิด หลักการ นโยบาย ยุทธศาสตร์ และพันธกิจ ให้กับหน่วยงานภาคิ กลุ่ม องค์กรภาครัฐ และเอกชน รวมถึงเผยแพร่สู่สาธารณะผ่านทางช่องทางต่างๆ

การสนับสนุนจากองค์กรพี่เลี้ยง

1. ให้การสนับสนุนด้านต่างๆ เช่น
 1. องค์กรพี่เลี้ยงมีการสนับสนุน ช่วยเหลือ ในการเชื่อมประสานในการทำงานกับพื้นที่
 2. การได้รับการสนับสนุนในเรื่องของงบประมาณการทำโครงการ
 3. การทำงานที่เสมือนเป็นคณะทำงานในจังหวัด ได้รับการยอมรับจาก องค์กรพี่เลี้ยง เครือข่ายจังหวัด และเข้าร่วมกับขบวนทำงานใน ระดับต่างๆ
 4. ได้ต้นแบบของการทำงาน

2. ความแตกต่างก่อนและหลังการดำเนินโครงการ

1. การเข้าสู่ขบวนการทำงานได้รับการพัฒนา
2. การยอมรับจากบุคคล จากผลงาน
3. ทำให้เห็นการทำงานที่ชัดเจน มีเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจนในอนาคต
4. สามารถเป็นแกนหลักในการพัฒนา มีส่วนร่วมต่างๆ ในการทำงาน และ เสนอความคิดเห็นเพื่อไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
5. การเชื่อมโยงเครือข่ายการทำงานในระดับพื้นที่ ระดับจังหวัดและระดับภาค
6. พร้อมทั้งจะเรียนรู้ การยอมรับข้อแตกต่างในการทำงานหลายๆ รูปแบบและปรับเปลี่ยนการทำงานให้เข้ากับบริบทและจริตของตนเอง

3. ประโยชน์ขององค์กรที่เลี้ยง

1. ได้ต้นแบบในการทำงานที่ชัดเจน
2. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทำงานที่แลกเปลี่ยนประสบการณ์
3. มีการศึกษาดูงาน กิจกรรมร่วม การทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ การได้รับเชิญในการเป็นวิทยากร ทั้งในชุมชนและหน่วยงานต่างๆ ในประเด็นที่ได้รับการยอมรับ
4. การสร้างโอกาสให้ตนเอง
5. นำคำสอนไปดำเนินชีวิตโดยใช้ ความพอเพียงการจากอบรมที่บ้าน พ่อคำเตื่องมาใช้ประโยชน์ และสร้างแกนนำในพื้นที่ให้รู้จักความพอเพียง
6. การปรับพฤติกรรมและวิสัยทรรศและสติปัญญาในการคิด เพื่อการอยู่ร่วมในสังคม ความเป็นผู้ใหญ่ขึ้นจากการอบรม
7. มีอิสระในการคิด การเสนอ การขอ เพื่อการปฏิบัติสู่การพัฒนา

4. ข้อเสนอแนะ

1. การมีพื้นที่ในการทำงาน
2. มีแผนและเป้าหมายในการทำงาน
3. เปิดโอกาสในการแสดงศักยภาพในการมีส่วนร่วมในการทำงาน
กิจกรรมในระดับพื้นที่ ระดับจังหวัด และระดับภาค
4. การยอมรับซึ่งกันและกัน เปิดกรอบการทำงานให้อิสระ และ
หลากหลาย

เครือข่ายบัณฑิตรักถิ่น กรุงเทพฯ ปริมณฑล ตะวันออก

กิจกรรมทำน้ำสมุนไพรย่านาง
(สระแก้ว)

กิจกรรมทำแผนที่ทำมือ (สระแก้ว)

กิจกรรมลองฝึกตบขวาเคหสถานนวมินทร์ (กรุงเทพฯ)

วิทยาการอบรมการใช้อุปกรณ์ GPS
(ปราจีน)

การพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชน
(จันทบุรี)

สระแก้ว

จันทบุรี

ปราจีนบุรี

กรุงเทพฯ

ภาคกลางตอนบนและตะวันตก

คณะทำงานภาคกลางตอนบนและตะวันตก ร่วมกับ คนรุ่นใหม่ และเจ้าหน้าที่ พอช. ได้ร่วมกันจัดทำแผนของภาค เพื่อพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่ ติดตามการดำเนินงานของคนรุ่นใหม่ และสรุปบทเรียนตลอด 1 ปีที่เข้าร่วมโครงการ โดยมีรายละเอียดตามแผนงานดังต่อไปนี้

แผนงาน	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา	สถานที่	ผู้รับผิดชอบ
การพัฒนา ศักยภาพ คนรุ่นใหม่	1. การพัฒนา ศักยภาพบุคคล > แผนรายบุคคล 2. การพัฒนา ศักยภาพทั้งภาคและ3 ครั้ง/ปี > เรียนรู้เรื่องข้าว > การทำงานเป็นทีม > การสร้างภูมิคุ้มกันให้ตนเอง ภายใต้ กระแสสังคมที่เปลี่ยนแปลง	1. เพื่อให้คนรุ่นใหม่ได้มีการพัฒนา ศักยภาพของตนเองรายคน 2. เพื่อเป็นการพัฒนา ศักยภาพคนรุ่นใหม่ให้มีความรู้เรื่องข้าว ฝึกการทำงานเป็นทีม และสามารถอยู่ได้ ภายใต้กระแสสังคมที่เปลี่ยนแปลง	คนรุ่นใหม่ 20 คน	ม.ค.-ธ.ค. 54 3 ครั้ง/ปี	1.พื้นที่ทำงานของคนรุ่นใหม่ 2. พัฒนา ศักยภาพคนรุ่นใหม่ 3 ครั้ง/ปี : มูลนิธิข้าวขวัญ จ.พระนครศรีอยุธยา	- คนรุ่นใหม่ - คณะทำงานภาค - เจ้าหน้าที่ พอช. - ภาค
การ เชื่อมโยง เครือข่าย คนรุ่น	1. เวทีแลกเปลี่ยนและสรุปบทเรียนการทำงาน	1.เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนและสรุปบทเรียนการทำงานที่ผ่านมา	1. คนรุ่นใหม่ 20 คน 2. คนรุ่นใหม่100คน	ม.ค.-ธ.ค. 54	ศูนย์เรียนรู้เกษตรกรชนบทจังหวัด	- คนรุ่นใหม่ - คณะทำงานภาค - เจ้าหน้าที่

กอนดิน เล่าเรื่อง...ถอดความคิด ประสบการณ์และก้าว่างเพื่อการพัฒนา [110]

แผนงาน	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา	สถานที่	ผู้รับผิดชอบ
ใหม่	2. กีฬาพื้นบ้านสานสัมพันธ์ 5 ภาค (นันทนาการ)	2. เพื่อเป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคนรุ่นใหม่ทั้ง 5 ภาค	บัณฑิตรักถิ่นรุ่นที่1-3 3. คณะทำงานภาค		ราชบุรี	พอช. - ภาค
การบริหารจัดการ	1.เวทีประชุมคณะทำงานภาค 4 ครั้ง/ปี 2.การลงพื้นที่ติดตามคนรุ่นใหม่ 3.การบริหารจัดการ	1.เพื่อติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานเป็นระยะ และปรึกษาหารือข้อติดขัด 2.เพื่อติดตามการทำงานของคนรุ่นใหม่ในพื้นที่	1. คนรุ่นใหม่ 2. คณะทำงานภาค	ม.ค.-ธ.ค. 54	พอช.ภาค	คณะทำงาน

จากแผนงานดังกล่าวข้างต้น ภาคกลางตอนบนและตะวันตก ก็ได้จัดกิจกรรมตามแผนงาน ซึ่งสามารถสรุปเนื้อหาสาระสำคัญของการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่ได้ดังนี้

ภาพรวมคนรุ่นใหม่ภาคกลางตอนบนและตะวันตก

เริ่มต้นการคัดเลือกคนรุ่นใหม่ การคัดเลือกคนรุ่นใหม่เข้าร่วมโครงการมีกระบวนการคัดเลือกโดยใช้วิธีการพิจารณาใบสมัคร และสัมภาษณ์รายบุคคล การพูดคุยสัมภาษณ์ทำให้รู้จักตัวตนคนรุ่นใหม่ในระดับหนึ่ง เห็นแนวคิดและความตั้งใจที่จะอยู่รับใช้ชุมชน ทำให้สามารถคัดเลือกคนที่ตรงกับความต้องการของโครงการได้ แต่ก็พบปัญหาอุปสรรคอยู่บ้างคือ ผู้สมัครเข้าร่วมมีฐานความเข้าใจในโครงการไม่เท่ากัน และมีข้อจำกัดในการพัฒนาศักยภาพตามหลักสูตรการกลับการสู่ท้องถิ่นหลายคน เช่น ไม่

สามารถดำเนินกิจกรรมการพัฒนาในท้องถิ่นได้ ไม่เข้าใจรูปแบบของโครงการ เบื้องต้นภาคก็ได้มีการแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าคือ ทำความเข้าใจเบื้องต้นกับผู้คัดกรอง และคัดกรองตามกระบวนการของโครงการ(ตามลำดับคะแนน) ผลสรุปภาคกลางตอนบนและตะวันตก มีคนรุ่นใหม่เข้าร่วมโครงการจำนวน 20 คน ที่ผ่านการคัดเลือกและสัมภาษณ์ จากผู้สมัครทั้งสิ้นจำนวน 30 คน และมีคนรุ่นใหม่ออกระหว่างการดำเนินกิจกรรมจำนวน 2 คน เนื่องจากมีข้อติดขัดทางครอบครัว และองค์กรพี่เลี้ยง ที่ไม่เข้าใจคนรุ่นใหม่จริงๆ ทำให้ปัจจุบันเหลือคนรุ่นใหม่จำนวน 18 คน โดยคนรุ่นใหม่มีฐานที่มาจาก

- งานเกษตร/เกษตรพึ่งตนเอง (ทำให้คนเป็นสุขและครอบครัวอบอุ่น)
- งานสิ่งแวดล้อม
- งานพัฒนาศักยภาพตนเอง
- สร้างกระบวนการทัศน์ใหม่ จิตสาธารณะ และงานอาสาเพื่อสังคม

การพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่

ภาคกลางตอนบนและตะวันตก มีการจัดกระบวนการเรียนรู้และปรับแนวคิดให้กับคนรุ่นใหม่เป็นระยะคือ หลังจากผ่านการปฐมนิเทศแล้ว ก็ได้มีการอบรมเรื่องข่าวที่มูลนิธิข่าวชวัญ(การทำนาอินทรีย์ 7 ขั้นตอน) มีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะทำงานภาค คนรุ่นใหม่ องค์กรพี่เลี้ยง และคปอ.ภาค การสรุปบทเรียนคนรุ่นใหม่ และเวทีพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่ การพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่ได้ใช้กระบวนการของเสมสิกขาลัย คือการทำงานเป็นทีม เป็นการเรียนรู้จากการทำกิจกรรม มีการสรุปผลจากการทำกิจกรรม คนรุ่นใหม่รู้สึกสนุกไม่เครียด เกิดความรักความสามัคคี กล้าคิด กล้าแสดงออก ปรับเปลี่ยนแนวคิด ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สร้างแรงจูงใจ และได้เนื้องาน แต่สิ่งที่ได้มากกว่าการทำกิจกรรมคือ การลงพื้นที่ติดตามคนรุ่นใหม่ เพราะทำให้เห็นวิถีชีวิตของคนรุ่นใหม่ ครอบครัวและองค์กรพี่เลี้ยง ได้สัมผัสใกล้ชิด ได้แลกเปลี่ยนและสร้างความเข้าใจกับครอบครัวคนรุ่นใหม่ทำให้ครอบครัวเข้าใจและ

ยอมรับการทำงานพัฒนาของคนรุ่นใหม่มากขึ้น การลงพื้นที่ที่เป็นเหมือนการได้ไปจุดประกายในพื้นที่นั้น เอาความรู้ที่เราไปแลกเปลี่ยน เกิดการเรียนรู้ใหม่ คิดใหม่ ปรับเปลี่ยนวิถีใหม่ เพราะคนรุ่นใหม่ผ่านการอบรมไปแล้วไม่ได้นำไปปฏิบัติหรือถ่ายทอดต่อ เช่น คนรุ่นใหม่ผ่านการอบรมเรื่องการทำนาอินทรีย์ไปแล้ว ก็ยังไม่ได้นำไปปรับใช้ในพื้นที่นาของตัวเอง ยังดำเนินตามวิถีเดิมคือใช้สารเคมี และเป็นหนี้

ระยะเวลา 1 ปี กับโครงการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่หัวใจรักถิ่น สรุปลงและสังเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

- **พัฒนาการของคนรุ่นใหม่**

คนรุ่นใหม่มาจากสถานที่ที่ต่างกัน บริบทต่างกัน ทำให้มีความหลากหลาย ทั้งทางด้านความคิด และพฤติกรรม เมื่อเข้าร่วมโครงการแล้วบางคนสามารถปรับเปลี่ยนแนวคิดและพฤติกรรมได้ บางคนก็ยังปรับไม่ได้ ด้วยเงื่อนไขที่ต่างกันไป สุดท้ายแล้วคนรุ่นใหม่ที่สามารถอยู่ในชุมชนได้จริง มีจำนวนเพียง 8 คนเท่านั้น จาก 18 คน คิดเป็น 44.4 % ระหว่างดำเนินการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่ ก็พบปัญหาอุปสรรคหลายด้านคือ องค์กรพี่เลี้ยงและครอบครัวให้ความสำคัญน้อยและไม่ค่อยสนับสนุน เพราะยังไม่เข้าใจโครงการนี้มากเท่าไร คนรุ่นใหม่ไม่มีพื้นที่ในการทำงาน เช่น ไม่มีที่ดินในการทำเกษตร คนรุ่นใหม่ยังไม่เข้าใจวิธีการสอนงานขององค์กรพี่เลี้ยง ที่พยายามสอนให้คนรุ่นใหม่คิดเอง ทำเอง กล้าแตกต่าง และคนรุ่นใหม่ยังมองเงินเป็นที่ตั้ง(เงินไม่มางานไม่เดิน) มีข้อจำกัดของตัวเองคือไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง บางคนมีความมั่นใจในตัวเองสูงเกินไป (ตัวใหญ่ – ใจเล็ก) คณะทำงานภาคจึงเน้นการสร้างความเข้าใจในกระบวนการพัฒนาให้ครบทั้งระบบ เพื่อให้คนรุ่นใหม่ปรับตัว พร้อมทั้งจะรับรู้และเรียนรู้ให้มากขึ้น พร้อมทั้งมีความพยายามค้นหาหลักสูตรกระบวนการ/วิธีการ ที่จะนำมาพัฒนาศักยภาพเพื่อให้ตรงกับความต้องการ ตรงกับบุคลิกภาพ และจริต ของคนรุ่นใหม่ สุดท้ายที่เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของคนคือการพัฒนาทางด้านความคิด คนรุ่นใหม่ต้องปรับแนวคิดและวิสัยทัศน์ในการทำงานพัฒนาใหม่

- **องค์กรพี่เลี้ยง / ครอบครั**

ตอนแรกไม่ได้มีการทำความเข้าใจร่วมกับองค์กรพี่เลี้ยงและครอบครั ทำให้ครอบครัและองค์กรพี่เลี้ยงไม่เข้าใจและไม่สนับสนุนสำหรับคนรุ่นใหม่ในบางคน หลังจากได้ทำความเข้าใจเบื้องต้นแล้ว ทำให้มีความมั่นใจในบทบาทของคนรุ่นใหม่ในการทำงานร่วมกับพัฒนาชุมชนมากขึ้น เปิดโอกาสในการเรียนรู้ มีพื้นที่ให้คนรุ่นใหม่ได้ยืนในชุมชน พร้อมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้จากคนรุ่นเกาสู่คนรุ่นใหม่อย่างจริงจัง แต่ก็มีคนรุ่นใหม่หลายคนที่ไม่โดนกระแสดังคั้นและทำร้าย ด้วยการพูดว่าเรียนจบมาแล้วมาอยู่บ้าน มาทำงานแบบนี้ทำไม ทำไมไม่ไปทำงานดี ๆ ที่ได้เงินมากๆ สิ่งสำคัญที่มองข้ามไม่ได้สำหรับกลุ่มองค์กรพี่เลี้ยงและครอบครั คือ ต้องมีเวทีทำความเข้าใจร่วมกันระหว่างคนรุ่นใหม่ องค์กรพี่เลี้ยง และครอบครัให้ชัดเจนและเข้าใจตรงกัน เพื่อป้องกันปัญหาความไม่เข้าใจที่ตรงกันที่จะตามมาในภายหลัง

- **คณะทำงานภาค**

คณะทำงานภาคกลางกลางตอนบนและตะวันตก มีจำนวนมากถึง 15 คน แต่การมีคณะทำงานมากก็ยังไม่ใช้คำตอบว่างานจะออกมาดีหรือสำเร็จทุกอย่าง ความหลากหลายของคณะทำงานก็เป็นบทเรียนสำคัญบทหนึ่งคือทำให้งานเดินไปได้ยากเช่นกัน เพราะคณะทำงานที่เข้าใจโครงการจริงมีน้อย ดังนั้นการสรรหา/เสนอบุคคลเข้ามาเป็นคณะทำงาน ที่จะมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่ต้องเข้าใจโครงการ ต้องมีเวลา ต้องมีความตั้งใจ และมีพื้นที่รูปธรรมที่ชัดเจนเพื่อเป็นแบบอย่างในการทำงานให้กับคนรุ่นใหม่ได้จริง

- **การเชื่อมโยงและสร้างเครือข่ายคนรุ่นใหม่**

ระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา ภาคกลางตอนบนและตะวันตกยังไม่สามารถจัดกระบวนการเชื่อมโยงคนรุ่นใหม่ให้เป็นรูปธรรมได้จริง แต่ก็มีกรเชื่อมโยงเครือข่ายและภาคที่อยู่บ้าง กับกลุ่มที่ใกล้ชิดและทำงานประเด็นเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ปัจจัยที่ทำให้การเชื่อมโยงยังไม่สัมฤทธิ์ผลคือ ความต่อเนื่องของกิจกรรมมีน้อย ระยะเวลาโครงการสั้นเกินไปที่จะก่อให้เกิดความสัมพันธ์กันแบบธรรมชาติ และไม่มีแผนการเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ดังนั้นโครงการควรมีระยะเวลาดำเนินการ

อย่างน้อย 3 ปี และมีแผนในการเชื่อมโยงให้ชัดเจน เพราะการทำงานเป็นกลุ่มหรือเครือข่ายจะส่งผลถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้จริง

ความประทับใจจากการเข้าร่วมโครงการของคนรุ่นใหม่

- การเรียนรู้เรื่องพันธู์ข้าว ที่ได้ไปเรียนรู้จากมูลนิธิข้าวขวัญ เพราะการทำงานกับพันธู์ข้าวนี้เป็นวิถีของครอบครัวคนรุ่นใหม่ภาคกลางอยู่แล้ว จากที่ไม่เคยรู้ไม่เคยสนใจ สุดท้ายกลายเป็นความห่วงแหนและอนุรักษ์พันธู์ข้าวพื้นเมืองที่มีอยู่ในชุมชนของตัวเองอย่างไม่รู้ตัว
- การเรียนรู้การคิดกระบวนระบบ กระบวนทัศน์ ทำให้คนรุ่นใหม่รู้จักตัวเอง เห็นตัวตน เข้าใจเพื่อนและเข้าใจมนุษย์ด้วยกันมากขึ้น
- การเห็นต้นแบบที่ดี ที่ทำงานสาธารณะเพื่อสังคม เห็นรูปธรรม เจอคนดีที่มีจิตอาสา ก็เหมือนกับเจอครูที่ถูกต้อง ที่พร้อมจะเปิดใจรับรู้และเรียนรู้ ตักตวงความรู้ใส่ตัวเอง สุดท้ายจะได้เกียรตินิยมหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับคนรอบข้างที่จะให้คะแนน
- เกิดการเรียนรู้คุณค่า มูลค่าต้นไม้ ที่เป็นจริง ชัดจริง จากพ่อค้าเตีอง ภาษี ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและแนวคิดใหม่ เกิดแรงกระตุ้น แรงบันดาลใจ ให้ต้องทำ รีบทำ ทำให้ได้ ไม่อยากหยุด ไม่รู้จักความเห็นเหนื่อย ต้นไม้/ชีวิต ก่อนตาย (ดอกเบ็ญชณาครกับมูลค่าต้นไม้ ไข่ เชื้อ และทำ)

ปัญหาอุปสรรค

คนรุ่นใหม่ขาดฝันแผ่นดินในการทำกิจกรรมที่บ้าน (มีแรง มีความตั้งใจ แต่ไม่มีพื้นที่ให้ทดลอง) ทำให้พาวเวอร์ที่มีแต่ม่น้อย เริ่มถดถอยลง อีกทั้งกระแสสังคมคนรอบข้าง ที่คิดเหมือนเดิม คือทำอะไร ทำทำไม บ้าหรือเปล่า เป็นตัวที่จะอุดรั้งคนรุ่นใหม่ให้หมดแรงลงทุกวัน อยู่ที่ว่าคนรุ่นใหม่เองจะทวนกระแสได้มากน้อยเพียงใด และเมื่อหลายสิ่งหลายอย่างที่คนรุ่นใหม่ได้ทุ่มเทร่างกายแรงใจเต็มที่ในการทำแล้วมา

ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ(น้ำท่วมหนักในปี 2554) ทำให้ยิ่งอ่อนล้าและถดถอยลง ไปอีก คนรุ่นใหม่ก็หมดกำลังใจ บางคนถึงกับถอดใจกันเลยทีเดียว ยิ่งขาดแรงผลักดัน ภายใต้นี้มากพอที่ยังชี้แจง ยังมองไม่ทะลุ ทุนเริ่มต้นก็เป็นเรื่องสำคัญ ระบบการ คิดค้นในสังคม ที่มีแต่คนเห็นแก่ตัว อีกทั้งทิศทางโครงการฯขององค์กรที่เลี้ยงที่ยังขัดกัน อยู่ การมองงานขององค์กรที่เลี้ยงกับตัวคนรุ่นใหม่ก็ต่างกัน

ความคิดเปลี่ยน พฤติกรรมเปลี่ยน

เริ่มต้นจากคนเลือนลอย ไร้ทิศทาง ทำตามหน้าที่ไปวันๆ ใครสั่งให้ทำอะไรก็ ทำ ผ่านการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพตนเองแล้วทำให้มองเห็นรอบด้านมากขึ้น เข้าใจ เรื่องเกษตรที่ตนเองมากขึ้นว่าส่งผลต่อสุขภาพได้อย่างไร มีความมั่นใจที่จะอยู่บ้าน ตนเองได้อย่างมีความสุข จากการใช้ชีวิตที่วิ่งตามกระแส เริ่มทวนกระแส นำกระแส และเริ่มไม่แยะแสะ จากที่มองเป็นตัวตั้ง ก็มาใช้ความเป็นสุขเป็นตัวตั้ง มีเงิน มีความสุข ชีวิตมั่นคง เกิดคุณค่าชีวิต จากการลงมือทำ เห็นตัวเอง เห็นแก่นแท้ของชีวิต เชื่อมมัน และเห็นคุณค่าของตัวเอง สำนึกรักถิ่น หวงแหนแผ่นดิน เห็นคุณค่าพืชพันธุ์ ัญญาหารพื้นถิ่น วิถีชีวิตชุมชน สูดท้ายมีสติ แก้ไขสถานการณ์ได้เร็วขึ้นเมื่อเกิดปัญหา และพบข้อติดขัด

ข้อเสนอต่อโครงการ หน่วยงานและทิศทางในอนาคต

- การปิดโครงการ เปิดหัวที่บ้านพ่อคำเตื่อง
- ยังคงเป็นโครงการระดับประเทศไม่ต้องแยกภาค
- องค์กรที่เลี้ยงต้องมีความเข้าใจเนื้องาน/ทิศทางงาน/หาคนรุ่นใหม่ที่เจ๋งๆ และเป็นตัวจริง

เป้าหมายข้างข้างหน้าของคนรุ่นใหม่

คนรุ่นใหม่จะเดินหน้าทำงานพัฒนา ทำงานเพื่อสังคม จิตสาธารณะ ต่อไปตามที่ได้ตั้งใจไว้คือ ทำสนามเด็กเล่น(พื้นที่ชีวิต)การละเล่นดั้งเดิม สร้างโรงเรียนเกษตรชุมชน เกษตรทางเลือก และอยู่ในชุมชนอย่างมีความสุข เพราะคิดว่าอยู่ได้แล้วในชุมชนกับการใช้ชีวิตที่ผ่านมา และมีสวัสดิการต้นไม้ในอนาคต

ฐานคิด	มันใจ
ฐานอาชีพ	มันคง
ฐานชีวิต	ยังยืน
ฐานสังคม	ความสุข

คนรุ่นใหม่ภาคใต้

คณะทำงานภาคใต้ ร่วมกับคนรุ่นใหม่ ประชุมปรึกษาหารือเพื่อจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพของภาคตลอด 1 ปี โดยเน้นพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่ให้มีความพร้อมในการที่จะเข้าไปร่วมงานกับองค์กรพี่เลี้ยง ลงพื้นที่ศึกษาดูงานในพื้นที่ตัวอย่าง เพื่อเป็นต้นแบบในการนำมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตนเอง เสริมเทคนิคการเป็นวิทยากรกระบวนการ การจัดทำเอกสาร ทำสรุปรายงาน การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานและภาคีต่างๆ และที่สำคัญให้มีการประชุมติดตามผลทุกๆ 3 เดือน คณะทำงานและคนรุ่นใหม่ได้ดำเนินกิจกรรมตามแผนงานที่วางไว้ สามารถสรุปและสังเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นได้ดังต่อไปนี้

งานพัฒนาคนรุ่นใหม่ในระดับภาคแบ่งได้เป็น 3 ส่วนคือ

- คณะทำงานภาค มีบทบาทหน้าที่
 - คอยหนุนเสริม/ติดตามวูธให้กับคนรุ่นใหม่ในภาค
 - คอยเสริมด้านกระบวนการบริหารจัดการ
- คนรุ่นใหม่ 20 คน มีภารกิจ/บทบาท คือ
 - เรียนรู้งาน หนุนเสริมองค์กรพี่เลี้ยงและเครือข่ายอยู่ในพื้นที่ ส่วนเวทีระดับภาคเป็นเพียงเวที พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้เท่านั้น
 - เป็นผู้ที่ถูกคาดหวังว่า น่าจะเป็นผู้ที่มีความคิดในการแยกแยะ สิ่งที่จะเข้ามากระทบและนำความเปลี่ยนแปลงมาสู่ชุมชนของตนเองได้
- งบประมาณดำเนินการ

คนรุ่นใหม่ของภาคมาจากหลากหลายประเด็นงานด้วยกัน จัดเป็นกลุ่ม/องค์กร/ประเด็นงาน ได้แก่ประเด็นสวัสดิการ สภาองค์กรชุมชน ขบวนจังหวัด ภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อชุมชน เด็กและเยาวชน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และงานเฉพาะหน้าเช่น ภัยพิบัติ โดยคนรุ่นใหม่เข้าไปมีบทบาทในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

➡ สวัสดิการชุมชน

คนรุ่นใหม่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการกองทุน ตำแหน่งนายทะเบียน ในการจัดเก็บเงินจากสมาชิกในแต่ละเดือน จัดทำข้อมูลบัญชี รายชื่อสมาชิก งานเอกสารต่างๆ และมีการเชื่อมโยงกับทีมขับเคลื่อนงานขบวนระดับจังหวัด มีการศึกษาพื้นที่สวัสดิการที่เป็นรูปธรรม เรียนรู้การจัดการจัดการและรูปแบบการขยายสมาชิกในพื้นที่

ให้ครอบคลุมและเป็นที่ยึดจัก ภายใต้คอนเซ็ปต์ “ให้อย่างมีคุณค่า และรับอย่างมีศักดิ์ศรี”

➡ งานด้านสภาองค์กรชุมชน

คนรุ่นใหม่เข้าไปหนุนเสริมในบทบาทของกองเลขาฯ ช่วยรวบรวมและจัดทำข้อมูลงานสภาองค์กรชุมชนตำบล โดยคีย์ข้อมูลจากเอกสารทำมือลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์และจัดทำเป็นรูปเล่มข้อมูลปัจจุบัน มีการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเรียนรู้การทำงานขององค์กรพี่เลี้ยงและคนรุ่นใหม่ด้วยกัน ในเรื่องของการจัดรูปแบบการประชุมในแต่ละพื้นที่ นำเทคนิคมาประยุกต์ใช้กับงานของตัวเอง และรวบรวมข้อมูลของกลุ่มองค์กรต่างๆ ที่เกิดขึ้นในตำบล ที่ยังไม่ได้จัดแจงจัดตั้ง เพื่อดำเนินการเสนอให้จัดแจงจัดตั้งต่อไป

➡ งานขบวนจังหวัด

เป็นกองเลขาขบวนจังหวัด หนุนเสริมงานด้านเอกสารและสื่อสารสนเทศ สนับสนุนให้เกิดการประชุม การบันทึกการประชุมและสรุปรายงานการประชุม ได้ผลการดำเนินงานที่สามารถนำไปใช้ได้ บริหารงบประมาณ เคลียร์ค่าใช้จ่าย มีการทำงานเชื่อมโยงกับภาคี เกิดความร่วมมือของเครือข่ายองค์กรชุมชน สถาบันการศึกษา หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ เป็นต้น

➡ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

เรียนรู้วิถีชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่น เรียนรู้ความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่น เช่นการแทงหยวกกล้วย ในพื้นที่ ต.ชิงโค จ.สงขลา ในงานพิธีชกพระ ศึกษาและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ศิลปะ ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น เข้าไปมี

ส่วนร่วมกับคณะกรรมการแสดงพื้นบ้าน ในพื้นที่ ต.โคกยาง เช่น การศึกษาลิเกป่า และหนังตะลุงคน พร้อมทั้งพัฒนาปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ฟื้นฟู สืบสานวัฒนธรรมให้คนรุ่นใหม่หวงแหนศิลปวัฒนธรรมชุมชนอย่างยั่งยืน การสืบสานศิลปะหัตถกรรมการทำเรือหัวโทงในพื้นที่ ต.ตลิ่งชัน จ.กระบี่ โดยการศึกษาปราชญ์ชาวบ้านที่มีองค์ความรู้เรื่องเรือหัวโทง ทำให้ได้รู้จักพันธุ์ไม้ที่นำมาต่อเรือหัวโทง

➔ เด็กและเยาวชน

กระตุ้นและปลูกฝังเรื่องจิตสำนึก จิตสาธารณะ มุ่งเน้นให้รักและดูแลสิ่งแวดล้อม โดยการทำให้เห็นเป็นตัวอย่าง ผลักดันให้เกิดการเลียนแบบ และกระตุ้นให้เกิดการตื่นตัว ลูกขึ้นมาทำสิ่งดีงามเพื่อชุมชนและท้องถิ่นของตนเอง ส่งเสริมให้เกิดการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีการจัดค่ายเยาวชนเป็นระยะ

➔ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

การได้เห็นพื้นที่ ที่เป็นรูปธรรมในการจัดการทรัพยากรของแต่ละชุมชนที่ได้ศึกษาเรียนรู้ เช่น ในพื้นที่คลองชะอุ่น ที่มีการผลักดันการยกร่างกฎระเบียบข้อบังคับใช้ในชุมชน ระหว่างพื้นที่ป่าชุมชนกับพื้นที่ทำกินของชาวบ้านให้เป็นสัดส่วน สามารถสังเคราะห์สภาพสังคม/การเมืองในวงแวนนาเพื่อเตรียมพร้อมการนำสู่การจัดการตนเอง มีการจัดการทรัพยากรจากต้นน้ำถึงปลายน้ำ เช่น พื้นที่ม.7 มีพื้นที่ 300 กว่าไร่ ต.คลองชะอุ่น จ.สุราษฎร์ธานี โดยการเข้าร่วมกับท้องถิ่น ชาวบ้าน แวนนาชุมชน การจัดการชาวดูแล คือ การเดินรางวัล GPS การกั้นแนวเขตเป็นป่าชุมชน และตั้งกฎระเบียบในการใช้ร่วมกัน คนรุ่นใหม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการทำระเบียบการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ วางมาตรการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าต้นน้ำ เพื่อเป็นแหล่งน้ำและป้องกันภัยอันตราย พร้อมทั้งปลูกจิตสำนึกให้กับเยาวชนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูธรรมชาติ

➡ งานสื่อชุมชน

งานด้านสื่อชุมชน คงต้องยอมรับว่าคนรุ่นใหม่เข้ามามีบทบาทมากจริงๆ ไม่ว่าจะเรื่องการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของชุมชน ผลิตสื่อภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ไลน์ แผ่นพับ นิทรรศการ สื่ออินเทอร์เน็ต วารสารชุมชน และการจัดการการวิทยุ ออกอากาศทุกวันจันทร์-ศุกร์ สิ่งทั้งหลายเหล่านี้ชุมชนล้วนต้องพึ่งพาคนรุ่นใหม่เข้าไปช่วยหนุนเสริมให้เกิดขึ้นทั้งสิ้น

➡ งานภัยพิบัติ

งานภัยพิบัติ นับได้ว่าเป็นการพิสูจน์ความเป็นจิตสาธารณะโดยแท้จริง เพราะภัยพิบัติเกิดขึ้นโดยที่เราไม่สามารถควบคุม หรือสั่งการให้เกิดขึ้นได้ เมื่อเกิดขึ้นแล้วคนรุ่นใหม่ก็ไม่รีรอ เข้าไปช่วยในทันที คือ ขุดดินถมถนนและทำสะพานให้ชาวบ้านใน ต.ท่าอุเทน อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี ช่วยเคลื่อนย้ายสิ่งของให้ชาวบ้านใน อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช ผูกอบรมทักษะการจัดการภัยพิบัติเบื้องต้นแก่ประชาชน จัดเตรียมทีมกู้ภัยในการลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ร่วมเป็นอาสาสมัครในการแจ้งเตือนภัยและช่วยเหลือเบื้องต้น แจกเสื้อผ้าให้ชาวบ้านผู้ประสบภัยใน อ.เคียนซา จ.สุราษฎร์ธานี ขับรถตรวจพื้นที่เฝ้าระวังให้ชาวบ้านใน อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี และเตรียมความพร้อมในการรับมือภัยพิบัติที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

หนึ่งปีกับการเรียนรู้งานพัฒนา ประเมินค่าเป็นราคาไม่ได้

➡ ความคิด/การเปลี่ยนแปลง

การได้เข้าไปเรียนรู้กับชุมชน ขบวนการองค์กรชุมชน ทำให้เกิดการพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับชุมชน ผู้นำชุมชน กลุ่มภาคีเครือข่าย ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยน

แนวคิด ได้แนวคิดเรื่องใหม่ๆ มีการเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ มีเพื่อนร่วมอุดมการณ์ มีความรับผิดชอบและรู้จักหน้าที่ของตนเอง ตลอดจนสามารถยกระดับตัวเอง ในการเป็นแกนนำในชุมชน ได้รับการยอมรับจากชุมชน และสามารถชักชวนเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้เข้ามาเรียนรู้และทำงานร่วมกับชุมชนได้

➔ ประสบการณ์และการเรียนรู้

คนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้การทำงานพัฒนาชุมชน ทำงานร่วมกับภาคี รู้จักการปรับตัวและวางตัวให้เข้ากับสังคมสังคมและชุมชน อดทนต่อแรงเสียดทาน สามารถควบคุมอารมณ์ได้ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รู้จักตัวตนของตัวเอง ค้นพบจุดเด่นและจุดด้อยของตัวเอง กล้าแสดงออก รู้จักให้อภัยและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และรู้จักคำว่าจิตอาสาจริงๆ

➔ คุณค่าต่อชุมชนและการเรียนรู้จากชุมชน รู้จักและเข้าใจชุมชนตนเองมากขึ้น ได้เรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมในชุมชน สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปถ่ายทอดให้กับคนในชุมชนได้

➔ ได้เรียนรู้เทคนิครูปแบบ และกระบวนการทำงานพัฒนา ช่วยกันเติมเต็มข้อมูลในการทำกิจกรรมต่างๆ เรียนรู้ช่องทาง/วิธีการติดต่อสื่อสารหรือการประสานงานสามารถทำงานเชื่อมโยงกับหน่วยงาน/ภาคีต่างๆได้ และรู้จักวางแผนการทำงาน

➔ ปัญหาที่พบในพื้นที่ ปัญหาเรื่องยาเสพติดในชุมชน ผู้นำในชุมชนไม่ให้ความสำคัญไว้วางใจในการให้ข้อมูลต่างๆในชุมชน ความร่วมมือในชุมชนมีน้อย ผู้นำในชุมชนไม่ให้ความร่วมมือ ขาดความรับผิดชอบต่อ ขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำงาน เช่น

คอมพิวเตอร์ ขาดงบประมาณในการทำงาน ขาดกระบวนการเรียนรู้ งานเข้ามาพร้อมๆกัน ทำให้ตัดสินใจลำบาก

➔ สิ่งที่ได้เรียนรู้ร่วมกัน

1. บทบาทการทำงาน/ การประสานงานกับหน่วยงานและภาคีที่เกี่ยวข้อง
2. ช่วยเหลืองานสาธารณะ เช่น ช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม
3. สรุปบทเรียนภายในองค์กร และพื้นที่ทำงาน
4. ทำงานตามภารกิจขององค์กร
5. ทำงานในภารกิจส่วนตัว ชุมชน และเครือข่ายภาคีร่วม
 - 5.1 ปลุกปล้ำย / เลี้ยงแพะ / เพาะเห็ดนางฟ้า
 - 5.2 ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มผู้สูงอายุ / อสม. เป็นต้น
 - 5.3 แก้ไขปัญหาพร้อมกันกับกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน
 - 5.4 ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ เช่น การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ และการเลี้ยงสัตว์
 - 5.5 นำความรู้สู่การปฏิบัติด้วยตัวเอง เช่น การทำปุ๋ย
 - 5.6 สมาชิกบางส่วนไม่เข้าใจเป้าหมายและกิจกรรมที่แท้จริง
 - 5.7 ขยายกลุ่มเยาวชน (ต้นกล้าเกษตรกร) เยาวชนสามเกลอ และกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่
 - 5.8 เตรียมความพร้อมในการรับมือเรื่องการจัดการภัยพิบัติ และ อาสสมัครของหมู่บ้าน
6. ในระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมาไม่ได้ใส่ใจและดูแลตัวเอง
7. ก่อนเคยคิดว่าเงินเดือนไม่สำคัญ แต่กลับตรงกันข้ามเป็นสิ่งที่สำคัญมากในการทำงานในพื้นที่
8. มีการขับเคลื่อนงานองค์กรด้วยตนเอง และมีการประชุมร่วมกับองค์กรต่าง ๆ รวมทั้งภาคีร่วม 100 กว่าครั้ง

9. ทำสื่อกิจกรรมชุมชน / ช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม รวมทั้งการเฝ้าระวังภัยพิบัติต่าง ๆ ที่กำลังจะเกิด พร้อมทั้งฝึกให้ชาวบ้านได้เรียนรู้และช่วยเหลือตนเองก่อนที่ภัยจะมา
10. ทำงานโดยไม่สนใจเรื่องงบประมาณโครงการ
11. จัดทำระบบฐานข้อมูลเรื่องสภาองค์กรชุมชน และสวัสดิการจังหวัด
12. แบ่งบทบาทการทำงานให้ถูกต้องและช่วยเหลืองานชุมชน โดยการจัดระบบตัวเองให้ลงตัว
13. หนุนเสริมและช่วยเหลือด้านเทคนิคการทำงานเรื่องข้อมูลชุมชนด้านต่าง ๆ
14. เรียนรู้อย่างเข้าใจต่อโครงการในชุมชน
15. เรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์ชุมชน
16. หนุนเสริมเทคนิคและการใช้เครื่องมือสื่อพร้อมทั้งวิธีการนำเสนอ
17. เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในเรื่องสภาเด็กและเยาวชน / ธรรมนูญเรื่องประชาธิปไตย / งานวิจัย / ทบทวนบทบาทและหน้าที่ของตัวเอง รวมทั้งทำกลุ่มด้านความคิด
18. ทำงานร่วมกับขบวนจังหวัด (ไทยเข้มแข็ง)
19. ทำงานต่อสู่ ผลักดันนโยบายต่อหน่วยงานภาครัฐ

➔ คุณค่าต่อตัวเอง

- ได้รู้ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน เป็นคนกล้าคิด กล้าทำ และกล้าแสดงออกมากขึ้น รวมทั้งมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับชุมชนและระดับจังหวัด ที่สำคัญรู้จักฝึกทักษะในเรื่องของการ พูด คิด วิเคราะห์ และการใช้เทคโนโลยีมากขึ้น
- รู้จักคุณค่าของตัวเอง มีสมาธิ รู้จักจุดเด่น จุดด้อยของตนเอง มีพลังและเกิดแรงบันดาลใจที่จะทำงานร่วมกับชุมชน รู้จักการเปลี่ยนแปลงตนเองให้มีระเบียบวินัย ถึงแม้ว่าการทำงานจะถูกบ้าง ผิดบ้างก็ตาม

- มีการทำงานแบบมีส่วนร่วม ได้เรียนรู้และศึกษาพื้นที่การทำงานของชุมชนอื่น ๆ มากขึ้น ที่สำคัญรู้จักการจับประเด็น รับทราบปัญหาของแต่ละพื้นที่ได้มากขึ้น
- ได้พบแกนนำที่มีศักยภาพในพื้นที่ สามารถวิเคราะห์และวางแผนงานร่วมกัน การเปลี่ยนแปลงวิถีคิด มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายมากขึ้น สร้างความอดทนให้กับการทำงานและตนเองเพิ่มขึ้นเช่นกัน
- มีการยอมรับจากประชาชน ชุมชนและสังคมมากขึ้น รู้จักตนเองมากขึ้น

➔ คุณค่าต่อชุมชนและการเรียนรู้จากชุมชน

- รู้จักวิธีการใช้เทคโนโลยี มีการเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้น กล้าคิด กล้าทำ และกล้าแสดงออก เรียนรู้วิธีการจัดการกับทรัพยากรธรรมชาติ ร่วมกับแกนนำในพื้นที่และชุมชนที่มีศักยภาพ
- รู้การอยู่ร่วมกันของคนในชุมชน รวมทั้งการสร้างสามัคคีของชาวบ้าน และวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม ร่วมกันปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูป่าต้นน้ำของชุมชน
- การทำงานส่วนใหญ่จะหวังผลประโยชน์ของตนเองเป็นหลัก และไม่ได้คิดถึงส่วนรวม ผู้นำบางคนอาจมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชนและหน่วยงาน และบางครั้งคนที่ทำงานเพื่อสังคมและไม่มีหวังสิ่งตอบแทนไม่ได้รับการยกย่องและบุคคลต่าง ๆ ไม่เห็นความสำคัญเลยทำให้คนที่ดี ๆ ที่ไม่หวังผลในการทำงานทอดออย
- ชุมชนเกิดการแข่งแย้งซึ่งกันและกัน
- เรียนรู้กระบวนการทำงานของผู้นำชุมชน / บรรยายภาคในการการทำงานขององค์กรและสังคม รวมทั้งมีการถ่ายทอดประสบการณ์จากรุ่นสู่รุ่น

- มีการวางแผนการทำงานร่วมกับชุมชนอย่างมีเป้าหมาย และมีแผนงานรองรับการทำงาน ชุมชนแต่ละชุมชนมีความรู้และระบบการจัดการที่แตกต่างกัน ที่สำคัญบุคลากรหรือแกนนำมีรูปแบบการทำงานที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด
- มีการประสานงานในตำบล / อบต. เพื่อให้เกิดศูนย์เรียนรู้ในระดับตำบล
- มองเห็นปัญหาในชุมชน และเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยกันแก้ไขปัญหา มีการทำงานร่วมกันอย่างลงตัวระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ / ทำความเข้าใจร่วมกับกลุ่มองค์กรต่าง ๆ
- ชุมชนบางพื้นที่กล้าทำและกล้าแสดงออกในการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสามัคคี / มีการสืบสานด้านประเพณีวัฒนธรรม เรียนรู้ร่วมกับเครือข่ายสภาองค์กรชุมชน / รู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนว่าทำไมถึงมีผู้ไปทำงานข้างนอกมากขึ้น
- อยากทำงานในพื้นที่ของตัวเองมากกว่าพื้นที่อื่น มีปัญหาด้านข้อมูลพื้นฐาน

➔ เรียนรู้เทคนิค รูปแบบ และกระบวนการการทำงานด้านการพัฒนา

1. มีแผนงานรองรับการทำงาน
2. เรียนรู้ระบบการทำงาน และรายละเอียดการจัดการงาน และปัญหาที่เกิดขึ้น
3. คล้าย ๆ กับ NGO แต่เป็นหน่วยงานของรัฐ
4. บรรยายภาคการทำงานของชุมชน / เห็นความเป็นพี่น้องของคนในองค์กร
5. การประสานงาน โดยการจัดทำหนังสือเชิญ มี 4 ช่องทาง คือ ทางไปรษณีย์ , แฟกซ์, อีเมล, การใช้โทรศัพท์ เนื่องจากการทำงานพัฒนาสามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานและภาคีที่เกี่ยวข้อง
6. การจัดเตรียมเวทีการประชุม ต้องเตรียมความพร้อมในทุก ๆ เรื่อง ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องอุปกรณ์สำนักงาน

7. จัดเตรียมเรื่องสถานที่ ต้องศึกษาและกำหนดการจัดเวทีให้ละเอียดและเข้าใจเพื่อความราบรื่นในเวทีประชุม
8. ให้เรียนรู้เรื่องข้อมูลก่อนดำเนินการ มอบหมายงานให้กับผู้ที่รับผิดชอบ และติดตามการทำงาน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
9. หน่วยงานภาคีทั้งในพื้นที่และต่างพื้นที่ช่วยหนุนเสริมการทำงาน
10. สร้างบทบาทและหน้าที่ให้ชุมชนเป็นผู้รับผิดชอบร่วมกัน รวมทั้งยกย่องคนทำงานในชุมชนและให้ความสำคัญกับพวกเขาด้วยเช่นกัน สร้างกิจกรรมและจัดทำข้อมูลร่วมกันในพื้นที่
11. รู้จักการทำงานเป็นทีมโดยการแบ่งงานออกเป็นกลุ่ม เห็นกระบวนการวางแผนการทำงานและช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน
12. พื้นที่ตนเองส่วนใหญ่จะทำงานแบบเครือข่าย มีการพบปะกันเป็นประจำ และมีการทำงานร่วมกันกับเยาวชนและชุมชน ใช้ภาษาพูดกันแบบง่าย ๆ ตรงไปตรงมา และที่สำคัญสามารถดี ชม และเตือนกันได้ ส่วนที่ปรึกษาส่วนใหญ่จะเข้ามาช่วยเติมเต็ม ร่วมแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน รวมทั้งระดมความคิดเห็นร่วมกัน และหาทางออกในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน โดยการจัดประชุมหารือ และลงความคิดเห็นร่วมกันมากขึ้น
13. มีการจัดกลุ่มผู้นำออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง, ผู้นำเชิงกิจกรรม (พัฒนา เติมเต็มให้เป็นผู้นำแถว 1), ค้นหาเยาวชนคนรุ่นใหม่

➔ ปัญหา และ อุปสรรคในการดำเนินงานพื้นที่

1. ด้านเวลาในการทำงานของตัวเองและแกนนำในพื้นที่ที่ไม่ตรงกัน และขาดเครื่องมือในการทำงานและไม่สามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยได้ทัน
2. ตัวบัณฑิตเองงานเยอะ แต่คนมาทำงานร่วมน้อยมาก รวมทั้งประเด็นการทำงานของหน่วยงานภาครัฐไม่ชัดเจนต่อชุมชน ทำให้การทำงานไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และการทำงานส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับหน่วยงานที่

สนับสนุนงบประมาณเท่านั้น ทำให้ชุมชนลังเลในการจัดการและดำเนินงานในชุมชน

3. สภาพดินฟ้า อากาศที่แปรปรวน สภาพร่างกายที่ไม่เอื้ออำนวยในการทำงาน การทำงานส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้อยู่ในพื้นที่และน้อยมากที่ทำงานร่วมกับชุมชนส่วนใหญ่จะเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานต่าง ๆ เป็นส่วนมาก และการเปลี่ยนแปลงบางอย่างขึ้นอยู่กับการเมืองท้องถิ่น รวมทั้งไม่มีงบประมาณหนุนเสริมกลุ่มองค์กรและชุมชน
4. ส่วนใหญ่อยากได้ผลงานแต่งงานไม่ยอมทำ ผู้นำบางคนยึดความคิดตัวเองเป็นใหญ่ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวมและพวกพ้อง ส่งผลให้การแก้ไขปัญหาชุมชนไม่มีความเป็นธรรม
5. ไม่สะดวกในการลงพื้นที่ คนในพื้นที่ไม่ค่อยให้ความสำคัญและไม่ให้ความร่วมมือ และบางครั้งการทำงานในพื้นที่มากเกินไปจนไม่ค่อยมีเวลาไปช่วยงานชุมชน
6. การปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานไม่มีความต่อเนื่อง การปฏิบัติงานยังขาดการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานมีการสื่อสารที่ตรงกันข้าม
7. ขาดฐานข้อมูลในการปฏิบัติงานทำให้เกิดการพัฒนาที่ผิดพลาดและไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้ตรงจุดได้ ผู้นำส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในงานพัฒนา มุ่งเน้นงานบริหารมากกว่าทำให้เกิดการจัดการด้านการบริหารมากกว่างานด้านการพัฒนาที่มีคุณภาพ
8. การพัฒนาส่วนใหญ่จะขัดแย้งกับประเพณี วัฒนธรรมของชุมชนและวิถีชีวิตชุมชนทำให้เกิดความขัดแย้งกัน
9. ไม่เข้าใจโครงสร้างที่แท้จริงขององค์กรนั้น ๆ ไม่เข้าใจเนื้องานที่ได้รับมอบหมาย และตีโจทย์การทำงานไม่แตก ขาดความเชื่อมั่นในคนทำงานร่วมกัน
10. มีปัญหาเรื่องยากเสพติด ไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้กับชุมชนได้
11. ในพื้นที่ยังมีแนวคิดและกระบวนการทำงานแบบเดิม ๆ

12. เรื่องการเขียนแผนงานโครงการและการใช้เครื่องมือสื่อสารทุกชนิดขาด
ความเป็นตัวของตัวเอง

ทิศทางการเคลื่อนงานต่อในอนาคต

จะสานงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่นต่อไป และทำเรื่องที่ยังค้างอยู่ให้สำเร็จ
บรรลุผลคือ จะรวมกลุ่มเด็กและเยาวชน ดูแลสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติร่วมกับ
ชุมชนและพื้นที่เครือข่าย ฯลฯ เช่น การจัดค่ายในการอบรมเด็กและเยาวชนในพื้นที่
เข้าไปมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงาน กลุ่มองค์กรภายในชุมชนต่อจากเดิม การขยาย
พื้นที่กองทุนสวัสดิการให้ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัด ผลักดันให้ชุมชนสามารถจัดการ
ทรัพยากรได้อย่างยั่งยืน ช่วยให้ชาวบ้านมีแหล่งอาหารและอยู่กันตามวิถีพอเพียง และ
ปลอดภัยสันและมิตินทำกิน

คนรุ่นใหม่ภาคเหนือ

คนรุ่นใหม่ภาคเหนือ มีจำนวน 17 คน จาก 10 จังหวัด ที่ผ่านการกลั่นกรอง
จากคณะกรรมการของภาคเหนือ ประกอบด้วย

1. **จังหวัดเชียงใหม่** จำนวน 5 คน

1. นายถวิล	ใจสดใส	อ.อมก๋อย
2. นายปราชญ์ฤกษ์โมกซ์	ศิริกิตไพศาล	อ.จอมทอง
3. นายทนต์วัฒน์	พนาเจริญเดช	อ.กัลยาณิวัฒนา
4. น.ส.สุขศรี	ฉิติพันธ์	อ.สะเมิง
5. นายอภิศักดิ์	กำเพ็ญ	อ.แม่อน

2. จังหวัดเชียงราย จำนวน 1 คน
นางสาวมะลิวัลย์ นุแส อ.เวียงป่าเป้า
3. จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 1 คน
นายพนา ชอบขุนเขา อ.เมือง
4. จังหวัดพะเยา จำนวน 1 คน
นายเสกสัน ไชยวุฒิ อ.ดอกคำใต้
5. จังหวัดน่าน จำนวน 1 คน
นางวิราวรรณ ต้อยน้อย อ.น่าน้อย
6. จังหวัดสุโขทัย จำนวน 1 คน
นายธันวา บุญธานี อ.เมือง
7. จังหวัดลำปาง จำนวน 1 คน
นายณัฐพล วงศ์สุทระ อ.เถิน
8. จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 2 คน
 1. นายพิเชฐ หารราชไพบุลย์ อ.เมือง
 2. ว่าที่ ร.ต.หญิงธัญญา วงษ์ชัย อ.ท่าปลา
9. จังหวัดแพร่ จำนวน 2 คน
 1. นางสาวราวดี หนองบัว อ.เมือง
 2. นางสาวมัทนา หล้าป้อ อ.วังชิ้น
10. จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 2 คน
 1. นางสาวจุฬาลักษณ์ เทียนสุนทร อ.นครไทย
 2. นางณัฐวรรณ พักทอง อ.พรหมพิราม

ทั้งนี้ โครงการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่เป็นยุทธศาสตร์หนึ่งของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ที่ต้องการพัฒนาคนรุ่นใหม่ให้ขึ้นมาเป็นผู้นำ แลวสองช่วยเหลืองานของขบวนชุมชนในระดับพื้นที่ตำบลและจังหวัด จึงได้มีโครงการ

พัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่หัวใจรักถิ่นขึ้น โดยแบ่งการบริหารจัดการให้แต่ละภาคเป็นผู้ดำเนินการโดยมีงบประมาณเสริม

สำหรับแผนการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่ภาคเหนือมี 3 แผนหลัก อันได้แก่

1. หมวดพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่

- พัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่และการอบรมเพื่อเพิ่มทักษะเฉพาะด้าน
- ค่ายจิตอาสา
- เวทีสรุปบทเรียน 3,6,9 เดือน

2. หมวดบริหารจัดการ

- ประชุมคณะทำงาน
- ค่าตอบแทนผู้ประสานงาน

3. หมวดเชื่อมโยงเครือข่าย

จากการดำเนินงานตามแผนงาน
สามารถสรุปผลที่เกิดขึ้นได้ดังต่อไปนี้

➤ **เชิงปริมาณ**

คณะทำงานและคนรุ่นใหม่ได้ทำกิจกรรมตามแผนงานที่วางไว้ โดยมีคณะทำงานเข้าร่วมกิจกรรม โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 58 ของคณะกรรมการทั้งหมด และคนรุ่นใหม่ คิดเป็นร้อยละ 94 ของคนรุ่นใหม่ทั้งหมด

➤ **เชิงคุณภาพ**

การประชุมครั้งแรกของโครงการคนรุ่นใหม่หัวใจรักถิ่นภาคเหนือ เป็นการประชุมคณะทำงานเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2554 เป็นการประชุมเพื่อจัดทำแผนการปฏิบัติงานของภาคเหนือโดยมีคณะทำงาน คนรุ่นใหม่ ที่ปรึกษา เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการชุมชน สำนักปฏิบัติการภาคเหนือ และเจ้าหน้าที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เข้าร่วมประชุมด้วย

ต่อมาเป็นการประชุมร่วมระหว่างคณะทำงานภาคเหนือ คนรุ่นใหม่ ที่ปรึกษาเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการชุมชน สำนักงานปฏิบัติการภาคเหนือ และเจ้าหน้าที่โครงการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่หัวใจรักถิ่น เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2554 ซึ่งเวทีนี้เป็นการแจ้งให้กับคนรุ่นใหม่ทราบถึงแผนการปฏิบัติงานของภาคเหนือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างคนรุ่นใหม่ด้วยกันเอง และระหว่างคนรุ่นใหม่กับคณะทำงาน ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่โครงการ

ในวันที่ 31 มีนาคม ถึง 3 เมษายน 2554 ทางคณะทำงานและคนรุ่นใหม่ได้มีการอบรมและพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่ภาคเหนือ โดยจัดให้มีการอบรมกันที่สถาบันพัฒนาทรัพยากรและเกษตรกรรมยั่งยืนแม่ทาที่ตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ การจัดอบรมนี้เพื่อให้คนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้วิถีชีวิตของคนในชุมชน โดยได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเจ้าของบ้านพักและคนรุ่นใหม่ นอกจากนี้ยังได้เสริมทักษะความรู้เรื่องการทำงานร่วมกับชุมชนร่วมกับสังคม การจับประเด็น โดยเชิญวิทยากรคือนายสรวง ต้นอูด และนายไอสาร อ่องพะ มาให้ความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานกับชุมชนที่ผ่านมา

หลังจากที่มีการประชุมเมื่อเดือนมีนาคม 2554 แล้ว คนรุ่นใหม่มีแผนที่จะลงแรง สร้างใจ คือ การทำฝายกั้นลำน้ำที่ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ซึ่งการทำงานจิตอาสาของคนรุ่นใหม่เจอปัญหาเรื่องของสภาพภูมิอากาศแปรปรวนทำให้เลื่อนกำหนดการปฏิบัติงานของคนรุ่นใหม่เรื่อยมา จนกระทั่งฝนหยุดตก คนรุ่นใหม่ก็ไปทำฝายกันในวันที่ 5-7 พฤษภาคม 2554 ซึ่งในเวทีนี้ทางโครงการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่หัวใจรักถิ่นภาคเหนือ ใช้พื้นที่ของคนรุ่นใหม่ โดยให้คนรุ่นใหม่เป็นผู้ประสานงานทั้งหมดทั้งประสานผู้นำ และประสานเยาวชนในพื้นที่ พร้อมทั้งสถานที่

เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจที่จังหวัดลำปางแล้วคนรุ่นใหม่ได้มีการประชุมกันอีกครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2554 ซึ่งในเวทีนี้ได้มีการพูดคุยถึงเรื่องการสรุปผลการดำเนินงานในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมาที่พอช.ส่วนกลางซึ่งมีตัวแทนคนรุ่นใหม่ของภาคเหนือเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 5 คน คณะทำงานภาค รวมถึงที่ปรึกษา ซึ่งภาคเหนือได้นำเสนอผลการดำเนินงานเป็นภาพวิดีทัศน์ตั้งแต่คนรุ่นใหม่ไปอบรม

ปฐมนิเทศ กิจกรรมการทำเหมืองฝาย และกิจกรรมของคนรุ่นใหม่ในพื้นที่ ซึ่งคนรุ่นใหม่ได้เตรียมข้อมูลนำเสนอไปเต็มที่แต่การนำเสนอใช้เวลาเพียงแค่ 15 นาที ในแต่ละภาค ซึ่งภาคเหนือใช้เวลามากกว่าภาคอื่น โดยให้เหตุผลว่าไม่อยากให้ใช้เวลามาเป็นเกณฑ์แต่อยากให้ดูที่ผลการดำเนินงานของคนรุ่นใหม่มากกว่า นอกจากพูดคุยเรื่องเวทีสรุปบทเรียนแล้ว ก็มีการแลกเปลี่ยนสอบถามถึงประเด็นปัญหาและเรื่องขัดข้อง ที่คนรุ่นใหม่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ มาพูดคุยในเวทีและช่วยกันแก้ไขปัญหา

เมื่อวันที่ 24-25 กรกฎาคม 2554 ได้จัดเวทีสรุปผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่หัวใจรักถิ่นภาคเหนือ โดยจัดที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่เวทีนี้ได้มีการเชิญกลุ่มเป้าหมายหลากหลายคือ คนรุ่นใหม่ องค์กรพี่เลี้ยง ผู้ปกครอง คณะทำงานภาค คณะทำงานชาติ รวมทั้งที่ปรึกษามาสรุปบทเรียนของคนรุ่นใหม่ องค์กรพี่เลี้ยง ผู้ปกครอง คณะทำงานภาค

และในวันที่ 19 - 22 พฤศจิกายน 2554 ก็ได้จัดเวทีสรุปปิดโครงการ เนื้อหาในการจัดเวทีประกอบด้วย การถอดบทเรียนตัวคนรุ่นใหม่เองโดยเขียนเป็นเรื่องเล่าเร้าพลัง ชี้ให้เห็นความเป็นมาตั้งแต่ก่อนเข้าร่วมโครงการ(แนวคิด บริบท วิถีชีวิต ครอบครัวยุคและการทำงาน ระหว่างเข้าร่วมโครงการ(สิ่งที่ได้พบเห็น/สิ่งที่ได้ทำ ความรู้สึก/ความประทับใจต่อตนเอง ครอบครัวยุค ชุมชน โครงการ และองค์กรพี่เลี้ยง อะไรที่ทำให้คนรุ่นใหม่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น) และหลังจากจบโครงการแล้ว การดำเนินชีวิตต่อจะเป็นไปในทิศทางใด(เป้าหมาย/ทิศทางที่จะก้าวเดินต่อไปให้ประสบความสำเร็จ สิ่งที่จะทำต่อ) หลังจากนั้นก็ได้มีการเสริมทักษะในเรื่องเทคนิคการเขียนข่าวโดยใช้หลัก 5W 1H โดยนางสาวดวงมณี เครื่องร้อน เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ พอช. มาให้ความรู้ในเรื่องนี้ การเรียนรู้ยังไม่สิ้นสุดปิดท้ายด้วยการเรียนรู้ทักษะการจับประเด็นและการเขียนบทความ จากคุณนัยนา หวายคำ ทักษะต่างๆที่ได้เสริมให้กับคนรุ่นใหม่นั้นเป็นสิ่งที่คนรุ่นใหม่สนใจที่จะเรียนรู้และจะนำไปใช้ในการทำงานร่วมกับชุมชนได้

หนึ่งปีกับการสร้างและพัฒนาคนรุ่นใหม่

เวลา 1 ปี กับการสร้างและพัฒนาคนรุ่นใหม่ ถือเป็นระยะเวลาสั้นๆ ที่ยังไม่ค่อยเห็นผลเท่าไรหรอก ถือได้ว่าเป็นการจุดประกายความคิด แนวคิด ในการทำงาน พัฒนาชุมชน ระยะเวลา 1 ปี ของภาคเหนือสามารถสรุปและสังเคราะห์ได้ดังนี้

ความคาดหวังของคนรุ่นใหม่

องค์กรพี่เลี้ยง ครอบครัวย และคณะทำงานภาคต่อโครงการ

- สร้างคนรุ่นใหม่เข้ามาหนุนเสริมงานชุมชนในส่วนที่ชุมชนขาด เช่น เสนาธิการ ของขบวนองค์กรชุมชน (บทบาทหน้าที่มากกว่ากองเลขา)
- คนรุ่นใหม่ต้องสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้สู่รุ่นน้อง และคนในชุมชนได้
- มีหลักสูตรการพัฒนาที่เข้มข้น และสอดคล้องกับบริบทของคนรุ่นใหม่
- มีกระบวนการพัฒนาที่ออกแบบร่วมกันระหว่างคณะทำงาน องค์กรพี่เลี้ยง

๑ จุดอ่อน

โครงการขาดความต่อเนื่อง และงานพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่เป็นเหมือนงานฝาก เพราะไม่มีกระบวนการขับเคลื่อนที่ชัดเจน คนรุ่นใหม่ องค์กรพี่เลี้ยง และคณะทำงานมีเวทีสร้างความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่และวัตถุประสงค์ของโครงการน้อยมาก อีกทั้งองค์กรพี่เลี้ยงและคณะทำงานตั้งความหวังไว้กับคนรุ่นใหม่สูง ทำให้เกิดภาวะกดดัน

๒ จุดแข็ง

คนรุ่นใหม่มีพื้นที่ปฏิบัติงานจริง(ได้รับการรับรองจากองค์กรพี่เลี้ยง) และมีการเชื่อมโยงกันระหว่างคนรุ่นใหม่ด้วยกันอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ รักใคร่กลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เสริมในสิ่งที่ขาด ทำให้

คนรุ่นใหม่มีกำลังใจที่จะทำงานพัฒนา สัมผัสได้ถึงการดูแลทุกข์และสุขของเพื่อน ไม่ทอดทิ้งกัน และมีคณทำงานดูแลให้คำปรึกษาและชี้แนะอย่างใกล้ชิด ให้ความสำคัญกับกิจกรรมของคนรุ่นใหม่ เข้าร่วมสม่ำเสมอ

๑ โอกาส

ภาคเหนือถือได้ว่าได้รับโอกาสจากหลายด้าน คือสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) สนับสนุนแนวทางและงบประมาณ ขบวนการองค์กรชุมชนในภาคเหนือ มีการพูดถึงการสร้างและพัฒนาคนรุ่นใหม่/ผู้นำรุ่นใหม่แถวสอง หน่วยงานต่างๆ เช่น สสส. มีความสนใจในประเด็นการพัฒนาคนรุ่นใหม่ และมีคณทำงานที่มีประสบการณ์ในการพัฒนาคนมาร่วมเป็นทีมงาน คิด สร้าง ชี้แนะแนวทาง และเพิ่มทักษะการเรียนรู้ในด้านต่างๆให้กับคนรุ่นใหม่อย่างต่อเนื่อง

๑ อุปสรรค

พื้นที่การปฏิบัติงานของคนรุ่นใหม่บางพื้นที่อยู่ห่างไกล เดินทางลำบาก สภาพภูมิอากาศแปรปรวนทำให้การทำงานไม่เป็นไปตามแผนที่ได้วางเอาไว้แต่ต้น และส่วนงานที่เกี่ยวข้องยังมองว่า “งานคนรุ่นใหม่เป็นภาระเพิ่ม” ไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควรจะเป็น

ความสำเร็จจากการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่ในหนึ่งปีแห่งการเรียนรู้

- การจัดกระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับบริบทและวิถีของคนรุ่นใหม่ ทำให้การดำเนินงานประสบผลสูงสุด
- มีการเชื่อมโยงต่อเนื่องผ่านการทำกิจกรรม และเวทีเรียนรู้ร่วมกัน
- คนรุ่นใหม่ค้นพบตัวเองและมีทางเลือกในการทำงานของตนเอง ที่คนรุ่นใหม่สามารถออกแบบงานของตนเองได้
- คณทำงานมีการติดตาม สนับสนุนในพื้นที่ (เยี่ยมเยียนให้กำลังใจ)

- จัดสรรงบประมาณได้เกิดประโยชน์คุ้มค่าสูงสุด สอดคล้องกับภารกิจงาน

ทิศทางข้างหน้า

- กำหนดเป็น “ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะรุ่นใหม่ของขบวนการภาคเหนือ”
- กำหนดโครงสร้างคณะทำงานที่ชัดเจน โดยมีองค์ประกอบจากทุกภาคส่วน
- กำหนดเป้าหมาย และหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพคณะรุ่นใหม่ของภาคเหนือ และขยายระยะเวลาเพิ่มจาก 1 ปี เป็น 3 ปี
 - ปีที่ 1 ช่วงเรียนรู้ และปรับทัศนคติ (วิชาการและแนวคิด)
 - ปีที่ 2 ช่วงทดลอง และลงมือปฏิบัติ (สลับพื้นที่เรียนรู้)
 - ปีที่ 3 ช่วงสร้างพื้นที่รูปธรรมของตนเอง (ความถนัดของคนรุ่นใหม่)
- ถอดบทเรียนคณะรุ่นใหม่ตั้งแต่รุ่นอาสาพัฒนาองค์กรชุมชน ถึงคณะรุ่นใหม่หัวใจรักถิ่น เพื่อนำบทเรียนดี ๆ มาพัฒนาขบวนการคณะรุ่นใหม่ของภาคเหนือให้ต่อเนื่อง

ปัจจัยความสำเร็จ

1. คณะทำงานควรเป็นชุดเดียวกันเพื่อความต่อเนื่องและมองภาพรวมได้ทั้งขบวนการ
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะรุ่นใหม่ต้องเป็นยุทธศาสตร์หลัก
3. หลักสูตรการพัฒนาคณะรุ่นใหม่เป็นภาพรวมเชิงกว้างครอบคลุมสถานการณ์ ความรู้ที่ควรรู้ ความรู้ที่จำเป็น และหลักสูตรเฉพาะด้านสำหรับคณะรุ่นใหม่แต่ละพื้นที่
4. องค์กรพี่เลี้ยง และที่ปรึกษา สนับสนุนส่งเสริมต่อยอดจากคณะทำงาน ให้เป็นผู้นำรุ่นใหม่ 5 นัก คือ นักยุทธศาสตร์ นักจัดการ นักวิชาการ นักสื่อสาร นักประสานงาน เพื่อยกระดับศักยภาพคณะรุ่นใหม่ให้ยืนแถวหน้าได้จริง
5. ผู้นำรุ่นเก่า ต้องเปิดโอกาส เปิดพื้นที่ เปิดความคิดให้คณะรุ่นใหม่ได้ทำงาน ได้แสดงความคิดเห็น แสดงความสามารถเต็มที่

จากการสรุปบทเรียนคนรุ่นใหม่ภาคเหนือ ทำให้ทราบว่าคนรุ่นใหม่หลายคนยังจะทำงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่น อยู่กับครอบครัว และมีบางคนที่ต้องกลับไปใช้ชีวิตตามวิถีของแต่ละคน(ตามความจำเป็นและเงื่อนไขของตัวเอง) แต่เมื่อมีโอกาสหรือเวลาว่างก็ยังคงช่วยเหลืองานชุมชนต่อไป นอกจากนี้คนรุ่นใหม่ยังมีแผนที่จะเชื่อมประสานคนรุ่นใหม่ด้วยกันในรุ่นนี้ ให้คงอยู่ต่อไปไม่หายเหมือนรุ่นก่อนๆ ที่ผ่านมาโดยใช้อินเทอร์เน็ต เป็นสื่อกลางในการติดต่อ

คนรุ่นใหม่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จิกซอร์ใบที่หนึ่งเป็นจิกซอร์ที่รวบรวมความหลากหลายจากดินแดนหลากหลายอารยธรรม ดินแดนของนักต่อสู้ ตั้งคนรุ่นใหม่ที่สูง สู้กับทัศนคติต่างๆ นาๆ สู้กับสายตาที่แสนจะบีบคั้น กับการทำงานบนทางเลือกที่แสนจะทำทนาย เลือกที่จะมีความสุขมากกว่าความร่ำรวย เลือกที่จะมั่นคงมากกว่าความมั่งคั่ง เลือกที่จะนำความสุขความมั่นคงนั้นไปหยิบยื่นให้กับคนรอบข้าง ที่กำลังมีทัศนคติที่ตั้งคำถามต่างๆ นาๆ กับเราให้เขามีความสุข ความมั่นคงอย่างคนรุ่นใหม่กำลังเดิน จบโครงการแล้วสำหรับโครงการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่หัวใจรักถิ่นมีหลายสิ่งหลายอย่างเกิดขึ้นท่ามกลางวันเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป กับภาระที่เรามุ่งพัฒนาตนเองเพื่อเป็นที่พึ่งของตนเอง และนำไปสู่การเป็นที่พึ่งของคนอื่น เราจึงต้องมุ่งพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพ เพราะจะนำศักยภาพนั้นสู่ชุมชน สู่สังคมเมื่อมีศักยภาพที่จะนำสิ่งที่ได้ไปช่วยเหลือคนอื่น ผมเชื่อเหลือเกินว่าหลายคนอยากให้โครงการนี้ดำเนินต่อไปโดยไม่อยากหยุด เพราะนี่เป็นเวทีของเราคนรุ่นใหม่อย่างแท้จริง นี่เป็นโครงการที่ทำให้คนรุ่นใหม่อย่างเราได้แสดงศักยภาพของคนรุ่นใหม่ แต่งานเลี้ยงก็ต้องมีวันเลิกรา เราจะดำเนินการต่ออย่างไรตามที่เราวางแผนไว้หรือเปล่า นั่นก็ขึ้นอยู่กับศักยภาพของเราว่าเรามีศักยภาพพอที่จะทำให้อื่นเขาเห็นศักยภาพของเราหรือไม่ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเราถูกสร้างให้เกิดแล้ว...จงเติบโต

การทำงานของคนรุ่นใหม่

การทำงานพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่หัวใจรักถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือเน้นเป็นการพัฒนาด้านการเกษตรที่พึ่งพาตนเองได้ สามารถทำให้เกิดความสุข สัมผัสได้ ซึ่งถือว่ามีความเป็นจริง สามารถทำให้เกิดผลได้จริง และสามารถถ่ายทอดสู่ชุมชนได้

จากเวทีคนรุ่นใหม่ทั้งสี่รุ่นของภาคอีสานนั้น หลังจากจบโครงการทุกรุ่น สิ่งที่เกิดขึ้นคือ คนรุ่นใหม่ของภาคอีสานนั้นผลลัพธ์ของการทำงานคือคนรุ่นใหม่ที่ทำงานด้านการเกษตรเป็นหลัก ซึ่งสิ่งนั้นได้เห็นจากบัณฑิตรุ่นหนึ่งถึงสามที่ผ่านมา และบัณฑิตที่อยู่ในท้องถิ่นหลังจากจบโครงการ คือบัณฑิตที่ทำงานด้านการเกษตรเท่านั้นที่สามารถดำรงอยู่ในท้องถิ่นและพัฒนาตนเองจนสามารถนำความรู้สู่ชุมชนได้ เช่น

บัณฑิตรุ่นที่หนึ่ง นางสาวรัตน์ปราณี กรมไทยสงค์ (พี่เล็ก) ขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในพื้นที่ภาคอีสาน เป็นวิทยากรหลายๆ เวที นำเสนอสู่ชุมชนหลายชุมชน หลายพื้นที่

บัณฑิตรุ่นที่สอง นายศักรินทร์ ภาษี (พี่แม็ก) ขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรสู่ชุมชนเป็นแหล่งศึกษาดูงานของชุมชนหลายชุมชน

บัณฑิตรุ่นที่สาม นายคานิ่ง เจริญศิริ(พี่หนึ่ง) เป็นที่ประจักษ์แล้วว่าเกษตรประณีต คือ ทางรอดและความยั่งยืน จากสองมือสู่สายตานับล้านดวงทั้งประเทศ และนายธวัชชัย สุรัตน์ (พี่นิก) บริหารโครงการเกี่ยวกับการเกษตรในพื้นที่บ้านเกิด ผลักดันให้ความรู้สู่ชุมชน บริหารโครงการภายใต้งบ สสส.

และยังมีบัณฑิตรุ่นพี่อีกหลายๆ ท่านที่น่าสนใจอีกมากที่สามารถอยู่ในท้องถิ่นได้ ซึ่งก็ล้วนดำเนินชีวิตของตนภายใต้การทำอาชีพเกษตรทั้งนั้น

แต่ในบางกรณีที่สามารถที่จะอยู่ได้บ้างนั้นก็ยังต้องพึ่งพาแหล่งทุนที่จะให้การสนับสนุนด้านการเงินเพื่อความคล่องตัว แต่ก็ต้องอยู่ภายใต้ข้อบังคับของเจ้าของเงิน จนบางครั้งก็เป็นตัวกดดันให้บัณฑิตเหล่านั้นต้องทิ้งความตั้งใจเดิมที่เคยมีไป

บัณฑิตรุ่นที่สี่ หลายคนพัฒนาตนเองด้วยการลงมือทำ และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ และพัฒนาตนเองพึ่งพาตนเองได้ เพื่อนำศักยภาพที่เกิดขึ้นนำไปขับเคลื่อนชุมชน

ฉะนั้นการทำงานของบัณฑิตภาคอีสานนั้น เป็นการมุ่งพัฒนาตนเองทั้งในด้านความคิด กระบวนการทัศน และองค์ความรู้ เมื่อตนเองสามารถพัฒนาตนเองจนมีศักยภาพแล้ว จะนำศักยภาพที่มีนั้นนำไปขับเคลื่อนชุมชน เพื่อให้ชุมชนขับเคลื่อนตนเอง จัดการตนเองในที่สุด อย่างเช่นรุ่นพี่ที่กล่าวมาข้างต้น

ทำไมต้องเป็นเกษตรปรานีต

สิ่งที่ชาวบ้านในภาคอีสานเกือบทุกคนมี และถือว่าเป็นความเท่าเทียมของภาคอีสาน และสามารถนำไปต่อยอดให้เกิดการพัฒนาได้ นั่นคือจุดแข็งคนอีสาน ซึ่งการทำงานของคนรุ่นใหม่หัวใจรักถิ่นภาคอีสานรุ่นที่สี่จึงนำจุดแข็งของชาวอีสานมาต่อยอดเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ชุมชนสามารถลุกขึ้นมาจัดการและขับเคลื่อนชุมชนได้ **ซึ่งจุดแข็งนั้น คือ ที่ดิน** ดินคือสิ่งที่ชาวอีสานทุกคนเกิดมาแล้วมีเป็นของตนเอง และสิ่งหนึ่งที่ต้องเกิดขึ้นคือ ที่ดินในการครอบครองต้องน้อยลงรุ่นต่อรุ่น แล้วอะไรที่จะทำให้เกิดประโยชน์มากที่สุดกับที่ดินที่มีแต่น้อยลงไปทุกที

เมื่อเรามีทุน คือ ที่ดิน เมื่อที่ดินต้องน้อยลง เราต้องทำอะไร การทำเกษตรปรานีตคือการทำเกษตรผสมผสาน เพียงแต่ทำในพื้นที่ที่น้อยลง เมื่อทำสำเร็จ เรียนรู้ที่จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด แล้วค่อยๆ ขยายพื้นที่ไปเรื่อยๆ เริ่มจากเล็กไปใหญ่ ซึ่งการเริ่มจากจุดเล็กนั้นทุกคนสามารถทำได้ และสามารถมีความยั่งยืน สิ่งที่ได้จากการทำงานเป็นปัจจัยในการดำรงชีวิต คำว่าเกษตรปรานีตเราไม่ไปตีความหมายว่าเป็นกิจกรรม แต่เป็นกระบวนการ วิธีเรียน วิธีทำ จะชัดเจนกว่า คือต่อไปคนที่อยู่ในภาคการเกษตรจะต้องทำอะไรให้มันประณีตขึ้น ดูแลเอาใจใส่ หมั่นศึกษา หมั่นทดลอง การทำเกษตรปรานีต 1 ไร่ เป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาของคนอีสาน ซึ่งตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่าคนยากจน มีที่ทำกินน้อยจะทำอย่างไรจึงจะพึ่งพาตนเองได้ และมี

สุขภาพดี ครอบครัว มีความสุข คือ ทำให้ตัวเองอยู่รอดก่อนจะรวย และอาจกล่าวได้ว่า เกษตรประณีต 1 ไร่ เป็นรากฐานที่มั่นคงของเศรษฐกิจพอเพียงอันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาคนอีสาน อย่างมั่นคงและยั่งยืนวิธีเดียว เพราะพิสูจน์แล้วว่า บัณฑิตจากสามรุ่นที่ผ่านมา คนที่ยังอยู่ในท้องถิ่น ทำงานในท้องถิ่น คือคนทำงานด้านการเกษตรเท่านั้น

ฉะนั้นการทำงานของบัณฑิตอีสานรุ่นที่สี่ คือ การพัฒนาศักยภาพของตนเองสู่การพึ่งพาตนเองได้ก่อนที่จะช่วยเหลือคนอื่น

จากการที่เราได้ทำงานด้านการเกษตรควบคู่ไปกับการสร้างคนรุ่นใหม่ที่ผ่านมาของภาคอีสานทำให้เห็นและรู้ว่า ถ้าเราเริ่มจากการพัฒนาตนเอง สร้างฐานของตนเองให้เข้มแข็งแล้วสุดท้ายเราจะสามารถเป็นที่พึ่งให้คนอื่นได้อย่างเต็มภาคภูมิและมีศักดิ์ศรีอย่างแท้จริง แต่ถ้าเริ่มจากการที่ทำเพื่อคนอื่นก่อนสุดท้ายก็จะมองหาแค่ผลประโยชน์ของตนเองจากส่วนรวมที่ตนควรจะได้รับ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้ตกผลึกความมั่นใจในการที่จะพัฒนาคนรุ่นต่อไปด้วยการเกษตร โดยเฉพาะเกษตรประณีตที่สามารถเป็นทั้ง สวัสดิการที่แน่นอน เป็นบ้านที่มั่นคงที่สุด เป็นการรักษาทฤษฎีเกษตรธรรมชาติที่ดีที่สุด เป็นการใช้ที่ดินที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นการรักษาลิทธิส่วนบุคคลของตนเองได้อย่างมั่นคง

และที่สำคัญที่สุดคือ ถ้าเราได้ทำการเกษตรด้วยตนเองจริงๆ แล้วการเกษตรจะทำให้เรารู้ว่า

1. ค้นพบตนเองจริงๆ ว่า เป็นใคร ทำอะไร จะอยู่อย่างไรจึงจะรอด
2. เป็นการทำงานเพื่อบ่มเพาะจิตวิญญาณของตนเอง
3. เป็นการทำงานที่ต้องลงทุนน้อยแต่สามารถสร้างแรงกระเพื่อมในสังคมได้มากและมั่นคง

4. เป็นงานที่อิสระฝึกให้เราเป็นเจ้านายตนเองอย่างแท้จริง

ยกตัวอย่าง การทำเกษตรประณีตเทียบกับการทำงานในเมือง 20 ปี ผลลัพธ์ที่ต้องการคือบ้าน

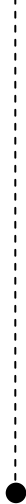
> ทำงานในเมือง 20 ปี

เรียน...ทำงาน...ทำโอที...20 ปี = บ้าน 1 หลัง (ได้หรือไม่)?

> ทำเกษตรประณีต

เรียนรู้ตามวิถี.....ปลูกต้นไม้.....รดน้ำ 1 ปี.....รอ 19 ปี (ทำอย่างอื่นๆ)

= บ้านหนึ่งหลัง (แน่นอน)

ทำเนียบ...ก่อนดินเล่าเรื่อง

ภาคกรุงเทพ ปริมณฑล และตะวันออก

ชื่อ-สกุล นายกันตพงศ์พันธุ์ สันแดง (กันต์, พงศ์)
เกิดเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2526
ที่อยู่ 650/185 ถ.นวมินทร์ 26 แขวงคลองกุ่ม
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ
เบอร์โทร 086-547-5050
Email gunofmaya@hotmail.com
Facebook www.facebook.com/profile.php?id=100001405099950
องค์กรสังกัด สหกรณ์เคหสถานนวมินทร์บุญส่ง จำกัด

จากคนธรรมดาที่ใช้ชีวิตอย่างไร้จุดหมาย ทำตามความรู้สึกของตัวเอง จนได้เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่หัวใจรักถิ่น ชีวิตก็เริ่มเปลี่ยนแปลงไป เพราะการทำงานร่วมกับองค์กรที่เลี้ยง เป็นการทำงานไปพร้อมกับการเรียนรู้ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนคนรุ่นใหม่กับผู้นำชุมชน จากการเข้าร่วมเวทีประชุม การลงพื้นที่ศึกษาดูงาน ทำให้รู้ถึงความเป็นตัวตน/ความสามารถ ซิดจำกัดของตนเอง/สังคม ทำให้ได้รับการพัฒนาตนเองขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง ในขณะเดียวกันก็ได้เรียนรู้ถึงวิถีการดำรงชีวิตที่ผูกติดอยู่กับธรรมชาติ การใช้ชีวิตร่วมกับธรรมชาติอย่างสมดุล

ชื่อ-สกุล นายวิชณพงศ์ โนจิตต์ (โอห์ม)
เกิดเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2524
ที่อยู่ 119 หมู่ 7 ต.ทุ่งโพธิ์ อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี
เบอร์โทร 08-9936-8804,037-401248
E-mail zdevil_1981@hotmail.com
องค์กรสังกัด สภาองค์กรชุมชนตำบลทุ่งโพธิ์

“ไม่ทำให้ผู้อื่นและตนเองเดือดร้อน” เป็นการจุดประกายเล็กๆ ที่เกิดขึ้นในความคิดที่อยากจะสร้างกลุ่มคนรุ่นใหม่ในชุมชนเพื่อการเปลี่ยนแปลง เท่าทันและเข้าใจต่อความเป็นไปของโลก ระหว่างนี้ก็สะสมประสบการณ์ ความรู้และภูมิปัญญาจากพื้นที่ต่างๆ เพื่อมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับชุมชนของตน รอเวลาและโอกาสที่เหมาะสมในการสร้างกองกำลังคนรุ่นใหม่เพื่อการเปลี่ยนแปลง โดยเริ่มจากชุมชนของตนเอง ขยายสู่สังคมภายนอก “หากมีความมุ่งมั่นและตั้งใจ รวมถึงการวางแผนงานที่ดีแล้ว งานใดๆ ก็สำเร็จ และลุล่วงไปได้ด้วยดี ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาคือ “เกิดความเข้มแข็งของชุมชน และสังคมไทย” ในภายภาคหน้า”

ชื่อ-สกุล นายชานวัฒน์ สุขสิงห์ (ก้อง)
เกิดเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2524
ที่อยู่ 8/1 ม.3 ต.บางสระเกล้า
อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี
เบอร์โทร 08-0061-0972
E-mail k_g.com@hotmail.com
Facebook Bsk Bii
องค์กรสังกัด กลุ่มเยาวชนตำบลบางสระเกล้า

เป็นคนหนึ่งที่อาศัยอยู่ในชุมชน มองเห็นปัญหาของชุมชนและสังคมที่เสื่อมโทรม มองเห็นพ่อแม่ที่แก่เฒ่าเฝ้ารอการกลับมาของลูกหลานที่เข้าไปทำงานที่เมืองกรุง อยากเป็นแบบอย่างให้กับคนที่ละทิ้งถิ่นฐานเห็นว่าการอยู่ในชุมชนและใช้ชีวิตแบบพอเพียง ก็สามารถอยู่ในชุมชนได้ อยากให้คนเหล่านั้นหันกลับมามองบ้านเกิดของตัวเอง ว่ามีอะไรดีแฝงอยู่บ้าง อย่างน้อยบ้านก็คือที่พึ่งพาอาศัยและที่ทำมาหากิน ขอเพียงเรารู้จักใช้ชีวิตอย่างพอเพียง

ชื่อ-สกุล นายณัฐพล ใจชื่น (เจ)
เกิดเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2534
ที่อยู่ 3/2 ม.1 ต.บางสระแก้ว อ.แหลมสิงห์
จ.จันทบุรี 22190
เบอร์โทร 080-0174304
E-mail natthaphon_jay@hotmail.com
Facebook natthaphon jaichuen
องค์กรสังกัด กลุ่มเยาวชนตำบลบางสระแก้ว

ถึงโครงการจะจบลงแต่การทำงานต่างๆ เพื่อชุมชนก็ยังคงอยู่เพราะเรามองเห็นถึงปัญหาและความเป็นอยู่ที่ยังไม่รู้จักรักพอเพียง ในชุมชนเราได้เข้าร่วมและเรียนรู้และมีประสบการณ์ในการเข้าอบรมมาแล้ว และพอที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับชุมชน ให้อุ้รู้จักใช้ชีวิตอย่างเพียงพอและถูกต้อง และที่สำคัญคืออยากให้ (ยาเสพติด) หมดไปจากชุมชนและจะทำทุกอย่างให้ดีกับชุมชนของตัวเองให้ได้

ชื่อ -สกุล นายสทวรรษ เวชศิลป์ (ต๋อง)
เกิดเมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2530
ที่อยู่ 15 หมู่ที่2 ต.บางสระแก้ว
อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี
เบอร์โทร 08-7146-6645

E-mail boychanburi@hotmail.com

องค์กรสังกัด กลุ่มเยาวชนตำบลบางสระเก้า

ผมเป็นแค่เด็กเกรคนหนึ่งที่อยู่ในชุมชนและไม่เคยคิดว่าจะต้องมาทำอะไรเพื่อชุมชนเลย วันๆ รวมกลุ่มกันเป็นแก๊งค์ ทำในสิ่งที่ไม่มีประโยชน์ แต่เห็นการเปลี่ยนแปลงของพี่ชายที่ได้เข้ามาร่วมโครงการ จึงแค่อยากรู้ว่าเพราะอะไร ถึงทำให้คนๆ หนึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงตนเองได้จึงเข้าร่วมโครงการ

ชื่อ-สกุล นาย อีสริยะ พูลพัฒน์ (เบิร์ด)
เกิดเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2533
ที่อยู่ 7/1 ม.1 ต.บางสระเก้า อ.แหลมสิงห์
จ.จันทบุรี 22190
เบอร์โทร 0854300072
E-mail bird_bsk@hotmail.com
FB Bird Bsk
องค์กรสังกัด กลุ่มเยาวชนตำบลบางสระเก้า

ก่อนที่จะเข้าร่วมโครงการนั้นได้ทำงานในชุมชนของตัวเองเป็นส่วนใหญ่ จะจัดกิจกรรมเยาวชนตามจังหวัดต่างๆ เป็นส่วนมาก ยังไม่ค่อยมีความสนใจที่จะทำแบบจริงจังเท่าไร เพราะเราทำเพื่อความสนุก หลังจากที่ได้เข้าร่วมอบรมคนรุ่นใหม่ที่บ้านพ่อคำเดื่อง ความคิดต่างๆ ก็เริ่มออกมามากขึ้น คิดว่าเราจะใช้ชีวิตอย่างพอเพียงอย่างไรและมีแนวความคิดว่าจะทำอะไรให้ชุมชนของตัวเองได้บ้าง ก็ได้เข้าร่วมงานกับสภาจังหวัดและได้มีแนวคิดต่างๆ เพิ่มขึ้นและนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน ได้งานที่ได้ทำตามแผนงานที่ตั้งไว้ก็ได้ผลดีและเป็นแบบอย่างให้กับชุมชนได้ดีด้วย คิดว่าการทำงานในหนึ่งปีนี้ได้เรียนรู้หลายสิ่งมากมาย และคิดว่าหลังจากนี้ก็ยังทำงานให้กับชุมชนต่อไป เพื่อที่จะให้คนรุ่นใหม่ในชุมชนได้มีแนวคิดที่จะทำงานเพื่อชุมชนและรู้จักใช้ชีวิตอย่างพอเพียงต่อไป

ชื่อ-สกุล นางสาวพรนภา ผดุงเวียง (ลิต)
เกิดเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2528
ที่อยู่ 43/126 หมู่9 ต.เกาะขวาง
อ.เมือง จ.จันทบุรี
เบอร์โทร 08-9752-4757
E-mail lissa_stj@hotmail.com
องค์กรสังกัด ศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน
ภาคประชาชนจังหวัดจันทบุรี

การมองเห็นการแข่งขัน การแก่งแย่ง การแอ้อัดของคนในเมือง ที่ต้องแย่งกันใน
ทุกๆ เรื่องๆ ภาระค่าใช้จ่ายที่มาก ถึงค่าแรงจะสูงก็ตาม และเราต้องอยู่ห่างไกลจาก
ครอบครัว บางครั้งความโดดเดี่ยวเงียบเหงาทำให้คิดถึงครอบครัว ทำให้คิดได้ว่าเรา
ควรที่จะพัฒนาบ้านเราให้อยู่ได้ มีรายได้พอเพียง จึงทำให้เราเปลี่ยนวิถีชีวิตที่มี
ความสุขได้ เป้าหมายในการดำเนินชีวิตคือ การอยู่อย่างพอเพียงตามวิถีชีวิตของเรา
การจะเดินไปถึงเป้าหมายเราต้องลงมือทำด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความสำเร็จ

ชื่อ-สกุล นางสาววันวิสา ยามน้ำทรัพย์ (สา)
เกิดเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2533
ที่อยู่ 49 หมู่ 12 ต.ตาหลังใน
อ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว
เบอร์โทร 084-566-6242 , 088-636-0005
E-mail Hikari_sk@hotmail.com
facebook princess_3839@hotmail.com
องค์กรสังกัด ศูนย์การเรียนรู้เกษตรธรรมชาติวังสมบูรณ์

ในชีวิตเรามีทางเดินให้เลือกเยอะแยะมากมาย แต่สิ่งที่เราเลือกเดินในวันนี้ มัน
เป็นความสุขที่แท้จริงสำหรับเรา สุขที่ไม่ใช่ความสุขของตัวเองแต่เป็นความสุขที่
ได้รับจากคนรอบข้าง รอยยิ้มที่จริงใจ ความรักที่ได้มาทุกๆ ที่เราไม่ใช่คนในครอบครัว

ความเอ็นดูจากผู้ใหญ่ แวดตาที่ชื่นชม สิ่งเหล่านี้ ถ้าเราใช้ชีวิตธรรมดาทั่วไป เราอาจจะไม่มีวันได้รับ ถึงแม้ว่างานจะเหน็ดเหนื่อย แต่พอได้เห็นถึงความทุกข์ยากของคนในชุมชน เราก็อึดสู้ขึ้นมา ความเจริญที่เราควรจะได้รับ ไม่ใช่ความเจริญทางด้านวัตถุ แต่เป็นความเจริญทางด้านจิตใจ ซึ่งมันจะถูกส่งผ่านไปด้วยการเชื่อมร้อยของงานอาสาและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

ชื่อ-สกุล นางสาวนฤมล ตุ่มสันเทียะ (मुख)

เกิดเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2530

ที่อยู่ 17 หมู่ 6 ต.คลองหินปูน
อ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว

เบอร์โทร 08-0627-0149

Email Narumol021@Gmail.com

องค์กรสังกัด ศูนย์ประสานงานขบวนการองค์กรชุมชนจังหวัดฯ

ไม่เคยคิดที่จะทำงานในชุมชน แต่เมื่อเห็นผู้นำชุมชนซึ่งเป็นคุณแม่ของตัวดิฉันเอง ทำงานเพื่อส่วนรวมและช่วยเหลือผู้อื่น จึงทำให้ดิฉันคิดอยากที่จะทำเพื่อคนอื่นบ้าง พอได้เข้ามาเรียนรู้ ก็ได้ประสบการณ์การทำงาน ได้เพื่อนใหม่ ได้รู้จักคนมากมายหลายตา ได้เห็นความสุขความทุกข์ของชาวบ้านผู้เดือดร้อนและที่สำคัญได้ความรักและความจริงใจ รอยยิ้มจากชาวบ้านจึงทำให้เรามีกำลังใจที่จะทำงานก้าวต่อไป

ชื่อ-สกุล นางสาวอัจฉญา แพทย์ศาสตร์ (เอ๊ะ)

เกิดเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2527

ที่อยู่ 31 หมู่ 2 ต.ห้วยน้ำขาว อ.เมือง จ.ตราด

เบอร์โทร 08-5089-1793

E-mail atchaya.pat.ae@hotmail.com

องค์กรสังกัด เครือข่ายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตราด

ไม่ว่าเราจะทำอะไร ก็จะมีคนคอยติเตียนวิจารณ์เสมอ ดังนั้นหากเรารู้ว่าทำในสิ่งที่ถูกก็ทำไปเถอะ เป้าหมายในชีวิตของเราในอนาคต คือ การต่อยอดจากนักพัฒนาเดิมในชุมชน และแสวงหาคำความรู้ใหม่ๆ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับจากที่ต่างๆ มาพัฒนาชุมชนของเราให้ยั่งยืน อยู่ในฐานเศรษฐกิจพอเพียง มีชีวิตที่พออยู่ พอกิน และขอฝากว่า “จงเป็นในสิ่งที่ต้องเป็นให้เป็นสุข อย่าพยายามให้เป็นทุกซ์ ในสิ่งที่คิดว่าน่าจะเป็น”

ชื่อ-สกุล นายองค์สาทิส ลพเมือง (เต้)
เกิดเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2525
ที่อยู่ 797 ม.1 ต.หนองบอน
อ.บ่อไร่ จ.ตราด 23140
เบอร์โทร 08-6158-4683
E-mail ongsatis@hotmail.co.th
องค์กรสังกัด องค์กรชุมชนคนตราด

พยายามสร้างสิ่งดีๆ ให้เกิดขึ้นในสังคม สร้างความรู้สึกที่ภาคภูมิใจให้กับตนเองที่ดำรงชีวิตอยู่ในบ้านเกิด ใช้ชีวิตอย่างภาคภูมิใจในสังคมปัจจุบัน

ชื่อ-สกุล นางสาวรุ่งดาว ศรีทอง (แต้ว)
เกิดเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2534
ที่อยู่ 85/2 หมู่ 5 ถ.ท่าจอก ต.ดอนยอ
อ.เมือง จ.นครนายก
เบอร์โทร 082-7098032
E-mail taewnana2534@hotmail.com
องค์กรสังกัด ศูนย์ประสานงานขบวนองค์กรชุมชน
จังหวัดนครนายก

อยากทำงานแบบไม่ต้องมีตำแหน่ง งานหนักก็สู้ เพราะว่างานลักษณะนี้เราไม่ต้องกดดัน ทำแบบสบายแต่เป็นงานที่สุจริต ไม่ทำให้ใครเดือดร้อน แคนี่ก็สุขใจในการทำงานและดำเนินชีวิตเรา อีกอย่างเราได้อยู่กับพ่อ-แม่พี่น้องก็มีความสุขแล้ว และอยากให้คนในชุมชนอยู่แบบวิถีชีวิตพอเพียง รู้จักการออม ไม่เอาไรต์เอาเบรียบ แบ่งปันน้ำใจซึ่งกันและกัน

ชื่อ-สกุล นางสาวมนสิชา ณ ลำปาง (โบว์)
เกิดเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2535
ที่อยู่ 30/1 หมู่ 7 ต.วังกระโจม
 อ.เมือง จ.นครนายก
เบอร์โทร 087-5430847
E-mail b_bow_05@hotmail.com
องค์กรสังกัด ศูนย์ประสานงานขบวนองค์กรชุมชน
 จังหวัดนครนายก

ถึงแม้ว่าจะได้เริ่มมาทำงานพัฒนาชุมชนได้แค่ 1 ปี แต่ระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมาก็ทำให้ได้เรียนรู้อะไรหลายๆอย่างมากขึ้น และได้นำสิ่งเหล่านั้นมาปรับใช้ ในชีวิตประจำวัน และนำมายึดเป็นแนวทางในการทำงาน คอยศึกษาและเรียนรู้การทำงานในชุมชนให้มากขึ้น “ไม่มีอะไรที่จะยากเกินความสามารถของเรา ถ้าเราคิดที่จะลงมือทำ”

ชื่อ-สกุล นายพงศกร วงศ์หงส์ (ต๊ก)
เกิดเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2524
ที่อยู่ 84/4 ม. 1 ต. กองดิน
 อ.แกลง จ.ระยอง
เบอร์โทร 08-3121-2056
Email tukky4330@hotmail.com
องค์กรสังกัด กลุ่มผู้สูงอายุ

กอนดิน เล่าเรื่อง...ถอดความคิด ประสบการณ์และก้าว่างเพื่อการพัฒนา [150]

ก่อนเข้าร่วมโครงการ ทำงานกับชุมชนรู้กระบวนการพัฒนาผิวดินทำงานไปไม่ค่อยได้เชื่อมร้อยงานกับชุมชนอื่นๆ จนมีโอกาสได้เข้าร่วมโครงการ เข้าใจการกระบวนการพัฒนามากขึ้น มีโอกาสได้เข้าร่วมเวที เข้าร่วมอบรม พบปะพูดคุยพี่น้องที่ทำงานพัฒนามากขึ้น มีความหนักแน่นมั่นคงในหลักคิดมากขึ้น ได้ฝึกฝนจิตใจ ฝึกความอดทนต่ออุปสรรคปัญหา

ชื่อ-สกุล นางสาวศัชชรียา หรัยขุนทด (แคท)
ที่อยู่ 192 ม. ต.ทุ่งมหาเจริญ
อ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว 27210
เบอร์ โทร 08-6004-1049
องค์กรสังกัด เครือข่ายองค์กรชุมชนจังหวัดสระแก้ว

การทำงานในชุมชนมีความสุขมากกว่าทำงานที่อื่นในความคิดไม่เคยอยากเข้าไปทำงานในเมืองใหญ่ที่สำคัญชอบอยู่บ้านนอกเป็นชวานาดีกว่า

ชื่อ-สกุล นายพรศักดิ์ คำวงษ์ (ไอ้ต)
เกิดเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2529
ที่อยู่ 1273/28 วชิรธรรมสาธิต 57 บางจาก
พระโขนง กรุงเทพฯ
เบอร์โทร. 08-5953-8025
องค์กรสังกัด สภาเยาวชนเขตพระโขนง คณะทำงานในสภาองค์กรชุมชน

ต้องการงานเพื่อชุมชนและสังคม เพราะไม่มีงานอะไรที่ทำไม่ได้ถ้ายังไม่ลงมือทำ การได้แลกเปลี่ยนหรือได้ออกนอกพื้นที่ทำให้เห็นมิติใหม่ ประสบการณ์ใหม่

ชื่อ-สกุล นายภาคินทร์ สาลี (เดี่ยว)
เกิดเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2526
ที่อยู่ 109/49 หมู่1 ต.แสนตุง อ.เขาสมิง จ.ตราด
เบอร์โทร. 08-8341-5553
องค์กรสังกัด สภาองค์กรชุมชนตำบลช้างทุน

ชื่อ-สกุล นายจักรกฤษ ภูมิ (แม็ก)
เกิดเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2531
ที่อยู่ 65 หมู่ 5 ต.ดอนยอ อ.เมือง จ.นครนายก
เบอร์โทร. 08-6151-8626
องค์กรสังกัด สภาองค์กรชุมชนตำบล

ชื่อ-สกุล นางสาวอารีย์ เกิดสกุล (ปอแป้ง)
เกิดเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2530
ที่อยู่ 142 หมู่ 2 ต.บ้านกลาง อ.เมือง จ.ปทุมธานี
เบอร์โทร. 08-6619-3506
องค์กรสังกัด กองทุนหมู่บ้าน

ภาคเหนือ

ชื่อ-สกุลนางสาวจุฬาลักษณ์ เทียนสุนทร (ก๊ีบ)

เกิดเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2531

ที่อยู่ 60 หมู่ 13 ต.นครไทย
อ.นครไทย จ.พิษณุโลก 65120

เบอร์โทร 087-2450423

E-mail julaluk_2531@hotmail.com

องค์กรเครือข่าย ชุมชนตำบลนครไทย (กลุ่มออมทรัพย์บ้านใหม่แสนสุข , อสม.,กองทุนสวัสดิการวันละ1บาท , สภาเด็กและเยาวชนเทศบาลตำบลนครไทย)

ปัจจัยที่ทำให้ข้าพเจ้าเองเลือกที่จะอยู่ในพื้นที่ คือการได้อยู่ร่วมกับครอบครัว ใช้ชีวิตแบบเรียบง่ายไม่วุ่นวายเหมือนตอนที่ได้ไปเรียนที่จังหวัด มีพื้นที่ มีเวลาว่างที่จะทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับครอบครัว ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตก็ต่ำ และได้ช่วยเหลือชุมชน ที่สำคัญอาจเป็นเพราะตัวของข้าพเจ้าเองเห็นตัวอย่างการทำงานจากพ่อ โดยมีหลักในการดำเนินชีวิตคือ “ต้องทำทุกอย่างให้ดีที่สุด...และก็พยายามทำให้สำเร็จด้วยความตั้งใจ”

ชื่อ-สกุล นายธันวา บุญธานี (เบนซ์)

เกิดเมื่อวันที่ เกิด 19 ธันวาคม 2531

ที่อยู่ 117/2 หมู่ 7 ต.ปากแคว อ.เมือง จ.สุโขทัย

เบอร์โทร 089-9585308

องค์กรเครือข่าย องค์กรพ่อขุนราม

สิ่งที่ประทับใจมากที่สุด คือ การได้พูดได้คุยกับชาวบ้านหลายๆพื้นที่ และในหมู่บ้านของผมนเอง ดำเนินชีวิตตามเศรษฐกิจพอเพียง อีกอย่างหนึ่งผมได้มองเห็นสังคมในการช่วยเหลือ มีความคิด/แนวทางการใช้

ชีวิตประจำวัน สิ่งที่ผมทำงานและได้ความรู้มาทั้งหมด ผมจะถ่ายทอดให้กับคนในหมู่บ้านและผู้อื่น เพื่อให้ผู้อื่นได้ถ่ายทอดต่อไป ถึงโครงการนี้จะหมดไปผมก็ตั้งใจว่า จะอยู่กับองค์กรพอขุนรามต่อไป เพราะเป็นสิ่งที่ดีที่สุดตั้งแต่ทำงานมา ได้ช่วยเหลือชาวบ้าน เห็นชาวบ้านมีความสุข ที่สำคัญที่สุดสำหรับผม คือ ผมต้องเป็นผู้นำที่ดีให้ได้ จะพัฒนาหมู่บ้านของผมให้เจริญมากขึ้นต่อไป นี่เป็นสิ่งที่ตั้งใจเอาไว้และต้องทำให้สำเร็จ

ชื่อ-สกุล นายถวิล ใจสดใส (หวิน)
เกิดเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2529
ที่อยู่ 21 หมู่ 3 ต.นาเกียน อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่
เบอร์โทร 080-1224717
E-mail Ligo_francis666@hotmail.com
องค์กรเครือข่าย มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนภาคเหนือ

การกลับมาอยู่ในชุมชนของตัวเองนั้น ถึงผมจะช่วยอะไรได้ไม่มาก แต่ก็ภูมิใจที่ได้กลับมาอยู่ ได้เป็นส่วนหนึ่งในชุมชนท้องถิ่น รู้จักการพึ่งพาตนเองความพอเพียง พึ่งพาธรรมชาติที่เกื้อกูลกัน รู้ถึงพลังของตัวเองในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเป็นเป้าหมายที่จะให้คงอยู่ถาวรสืบไป....และเงื่อนไขที่สำคัญคือ ได้อยู่ใกล้ชิดกับพ่อแม่ ช่วยแบ่งเบาภาระท่านและอยากศึกษาวิถีชีวิตของชุมชนตนเองอย่างลึกซึ้งมากขึ้น เป็นความสุขที่ผมได้รับจากการได้กลับมาอยู่ในท้องถิ่นและได้ร่วมโครงการนี้ เมื่อจบโครงการนี้สำหรับงานบางอย่างก็จะทำต่อเพื่อพัฒนาตนเองต่อไป

ชื่อ-สกุล นางสาวมัทนา หล้าป้อ (บุ้ม)
เกิดเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2523
ที่อยู่ 81/1 หมู่ 15 ต.แม่พุง อ.วังชิ้น จ.แพร่
เบอร์โทร 08-1386-8303
E-mail mutana_23@hotmail.com
องค์กรสังกัด เครือข่ายปฏิรูปที่ดินจังหวัดแพร่ (คปท.)

การได้มองเห็นและได้ตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันที่ทำให้สิ่งดีงามในอดีตลบล้างไปกับกาลเวลาของการเปลี่ยนแปลงแบบเทคโนโลยีที่ทำให้เราเหง้า วิถีชีวิตดั้งเดิมถูกกลืนจนแทบไม่มีให้เราชื่นชมหรือมีให้เห็นในอนาคตต่อไปอีกแล้ว จึงไม่คิดที่จะไปใช้ชีวิตหรือทำงานตามคำสั่งของนายจ้างอีกต่อไป กลับมาทำงานส่วนตัวและช่วยเหลือคนในชุมชน และสามารถตอบโจทย์ได้แล้วว่า ถ้าเราไม่คิดจะทำก็ไม่มีใครที่จะช่วยเราได้ มีเป้าหมายในชีวิตที่จะไปให้ถึงและทำให้สำเร็จคือ การทำงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

ชื่อ-สกุล นางสาวราวดี หนองบัว (เปียร์)
เกิดเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2531
ที่อยู่ 145/3 ม.9 ต.ป่าแดง
อ.เมือง จ.แพร่
เบอร์โทร 080-860-6442 , 088-2322794
E-mail narawadee91@hotmail.com
องค์กรเครือข่าย สภาองค์กรชุมชนตำบลป่าแดง

เป้าหมายชีวิตในอนาคตอยากทำตามความฝันของตัวเองสักครั้งและอยากทำให้สำเร็จตามที่ตัวเองฝันไว้ ครั้งหนึ่งในชีวิตคนทุกคนเกิดมาก็มีความฝัน ความฝันของข้าพเจ้าอยากเป็นนักร้องและอยากทำตามความฝันของครอบครัวว่าอยากจะมีบ้านสักหลัง

เป็นของตัวเอง ปลดหนี้ให้กับครอบครัว สร้างครอบครัวให้มีความสุข ทำงานเก็บเงินให้กับครอบครัว ดิฉันคิดว่างานแบบนี้ไม่เหมาะกับตัวเอง มันเป็นงานที่ดี ได้ช่วยเหลือชุมชนและสร้างประโยชน์แก่ตัวเองและชุมชนแต่การทำงานกับคนหมู่มาก และต่างความคิด ต่างอารมณ์ มันทำให้เราหมดกำลังใจ บางทีก็ใช้อารมณ์ในการทำงาน จนทำให้การทำงานร่วมกันไม่บรรลุผลจะมีแต่ปัญหาเกิดขึ้นเรื่อยๆ ไม่จบไม่สิ้น ทำให้บัณฑิตรักถิ่นอย่างเราที่เข้าร่วมงานด้วยดูแล้วยอดใจและหมดกำลังใจในการทำงาน

ชื่อ-สกุล	นางณัฐวรรณ พักทอง (ณัฐดี)
เกิดเมื่อวันที่	1 มีนาคม 2525
ที่อยู่	56 หมู่ 8 ต.หนองแขม อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก 65150
เบอร์โทร	087-195-1560
องค์กรสังกัด	สวัสดิการชุมชนตำบลหนองแขม

ก่อนหน้านี้ได้ทำงานอยู่ในเมืองกรุงมีความรู้สึกว่ามันไม่เป็นตัวของตัวเอง พอกลับมาอยู่บ้านก็ได้มาช่วยงานของหมู่บ้านกับผู้ใหญ่พอทำไปเรื่อยๆ ก็มีความรู้สึกที่เราค้นพบความฝันของตัวเอง และยังคงคิดว่าค้นพบการเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น นี่แหละคือหลักการที่ค้นพบตัดสินใจเลือกเป็นแนวทางชีวิตในปัจจุบัน โดยมีเป้าหมายข้างในวันข้างหน้าคือจะเก็บประสบการณ์ของแต่ละพื้นที่ที่ไปปฏิบัติงานมาและนำมาเป็นแบบอย่างในชุมชนว่าจะทำงานในชุมชนต่อไปเพื่อวันข้างหน้าอาจจะได้เป็นผู้นำหมู่บ้านเหมือนกับคนอื่นบ้าง

ชื่อ-สกุล นายพนา ขอบขุนเขา (ฝัน)
เกิดเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2528
ที่อยู่ 28 หมู่ 3 ต.ห้วยปูลิง
อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000
เบอร์โทร 086-188-0369/090-052-7693
E-mail pana_fun@hotmail.com
องค์กรสังกัด ศูนย์ประสานงานภาคประชาสังคม
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หลายครั้งที่ผมจะทำอะไรบางอย่างในขณะที่ผมไม่มีความสมบูรณ์พร้อมเท่าคนอื่น จะหยิบจับอะไรก็ไม่มีความพร้อม เหมือนมีอุปสรรคมากมาย จนทำให้ท้อถอยและหมดกำลังใจ รู้สึกเหมือนตัวเองไม่มีเวที ไม่มีโอกาส จนดูเหมือนว่าปัญหาและอุปสรรคดาโถมเข้ามาพร้อมๆ กัน แล้วเราจะอยู่ได้ไหม จะอยู่ได้อย่างไรในที่อย่างนั้น หากที่ตรงนั้นเป็นอย่างนั้นจริงๆ ผมจะยอมอยู่ตรงนั้นจริงๆ หรือที่ๆเหมือนมีก๊อนดินกดทับไว้ตลอดเวลา คงไม่มีแม้แต่ที่ให้หายใจ ทุกๆ วันคงทำได้เพียงแค่นั่งมองให้ความฝันของตัวเองค่อยๆ แตกดับลงไปเรื่อยๆ พร้อมกับกำลังใจที่ค่อยๆ เหือดหายไปจากชีวิต แต่ท้ายสุดผมได้ลองคิดดูให้ละเอียดอีกครั้ง ผมถามตัวเองอีกครั้งว่าอะไรที่ทำให้ผมอึดอัด อะไรที่ทำให้ผมเหมือนถูกกดทับตลอดเวลา จนทำอะไรไม่ได้ ซึ่งสิ่งที่ได้วิเคราะห์ปัญหาในการทำงานของตัวเอง คือว่าผมต้องการพื้นที่ที่กว้าง เพื่อเติบโต ผมต้องการความสมบูรณ์พร้อมอย่างเดียว ผมไม่ได้คิดเลยว่าไม่มีใครที่เกิดมากับความสมบูรณ์พร้อม สุดท้ายในการทำงานของผมตั้งใจไว้ คือ การดูแลอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรของชุมชนท้องถิ่น ไม่ว่าจะ เป็นวิถีวัฒนธรรม ทรัพยากรอาหาร ดิน น้ำ ป่า เป็นต้น นี่คือนี่สิ่งที่ผมตั้งเป้าหมายไว้ในชีวิตนี้ต่อไป

ชื่อ-สกุล นายทนต์ วัฒนาเจริญเดช (พัฒน์)

เกิดเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2526

ที่อยู่ 53 ม.2 ต.บ้านจันทร์

อ.กัลยาณิวัฒนา จ.เชียงใหม่

เบอร์โทร 081-180-4981

E-mail patnarita@hotmail.com

องค์กรเครือข่าย สภาแอมมือเจคี ต.บ้านจันทร์

ผมเป็นคนหนึ่งที่ได้ออกจากชุมชนตั้งแต่ยังเล็ก ไปศึกษาหาความรู้ในตัวเมือง แต่พอกลับมาที่บ้านเกิดอีกครั้งรู้สึกว่ามี ความแตกต่างกับในเมืองมากมาย มีทั้งข้อดีและข้อเสียแตกต่างกันโดยเฉพาะเรื่องของโอกาส รู้สึกว่าที่บ้านยังด้อยโอกาสอยู่ จึงอยากกลับมาพัฒนาชุมชนบ้านเกิดและกลับมาสืบทอดวัฒนธรรมประเพณี ขนเฝ้าของตนเองให้คงอยู่ต่อ ผมอยากเป็นคนหนึ่งที่สร้างโอกาสให้กับคนในชุมชนให้มีโอกาสที่ดียิ่งขึ้น รวมทั้งยังเห็นภาพคนในชุมชนที่ดีกว่าเดิม อยากอยู่ใกล้ครอบครัว รวมทั้งทำงานที่เป็นของตัวเองอย่างแท้จริง ส่วนเรื่องเป้าหมายในชีวิตและอนาคตอยากมีครอบครัวที่อบอุ่น มีเมีย มีลูก มีบ้าน มีรถ และอยู่ในชุมชนที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่ร่วมกันทั้งคน ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

ชื่อ-สกุล นายพิเชฐ หารรรษไพบูลย์ (แสน)

เกิดเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2530

ที่อยู่ 1200 ถ.สำราญริน ต.ท่าอิฐ

อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์

เบอร์โทร 08-6440-0561 , 08-6555-7669

E-mail : Pichet_h@hotmail.com

Facebook: <http://facebook.com/saen.thasao>

องค์กรสังกัด องค์กรชุมชนเมืองจังหวัดอุตรดิตถ์

หลังจากหมดโครงการฯ คนรุ่นใหม่ ก็ยังจะเป็นสมาชิกกลุ่ม/เครือข่ายองค์กรชุมชนเมืองอุดรดิตถ์อยู่ เพื่อช่วยเหลือพี่น้องในเขตจังหวัดอุดรดิตถ์ และพี่น้องในพื้นที่ที่ต้องการความช่วยเหลือ ด้วยจิตอาสา และความรักในงานช่วยเหลือ.....เป้าหมายของทุกชีวิตที่เกิดมาบนโลกนี้คงเหมือนกัน : หน้าที่การงาน ทรัพย์สินเงินทอง สุขภาพ พละนาามัยแข็งแรง ครอบพร้อมสมบูรณ์สุข ทุกอย่างปราศจากโรค ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ชื่อ-สกุล	ว่าที่ร้อยตรีหญิง ธัญญา วงษ์ชัย (หน้อย)
เกิดเมื่อวันที่	21 กันยายน 2528
ที่อยู่	2/1 ม.5 ต.หาดลำ อ.ท่าปลา จ.อุดรดิตถ์
เบอร์โทร	085-729-3064
e-mail	pankwin@hotmail.com
องค์กรสังกัด	สื่อชุมชนภาคเหนือ (จ.อุดรดิตถ์)

เป้าหมายในชีวิตของข้าพเจ้ามีไม่มากเท่าไร เพราะทุกวันนี้คิดว่าครอบครัวค่อนข้างสมบูรณ์แล้ว แต่เป้าหมายของตัวเอง ข้าพเจ้าเอง แค่อยากทำทุกๆ วันที่เป็นอยู่ ไม่ว่าจะป็นเรื่องงาน ในชุมชนหรือธุรกิจส่วนตัว ในแต่ละวันที่ชีวิตยังเหลืออยู่ให้ดีที่สุด และมีความสุขที่สุด ทำทุกอย่างของทุกวันให้เต็มที่ที่สุด โดยไม่เสียดายอะไร ไม่ว่าผลจะออกมาเช่นไร ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้ามีความสุขกับสิ่งที่ได้รับ โดยไม่เบียดเบียนผู้อื่นและทำให้เต็มที่เท่าที่อยากจะทำในขณะที่ข้าพเจ้ายังมี ลมหายใจอยู่... “จงเป็นในสิ่งที่ต้องเป็นให้เป็นสุข อย่าพยายามเป็นให้เป็นทุกซ์ ในสิ่งที่คิดว่าน่าจะเป็น”

ชื่อ-สกุล นายอภิศักดิ์ กำเพ็ญ (อ้น)
เกิดเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2527
ที่อยู่ 11/2 หมู่ 5 ต.แม่ทา
อ.แม่ออน จ.เชียงใหม่
เบอร์โทร: 087-191-5595
E-mail Farm_un@hotmail.com
Facebook Facebook.com/Aphisak Kamphen
องค์กรสังกัด สถาบันพัฒนาทรัพยากรและเกษตรกรรม
ยั่งยืนแม่ทา

“ขอให้ระลึกว่าจุดหมายอยู่ที่ปลายเท้า ไม่ใช่อยู่ข้างหน้า ให้เอาแต่ละก้าวเป็นจุดหมาย ย่างแต่ละก้าวก็เท่ากับถึงจุดหมายของแต่ละก้าว สมัยที่ท่านพุทธทาสยังมีชีวิตอยู่ สอนโมกข์มีการก่อสร้างศาลาและตึก คนก็ชอบมาถามท่านว่า....เมื่อไหร่จะสร้างเสร็จสักที ท่านก็ตอบว่า...เสร็จทุกวันแหละ สร้างทุกวันที่เสร็จทุกวัน แต่ขณะนี้ถ้าเรามองให้เป็นก็เสร็จทุกขณะ เดินแต่ละก้าว ก็ถึงทุกก้าว....”

ชื่อ-สกุล นางสาวสุขศรี ชิตีพัทธ์ (เหนก)
เกิดเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2527
ที่อยู่ 64 หมู่ 3 บ้านแม่ชะปู
ต.ป่อแก้ว อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่
เบอร์โทร: 082-184-140-6
Email nek_13127@hotmail.com
องค์กรสังกัด มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนภาคเหนือ

การที่เราอยู่ในชุมชนเป็นสิ่งที่ดีที่สุดแล้ว นอกจากที่เราจะได้ช่วยพ่อแม่ทำงานแล้ว เรายังได้เรียนรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนของตนเองและร่วมกันหาทางแก้ไข โดยวิธีการต่างๆอย่างเด็กและเยาวชนก็จะจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับชุมชน โดยการพา

เด็กเรียนรู้นอกห้องเรียน เป็นกิจกรรมสร้างจิตสำนึกรักชุมชนให้กับเด็ก ปัจจุบันเยาวชนในชุมชนออกนอกชุมชนเพื่อที่จะไปเรียนบ้าง ทำงานบ้าง มีจำนวนมากที่ไม่สนใจชุมชนของตนเอง ตามกระแสสื่อจลน์วัฒนธรรมของตนเอง การอยู่ในชุมชนไม่ใช่ว่าจะไม่มีโอกาสเรียนรู้ การเรียนรู้ขึ้นอยู่กับตัวเรา ไม่ว่าเราจะอยู่ในชุมชนหรือว่าอยู่ในเมืองก็สามารถเรียนรู้ได้ทั้งนั้น การเรียนรู้เราต้องเรียนรู้ทั้ง 2 ด้าน ไม่ใช่เรียนรู้ด้านใดด้านหนึ่ง ถ้าเราเรียนรู้แต่สังคมภายนอกโดยไม่สนใจชุมชนท้องถิ่นหากวันหนึ่งเราไม่มีทางไปเราจะทำอะไรก็ต้องหันกลับมาสู่ชุมชน ดังนั้น การเรียนรู้ต้องเรียนรู้ควบคู่กันคือการเรียนรู้รากเหง้า เท้าทันสังคม กำหนดวิถีชีวิตตนเองได้

ชื่อ-สกุล	นายเสกสัน ไชยวุฒิ (เอ)
เกิดเมื่อวันที่	6 ตุลาคม 2524
ที่อยู่	182 หมู่5 ต.บ้านป็น อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา
เบอร์โทร	081-179-6394
E-mail	seklookman@hotmail.com
Facebook	จิตอาสา พัฒนาบ้านเกิด
องค์กรสังกัด	ศูนย์สื่อผสมผสานบ้านครุमुกดา

ผมทำงานในเมืองใหญ่ตามความฝันเพื่อที่จะเติมจิ๊กซอ ชีวิตของความสุขให้เต็ม แต่มันก็ไม่เคยเต็ม ผมพยายามตามหาเพื่อที่จะให้แผ่นจิ๊กซอว์เต็มผืน เพื่อจะให้ชีวิตมีความสุข จนวันหนึ่งที่ตนเองตัดสินใจมาดูแลครอบครัวที่บ้านเกิด เข้าวันหนึ่งกับการเข้าครัวครั้งแรกในรอบหลายเดือน ผมทำแกงแคไก่เป็นกับข้าวที่ผมและปู่ชอบมาก เมื่อทำเสร็จก็ตักใส่ถ้วยอย่างบรรจงเตรียมพร้อมเสิร์ฟ ในมือเข้าที่แสนจะธรรมดาเหมือนทุกวัน แต่วันนี้กลับกลายเป็นจุดเปลี่ยนของชีวิตผม ระหว่างที่ผมยกขันโตกกับข้าวไปวางตรงหน้าปู่และทวด ผมแลเห็นรอยยิ้ม และดวงตาที่ขุ่นมัวด้วยน้ำตาของปู่และทวด ดวงตาที่ขุ่นมัวนั้นทำให้ผมอึ้งอัมด้วยความสุขอย่างที่ไม่เคยรู้สึกอย่างนี้มา

นานแสนนานแล้ว ผมเดินไปนอกบ้านแล้วยืนครุ่นคิดถึงความหลังและเหตุการณ์ที่ผ่านมา และค้นหาคำตอบให้กับชีวิตตนเองได้ว่า จิ๊กซอร์ชิ้นสุดท้ายที่ผมตามหาในอาชีพทนายความที่หาอย่างไรก็หาไม่เจอนั้น แท้จริงแล้วมันไม่ได้อยู่ที่ไหนไกลแต่มันอยู่ในชุมชน อยู่ในบ้านของผมเอง

ชื่อ-สกุล นายปราชญ์ฤกษ์ภูมิรักษ์ ศิริกิจไพศาล
(มอรรvsต้นน้ำ)

เกิดเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2528

ที่อยู่ 65/1 หมู่ 17 ต.บ้านแปะ
อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่

เบอร์โทร 084-807-8005

Email moru_spirit@hotmail.co.th

Facebook ต้นน้ำ ฐลีดิน

องค์กรสังกัด มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (ภาคเหนือ)

ผมยึดคำสอนของผู้เฒ่าผู้แก่ที่ว่า “เป๋อเกรอ ปวาทีเต๋อเก เป๋อเกรอ ปวาก่อเต๋อเก เก๋อต่อ เป๋อก่อเกเก อ้อปะเม ซ้อปะเดอเซ” สุภาจิตชนเฒ่าปวาก่อญอที่บรรพบุรุษพร่ำสอนลูกหลาน จากรุ่นสู่รุ่นเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ให้มีสติยั้งคิด ในการเคารพธรรมชาติ การเคารพแผ่นดินเกิด ให้รักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของเฒ่าพันธุ์ ที่มีความหมายว่า อย่าได้ชื่นชมและหลงใหลแผ่นดินอื่นจนลืมตัว จงดูแลรักษาแผ่นดินเกิดอันอุดมของเราให้จงดี แล้วเราก็จะมีความสุข” เป็นสุภาจิตที่อยู่ในใจผมตลอดมา และเป็นแรงจูงใจที่สำคัญที่ทำให้ผมต้องมาศึกษา ผมยึดแนวทางหลักที่จะเดิน คือ ศึกษารากเหง้าของตนเอง ฟังพาดตนเองให้ได้มากที่สุด การแบ่งปันให้คนอื่น ๆ สร้างความมั่นคงทางอาหาร มีครอบครัวที่อบอุ่นและตั้งใจที่จะทำงานร่วมกับชุมชน และเครือข่ายต่อไป เพราะจากผลการทำงานที่ผ่านมาเกิดผลที่ดีกับชุมชนพอสมควร เกิดการยอมรับในชุมชน องค์กรภาคีและครอบครัว เพราะโอกาสที่ได้อยู่กับครอบครัวนั้นเป็นความสุขที่ไม่สามารถตีค่าออกเป็นตัวเงินได้

ชื่อ-สกุล นางวิราวรรณ ต้อยน้อย (วรรณ)
เกิดเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2525
ที่อยู่ 121 หมู่ 2 ต.บัวใหญ่
อ.นาน้อย จ.น่าน
เบอร์โทร 085-7142080

องค์กรสังกัด สภาองค์กรชุมชนตำบลบัวใหญ่

ก่อนเข้าร่วมโครงการ ยังไม่ค่อยรู้อะไรมากเพราะงานนี้ยังใหม่กับเรา แต่การได้ช่วยชุมชนถือว่าเป็นสิ่งที่ดี แต่ก็ต้องเรียนรู้การทำงานของคนทำงานในชุมชนและผู้นำอีกมาก วันนีถึงแม้จะช่วยเหลือชุมชนได้ไม่มาก แต่ก็ถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและทำให้เห็นว่าคนรุ่นใหม่อย่างเราก็สามารถทำงานเพื่อชุมชนได้

ชื่อ-สกุล นายณัฐพล วงศ์สุทธะ (เบิร์ด)
เกิดเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2528
ที่อยู่ 59 หมู่ 5 ต.แม่มอก
อ.เถิน จ.ลำปาง
เบอร์โทร 084-3691140
องค์กรสังกัด เครือข่ายลุ่มน้ำแม่มอก

เป้าหมายในชีวิตของผมที่ผมอยากทำมากที่สุดคือ ผมอยากพัฒนาให้ตำบลของผมเป็นตำบลต้นแบบให้ได้ และอยากให้คนในตำบลมีความรู้เรื่องต่างๆ ที่ผมได้ไปประชุมมา ผมอยากเป็นนักพัฒนา โดยเฉพาะการพัฒนาสายพันธุ์ควายให้ดีขึ้นกว่าเดิม เพราะตอนนี้พบว่า มีการผสมพันธุ์ควายในสายเลือดที่ใกล้ชิด เช่น แม่กับลูก ทำให้ลูกออกมาไม่ค่อยสวย ซึ่งการได้พ่อพันธุ์ควายที่ดี จะทำให้ได้ควายที่สวยงามและจะได้อนุรักษ์พันธุ์ควายไทยไว้ไม่ให้สูญพันธุ์และให้คนรุ่นหลังได้เห็น และจะทำเกษตรแบบผสมผสานตามที่ผมได้ไปเรียนรู้มา

ก๋อนดึน เล่าเรื่อง...ถอดความคิด ประสบการณ์และก้าว่างเพื่อการพัฒนา [163]

ชื่อ-สกุล นางสาวมะลิวัลย์ นุแฮ (แม่ย์)
เกิดเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2530
ที่อยู่ 22 หมู่ 11 ต.สันสลี
อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย
เบอร์โทร 082-8891358
E-mail Mamamay_2531@hotmail.com
องค์กรสังกัด มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน(ภาคเหนือ)

ภาคใต้

ชื่อ-สกุล นายณัฐกร นิยมเดชา(แม่็ก)
เกิดเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2527
ที่อยู่ 56/4 หมู่ 4 ต.ชอนคลาน
อ.ทุ่งหว้า จ.สตูล
เบอร์โทร. 085-3430674
E-mail Niyomdecha.s@hotmail.com

องค์กรสังกัด สภาองค์กรชุมชน ต.ชอนคลาน อ.ทุ่งหว้า จ.สตูล

พวกเราสามารถเปลี่ยนแปลงคนทั้งโลกได้ในคราวเดียว แต่จะเปลี่ยนแปลงในกลุ่มเล็กๆ ที่มีศักยภาพเพื่อเปลี่ยนตนเองและเปลี่ยนแปลงโลกใบนี้ โครงการคนรุ่นใหม่ หัวใจรักถิ่น เป็นโครงการที่มุ่งพัฒนาศักยภาพและพัฒนาการเรียนรู้ของคนอาสา โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ภายใต้สโลแกน “การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง” นั้นหมายความว่า “เรียนรู้และเข้าใจตนเองเพื่อพัฒนาและเปลี่ยนแปลงตนเอง” และส่งเสริมให้เยาวชนได้เรียนรู้จากความหลากหลายทางสังคม บนพื้นฐานของวิถีประชาธิปไตยไปพร้อมๆ กับการสร้างทัศนคติอันเป็นที่มาของความสุข 4 ประการ คือ การคิดถึงผู้อื่นมากกว่าตนเอง การไม่พึ่งพิงวัตถุเพียงอย่างเดียว การเชื่อมั่นในความเพียรของตนไม่หวังลาภลอยคอยโชค และรู้จักคิดอย่างมีเหตุผลและเป็นประโยชน์เกื้อกูล

ชื่อ-สกุล นายบุญพาด เรืองนุ่น (บ๊ิก)
เกิดเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2533
ที่อยู่ 52 หมู่ 3 ต.คึกคัก อ.ตะกั่วป่า จ.พังงา
เบอร์โทร. 081-5387188
E-mail Smilebigmorgan2010@hotmail.com
องค์กรสังกัด มูลนิธิอานามันจังหวัดพังงา

การคิดที่จะรักถิ่นฐานความเป็นอยู่ของตนเองให้มากขึ้นแล้ว จะทำให้เรากล้าที่จะอยู่กับมันแบบง่ายตาย และต้องรู้คุณค่าของความเป็นอยู่ด้วยถึงจะทำให้เราอยู่อย่างมีความสุข

ชื่อ-สกุล นางสาวธีรดา ศรีสุวรรณ (กบ)
เกิดเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2523
ที่อยู่ 54/1 หมู่ 10 ตำบลชิงโค
อ.สิงหนคร จ.สงขลา
เบอร์โทร 083-9031500
E-mail Kobb2523@hotmail.com
องค์กรสังกัด สภาองค์กรชุมชนตำบลชิงโค

“จงคิดบวกเสมอ ไม่ว่าสถานการณ์ใดๆ พุดแต่สิ่งดีๆ คิดแต่สิ่งดีๆ ทำแต่สิ่งดีๆ แล้วจิตใต้สำนึกก็จะดึงดูดสิ่งที่เป็นบวกเหมือนกันเข้ามาหา หรือไม่ก็นำพาคุณไปสู่สิ่งที่ดี”

ชื่อ-สกุล นายจักรี จุลพงศ์ (กรี)
เกิดเมื่อวันที่ 6 เมษายน 2524
ที่อยู่ 165 หมู่9 ต.ลำสินธุ์
อ.ศรีนครินทร์ จ.พัทลุง
เบอร์โทร 087-0289382
E-mail Puk_ken@hotmail.com
องค์กรสังกัด เครือข่ายสินธุ์แพรทอง

การพัฒนาสังคมย่อมเป็นเรื่องที่ท้าทายอยู่ตลอดเวลา อาจเนื่องจากการทำงานกับคนที่มโนสย ความคิดที่แตกต่างกัน และอย่างน้อยๆ ที่เราได้ทำงานนี้ ก็เพราะคิดว่าสิ่งที่เราทำ เพื่อตำบลของเรา เพื่อชุมชนเรา เพื่อบ้านเรา เพื่อลูกหลานเรา

และเพื่อตัวเราเอง และในอนาคตผมก็หวังเพียงแค่ว่า จะดำรงชีวิตในแนวทางของวิถีพอเพียง พึ่งตนเองได้ โดยไม่ต้องตามกระแสมากนัก และสอนลูกหลานให้เห็นคุณค่าของบ้านเกิดตนเอง คุณค่าของครอบครัว และคุณค่าของคน

ชื่อ-สกุล นายสรรเชษฐ แก้วนาพันธ์ (หนึ่ง)
เกิดเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2534
ที่อยู่ 270 หมู่ 9 ต.ละแม อ.ละแม จ.ชุมพร
เบอร์โทร 08-7755-9480
E-mail oneman05@hotmail.com
องค์กรสังกัด โรงเรียนเอื้อพร

จุดเปลี่ยนที่ทำให้มาทำงานแบบนี้ ก็คงจะเป็นเพราะมันถึงเวลาที่เรจะทำเพื่อคนอื่นบ้าง จากที่ได้ทำเพื่อตัวเองมาโดยตลอด มันแตกต่างกัน เพราะการทำงานเพื่อตนเอง มันก็มีแต่ ทำๆ ไปให้พ้นๆ ไม่ต้องตามไปดูว่า ผลมันเป็นยังไง ทำจบตรงนี้ก็จบตรงนี้ไม่มีอะไรมากกว่านี้ แต่การทำงานเพื่อชุมชน มันต้องติดตามงาน ดูผลงาน เอาใจใส่ทุกอย่าง ทำให้เราละเอียดอ่อนมากขึ้น จากที่เคยทำงานแบบ ขอไปที ทำให้เปลี่ยนไปมากจากเมื่อก่อน ถึงจะมีจุดพกร่องอยู่มากก็เถอะ แต่ก็ได้เรียนรู้การแก้ไขจุดต่างที่บกพร่อง

ชื่อ-สกุล นางสาวอภิตีนา มะดีเยาะ (นา)
เกิดเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2530
ที่อยู่ 117/2 หมู่ 2 ต.บาโงยซิแน อ.ยะหา จ.ยะลา
เบอร์โทร 08-6099-2359
องค์กรสังกัด กองทุนสวัสดิการชุมชน/สภาองค์กรชุมชน

ก๊อนดิน เล่าเรื่อง...ถอดความคิด ประสบการณ์และก้าว่างเพื่อการพัฒนา [167]

แต่ก่อนเคยทำงานนอกพื้นที่ แต่ตอนนี้กลับรู้สึกที่ตนเองรักชุมชนตนเองมาก ยิ่งขึ้นและไม่อยากออกทำงานนอกพื้นที่ไปไหนอีก หลังจากเข้าร่วมโครงการชีวิตก็เปลี่ยนไป มีการปรับเปลี่ยนวิธีคิดใหม่ และมีการตั้งเป้าหมายชีวิตที่จะทำให้สำเร็จ ทำให้ถึงที่สุดจนกว่าตนเองคิดว่าจะสำเร็จและความสำเร็จก็จะเกิดขึ้นมาเอง

ชื่อ-สกุล นางสาวรจนา มาศโอสถ(เอ็ม)
เกิดเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2534
ที่อยู่ 74 หมู่ 2 ต.ตลิ่งชัน
 อ.เหนือคลอง จ.กระบี่
เบอร์โทร 086-2691864
E-mail Rodjana_nongm@hotmail.com
องค์กรสังกัด องค์กรชุมชนจังหวัดกระบี่

หลังจากสิ้นสุดโครงการแล้วก็จะยังคงมีส่วนร่วมในการทำงานพัฒนาชุมชนของตนเองต่อไป ไม่ว่าจะเป็นทางด้านใดก็ตาม อีกทั้งการดำรงชีวิตอย่างพอเพียงและอยู่กับบ้านเกิดของตนเอง เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับชุมชนและอยากให้มีคนรุ่นใหม่เข้ามาร่วมทำงานในชุมชนและมีใจรักบ้านเกิดของตนเอง รู้จักหวงแหนบ้านเกิดของตน

ชื่อ-สกุล นางสาวปัญจพาน์ นบอบ(ปุ้ย)
เกิดเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2524
ที่อยู่ 42 หมู่ 7 ต.โคกยาง
 อ.เหนือคลอง จ.กระบี่
เบอร์โทร 081-3039833
E-mail pui_nobnorb@hotmail.com
องค์กรสังกัด กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลโคกยาง

เชื่อว่าถ้าทำในสิ่งที่เรารัก แม้จะเหน็ดเหนื่อยและบอบซ้ำแค่ไหน เราก็จะยังคงมีความสุขกับสิ่งที่เราทำ และทำได้ดี มีความสุขกับสิ่งนั้นๆ และมีข้อเตือนใจตัวเองเสมอ “ล้มเหลวอย่าท้อถอย ก้าวต่อไปเพื่อชีวิต ลองคิดดูสักนิด ว่าชีวิตเกิดมาทำไม”

ชื่อ-สกุล นายธีรยุทธ สังข์ทอง (โด้ง)

เกิดเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2529

ที่อยู่ 118 หมู่ 6 ต.คลองชะอุ่น
อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี

เบอร์โทร 080-0397550

E-mail thirayut12@hotmail.com

องค์กรสังกัด สภาองค์กรชุมชนตำบลคลองชะอุ่น

การที่ต้องใช้ชีวิตอยู่ในสังคมและต้องปะปนไปด้วยคนจำนวนมาก ต้องมีการปรับตัวและเป็นคนใจเย็นให้มากที่สุดเพื่อที่จะอยู่ร่วมและทำ ความไม่เป็นธรรมที่เกิดขึ้นในสังคมที่มีผลมาจากการพัฒนาของเมืองที่มีความเจริญโดยไม่มี การหยุดนิ่ง ทำให้จิตใจของคนแคบลงเพราะมีความต้องการในวัตถุเพิ่มขึ้น ผมคิดว่าถ้าเราไม่เปลี่ยนตัวเองตั้งแต่วันนี้วันหน้าเราอาจจะไม่มีโอกาสก็ได้ เป้าหมายในชีวิตที่ไปให้ถึง และทำให้สำเร็จ อยากจะเห็นความเป็นธรรมและสิทธิเสรีภาพที่เกิดจากประชาธิปไตย ในหัวใจของคนไทยทุกคน ถึงมันอาจจะไกลตา แต่ไกลตีน เราทุกคนก็ต้องไปให้ถึงและทำให้สำเร็จ งานร่วมกันได้โดยให้ความขัดแย้งน้อยที่สุดเพื่อเห็นแก่ประโยชน์ของคนส่วนมาก และจะต้องไม่เห็นแก่ความรู้สึกตัวเองเล็กๆ น้อยๆ

ชื่อ-สกุล นางสาวสุภาภรณ์ จิตราภิรมย์ (แอฟ)
เกิดเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2535
ที่อยู่ 7 หมู่ 2 ต.บ้านยาง อ.คีรีรัฐนิคม
จ.สุราษฎร์ธานี
เบอร์โทร 08-0647-8670
E-mail lovely-appsa@hotmail.com
องค์กรสังกัด กลุ่มเกษตรเพื่อสิ่งแวดล้อม/สภาเด็ก
และเยาวชน

“อยากเรียนให้จบ ทำงานดีๆ เป็นเจ้าคนนายคน มีเงินใช้เยอะๆ” นี่เป็นความคิดส่วนใหญ่ของเพื่อนรุ่นเดียวกัน เมื่อก่อนก็เคยคิดเช่นนั้น แต่มองย้อนไปจากการทำงานที่ผ่านมารู้ตัวเลยว่ารักงานที่ทำอยู่ตอนนี้ รักที่จะอยู่กับชุมชน อยู่กับครอบครัว ช่วยเหลืองานอยู่อย่างนี้ ส่วนการเรียนก็ทำตามฝันของตนเอง พยายามเรียนไป เพื่อไว้เป็นตัววัดความรู้ ของตนเอง มีวิชาความรู้เหมือนสินทรัพย์ ยามคับขันสามารถนำใช้แก้ไขปัญหาได้ เป้าหมายที่ตั้งไว้คือต้องการเป็นเกษตรกรที่ไม่ธรรมดา ไม่ใช่เพียงทำสวน ทำไร่ แต่ต้องทำได้อย่างหลากหลาย ตอนนี้อยู่ในช่วงเริ่มต้น อาจมีลูกบ้างผิดบ้าง ต้องลองดู พร้อมกับความมุ่งมั่น แล้วความสำเร็จจะมาถึง.....

ชื่อ-สกุล นางสาวนัฐาพันธ์ แสงทัฬห (น้ำ)
เกิดเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2532
ที่อยู่ 634/2 ต.หน้าเมือง
อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี
เบอร์โทร 08-0692-1173
เครือข่าย สหพันธ์เกษตรกรภาคใต้

การร่วมมือกับประชาชนและร่วมคิดร่วมปฏิบัติ ไม่ว่าจะป็นงานอะไรถ้าใจเรา
รักในงานนั้นแล้วก็ต้องอดทน อีกอย่างที่สำคัญก็ต้องเกิดมาจากสามัญสำนึกเพราะการ

ทำงานของเรามันต้องทำกับคนส่วนมากซึ่งต้องเอาใจเขามาใส่ใจเราด้วย ไม่เอาแต่ใจตัวเองและต้องรับฟังเสียงของชาวบ้าน

ชื่อ-สกุล นางสาวพรณิภา ชีวเยว (หวานหวาน)
เกิดเมื่อวันที่ 4 พ.ย. 2529
ที่อยู่ 74 หมู่ 1 ต.ย่านซื่อ
อ.กันตัง จ.ตรัง
เบอร์โทร 083-5951057 หรือ 085-6746698
E-mail whan_siwyew@hotmail.com
องค์กรสังกัด โครงการเสริมสร้างจิตสำนึกนิเวศวิทยา (สจน.)

แต่ก่อนคิดว่าจะต้องทำงานในระบบราชการ แต่ตอนนี้ไม่ว่าเราจะอยู่ในระบบใด ขอแค่ทำอะไรให้เรามีความเป็นอยู่ในชีวิตที่สุขสบายทั้งกายและใจ และทำให้ผู้อื่นมีความสุขเหมือนกับตัวเราเป็นก็พอแล้ว ก่อนที่จะย่างก้าวเข้ามาไม่เคยรู้ว่าบัณฑิตรักถิ่น คือใคร มาจากไหน ทำอะไรกัน ไม่เคยรู้จัก จนกระทั่งได้เข้ามาสัมผัสจากการแนะนำของหัวหน้าโครงการเสริมสร้างจิตสำนึกนิเวศวิทยา ให้เข้ามาร่วมโครงการบัณฑิตรักถิ่น เพื่อเรียนรู้กระบวนการทำงานเพิ่มเติม และรูปแบบการทำงานแบบใหม่ๆ จากกระบวนการทำงานของโครงการบัณฑิตรักถิ่น เมื่อเข้าไปร่วมโครงการบัณฑิตรักถิ่นได้เรียนรู้กระบวนการการจัดงานในแต่ละงานที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด เพราะขึ้นอยู่กับการจัดการและการวางแผนงานก่อนการดำเนินงานในแต่ละครั้ง ซึ่งมีข้อสังเกตในแผนงานการจัดการในบางครั้งคือ มีกิจกรรมน้อยไป มีผลงานออกมาน้อยไป จัดกิจกรรมไม่เหมาะสม

ชื่อ-สกุล นายกรอบแก้ว เชื้อเพชร (หยัด)
เกิดเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2528
ที่อยู่ 31 หมู่ 3 ต.บางเป้า อ.กันตัง จ.ตรัง
เบอร์โทร 089-7313201
E-mail Nw5107132@hotmail.com
องค์กรสังกัด องค์กรชุมชนลุ่มน้ำตรัง

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในสังคมอย่างรุนแรง หากคนรุ่นใหม่หลงตามกระแสสังคมโลก ก็จะถูกวัฒนธรรมที่เป็นบริโภคนิยมกลืนหายไปกับกระแสโลก แล้วตัวตนดั้งเดิมที่แท้จริงของเราก็จะไม่มี จะกลายเป็นคนที่ไม่รักเหง้า เมื่อไม่รักเหง้าก็ จะไม่มีจุดยืน เมื่อไม่มีจุดยืนก็จะไม่เป็นตัวของตัวเอง เมื่อกระแสสังคมพัดพาอย่างไรงี้ ก็จะถูกพัดพาไปตามกระแสอย่างนั้น แล้วเราจะเป็นอย่างนั้นหรือ? เป็นสิ่งที่ฝังใจหมดตลอดมา แล้วชีวิตคืออะไร อะไรคือความจริงของชีวิต แล้วเราต้องการอะไรในชีวิต?

ที่ผ่านมาก็ได้เห็นคนในชุมชนหลายคนที่ได้ออกไปทำงานนอกชุมชนแล้วไม่ค่อยกลับมาสู่บ้าน นานๆ กลับมาครั้ง และบางคนกลับมาแทบไม่รู้จักใครในชุมชน และบางครั้งเมื่อพ่อแม่ไม่สบายก็แทบไม่มีใครดูแลเพราะลูกๆ ที่ทำงานในเมืองไม่มีเวลา ทำงานนานไม่ได้ ทั้งๆ พ่อแม่เป็นผู้ที่มีพระคุณกับเรามากที่สุดแต่กลับดูแลท่านไม่ได้ เมื่อได้เห็นแล้ว ก็เกิดความรู้สึกไม่อยากจะเข้าไปทำงานในเมือง เพราะคิดว่าแม่เราอยู่ในชุมชนอาจไม่มีเงินแต่เราก็มีกิน มีเพื่อนดีๆ มีอากาศดีๆ มีอาหารดีๆ มีสังคมดีๆ

ชื่อ-สกุล นางสาวสุนิสา หวังอุเส็น (อ้อม)
เกิดเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2533
ที่อยู่ 87 หมู่ 2 ต.บางเป้า อ.กันตัง จ.ตรัง
เบอร์โทร 080-7186626
E-mail Aom-tz@hotmail.com
เครือข่าย องค์กรชุมชนลุ่มน้ำตรัง

ก๊อนดิน เล่าเรื่อง...ถอดความคิด ประสบการณ์และก้าว่างเพื่อการพัฒนา [172]

มีอยู่วันหนึ่งเราได้ไปร่วมเข้าค่าย เห็นพี่เลี้ยงค่ายเตรียมงานกันอยู่อย่างตั้งใจ และแอบคิดในใจว่าสักวันเราจะต้องทำเหมือนพี่ๆ เขาเหมือนกัน ตั้งแต่นั้นมาก็ทำงานกับเยาวชนมาตลอด ไปพัฒนาชุมชนบ้าง ลอกคุคลอง เข้าค่าย ไปประชุมกับพี่เลี้ยงงานที่ทำสอนเราหลายอย่างฝึกให้เราอดทนเมื่อเจออุปสรรค ให้เรารู้จักการแก้ไขปัญหา ร่วมกัน รู้การวางตัวเข้าหาสังคม บางครั้งรู้สึกท้อบ้าง บางครั้งมีร้องไห้บ้าง แต่ไม่ยอมถอยหลังกลับเด็ดขาด

ชื่อ-สกุล นายเจษฎา สองเมือง (แมน)
เกิดเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2531
ที่อยู่ 91/1 หมู่ 6 ต.บางสัก อ.กันตัง จ.ตรัง
เบอร์โทร 088-4962310
องค์กรสังกัด มูลนิธิอันดามัน

ชื่อ-สกุล นายอดิคาริต จริงจรีต (ใหม่)
เกิดเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2529
ที่อยู่ 52/1 หมู่ 3 ต.ตะเสะ
อ.หาดสำราญ จ.ตรัง
เบอร์โทร 087-6217890
องค์กรสังกัด องค์กรชุมชนลุ่มน้ำตรัง /มูลนิธิอันดามัน

ก๋อนดิน เล่าเรื่อง...ถอดความคิด ประสบการณ์และก้าว่างเพื่อการพัฒนา [173]

ชื่อ-สกุล นายอมรพันธ์ แต่งอ่อน
เกิดเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2527
ที่อยู่ 149 หมู่ 5 ต.ทุ่งปรัง
อ.สีชล จ.นครศรีธรรมราช
เบอร์โทร 082-2880632
องค์กรสังกัด องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น

ชื่อ-สกุล นางสาวปทุมเรศ รัตน์ะ (เปิ้ล)
เกิดเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2527
ที่อยู่ 158/443 หมู่ 11 ต.คลองพา
อ.ท่าชนะ จ.สุราษฎร์ธานี
เบอร์โทร 087-2849238
องค์กรสังกัด สภาองค์กรชุมชนตำบลคลองพา

ภาคกลางตอนบนและตะวันตก

ชื่อ-สกุล นายอาณัติ สังเวียนทอง (กิง ก้าน ใบ)

เกิดเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2530

ที่อยู่ 97/1 หมู่ 4 ต.พิบูลทอง
อ.ท่าช้าง จ.สิงห์บุรี

เบอร์โทร 08-3082-1505

E-mail anut_891987@hotmail.com

องค์กรสังกัด ขบวนการองค์กรชุมชนระดับจังหวัดสิงห์บุรี

“ทำอะไรให้ทำจริงอย่าทำจ้ง จริงจ้งเป็นสิ่งที่ดี แต่ควรเลือกทำให้สำเร็จเป็น
เรื่องๆ ไป” และต้องเอาชนะอรหันต์ 3 องค์คือ **องค์ที่หนึ่ง** ตัวของเรา ต้องหนักแน่น
และขยันหมั่นเพียรในสิ่งที่ทำและเชื่อมั่นในเป้าหมายที่จะเกิดขึ้น **องค์ที่สอง** ครอบคร้ว
ทำความเข้าใจให้ชัดเจน ทำให้สม่ำเสมอ เมื่อสำเร็จผลเพียงเล็กน้อยความเชื่อมั่นของ
ครอบคร้วรวมถึงการสนับสนุนจะพลังพลูเข้ามาอย่างไม่หยุดหย่อน **องค์ที่สาม** คือ
ชุมชน ชุมชนเปรียบเสมือนขวากหนามกองใหญ่ที่วางอยู่ข้างหน้าที่เราต้องฟันฝ่าไปให้
ได้ทั้งคำทัดทาน ถูกดู สบประมาท ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จึงเปลี่ยนแปลงเป็นพลังที่จะต่อสู้
และดำเนินงานต่อจนสำเร็จ เมื่อความสำเร็จอยู่ข้างหน้าขวากหนามจะกลายเป็นกลีบ
กุหลาบโรยบนพื้นให้เราก้าวต่อสู่ความสำเร็จ และผู้ที่ถูก ทัดทานเหล่านั้นจะเริ่มเดิน
ตามหลังเรามาในที่สุด

ชื่อ-สกุล นายอนันต์ แข่งวา (ไอ)

เกิดเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2529

ที่อยู่ 66/1 หมู่ 7 ต.ท่ายาง
อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี 76130

เบอร์โทร. 086-1532587

E-mail O_Kengva@windowlive.com

Facebook โอ อนันต์ เช่งวา

องค์กรสังกัด กลุ่มตากับยาย

การค้นหาตัวเองเป็นสิ่งสำคัญ บางคนเจอช้าบางคนเจอเร็วอยู่ที่ตัวเราทั้งนั้นว่าเจอแล้วคิดว่างานที่ทำอยู่ใช่งานที่ตัวเองมีความรู้ความสามารถหรือไม่ ถนัดด้านไหนสำหรับตัวผมนั้นเจอแล้วกับความเป็นตัวเองงาน ที่ตนเองชอบ และรักที่จะทำ จึงสามารถทำได้เต็มที่ และความสามารถ อยู่บนประโยคที่ว่า **ทำงานด้วยใจรักและมีความสุขกับงานที่ทำ และเต็มที่กับการทำงาน (ทำงานให้สนุกจะทำให้งานที่ทำออกมาดีและมีประสิทธิภาพ)**

ชื่อ - สกุล นางสาวณัชรณัฐ ภัคดีจำเนียร (ออยล์)

เกิดเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2534

ที่อยู่ 163 ซ.9 ถนน สุตบรรทัด

ต.ปากเพรียว อ.เมือง จ.สระบุรี

เบอร์โทร 080-5811004 , 090-1185677

องค์กรสังกัด เครือข่ายรวมพลังเมืองเพรียวตำบล

ปากเพรียว จังหวัดสระบุรี

ในระยะเวลาที่ได้เข้าร่วมโครงการนี้ ได้สอนให้มองตัวเองเป็น มองปัญหาที่เจอ เป็นสิ่งที่ท้าทายกับความรู้และความเข้าใจของตัวเองเอง สอนให้เข้มแข็งและรู้จักการทำงานเป็นทีม สอนการทำงานร่วมกับคนอื่น เพราะคนในสังคมมักแตกต่างกัน ทำให้เราต้องรู้ที่จะปรับเปลี่ยน ในสิ่งที่พบเจอในทุกๆ วัน ให้เข้ากับตัวของเรา วันนี้ได้เปลี่ยนความคิดของตัวเองไปมาก เพราะทุกๆ คำสอนที่ได้รับจากโครงการนี้เป็นจุดเปลี่ยนทางความคิดและพฤติกรรม ทำให้เป็นคนที่มีมองอะไรแล้วต้องมองให้ลึกซึ้ง และรู้จักประมวลให้ออก

ชื่อ-สกุล นางสาวฐิติมา สอรัชชา (อร)

เกิดเมื่อวันที่ เกิด 30 เมษายน 2529

ที่อยู่ 114/2 ม.2 ต.บ้องตี้
อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี

เบอร์โทร 087-066-3674

E-mail ornjung2930@hotmail.com

องค์กรสังกัด ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติท่ามะขาม

ดำเนินชีวิตในปัจจุบันเป็นความฝันตั้งแต่เด็กๆ ว่าจะพยายามเรียนให้ถึงที่สุด และจะกลับมาพัฒนาบ้านของตนเองเป็นอันดับแรก ซึ่งเป็นปัจจุบันได้เริ่มทำตามความฝันแล้ว เป้าหมายสูงสุดในชีวิตและจะทำให้สำเร็จก็ไม่มีอะไรมาก แค่เป็นบุคคลที่มีคุณค่าในชุมชน สังคม และสามารถทดแทนบุญคุณของผู้มีอุปการะคุณและประเทศชาติก็เพียงพอแล้ว

ชื่อ-สกุล น.ส.วราภรณ์ สุธรรม (อัน)

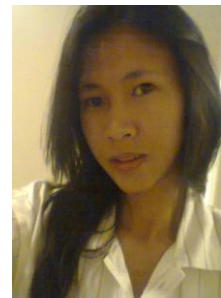
เกิดเมื่อวันที่ 14 มกราคม 2533

ที่อยู่ 138 ม.8 ต.ห้วยสัตว์ใหญ่
อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

เบอร์โทร 084-4246756

E-mail aontraman@hotmail.com

องค์กรสังกัด เครือข่ายชุมชนเป็นสุขป่าละอู

ทำตัวเองให้เกิดประโยชน์กับทุกๆ ที่ ที่ตนเองอยู่ให้มากที่สุด และดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงโดย “คิดแล้วต้องรีบทำ ลงมือทำให้มากกว่าพูด” และจะสร้างให้มีแปลงเกษตรทางเลือกให้เยาวชนได้เข้ามาเรียนรู้

ชื่อ-สกุล นายบุญฤทธิ์ คำแกม (หนู)

เกิดเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2534

ที่อยู่ 385 ม.4 ต.ท่าคอย

อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี

เบอร์โทร 083-8346498

E-Mail nou_12@hotmail.co.th

องค์กรสังกัด ศูนย์ประสานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ก่อนเข้าร่วมโครงการผมมีแนวคิดและอุดมการณ์ในการดำเนินชีวิตว่า ต้องสร้างฐานความรู้ของตัวเองเพื่อนำไปสู่การดำเนินชีวิตแบบพอเพียง สร้างเครือข่ายเยาวชนให้หันมาเห็นการดำเนินชีวิตที่แท้จริงในชุมชน ปรับเปลี่ยนความคิดจากระบบทุนนิยมสู่ต้นทุนชีวิตที่ตัวเองมี และสุดท้ายนี้ผมได้มีเป้าหมายในชีวิตที่ต้องไปให้ถึงและทำให้สำเร็จก็คือปรับความคิดปรับทัศนคติของคนในชุมชนให้มีแนวคิดแบบพอเพียงและยั่งยืน เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี สร้างกลุ่มเยาวชนจิตอาสาอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีที่มีในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์และเป็นแบบอย่างให้คนรุ่นใหม่รุ่นต่อไปได้ศึกษาเพื่อรักษาวัฒนธรรมประเพณีในชุมชนได้สืบต่อไป

ชื่อ-สกุล นางสาวเอี่ยมพร บุญชู (เผือก)

เกิดเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2525

ที่อยู่ 72/1 หมู่ที่ 4 ต.คลองตัน

อ.บ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร

เบอร์โทร 08-5136-3858

องค์กรสังกัด สภาองค์กรชุมชนตำบลคลองตัน

ต่อมีความตั้งใจในการทำงาน ทำด้วยใจรัก มีความสุขกับสิ่งที่ทำ คำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นกับสิ่งที่ทำกับคนรอบข้าง เริ่มจากการสร้างหลักฐานให้ตัวเองแข็งแกร่งพอกับ

โลกภายนอก เรียนให้จบปริญญา ทำงานเพื่อชุมชนให้พัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น จากประสบการณ์ต่างๆ ที่มี

ชื่อ-สกุล นายอนุเทพ ปาโส (ตัน)
เกิดเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2530
ที่อยู่ 76 หมู่ 13 ต.เนินขาม
อ.เนินขาม จ.ชัยนาท
เบอร์โทร 082-8878570
E-mail a.nuthep@hotmail.com
องค์กรสังกัด เครือข่ายป่าชุมชนเขาราวเทียนทอง

ในการที่เราจะทำงานอะไรสักอย่างเราควรที่จะมีจุดมุ่งหมายก่อน คือการที่เราจะทำอะไรแล้วเราต้องมีความสุขกับมัน และตัวเองก็ต้องมีความสุขหรือคนที่ใกล้ชิดที่มองเห็นได้สัมผัสกับสิ่งที่เราทำมีความสุขก็พอแล้ว แนวคิดของผมมีอยู่ว่าทำอย่างไรก็ได้ที่จะให้ตัวเองครอบครัวและชุมชนมีจิตสำนึกรักษ์ถิ่นฐานบ้านเกิดของตัวเองและอยู่อย่างพอเพียง มีรายได้จากการที่เราไม่ได้ออกไปไหน คือการที่เราได้ทำงานในพื้นที่โดยยึดหลักเศรษฐกิจความพอเพียงและต้องเป็นคนดีของสังคม

ชื่อ-สกุล นางสาวลัดดา รวมญาติ (เบลล์)
เกิดเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2526
ที่อยู่ 5/1 หมู่ที่9 ต.ดอนแร่
อ.เมือง จ.ราชบุรี
เบอร์โทร 080-6513899
E-mail bell_ladda@hotmail.com
องค์กรสังกัด กลุ่มสัจจะออมทรัพย์บ้านหนองมะตูม
ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

เป้าหมายข้างหน้าที่ข้าพเจ้าต้องทำให้สำเร็จ คือข้าพเจ้าต้องยืนด้วยขาของตนเองให้ได้ ก่อนที่จะไปเป็นที่พึ่งให้กับครอบครัวและสังคม และที่สำคัญข้าพเจ้าจะเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนในชุมชนให้ได้

ชื่อ-สกุล นายณัฐพล บุญยง (โอง)
เกิดเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2534
ที่อยู่ 44 ม.1 ต.บ้านบึง อ.บ้านคา จ.ราชบุรี
เบอร์โทร 089-0178557
E-mail iampv_34@hotmail.com
องค์กรสังกัด เครือข่ายกระเหรียงเพื่อวัฒนธรรม
และสิ่งแวดล้อม จ.ราชบุรี

เป้าหมายในชีวิตที่จะไปให้ถึงและจะทำให้สำเร็จคือ มีชีวิตที่พอเพียง ปลูกข้าวไร่เพื่อไว้กิน มีผลไม้พืชผักรอบๆ บ้าน ปลูกต้นไม้ไว้ใช้สอยและให้ร่มเงา มีชุมชนที่พึ่งพาตนเองมีอัตลักษณ์เป็นของตนเอง มีประเพณีที่งดงามสืบทอดสู่ลูกหลาน และมีเครือข่ายที่รักการพัฒนาท้องถิ่น การรักษาสีงแวดล้อมของชุมชน ผมว่าโครงการนี้เป็นจุดเริ่มต้นของคนรุ่นใหม่ที่สามารถกลับไปใช้ชีวิตในชุมชนตนเอง และอาจนำไปสู่ความสำเร็จเลย อยู่ที่ปัจจัยรอบข้างของคนรุ่นใหม่ เป็นโครงการที่ดีน่าจะมีสืบต่อจากรุ่นพี่สู่รุ่นน้องไปภายภาคหน้า

ชื่อ-สกุล นางสาวปรางทิพย์ เก่งแป๊ะ (ทิพย์)
เกิดเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2529
ที่อยู่ 5 หมู่ 1 ต.บ้านบึง อ.บ้านคา จ.ราชบุรี
เบอร์โทร 080-6529306
องค์กรสังกัด กลุ่มเยาวชนรักษป่าโป่งกระทิงบน

การได้อยู่บ้าน เห็นคนที่เรารัก ได้พูดคุยกับคนบ้านเราเป็นสิ่งที่พิเศษที่สุดแล้ว ดีที่สุดแล้ว ทำทุกอย่างเพื่ออยากอยู่บ้าน ทำเพื่อครอบครัว เวลาที่เหลืออยู่ก็

ก๋อนดิน เล่าเรื่อง...ถอดความคิด ประสบการณ์และก้าว่างเพื่อการพัฒนา [180]

ทำเพื่อชุมชนไม่มากก็น้อย คือการ “ทำดีก่อนตาย” อายุไม่เกิน 30 ปี ต้องมีทุกอย่างในบ้าน ไม่พึ่งเศรษฐกิจภายนอก จะมียุ่งข้าวโตๆ เป็นของตัวเอง ที่ดำข้าวสักชุด ปลาซักบ่อ ฝักริมรั้ว เบ็ดโกไว้ต้มน้ำปลากิน มีไข่ไก่ไว้ทำไข่ลูกเขย และได้อยู่ในชุมชนอย่างเต็มตัว หากเรามีทุกอย่างแล้วเราก็ไม่เดือดร้อน ได้ช่วยเหลือคนอื่นโดยมีความสุข (สบายใจ)

ชื่อ-สกุล นางสาวนัตดา บาดบำรุง (ทราย)

เกิดเมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2533

ที่อยู่ 4/2 หมู่ 4 ต.ไพศาลี

อ.ไพศาลี จ.นครสวรรค์

เบอร์โทร 089-6405406

องค์กรสังกัด กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลไพศาลี

อยากเป็นเกษตรกรตัวอย่าง อยากเปลี่ยนแนวความคิดของคนในชุมชนให้เหมือนกับเราคิดให้ได้ ชาวบ้านในชุมชนจะได้ไม่มีหนี้สินและเป็นชุมชนสีเขียว

ชื่อ-สกุล นางสาวสุพิศตรา ปากเค้าคต (โบว์)

เกิดเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2535

ที่อยู่ 48 หมู่ 3 ต.ไพศาลี

อ.ไพศาลี จ.นครสวรรค์

เบอร์โทร 087-3127299

องค์กรสังกัด กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลไพศาลี

อยากมีครอบครัวที่ดีและมีความสุข อยากเป็นผู้นำในชุมชน อยากมีพันธ์ข้าวดีเหมือนพี่หลวง

อยากทำงานในด้านนี้ (เพราะไม่ชอบมีเจ้านายคอยสั่งงาน) และครอบครัวกำลังจะปรับเปลี่ยนในการดำเนินชีวิต สิ่งที่สำคัญนี้คือ การเปลี่ยนการใช้สารเคมีหันมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทน จึงเป็นจุดเน้นในการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน

ชื่อ-สกุล นางสาวชลธิชา ภูหลิม (แม่่ว)

เกิดเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2533

ที่อยู่ 4/9 หมู่ 3 ต.ไพศาลี

อ.ไพศาลี จ.นครสวรรค์

เบอร์โทร 080-5085193

องค์กรสังกัด กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลไพศาลี

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้อยู่ในชุมชนคือ ความรัก ความอบอุ่น ที่ได้รับจากครอบครัว พ่อแม่และชุมชน จึงทำให้อยู่ในชุมชนอย่างมีความสุข โดยไม่ต้องหวาดระแวงถึงความปลอดภัย เพราะชุมชนแห่งนี้มีแต่ความรัก น้ำใจ ไม้ตรีของชาวบ้าน เชื่อว่าทุกคนย่อมรักบ้านเกิดเหมือนกันทุกคน

ชื่อ-สกุล นายพนัส ชิวหา (ตัน)

เกิดเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2535

ที่อยู่ 5/4 ต.ไพศาลี อ.ไพศาลี จ.นครสวรรค์

เบอร์โทร 087-8081509

องค์กรสังกัด กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลไพศาลี

เราไม่อยากจะเดินไปสู่ความวุ่นวายในสังคมภายนอก แต่เราอยากอยู่ในสังคมของเราเองอยู่กับไร่ นา อยู่บ้านนอก มีอากาศที่ดีมีความร่มรื่นตลอดไป และพยายามทำไร่ทำนาให้มันได้ผลผลิตที่ดีและมากที่สุด ปลูกพืชผักสวนครัวจากที่ปลูกเอาไว้กินต่อไปก็จะเอาไปขาย จากที่ปลูกไม้ยืนต้นไว้น้อย ต่อไปจะปลูกไว้เยอะๆ เป้าหมายชีวิตก็มีแค่นี้ ที่บ้าน ที่ไร่ นา

ชื่อ-สกุล นางสาวทวรรณตรี ทับเรือง (ไอติม)
เกิดเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2525
ที่อยู่ 25 หมู่ 8 ต.ตลุก อ.สรรพยา จ.ชัยนาท
เบอร์โทร 089-839-5759
E-mail ttt_tim@hotmail.com
องค์กรสังกัด เครือข่ายจดเหล่า/เครือข่ายแผนชุมชนพึ่งตนเอง

อยากให้ชุมชนเข้มแข็ง คนในชุมชนรู้จักการพึ่งพาตนเอง ใช้ชีวิตแบบพอเพียง ไม่มีหนี้สิน อยากสร้างอาชีพให้คนในชุมชนโดยใช้ทรัพยากรต่างๆ จากชุมชนและทำให้ชุมชนตระหนักถึงความสามัคคี

ชื่อ-สกุล นายธนวัฒน์ ปรางเทศ (อาร์ต)
เกิดเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2529
ที่อยู่ 83/16 ต.ลาดหญ้า อ.เมือง จ.กาญจนบุรี
เบอร์โทร 084-8022678
E-mail a_r_t_23@hotmail.com
องค์กรสังกัด กลุ่มแรงเทียน ส่งเสริมกิจกรรมเพื่อเยาวชน

ชื่อ-สกุล นางสาวทิพย์รัตน์ นิลโชติ (ทิพย์)
เกิดเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2530
ที่อยู่ 82/1 ถนนชัยณรงค์ ต.ในเมือง
อ.เมือง จ.ชัยนาท
เบอร์โทร 084-5067653
E-mail namthip20@hotmail.com
องค์กรสังกัด สมัชชาสุขภาพจังหวัดชัยนาท/เครือข่าย
ประชาคมงดเหล้าจังหวัดชัยนาท

การมีเป้าหมายในชีวิต เปรียบเหมือนเข็มทิศในการเดินทาง ทำให้เรารู้สึกไม่
ท้อถอยและหมั่นเพียร อดทนสู้ไปให้ถึงเป้าหมายในชีวิต ความสำเร็จในการทำงานก็
เป็นหนึ่งในเป้าหมายของชีวิต การจะประสบความสำเร็จในชีวิตก็ต้องเข้าใจตนเอง
เข้าใจคน และเข้าใจงาน มีความมุ่งมั่นและสม่ำเสมอ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ชื่อ-สกุล นายสุรमितร์ ศรีสุรัักษ์ (มิตร,หนุ่ม)
เกิดเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2523
ที่อยู่ 119/67 หมู่ 8 ต.หนองครก
อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ
เบอร์โทร 087-5034549
E-mail korpai_01@hotmail.com
องค์กรสังกัด มูลนิธิส่งเสริมชุมชนแบบยั่งยืน

จุดเปลี่ยนที่สำคัญคือการเกิดความรู้ในเรื่องต่างๆ **รู้เขา** รู้ว่าตอนนี้เขาเป็นอย่างไรกันเขาทำอะไรกัน ชุมชน ชำราชาการ วัด โรงเรียน อบต. **รู้สถานการณ์** รู้ว่าสถานการณ์ตอนนี้ว่าเป็นอย่างไร บ้านเมือง ต่างประเทศ เศรษฐกิจ สังคม **รู้สภาพดินฟ้าอากาศ** รู้ว่าอากาศต่อไปจะเป็นอย่างไร ร้อนมากไหม หนาวแค่ไหน ฝนขนาดไหน น้ำท่วม ดินถล่ม น้ำแข็งละลาย แผ่นดินไหว **รู้เรา** รู้ว่าเราควรจะทำอย่างไรจะปรับสภาพและรับมือกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นมาแบบไหน เมื่อรู้ทั้ง 4 ข้อนี้แล้วจึงทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และตัดสินใจเลือกแนวทางการดำเนินชีวิตในปัจจุบันนี้

ชื่อ-สกุล นายสุพิศ วงษ์ปลั่ง (พิศ)
เกิดเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2525
ที่อยู่ 136 หมู่ 2 ต.ตาอุด
อ.ขุนันท์ จ.ศรีสะเกษ
เบอร์โทร 085-4137208
E-mail Pis_pis25@yahoo.co.th

องค์กรสังกัด สถาบันวิจัยชางนา

หลายปีที่เราใช้ชีวิตให้ผ่านไปโดยไร้เหตุผล แต่บางความไม่มีเหตุผลในวันนั้น กลับเป็นจุดหลายจุดในการเชื่อมโยงชีวิตในวันนี้ นี่คงเป็นการนำจุดเหล่านั้นมาต่อกัน เพื่อเป็นคำตอบของชีวิตในวันนี้อันนำไปสู่แผนการสู่ความยั่งยืนในอนาคต จะยั่งยืนได้อย่างไรและทำอย่างไรจึงจะยั่งยืน คำตอบมันมีอยู่ในตัวของมันเองอยู่แล้ว จากบทเรียนชีวิตที่ผ่านมา

ชื่อ-สกุล นางสาวทัศนีย์ ชันจันทา (ทัช)
เกิดเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2527
ที่อยู่ 132 หมู่ที่ 10 ต.นาตาล
อ.นาตาล จ.อุบลราชธานี
เบอร์โทร 084-4795054
E-mail tassanee_ksan@hotmail.com
องค์กรสังกัด มูลนิธิส่งเสริมชุมชนแบบยั่งยืน(จ.อุบลราชธานี)

นำความรู้ทั้งหมดที่ตัวเองได้เรียนรู้มาวิเคราะห์สังเคราะห์ ให้เกิดกระบวนการเรียนรู้เป็นขั้นตอนและปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการวางแผนแล้วลงมือทำเพื่อเป็นตัวอย่างที่ชัดเจน เก็บเป็นองค์ความรู้ แล้วถอดบทเรียนให้กับตนเอง และถ่ายทอดให้กับผู้อื่นได้รู้ สร้างจิตสำนึกให้กับตนเอง และลูกหลานเยาวชนรุ่นต่อไป

ชื่อ-สกุล นางสาวฉวีพร ชันจันทา (ต้อม)
เกิดเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2527
ที่อยู่ 228 ม.7 บ้านนาสะตัง ต.นาตาล
อ.นาตาล จ.อุบลราชธานี
เบอร์โทร 084-5392030
E-mail kunjunta@hotmail.com
องค์กรสังกัด มูลนิธิส่งเสริมชุมชนแบบยั่งยืน
(โครงการสร้างเสริมตำบลสุขภาวะต้นแบบภาคอีสาน)

อยู่อย่างพอเพียง มีความรู้ มีคุณธรรม มีเหตุมีผล มีการประมาณตน มีภูมิคุ้มกัน ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สร้างฐานครอบครัวให้มั่นคง เป้าหมายในชีวิตที่จะไปให้ถึงและทำให้สำเร็จคือ สร้างแหล่งอาหาร สร้างธรรมชาติให้มีความหลากหลายทางชีวภาพ รักษาฟื้นฟูภูมิปัญญา และประเพณีเพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้ให้คนมาศึกษาดูงานในพื้นที่ของตนเองต่อไป

ชื่อ -สกุล นายวัชร ทิพรัตน์ (วัช)
เกิดเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2528
ที่อยู่ 9 หมู่ 4 ต.บ้านเตื่อ อ.ท่าบ่อ
จ.หนองคาย 43110
เบอร์โทร 084 - 7955490
E-mail wat_tip@hotmail.com
องค์กรสังกัด คณะประสานขบวนองค์กรชุมชนตำบลจังหวัดหนองคาย

จากคนที่ไม่ค่อยมีใครรู้จักในชุมชน กลายเป็นคนที่หลายคนรู้จัก ผู้ใหญ่หลายๆ ท่านในชุมชนเริ่มรู้จัก และ เริ่มหางานมาให้ช่วยเหลือ และกิจกรรมหลายๆ กิจกรรม ต้องอาศัยความรู้เทคโนโลยี หรือแม้กระทั่งความสามารถเฉพาะทางเพื่อให้กิจกรรมผ่านไปได้ ก็ได้รับความไว้วางใจจากคนในชุมชน จนชื่อไปติดอยู่ในตำแหน่งต่างๆ ของชุมชนมากมาย เช่น SML, โครงการชยะรีไซเคิล, โครงการ อฟป. และอื่นๆ และในวันนี้ การ

ที่ผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุมแต่ละครั้งในชุมชน ไม่ใช่แค่ 34 คนอีกต่อไป แต่กลับเป็น 120 คน เป็นอย่างน้อย และ ทุกคนให้ความสำคัญร่วมแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี คงมากพอสำหรับหมู่บ้าน 180 หลังคาเรือน สุดท้ายผมคิดว่าผมสามารถเอาชนะคำท้าทายคำแรกที่ผมก้าวเข้าสู่ชุมชนอย่างเต็มตัว

ชื่อ-สกุล นางสาวแก้วมล พิงป่า (แก้ว)
เกิดเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2533
ที่อยู่ 14 หมู่ 5 ต.ห้วยไผ่
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี
เบอร์โทร 089-2846068 , 080-4648376
E-mail kamol1909@hotmail.com
องค์กรสังกัด ชุมชนท่าล้ง

ตั้งใจทำงานของตัวเองให้ดีที่สุด เท่าที่ความสามารถของตัวเองจะทำได้ และ จะเต็มที่กับงานที่ได้ลงมือทำ และเลือกทำในสิ่งที่ไม่ทำให้คนอื่นเขาเดือดร้อน ครอบครัวของตัวเองก็มีความสุขกับสิ่งที่เราเลือกที่จะทำ และสนับสนุนถ้าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ดีสำหรับตัวเอง ครอบครัวและก็เป็นประโยชน์ต่อชุมชนของเรา ไม่ว่าจะงานนั้นจะเป็นงานอะไรก็ตามแต่ที่มันเป็นงานที่ถูกต้อง

ชื่อ -สกุล นางสาววิไลวรรณ ศิริสุข (ย้อย)
เกิดเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2532
ที่อยู่ 117 หมู่ 1 ต.หนองใหญ่
อ.สตึก จ.บุรีรัมย์
เบอร์โทร 084-9608935
E-mail yuilovely20101@hotmail.com
องค์กรสังกัด เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านภาคอีสาน

การทำงานนั้นต้องอาศัยความขยันและการเรียนรู้ในงานที่ทำ ปรับปรุงงานให้ได้ ออกมามีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อที่จะได้ประสบผลสำเร็จในจุดมุ่งหมายของการทำงานหรือการดำเนินชีวิต นำสิ่งที่ผิดพลาดมาเป็นบทเรียนในการทำงานและดำเนินชีวิต “พยายามทำในสิ่งที่ฝันให้สำเร็จและทำให้ดีที่สุด”

ชื่อ -สกุล นายชนาถ ทอยรัมย์ (กบ)

เกิดเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2528

ที่อยู่ 45/1 หมู่ 16 ต.ชุมแสง
อ.สตึก จ.บุรีรัมย์

เบอร์โทร -

องค์กรสังกัด เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านภาคอีสาน

เป้าหมายในอนาคต มีครอบครัวที่อบอุ่น
ช่วยเหลือชุมชน สังคม และประเทศชาติให้รู้จักการแบ่งปัน พึ่งพาอาศัย สามัคคี เกิด
ความร่วมมือและสงบสุข พร้อมทั้งสนับสนุนให้เยาวชนรู้จักสำนึกรักชุมชนคนชนบท
โดยการทำเกษตรแบบพึ่งตนเอง

ชื่อ -สกุล นางสาวกรรณิกา แก้วบุตรดี (น้ำอบ)

เกิดเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2529

ที่อยู่ 26 หมู่ 8 ต.ประตักบุ
อ.ประโคนชัย จ.บุรีรัมย์

เบอร์โทร 084-7664575

องค์กรสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลประตักบุ

ใช้ชีวิตแบบพออยู่พอกินไม่เดือดร้อน อยากให้คน
ในชุมชนทำตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งจะผลักดันและส่งเสริมให้คน
กลับคืนสู่ท้องถิ่นของตนเอง มาช่วยกันพัฒนาชุมชนของเราให้น่าอยู่

ชื่อ-สกุล นายนิพล แสนวงษ์ (ไอ)
เกิดเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2526
ที่อยู่ 27 หมู่ 7 ต.ทุ่งชมพู อ.ภูเวียง จ.ขอนแก่น
เบอร์โทร 082-8518155
องค์กรสังกัด สภาองค์กรชุมชนตำบลทุ่งชมพู

การได้ช่วยเหลือชุมชนเป็นสิ่งที่ดี เป็นงานที่ค่อนข้างเสียสละ แต่ผมก็ชอบงานแบบนี้ เพราะเป็นการนำเอาความรู้ของหลายๆ คนมารวมกัน เพื่อเป็นนโยบายหรือการพัฒนาในก้าวต่อไป

ชื่อ-สกุล นายพิเศก ศรีรักชาติ (เอ็ด)
เกิดเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2529
ที่อยู่ 16 หมู่ 4 ต.สงเป็อย อ.ภูเวียง จ.ขอนแก่น
เบอร์โทร 082-1033847
องค์กรสังกัด กลุ่มเยาวชนไทบ้านอีสานรักถิ่น

อยากมีที่ดินเป็นของตัวเองเพื่อทำการเกษตร เพื่อเป็นอาชีพหลักทั้งเลี้ยงปลาและปลูกผัก เพื่อจะได้อยู่กับถิ่นฐานบ้านเกิด และจะสืบสานประเพณีเก่าแก่ที่ปู่ย่าตายายได้กระทำมาทุกปี ไม่ให้ประเพณีและวัฒนธรรมดั้งเดิมหายไปจากชุมชน

ก๊อนดิน เล่าเรื่อง...ถอดความคิด ประสบการณ์และก้าว่างเพื่อการพัฒนา [190]

ชื่อ-สกุล นายอุทัย พุฒฝอย (ต้อม)
เกิดเมื่อวันที่ 22 กันยายน 2528
ที่อยู่ 4 หมู่ 6 ต.นาดี อ.สุวรรณคูหา
จ.หนองบัวลำภู
เบอร์โทร 085-6087721
E-mail tom1985_2009@hotmail.com

องค์กรสังกัด สภาองค์กรชุมชนตำบลนาดี/สภาองค์กรชุมชนจังหวัดหนองบัวลำภู
สามารถพึ่งตนเองได้และเป็นที่พึ่งของคนอื่นได้ และจะร่วมงาน ประสานความ
ร่วมมือและช่วยเหลือในการทำงานทุกด้าน

ชื่อ-สกุล นางสาวสุภัทรวดี จิตสงวน (เก๋)
เกิดเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2529
ที่อยู่ 19/1 หมู่ 5 ต.กุดปลาเค้า
อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์
เบอร์โทร 086-0595118
E-mail sungwon2495@hotmail.com
องค์กรสังกัด เครือข่ายอักษักแพง-แบ่งปัน

อยากพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เป็น
คนดีของสังคมและพัฒนาสังคมให้ดีขึ้น พัฒนาคัดสรรคเอาสิ่งที่ดีในอดีตมาบูรณาการ
พัฒนาไปสู่อนาคตทุกด้าน เช่น สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ

ชื่อ-สกุล นายบัญชา สุขสงวน (ชา)
เกิดเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2523
ที่อยู่ 89 หมู่ 4 ต.โนนขวาง
อ.บ้านด่าน จ.บุรีรัมย์
เบอร์โทร -
องค์กรสังกัด สถาบันฟื้นฟูมิปัญญาไทย

โครงการได้ช่วยปลูกจิตสำนึกให้เรารักและหวง
แหนในถิ่นที่อยู่ของเรามากขึ้น และรู้สึกชื่นชมการทำงาน
ของเพื่อนๆ ในโครงการ และผมตั้งเป้าหมายไว้ว่าต้องมีบ้านที่อยู่
ในสวนที่ข้าพเจ้าได้ปลูกเอง

ชื่อ-สกุล สมถวิล ดวงอุทา (ยู๋ย)
เกิดเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2529
ที่อยู่ 290 หมู่ 13 ต.หัวนา
อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู
เบอร์โทร 084-9452093
องค์กรสังกัด สภาชุมชนเทศบาลตำบลหัวนา

อยากให้ทุกคนในชุมชนมีความสุข มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น พอ
อยู่พอกินบนวิถีความพอเพียง

ชื่อ-สกุล นายศักดิ์นรินทร์ นาควัน (ตัน)
เกิดเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2527
ที่อยู่ 21 หมู่ 10 ต.บางโยภาพ
อ.ม่วงสามสิบ จ.อุบลราชธานี
เบอร์โทร 084-6364600
องค์กรสังกัด องค์กรพระผู้นำแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง
จ.อุบลราชธานี

นำความรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์ เกษตรพอเพียง เผยแพร่ให้ชาวบ้านรับรู้และตระหนักถึงการผลิตเพื่อการบริโภค ทำนา ทำเกษตรอินทรีย์ แบบดั้งเดิมเพื่อพึ่งตนเองมากกว่าการพึ่งปัจจัยภายนอกเพียงอย่างเดียว เพราะการทำนาในปัจจุบันชาวบ้านจะเน้นการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมี ซึ่งเป็นอันตรายต่อตัวเองและสภาพแวดล้อม

ชื่อ-สกุล นายเรืองฤทธิ์ โทธิพรม (จ๊อบจ้อย)
เกิดเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2528
ที่อยู่ 26 หมู่ 6 ต.บ้านแป้น
อ.โพธิ์นาแก้ว จ.สกลนคร
เบอร์โทร 087-4232477
E-mail sawin_joi@hotmail.com
องค์กรสังกัด มูลนิธิส่งเสริมชุมชนแบบยั่งยืน

ชุมชนน่าอยู่ เพราะมีดิน น้ำ อุดมสมบูรณ์ มีอาชีพหลากหลาย ทุกคนมีอิสระในการประกอบอาชีพที่ตนถนัดและเข้าถึงมันได้ มีความขัดแย้งกันในหลายเรื่อง แต่ก็สามารถอยู่ร่วมกันได้

ก่อนคืน เล่าเรื่อง...ถอดความคิด ประสบการณ์และก้าว่างเพื่อการพัฒนา [193]

ชื่อ-สกุล นายวัชรพงษ์ ภูละคร (เปียร์)
เกิดเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2527
ที่อยู่ 126/26 หมู่ 4 ซ.โพธิจินดา 3 ต.หนองบัว
อ.เมือง จ.อุดรธานี
เบอร์โทร 088-7462731
E-mail pulakorn@hotmail.com
องค์กรสังกัด คณะทำงานพัฒนาองค์กรชุมชน
จังหวัดอุดรธานี

อยากทำงานช่วยเหลือสังคม คิดว่ามีความสามารถที่จะช่วยเหลือและร่วมพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและจังหวัดได้ และวางเป้าหมายไว้มีบ้านเป็นของตัวเอง มีที่ทำกิน มีสวน มีไร่ มีนา สำหรับทำการเกษตร และมีครอบครัวที่อบอุ่น มีความมั่นคงในชีวิต

ชื่อ-สกุล นางสาวธมนวรรณ นนทะนำ (อร)
เกิดเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2523
ที่อยู่ 15 หมู่ 9 ต.หนองตอกแป้น
อ.ยางตลาด จ.กาฬสินธุ์
เบอร์โทร 087-9876327
E-mail orn0915@yahoo.com
องค์กรสังกัด กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ตำบลหนองตอกแป้น

มีความสุขในชีวิตทุกวัน โดยอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างกลมกลืน อยากให้เยาวชนมีศักยภาพเพื่อเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตให้อยู่ในกรอบ คติ ที่ดีต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม

ก๊อนดิน เล่าเรื่อง...ถอดความคิด ประสบการณ์และก้าว่างเพื่อการพัฒนา [194]

ชื่อ-สกุล นายเดชา อัยวรรณ (เคย)
เกิดเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2526
ที่อยู่ 11/1 หมู่ 4 ต.สระพังทอง
อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์
เบอร์โทร 089-2269255
องค์กรสังกัด เครือข่ายฮักแพง – แบ่งปัน

จะทำให้พื้นที่บ้านนอก ที่คนรุ่นใหม่ไม่อยากจะอยู่ ให้น่าอยู่มากขึ้น แล้วชักชวนเพื่อนในเมืองให้กลับบ้าน กลับมาดำเนินชีวิตตามวิถีพอเพียง

